

Års- och hållbarhetsredovisning 2020

skandia :

Verksamhetsbeskrivning

Om Skandia	3
Så skapar Skandia värde	4
Året i korthet	6
Kommentar från styrelseordförande	8
VD har ordet	10
Vår omvärld	12
Väsentlighetsanalys	15
Strategi	18
Kapitalförvaltning	20
Skandias erbjudanden	22
Traditionell förvaltning	24
Fondsparande	28
Hälsa & Trygghet	32
Bank	34
Hållbarhet	36
Hållbart sparande	38
Ansvarsfulla banktjänster	40
Friska företag	42
Ett hållbart Skandia	44
Skandia Fastigheter	56
Förklaring av resultat- och balansräkning	58

Förvaltningsberättelse

Bolagsstyrningsrapport	60
Skandias fullmäktige	69
Skandias styrelse	74
Skandias ledning	78
Förvaltningsberättelse	79
Hållbarhetsrapport	85
Femårsöversikt	92
Förslag till vinstdisposition	95
Resultatanalys, moderbolaget	96
Räkenskaper	98
Resultaträkning	99
Rapport över totalresultat	101
Balansräkning	102
Rapport över förändringar i eget kapital	104
Kassaflödesanalys	106
Noter	108
Underskrifter	175
Revisionsberättelse	176
Ordlista	180

Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt Organisationsnummer: 516406-0948

Vill du bli kund eller komma i kontakt med Skandia?

Gå in på skandia.se eller ring Skandias kundservice 0771-55 55 00. Du kan också skriva till oss på Skandia 106 55 Stockholm.

Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, är moderbolag i Skandiakoncernen. När det i denna redovisning talas om Skandia avses Skandiakoncernen, om inte moderbolaget eller något av dotterbolagen särskilt anges.

Om Skandias års- och hållbarhetsredovisning 2020

Den hållbarhetsredovisning, som är en del av Skandias års- och hållbarhetsredovisning 2020, är Skandia-koncernens tionde, har upprättats för att uppfylla kraven enligt GRI Standards. Inom ramen för revisionen av Skandias års- och hållbarhetsredovisning 2020, har intygats att hållbarhetsredovisningen upprättats i enlighet med 6 kap. 12 § i ÄRL.

Skandia Fastigheter, helägt dotterbolag, ingår i de fall där referenser till bolaget förekommer. Samtliga verksamhetsländer under 2020 omfattas.

Beloppen i denna årsredovisning är i svenska kronor, om inte annat anges. Föregående års siffror visas inom parentes.

COMMUNICATION ON PROGRESS

This is our **Communication on Progress** in implementing the principles of the **United Nations Global Compact** and supporting broader UN goals.

We welcome feedback on its contents.

Det ledande pensionsbolaget som tar ansvar

Vi skapar trygghet för generationer genom högre pensioner, ett friskt arbetsliv och hållbara investeringar.

Vi erbjuder tjänstepension med förebyggande hälsoförsäkring för att våra kunder ska kunna bygga grunden till en trygg pension och vara friska på vägen dit. Vi erbjuder också bolån och sparande samt förenklar sparandet för våra kunder genom vår rådgivning.

Vi har drygt 1,7 miljoner kunder vilkas behov och intressen vi vill tillvarata i utvecklingen av Skandia. Av dessa är 1,4 miljoner också våra ägare. Som ägare är man med och delar på det överskott verksamheten genererar.

Vi har 714 miljarder kronor under förvaltning och långsiktiga åtaganden gentemot ägare, kunder och samhälle. Vi bedriver verksamheten på ett ansvarsfullt sätt för att säkerställa god avkastning och för att bidra till hållbart värdeskapande.

Skandia skapar värde för ägare, kunder och samhälle

Med utgångspunkt i samhällsutmaningar och intressenters förväntan

skapar Skandia genom sin affärsmodell

Samhällsutmaningar

Risk för låga pensioner efter arbetslivet: Befolkningens ökande medellivslängd och det sena arbetsmarknadsinträdet leder till ökad risk för underfinansiering av pensionssystemet.

Höga kostnader för ohälsa: Höga sjuktal för den arbetande befolkningen leder till ett större behov av sjuk- och hälsovård. Det medför höga samhällskostnader och långa väntetider till sjuk-, hälso- och friskvård.

Behov av investeringar i samhället: Det finns en efterfrågan på finansiering för att investera i samhälls- och miljönyttiga investeringar.

Intressenternas förväntningar

Ägare och kunder

Våra kunder, varav en majoritet även är våra ägare, förväntar sig långsiktigt god avkastning, sunt risktagande, transparens och öppenhet samt att Skandia ska vara ett föredöme när det gäller hållbarhet genom att agera ansvarsfullt och bidra till ett hållbart värdeskapande.

Beslutsfattare och samhälle

Det finns en förväntan från beslutsfattare och samhället i stort att aktörer inom näringslivet bidrar till samhällsutvecklingen och till att uppnå FN:s globala hållbarhetsmål. För Skandia som förvaltar pensionskapital följer ett stort ansvar.

Medarbetare

Medarbetarnas förväntningar på Skandia handlar framförallt om en hållbar arbetsplats där utvecklingsmöjligheter, hälsa och god miljömedvetenhet står i fokus. Därtill anser medarbetarna att det är mest betydelsefullt att Skandias hållbarhetsarbete fokuserar på god affärsetik och hållbara erbjudanden.

Samarbetspartners och leverantörer

Samarbetspartners och leverantörers, däribland distributörers, förväntningar på Skandia avser främst tydliga avtal och villkor för hur vi bedriver affärer med varandra, god affärsetik och ett attraktivt erbjudande.

Skandias affärsmodell

Kärnan i vår affär är tjänstepension med traditionell förvaltning, men våra kunder ska också kunna välja andra sparande- och trygghetsformer. Därför erbjuder vi privat pensions-sparande och tjänstepensionsförsäkringar med flera förvaltningsalternativ, rådgivning, banktjänster samt lösningar för hälsa och trygghet.

Finansiell styrka och långsiktighet är grunden i Skandias affärsmodell för att skapa värde för ägare och kunder. Attraktiva erbjudanden med god avkastning och konkurrenskraftiga priser är avgörande för Skandias förmåga att skapa och behålla långsiktiga kundrelationer. Härigenom skapar vi hållbart värde och ekonomisk trygghet för våra ägare och kunder.

Genom vår affärsmodell kan vi erbjuda lösningar på de utmaningar som ägare, kunder och samhälle står inför. Utmaningar som lågt pensionssparande, höga ohälsotal och behov av samhällsinvesteringar. Det kommer vi att fortsätta att jobba för.

En förutsättning för att Skandia utifrån affärsmodellen ska skapa värde för ägare, kunder och samhälle är konkreta och uppföljningsbara affärsmål. Följande mål har identifierats med syfte att Skandia ska uppnå det övergripande målet, att maximera värdet för ägarna, moderbolagets kunder, över livstiden av deras försäkringar:

värde för ägare, kunder och samhälle

Så här skapar Skandia värde	Utfall 2020	
<p>Skandia ska kombinera en god och konkurrenskraftig avkastning i den traditionella livportföljen med ett sunt risktagande. Överskottet i Skandias livbolag fördelas genom en utjämnande återbäringsränta som skapar trygghet och stabilitet för våra ägare och kunder. Vårt mål är att ha högst avkastning bland jämförbara konkurrenter gällande totalavkastningen, på ett femårsnitt.</p>	Totalavkastning	3,8 (11,0)%
	Totalavkastning femårsnitt	6,4 (6,7)%
	Genomsnittlig återbäringsränta	3,2 (6,1)%
	Pensionsutbetalningar till våra ägare	21 (20) MDKR
	Solvensgrad	171 (175)%
<p>För att Skandia ska bibehålla skalfördelar och skapa förutsättning för en framtida god kapitalavkastning, krävs en lönsam tillväxt samt konkurrenskraftiga priser och en god kostnadskontroll. Vårt mål är att ha en lönsam tillväxt inom samtliga affärsområden med fokus på sparförsäkringsaffären och bolån.</p>	Premier	36 (43) MDKR
	Totala tillgångar under förvaltning	714 (692) MDKR
	Förvaltningskostnadsprocent¹⁾	0,42 (0,44)%
	Bolånevolym	76 (71) MDKR
<p>Skandia fokuserar på långsiktiga kundrelationer, vilket lägger grunden till finansiell stabilitet och ökar möjligheten att skapa avkastning med nöjda och ekonomiskt trygga kunder. Skandia ska uppnå hög kundnöjdhet genom konkurrenskraftiga, transparenta och relevanta erbjudanden. Vårt mål är att placera oss i topp tre i SKI:s mätningar gällande kundnöjdhet i de kategorier vi deltar i, samt på en förstaplats i SKI Tjänstepension.</p>	SKI betyg	Se sid. 6
	Hälsa och trygghet samt stödja ett friskt och aktivt liv	Se sid. 42 & 54
	Fortsatt ökade investeringar i obligationer med hållbarhetsfokus	22 (15) MDKR
<p>För oss på Skandia är det viktigt att vi erbjuder en inkluderande arbetsplats som ger möjligheter för individer att växa och utvecklas. Det är tack vare engagerade medarbetare som vi skapar värde. Vårt mål för 2020 är att uppnå ett medarbetarengagemang (eNPS) om 24.</p>	Medarbetarengagemang (eNPS)²⁾	34 (20)

¹⁾ Exklusive engångsnedskrivning av förutbetalda anskaffningskostnader. Se vidare not 1 på sidan 108. ²⁾ Mer information samt definition av eNPS finns på sidan 48.

Året i korthet

Ambitiös klimatfärdplan

Skandia har under året sjösat en klimatfärdplan. För den traditionella livportföljen innebär färdplanen att innehav i fossila bränslen ska minskas med 75 procent och att gröna investeringar ska dubbleras, fram till 2025. Färdplanen innebär också att Skandia gör en storsatsning på hållbara och fossilfria fonder.

-75%

Skandia erbjuder amorteringsfrihet på bolån

Skandia vill underlätta för de som till följd av coronakrisen blivit arbetslösa eller på annat sätt drabbats av inkomstbortfall genom att erbjuda möjligheten att ansöka om amorteringsfrihet under sex månader. Detta till följd av att Finansinspektionen tillfälligt tillåtit banker att erbjuda amorteringsfrihet för att stärka bolånetagares förmåga att klara ekonomin under pandemin. Av totala antalet bolån vid utgången av 2020 har 5 692 fått beviljat amorteringsfrihet under året.

5 692

bolån med
amorteringsfrihet

Unikt digitalt rådgivningsverktyg

Skandia utvecklar pensionsrådgivningen ytterligare med ett nytt marknadsledande digitalt rådgivningsverktyg. Till skillnad från många digitala rådgivningsverktyg på marknaden tillämpar Skandia inte portföljoptimering. Vi utgår istället från samma bedömningar om marknaden och omvärlden som ligger till grund för förvaltningen av vår traditionella livportfölj. Därefter görs en individuell anpassning med hänsyn till kundens ekonomiska situation, inställning till risk och sparhorisont.

25 000

svenska företag

Halverad premie för samtliga företagskunder

För att hjälpa våra kunder genom coronakrisen har Skandia halverat premierna på sjukförsäkringen och premiebefrielseförsäkringen inom tjänstepensionslösningen TPS och utgår från företagets nuvarande premie. 25 000 svenska företag berörs av reduktionen som gäller under ett år och började gälla från och med den 1 juni 2020.

Återbäring till ägarna

14

miljarder kronor

Traditionell förvaltning

509

miljarder kronor

SKI Tjänstepension

Utfall:

1:a plats.

Skandias mål:
1:a plats.

SKI Försäkring privat

Utfall:

2:a plats.

Skandias mål:
minst 3:e plats.

SKI Sparande

Utfall:

5:e plats.

Skandias mål:
minst 3:e plats.

SKI Bolån

Utfall:

4:e plats.

Skandias mål:
minst 3:e plats.

SKI Bank

Utfall:

4:e plats.

Skandias mål:
minst 3:e plats.

Kommentar från styrelseordförande

Under det gångna året har de finansiella marknaderna och världsekonomin till stor del påverkats av coronapandemin. Skandia står stabilt och är ett finansiellt starkt bolag. Vår kärnprodukt traditionell förvaltning har åter visat sig stå väl rustad även under turbulenta tider och vi fortsätter att skapa långsiktigt värde för våra ägare och kunder.

Kärnan i Skandias verksamhet är tjänstepension med traditionell förvaltning kompletterad med hälso- och trygghetsprodukter. Vår kärnprodukt traditionell förvaltning med en diversifierad ”allvädersportfölj” har under året visat sig vara väl konstruerad för att skapa en god och varaktig avkastning oavsett om det är goda tider eller tider av turbulens. Portföljen levererade en avkastning om 3,8 procent, och tack vare en hög konsolideringsgrad delade Skandia ut en återbäring om 14 miljarder kronor till våra ägare och kunder, motsvarande en genomsnittlig återbäringsränta om 3,2 procent.

En trygg partner för ägare och kunder

Skandia skapar värde för ägare, kunder och samhälle utöver att leverera en god och varaktig avkastning. Vi utvecklar löpande våra erbjudanden, tar en aktiv roll i den svenska pensionsdebatten, gör samhälls- och miljönyttiga investeringar, erbjuder goda lösningar för förebyggande hälso- och sjukvård, samt bidrar till allmännyttig forskning på flera områden.

Coronapandemin har under året påverkat Skandia och bolagets alla relationer. Vi var snabba med att ställa om operationellt och ur ett säkerhetsperspektiv. Under dessa tider är det viktigt att vara ett stöd och en trygg partner till kunderna, inte minst som kundägt bolag. Försäljningsorganisationen ställde tidigt om till digital rådgivning, och kundkommunikationen har under året varit omfattande, informativ och syftat till att skapa trygghet för våra kunder i en turbulent tid. Skandia har tagit konkreta initiativ för att underlätta för kunderna, bland annat genom halverade sjukförsäkringspremier för företagskunder, möjlighet till amorteringsfrihet för bolånekunder och inom fastighetsbolaget har hyresgäster med verksamheter som drabbats särskilt hårt av pandemin fått hjälp med att söka statligt hyresstöd.

Under året har vi fortsatt att utveckla

bolagets hållbarhetsarbete. Det inkluderar bland annat att utveckla kunderbjudandet utifrån ett hållbarhetsperspektiv inom sparande men även vår hälsokedja. Under året sjösattes en klimatfärdplan med syfte att bidra till de globala klimatmålen enligt Parisavtalet. Färdplanen innebär att den traditionella livportföljens innehav i fossila bränslen ska minska med 75 procent till 2025 och det görs en satsning på hållbara och fossilfria fonder. Fokus på hållbarhetsområdet fortsätter och kommer att öka framöver.

Tillämpning av Solvens 2

Ett av de viktigaste besluten under året har varit styrelsens beslut att Solvens 2 ska tillämpas för hela verksamheten efter 2022. Det möjliggörs av Skandias starka finansiella position och innebär att tjänstepensionsverksamheten inte separeras från övrig verksamhet för att följa den nya tjänstepensionsregleringen. På så sätt bevaras stordriftsfördelar samtidigt som bolagsstyrningen blir enklare. Solvens 2 innebär ett starkt kundskydd med bedömningen att Skandia även fortsatt kan bedriva effektiv kapitalförvaltning med god avkastningspotential.

En aktiv samhällsröst

Vi vill vara konstruktiva i pensionsdebatten och driver bland annat frågan om en ny sparform för privat pensionssparande som ett viktigt verktyg för bättre pensioner för fler. Skandias förslag, Allemanspension, innebär att sparandet öronmärks för pensionsändamål med uttagsbegränsningar på liknande sätt som för övriga pensioner. I utbyte mot långsiktigheten beskattas spararens kapital i nivå med den låga årliga beskattningen som gäller för tjänstepensionskapital. Detta är en fråga vi kommer att fortsätta driva då vi är säkra på att det skulle gynna såväl individ som statskassa.

Värdförsäkring är ett annat område som uppmärksammas och debatterats under året. Försäkringsformen har haft en stark tillväxt-

trend och närmare 700 000 svenskar har idag en värdförsäkring, oftast genom sin arbetsgivare eller via sitt fackförbund. Enligt Svensk Näringsliv uppges värdförsäkringen bidra till minskad korttidsfrånvaro med upp till 25 procent. Försäkringen bidrar till ökad effektivitet för samhället samt ökad trygghet och förutsägbarhet för både arbetsgivaren och den anställda. En värdförsäkring ger rätt till sjukvårdsrådgivning, vårdplanering och specialistvård, och Skandias syn på frågan är att försäkringen är ett bra komplement till den offentliga vården. Med förebyggande insatser och en effektiv hälsokedja minskas också samhällsförlusten av sjukskrivningar samtidigt som den offentliga vården kan avlastas.

Styrka i bolagets ömsesidighet och styrelsens arbete under året

Skandias ömsesidiga ägarmodell, där bolaget ägs av 1,4 miljoner kunder, innebär att det inte finns någon konflikt mellan ägare och kunder. Det medför en stor styrka då bolaget drivs med långsiktiga åtaganden. Skandias ägare representeras genom ett kundvalt fullmäktige som utgör bolagsstämman. Fullmäktige består av 21 ledamöter där en tredjedel väljs om varje år genom en transparent och demokratisk process. Enligt ägarinstruktionen från fullmäktige ska styrelsen se till att verksamheten bedrivs med långsiktighet, kundnyttan i centrum, sund öppenhet och som ett föredöme i arbetet med hållbarhet. Skandias ägarinstruktion och ömsesidigheten står i centrum i styrelsens arbete. Vår relation till ledningen, fullmäktige och dess presidium präglas av transparens där informationsutbytet är otroligt viktigt. Vi arbetar löpande för att utveckla arbetet mellan dessa instanser och har etablerat en modell där utskottsordföranden i styrelsens tre största utskott årligen presenterar utskottets arbete på fullmäktigemöten. Varje år utvärderas styrelsens efterlevnad av ägarinstruktionen inför bolagsstämman.

Utvärderingen granskas av våra revisorer och är ett viktigt led i Skandias långsiktiga och transparenta styrning.

Under året har styrelsens arbete fortskridit bra och likaså samarbetet med ledningen, som är byggt på konstruktivitet och öppenhet. Detta visade sig även i den egenutvärdering som styrelsen gör varje år för att löpande se över och förbättra styrelsearbetet och arbetet som sker i styrelseutskotten. Jag gläds åt kontinuiteten inom styrelsen till följd av relativt få ändringar av dess sammansättning under åren. Detta bidrar till att ledamöterna har en gedigen kunskap om Skandia vilket är bra för styrelsearbetet och utvecklingen av bolaget. En ytterligare styrka är att samtliga styrelsemedlemmar är ledamöter i risk- och revisionsutskottet där omfattande frågor kring regel- efterlevnad och risktagande behandlas. Styrelsearbetet präglas av stor öppenhet och förtroende för de enskilda medlemmarnas kompetens och erfarenhet.

Fokus på förbättrad kundupplevelse

När vi nu lägger ett speciellt år bakom oss och blickar framåt ser jag och styrelsen, tillsammans med ledningen, fram emot att driva ytterligare förbättringsinitiativ där kundnyttan står i fokus. Vi ska fortsätta att digitalisera bolaget för att skapa bra förutsättningar för ökad effektivitet, lägre kostnader och inte minst en förbättrad kundupplevelse. Detta inkluderar transformering av bakomliggande IT-system som börjar bli utdaterade. Skandias egen distribution och den som sker via försäkringsförmedlare behöver effektiviseras till att bli mer standardiserad och digitaliserad genom hela processen inklusive rådgivningen. Pension är ett komplext område som kräver rådgivning. Under 2020 lanserade Skandia ett digitalt rådgivningsverktyg som tar hänsyn till allmän pension, tjänstepension och privat pensionssparande.

Skandia är ett solitt och välskött bolag. Den kundägda bolagsformen innebär att det som är bra för kunderna även är bra för Skandia.

Hans-Erik Andersson
Styrelseordförande

VD har ordet

2020 blev ett annorlunda år där pandemin påverkade oss alla, från oro över smittspridning och sjukdom till konsekvenser på arbetsplatser, i samhället och i ekonomin. Skandia har i denna tid fortsatt att utveckla bolagets erbjudanden och har mött kundernas behov. Vi har åter Sveriges nöjdaste tjänstepensionskunder enligt Svenskt Kvalitetsindex (SKI) och våra medarbetare ger oss ett mycket gott omdöme över vår hantering av pandemin.

Skandia gick in i 2020 med ett starkt resultat och höga försäljningssiffror. Längre hade det dock talats om en stundande lågkonjunktur, men att en världspandemi skulle sätta de finansiella marknaderna ur spel var naturligtvis inte väntat.

Aktiemarknaderna föll kraftigt i mars. Den ekonomiska aktiviteten nådde en botten under senvåren och världens ekonomier återhämtade sig därefter under året. Givetvis påverkades även Skandias traditionella livportfölj, men tack vare dess diversifierade innehav är portföljen stabil med relativt låg volatilitet. Syftet och styrkan med portföljen är att skapa ett långsiktigt värde för våra ägare och kunder. Under året har vi visat att den traditionella livportföljen är en trygg sparform även under oroliga tider, och den nådde en avkastning om 3,8 procent för 2020, vilket vi under rådande omständigheter är nöjda med.

Under året har vi arbetat för att bibehålla vår höga servicenivå och hjälpa våra kunder genom krisen. Vi har fokuserat på att proaktivt kontakta våra kunder för att möta dem i denna nya situation. Ett bevis för att vi har lyckats är resultatet från årets SKI-undersökning. För tredje året i rad har Skandia Sveriges nöjdaste tjänstepensionskunder, och våra privatkunder är bland de nöjdaste i branschen.

För att möta många av våra företagskunders ansträngda situation halverade vi deras premier för sjukförsäkring och premiebefrielseförsäkring inom tjänstepensionslösning TPS. Vi ville underlätta för kunderna att fortsatt kunna prioritera sina medarbetares trygghet. En lösning som var möjlig tack vare det överskott som Skandia byggt upp under de senaste årens goda borsutveckling och genom vår kapitalförvaltning. Som kundägt bolag går överskottet alltid tillbaka till kunderna, och i detta fall lämnar vi återbäring, genom halvering av premierna, till våra kunder.

Digitalt har Skandia tagit stora steg under året. Vi har fortsatt på den inslagna vägen med att förenkla, förtydliga och fokusera för en bättre och effektivare kundupplevelse. En ny digital företagstjänst har lanserats där kunderna på ett enkelt och effektivt sätt kan hantera alla sina ärenden hos oss, och vi har utvecklat en enkel och tydlig digital lösning för pensionsrådgivning. Den digitala utvecklingen fortsätter med stor kraft då vi ser ett ökat behov av enkla digitala lösningar hos våra kunder.

Skandia är Sveriges ledande pensionsbolag som tar ansvar. En viktig utgångspunkt för vår förvaltning är FN:s principer för

ansvarsfulla investeringar och vi ger vårt fortsatta stöd till FN:s Global Compact och dess tio principer för ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Under året sjösatte vi en ambitiös och konkret klimatfärdplan. Med klimatfärdplanen vill vi möta och bidra positivt till den klimatomställning som världen står inför och möta kundernas ökade förväntningar på oss som ett hållbart företag. Målet är att minska innehaven i fossila bränslen med 75 procent och fördubbla antalet gröna investeringar i den traditionella livportföljen till 2025. Genom att kraftigt minska investeringarna i fossila bränslen frigör vi kapital till investeringar i förnyelsebar energi och grön teknik. Portföljen kommer genom förändringen stå starkare och kunna bidra i klimatomställningen. Vi har även beslutat att exkludera 25 bolag inom fossila bränslen, vilket gäller både den traditionella livportföljen och vårt fonderbjudande. Att äga dessa bolag innebär en finansiell risk då denna typ av bolags börsvärde nu minskar.

”Syftet och styrkan med portföljen är att skapa ett långsiktigt värde för våra ägare och kunder.”

Vidare har Skandia som mål att öka antalet fonder med hållbarhetsfokus inom Skandias samlade fonderbjudande och vi strävar efter att samtliga av Skandias egna fonder ska ha en hållbarhetsinriktning senast 2023. Under året har vi lanserat flera aktivt förvaldade fonder med hållbarhetsfokus och fossilfria indexnära fonder med marknadens lägsta avgifter i hållbarhetskategorierna.

Skandia lyfter kontinuerligt och konstruktivt frågor som är angelägna för våra kunder inom pension, hälsa och boende. På pensionsområdet har vi under året studerat jämställda pensioner och effekterna på framtidens pensioner av den ekonomiska kris som följer i spåren av coronapandemin. Båda rapporterna avhandlades i seminarieform med ansvarig minister och representanter för oppositionen på plats för ett politiskt samtal. Vidare har vi uppmärksammat den viktiga kopplingen mellan de framtida pensionerna och möjligheterna att byta bostad som pensionär. Det svenska pensionssystemet

har varit och är föremål för stor debatt, och Skandia fortsätter förespråka en ny sparform för privat pensionssparande som en viktig pusselbit.

Genom att beräkna samhällsförlusten av sjukskrivningar i form av uteblivet arbete har vi återigen satt fingret på vikten av ett förebyggande hälsoarbete. Med en effektiv hälsokedja, där en vårdförsäkring för alla anställda normalt ingår, har vi sett goda effekter hos våra företagskunder. På så sätt minskas samhällsförlusten av sjukskrivningar samtidigt som den offentliga vården avlastas. Vi fortsätter även att stötta svensk forskning och har under året inlett ett långsiktigt partnerskap med Swedish House of Finance för finansforskning.

2020 har medfört stora förändringar för oss som medarbetare på Skandia. Många har arbetat hemifrån och nya rutiner har införts på arbetsplatserna. Jag vill tacka alla för deras engagemang och anpassningsförmåga. Vikten av samarbete och att bry sig om varandra har aldrig varit större än nu, och alla har visat på stor handlingskraft och omtanke. Skandia agerade tidigt vid pandemins inledande skede med krisledning och omfattande kommunikationsarbete för att ge tydliga riktlinjer och hålla alla medarbetare informerade. Det glädjer mig att våra medarbetare anser att Skandia har hanterat rådande situation väl, vårt medarbetar-engagemang (eNPS) har under året gått upp från 20 till 34. Det är med stor tillförsikt jag ser att vi tillsammans fortsätter att befästa Skandias position som det ledande pensionsbolaget i Sverige.

Skandias relevans i samhället har alltid varit stor och blir allt större. Sveriges befolkning lever längre och vill ha ett bra liv inför och efter pensionen. Trygghets- och hälsoområdet har aldrig varit viktigare i modern tid. Behovet av hållbara investeringar som bidrar positivt till en klimatomställning är stort. Skandia har en central roll att fylla, idag och framåt – för våra ägare, kunder och samhälle. Skandia skapar trygghet för generationer.

Frans Lindelöw
Vd och koncernchef

En föränderlig marknad

I uppdraget att skapa värde för ägare, kunder och samhälle tar vi utgångspunkt i marknadstrender. Nedan belyser vi ett antal betydande trender som påverkar den omgivning som vi arbetar i och den verklighet som rör ägare, kunder och samhälle.

Genom Skandias kontinuerliga bevakning av de trender som påverkar verksamheten kan Skandia ta till vara på marknadsförändringar och investera i de tillgångsslag där det finns möjlighet till störst avkastning. Det görs också för att säkerställa att vi alltid kan ge våra kunder råd som är anpassade efter förändringar på de finansiella marknaderna. Skandia genomför löpande omvärlds- och nulägesanalyser, som bland annat behandlar ekonomiska utsikter, hållbarhet, digitalisering och regelverksförändringar.

Oro på de finansiella marknaderna

Under 2020 har coronaviruset, utöver att drabba ett stort antal människor världen över, påverkat rörelserna på de finansiella marknaderna och världsekonomin. Världens börser föll drastiskt i coronakrisens initiala skede för att sedan återhämta fallet. Likaså försämrades världsekonomin kraftigt och många länders totala värde på produktionen föll med 10 procent; i vissa länder föll värdet på produktionen med det dubbla. Realräntorna är därtill på än lägre nivåer än tidigare. Skandias bedömning är att coronaviruset fortsatt kommer att ha en påverkan på utvecklingen framöver.

I samband med att ekonomierna återöppnades skedde en snabb ekonomisk återhämtning även om nivåerna på produktion och konsumtion fortfarande är lägre än före pandemin. Beskedet om att vaccineringen dragit igång världen över skapar förutsättningar för att efterfrågan ska kunna återgå till mer normala nivåer under 2021. Trots det bedöms coronapandemin få bestående effekter för ekonomin i stort och för olika sektorer. Det handlar både om förändringar i värdekedjor och att allt fler förväntas arbeta hemifrån i större utsträckning än tidigare. På längre sikt kommer troligen också utmaningarna med de allt större skulderna, orsakade både av den lägre ekonomiska aktiviteten och de historiskt stora stödåtgärderna, att hamna i fokus.

De senaste åren har den globala ekonomin präglats av mycket låga räntor. Det har bidragit till långvariga uppgångar på världens aktie-

marknader, men också till stigande värderingar. Även alternativa tillgångar, exempelvis fastigheter, onoterade bolag och infrastruktur har gynnats av låga räntor och stigande aktie- marknader. Fram till 2020 hade svenska kronan försvagats i flera års tid, vilket medförde ännu högre avkastning på utländska tillgångar. Under 2020 stärktes dock kronan kontinuerligt, vilket påverkade avkastningen på utländska tillgångar negativt.

Politisk osäkerhet

Coronapandemins utveckling, och hur den hanteras, kommer att diktera villkoren för världsekonomis återhämtning och politiska initiativ framöver. Trots ett avklarat amerikanskt presidentval är den internationella politiska osäkerheten alltjämt stor och oförutsägbarhet präglar utvecklingen på flera håll i världen. Det medför stora utmaningar för världens ledare som också tvingas förhålla sig till reserestriktioner, handelskonflikter med tillhörande handelstullar och osäkerhet på världens marknader.

I Sverige styrs politiken alltjämt av Januariavtalet och budgetsamverkan mellan Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Centerpartiet och Liberalerna, som lägger grunden för regeringens politik den innevarande mandatperioden. I ljuset av coronapandemin dominerar hälsa, omsorg och trygghetsfrågor dagordningen. Samtidigt står frågor kopplade till brottslighet, integration och klimatfrågan fortsatt i fokus.

Vad gäller penningpolitiken medför den alltjämt låga räntenivån liksom den svaga svenska kronan ett svagare penningpolitiskt manöverutrymme, varför finanspolitiken kommer att hamna mer i fokus framöver.

På pensionsområdet utgår politiken fortfarande i huvudsak från den parlamentariska grupperingen Pensionsgruppen. Gruppen har under senare tid kommit med en rad initiativ till justeringar i pensionssystemet, varav kan nämnas förslaget till nya riktåldrar och ett särskilt inkomstpensionstillägg till utvalda grupper av pensionärer.

Ytterligare ett exempel är Delegationen

för senior arbetskraft som ska verka för ett mer inkluderande och åldersoberoende synsätt i arbetslivet, samt identifiera hinder och hitta möjligheter för att bättre kunna tillvarata äldres kunskap och erfarenhet. Det som nu tycks stå högst på Pensionsgruppens agenda är hur det allmänna pensionssystemet ska stärkas på längre sikt och debatten om ökade inbetalningar till systemet, och hur dessa i så fall ska finansieras, lär fortsätta.

De nya lagkraven på flyttårtsområdet som bland annat underlättar för flytt under utbetalningstid och nya riktåldrar samt ny minimiålder för uttag från det allmänna pensionssystemet är exempel på redan kända förändringar som kräver mer flexibla pensionslösningar. Situationen kompliceras av det varierande och sammantaget mycket komplexa tjänstepensionssystem som finns på den svenska marknaden. Individuella pensionsförsäkringar och avtalspensioner som enligt inkomstskattelag och kollektivavtal tidigast kan tas ut från 55 års ålder är under press och det finns hot om ny lagstiftning kopplat till tidigast möjliga uttagsålder, möjligen även med retroaktiv tillämpning i någon form. Detta för att få en bättre överensstämmelse med ändringarna i det allmänna pensionssystemet som i sin tur syftar till ett längre arbetsliv för fler.

Förväntan om att bidra till hållbar utveckling

Intresset och förväntan på finansmarknadens bidrag till en hållbar utveckling ökar.

Engagemanget och medvetenheten har ökat hos kunder och viljan att göra hållbara val inkluderar i en allt högre utsträckning även finansiella tjänster. Finansmarknadens aktörer förväntas erbjuda kunderna ett hållbart värdeskapande som innebär en god avkastning samtidigt som kapitalet bidrar till en mer hållbar utveckling i linje med FN:s globala hållbarhetsmål, med särskilt fokus på klimat.

Mot den bakgrunden har fler pensionsbolag och banker stärkt sitt utbud av och kommunikation avseende bland annat fonder

med tydliga hållbarhetskriterier och hållbara låneprodukter. Därtill har de svenska fond- och försäkringsföretagen intensifierat sitt arbete med hållbarhetsfrågor.

Utvecklingen har bidragit till att sparprodukter med hållbarhetsfokus är på väg från att vara kompletterande produkter i ett sparerbjudande till att vara en basplatta i produkterbjudandet. Särskilt tydlig är denna förflyttning inom fonder men utvecklingen är även synlig inom andra försäkringsprodukter och bankerbjudanden.

Inom riskförsäkringar har olika erbjudanden med förebyggande och rehabiliterande insatser i kombination ökat på marknaden.

Detta har bidragit till att försäkringsbolagen tagit en tydligare position. För arbetsgivarna är detta erbjudande en viktig del av det totala arbetsmiljöansvaret och fokus ligger främst på det förebyggande arbetet för att undvika sjukskrivningar.

Digitala tjänster en självklarhet

Digitalisering och digital transformering är fortsatt högaktuellt, inte minst eftersom nya förutsättningar och en helt annan acceptans för digitala tjänster och service hos både företag och individer har följt av coronapandemin. Det generella beteendet var redan innan pandemin under förflytt-

ning mot ett bejakande av mer digitala tjänster och självservice. En utveckling som har accentuerats ytterligare med myndigheternas krav på social distansering och hemarbete för den som har möjlighet.

Befintliga och nya kunder ställer höga krav på enkelhet, tillgänglighet samt relevans och efterfrågan på självbetjäning ökar. Med ökad digital närvaro förändras verksamhetens risker. Brister i teknologi kan få stor påverkan på en verksamhets interna processer. Digital motståndskraft blir viktig, likaså att löpande arbeta med informations- och datasäkerhet för att behålla kunders och partners förtroende.

Regelverksförändringar

Att införliva regelverk på ett smidigt sätt i Skandias processer och rutiner är viktigt för att bibehålla en stark position och konkurrensförmåga. Det ställer i sin tur höga krav på kostnads-effektivitet och flexibilitet i den operativa verksamheten. Skandia följer utvecklingen av kommande regelverk och deltar aktivt via exempelvis branschorganisationer och i den allmänna debatten.

Ny reglering för tjänstepensionsverksamhet (svensk implementering av IORP 2 – direktivet)

Implementeringen av tjänstepensionsdirektivet, IORP 2, i svensk lagstiftning har fått mycket stor betydelse för Skandia och hela tjänstepensionsbranschen. IORP 2 innebär bland annat en möjlighet för livförsäkringsbolag som Skandia att ombildas till ett så kallat tjänstepensionsföretag där ren tjänstepensionsverksamhet i framtiden kan bedrivas. Skandias styrelse har beslutat att inte separera tjänstepensionsverksamheten och därmed inte heller bilda ett nytt tjänstepensionsföretag som kan följa den nya tjänstepensionsregleringen. Det innebär att senast när övergångsregleringen upphör vid utgången av år 2022 kommer Solvens 2 att tillämpas för hela verksamheten. Legalt rapporterar Skandia för närvarande sin tjänstepensionsverksamhet enligt övergångsregleringen men den interna styrningen av hela verksamheten, inklusive styrning och uppföljning av risktagande, utgår redan idag från Solvens 2.

IFRS 17 Försäkringsavtal

Den nya standarden som behandlar redovisning av försäkringsavtal, IFRS 17, senareläggs med ytterligare ett år varvid nytt ikraftträdandedatum blir den 1 januari 2023. Standarden innebär omfattande förändringar av hur försäkringsavtal redovisas och värderas, vilket bland annat innebär en helt annan presentation av balans- och resultaträkning och en förändrad värdering av de försäkringstekniska skulderna. De nya redovisningsreglerna ställer stora krav på en mer detaljerad information och mycket högre komplexitet i beräkningsmodeller. För mer information se not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Nya koncernredovisningsregler för onoterade försäkrings- och tjänstepensionsföretag

Finansinspektionen har beslutat om ändringar i redovisningsföreskrifterna om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag (FFFS 2019:23) med avseende på koncernredovisningsbestämmelserna. Ändringarna innebär att kravet tas bort för onoterade försäkrings- och tjänstepensionsföretag att tillämpa full IFRS i sin koncernredovisning. Om ett företag väljer att inte tillämpa full IFRS ska företaget istället tillämpa koncernredovisningsreglerna enligt lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. Ändringen

är framförallt motiverad av att Finansinspektionen anser att en obligatorisk tillämpning i koncernredovisningen av den kommande redovisningsstandard IFRS 17 Försäkringsavtal riskerar att innebära omfattande systemändringar och kostnader för de onoterade företagen och att sådana ökade kostnader inte är motiverade ur ett tillsynsperspektiv. Föreskriftsändringarna trädde i kraft den 1 december 2020 och kan tillämpas första gången på koncernredovisningar som upprättas för det räkenskapsår som avslutas den 31 december 2020.

Solvens 2 – 2020 översynen

En omfattande översyn av Solvens 2-regelverket pågår inom EU. Översynen, som behandlar såväl Solvens 2-direktivet som Solvens 2-förordningen, har renderat i omfattande konsultationer med fokus på bland annat solvenskapitalkrav, försäkringstekniska avsättningar, rapportering och offentliggörande samt förslag om införande av ett försäkringsgarantisystem och makrotillsynsverktyg. EU-kommissionen förväntas komma med rapport och lagförslag till Parlamentet och Rådet preliminärt till slutet av 2021 varvid förhandlingar om nya förslag kan ske under 2022/2023.

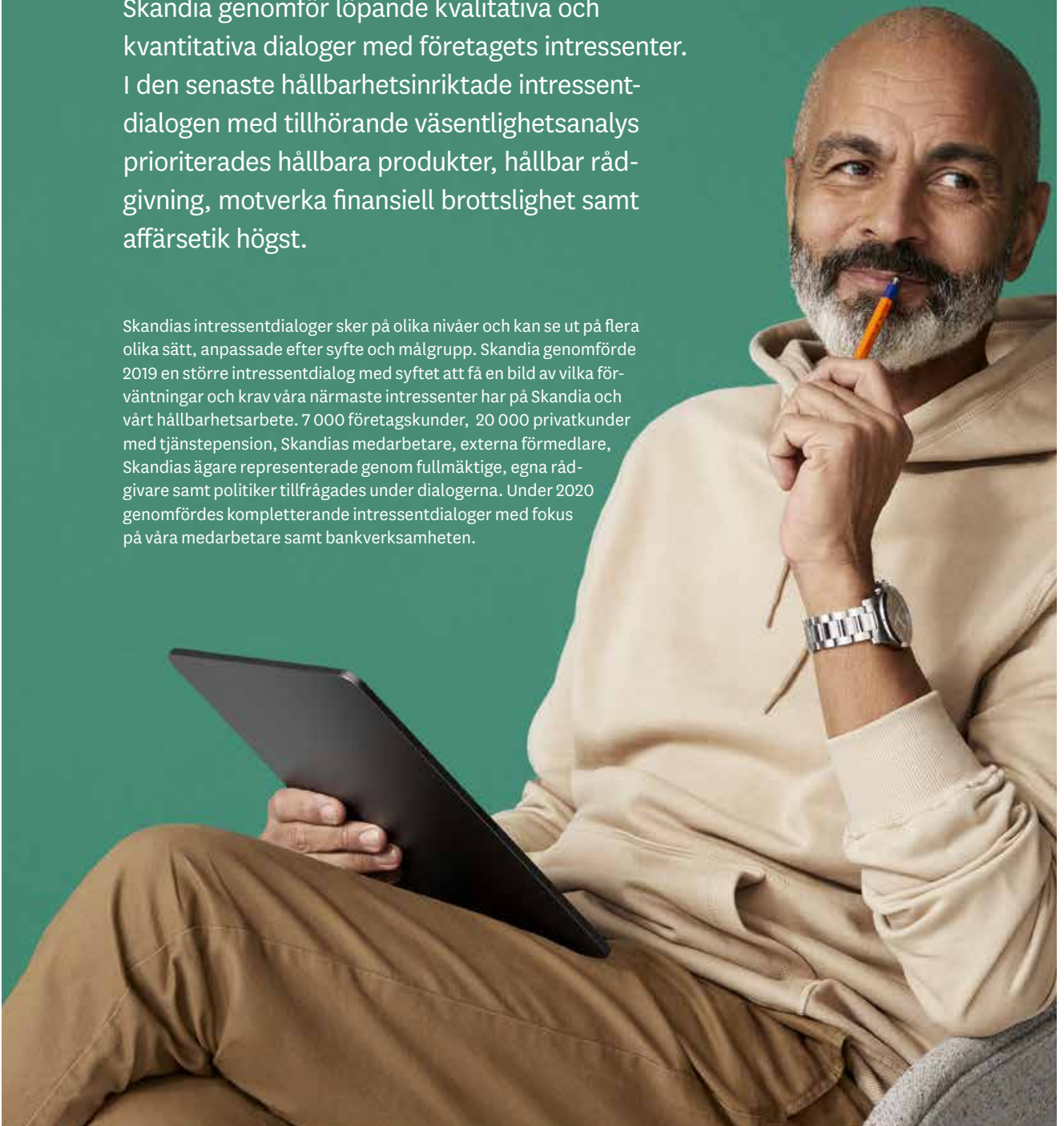
EU:s reglering av hållbara finanser

Med utgångspunkt i Parisavtalet har EU identifierat ett stort investeringsbehov för att nå klimatmålet. 2018 lade EU-kommissionen fram en handlingsplan med målsättningen att i) styra kapitalflöden till hållbara investeringar, ii) integrera hållbarhet i riskhanteringen, samt iii) främja transparens och långsiktighet på kapitalmarknaderna. Till följd av handlingsplanen beslutas nu ny lagstiftning, däribland taxonomin som är ett klassificeringssystem för hållbara investeringar och en förordning som behandlar upplysning av vilken hållbarhetseffekt och potentiell påverkan som varje finansiell produkt har. Bevakning och implementering av de lagkrav som följer av EU:s handlingsplan är ett viktigt fokus för Skandia under 2021.

Vi lyssnar till och agerar på våra intressenters förväntningar

Skandia genomför löpande kvalitativa och kvantitativa dialoger med företagets intressenter. I den senaste hållbarhetsinriktade intressentdialogen med tillhörande väsentlighetsanalys prioriterades hållbara produkter, hållbar rådgivning, motverka finansiell brottslighet samt affärsetik högst.

Skandias intressentdialoger sker på olika nivåer och kan se ut på flera olika sätt, anpassade efter syfte och målgrupp. Skandia genomförde 2019 en större intressentdialog med syftet att få en bild av vilka förväntningar och krav våra närmaste intressenter har på Skandia och vårt hållbarhetsarbete. 7 000 företagskunder, 20 000 privatkunder med tjänstepension, Skandias medarbetare, externa förmedlare, Skandias ägare representerade genom fullmäktige, egna rådgivare samt politiker tillfrågades under dialogerna. Under 2020 genomfördes kompletterande intressentdialoger med fokus på våra medarbetare samt bankverksamheten.

Finansiella produkter med hållbarhetsfokus efterfrågas

Enligt Skandias intressenter uppfattas bolaget som en ansvarstagande aktör. Vid val av tjänstepension och privat sparande ser de Skandias förtroende och anseende följt av avkastning som helt avgörande och för cirka en fjärdedel av kunderna är hållbara produkter helt avgörande. Att Skandia för dialog med företag för att de ska förbättra sitt hållbarhetsarbete, samt att Skandia väljer bort investeringar i fossila bränslen anses vara viktigast att beakta i förvaltningen. Under 2020 har Skandia tagit viktiga steg framåt i linje med dessa förväntningar. Skandia har under året beslutat om en klimatkärlplan, ökat andelen hållbarhetsfokuserade fonder samt fortsatt att göra investeringar som bidrar till en mer hållbar utveckling.

Fyra prioriterade områden enligt väsentlighetsanalysen

I den efterföljande väsentlighetsanalysen prioriterades fyra fokusområden av intressenterna och ansågs som mest värdeskapande för Skandia. Dessa områden var hållbara produkter, hållbar rådgivning, motverka finansiell brottslighet samt affärsetik. Dessa fyra områden tas om hand i Skandias hållbarhetsramverk som utvecklats under 2020 och som presenteras närmare på sidan 36.

Kundnytta och ekonomisk trygghet viktigt för ägare och kunder

Den intressentgrupp som har störst påverkan på Skandias verksamhet är våra kunder, varav en majoritet även är våra ägare. Kundernas och ägarnas förväntningar är i huvudsak långsiktigt god avkastning, transparens och öppenhet samt att Skandia ska vara ett föredöme när det gäller hållbarhet genom att agera ansvarsfullt och bidra till ett hållbart värdeskapande. Kunderna förväntar sig även att kundnytta ska vara centralt i affären och att de ska få sina behov uppfylla vad gäller ekonomisk trygghet vid pension eller hälsoproblem. Ett aktivt deltagande i samhällsdebatten från Skandias sida gynnar bolagets kunder och främjar Skandias och samhällets utveckling.

Förväntan om samhällsengagemang

Från beslutsfattare och samhället finns en förväntan om att näringslivets aktörer bidrar till samhällsutvecklingen. Skandias engagemang handlar framförallt om att ta ställning till frågor kopplade till pension, sparande, investeringar, trygghetssystem, hälsa och hållbarhet. Vi bevakar frågor som är relevanta för försäkrings- och finansbranschen på den politiska agendan genom dialoger med

”Enligt Skandias intressenter uppfattas bolaget som en ansvarstagande aktör.”

politiker och företrädare för civilsamhället. Vi tar även initiativ till forskning och har en rad samarbeten i olika konstellationer.

Medarbetarna värdesätter utveckling och möjlighet till påverkan

Medarbetarnas förväntningar på Skandia handlar framförallt om utvecklingsmöjligheter, inkluderande kultur där medarbetaren får påverka samt en hälsofrämjande arbetsmiljö. Skandias dialog med medarbetare sker löpande i den dagliga verksamheten, men Skandia har även andra verktyg för att försäkra att medarbetarna når fram med sina synpunkter och förslag. Varje år genomförs en medarbetarundersökning. Under 2020 har flera så kallade pulsmätningar genomförts för att följa medarbetarnas välmående under pandemin. Vi har även frågat hur medarbetarna upplever Skandias arbete med hållbarhet, en mätning som kommer att genomföras återkommande för att säkerställa god kunskap om samt delaktighet i Skandias hållbarhetsarbete. Vidare har Skandia en löpande dialog med medarbetare, så kallade Fokusdialoger, som en del av företagets Performance Managementprocess. Medarbetare har även möjlighet att framföra sina synpunkter i samverkan med fackliga representanter

och den lokala arbetsmiljöorganisationen med förtroendevalda arbetsmiljöombud.

Samarbetspartners och leverantörer viktiga för affären

Samarbetspartners och leverantörers, däribland distributörers, förväntningar på Skandia handlar framförallt om tydliga avtal och villkor för hur vi bedriver affärer med varandra, god affärsetik samt ett konkurrenskraftigt och attraktivt erbjudande inom hållbara investeringar. Skandias dialog med leverantörer och samarbetspartners sker löpande i den dagliga verksamheten. Vi följer upp nöjdheten bland våra distributörer genom att kontinuerligt följa affären per distributör och mäter den årsvis med hjälp av ett nöjdhetsindex.

Skandia för kontinuerliga dialoger med alla våra intressenter. Nedan tabell ger en överblick av de områden som prioriterats av våra intressenter.

Intressent	Typ av dialog	Prioriterade områden
Företagskunder	Djupintervjuer Enkäter	Affärsetik Avkastning Hållbara produkter (pension och hälsa)
Privatkunder	Enkäter	Affärsetik Arbete mot finansiell brottslighet Avkastning Hållbara produkter
Medarbetare	Djupintervjuer Enkäter Workshops	Arbete mot finansiell brottslighet Arbetsmiljö och hälsa Affärsetik Hållbara produkter Direkt miljöpåverkan Kompetensutveckling Samhällsengagemang
Ägare genom fullmäktige	Enkäter	Affärsetik (långsiktighet och transparens) Arbete mot finansiell brottslighet Samhällsengagemang
Distributörer	Djupintervjuer	Hållbara produkter Konkurrenskraftiga erbjudanden

Skandia skapar trygghet för generationer

Skandias övergripande mål är att maximera värdet för ägarna, moderbolagets kunder, över livstiden av deras försäkringar, genom att kombinera god avkastning med sunt risktagande. Det gör vi genom att erbjuda tjänstepension med traditionell förvaltning som inkluderar garanti samt kompletterande produkter som fondsparande, försäkringar för hälsa och trygghet, banktjänster och rådgivning.

Det finns idag samhällsutmaningar i form av ökade kostnader som en konsekvens av att vi lever längre och befolkningen ökar. Därtill kommer det att finnas stora utmaningar framöver när det kommer till finansieringen av den svenska välfärden som den ser ut idag. Risken är att fler kommer att uppleva en sämre tillgång till välfärd. Givet de stora utmaningar som det offentliga välfärdssystemet står inför kan konsekvensen bli att den enskilda individen i framtiden behöver ta större ansvar när det kommer till sin egen och sin familjs ekonomiska trygghet liksom hälsa. Dessutom kommer arbetsgivarens roll i att säkerställa tryggheten stärkas vilket kan komma att leda till att privata alternativ till det offentliga välfärdssystemet blir viktigare. Skandia har identifierat tre kritiska utmaningar i samhället där Skandia genom sin verksamhet kan göra skillnad;

● Risk för underfinansiering efter arbetslivet

Ett premiebaserat pensionssystem med ökat individuellt ansvar, i kombination med ökande medellivslängd leder till att fler svenskar får ett otillräckligt sparande för ett långt och aktivt liv efter pensionering. Varannan svensk förväntar sig att pensionen ska motsvara 75-80 procent av den lön man hade före pensionering. I realiteten kommer den genomsnittliga nivån från allmän pension och tjänstepension att ligga på mellan 60-70 procent.

● Höga kostnader för ohälsa

Höga sjuktal för den yrkesarbetande befolkningen leder till höga kostnader för fysisk och psykisk sjuk- och hälsovård, med långa väntetider. Därtill leder en åldrande befolkning till hög efterfrågan på äldreboenden samt frisk- och sjukvård. En rapport framtagen av Skandia under 2020 visar att 65 miljarder kronor är den årliga samhällsförlusten för sjukskrivningar i Sverige och att andelen sjukskrivningar som beror på psykisk ohälsa växt snabbt från 30 procent 2010 till 41 procent 2020.

● Behov av investeringar i samhället

Det finns ett behov av investeringar i samhällsservice som det eventuellt saknas täckning för från det offentliga. Det svenska välfärdssamhället utmanas och behovet av tillräckligt långsiktigt sparande och kraftfulla trygghetslösningar ökar. Likaså ökar behovet av investeringar i miljövänliga energilösningar, hållbar infrastruktur och klimatvänlig teknik. FN har exempelvis beräknat det globala investeringsbehovet i rena energilösningar till 2,4 biljoner USD årligen fram till 2035 för att begränsa klimatförändringarna till 1,5 grader.

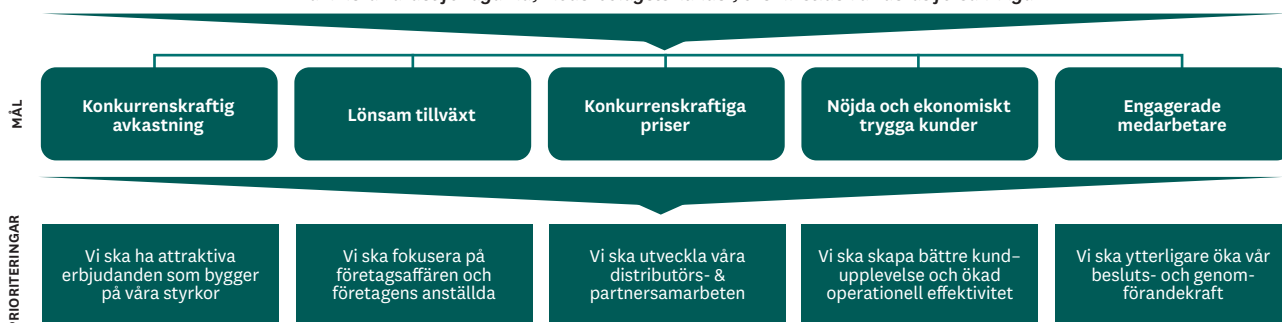
Koncernmål till grund för Skandias strategi

Konkreta och uppföljningsbara affärsområden ska lägga grunden för att det långsiktiga målet om maximerat värde för ägarna realiseras. Ömsesidig och vinstutdelande verksamhet har olika lönsamhetskrav, och olika typer av produkter måste utvärderas separat. Resultat uppstår och mäts per bolag i Skandiakoncernen. För operativ styrning bryts resultaten ned på affärsområden och affärer utifrån hur Skandia möter kunderna.

För att säkerställa att Skandia har konkreta och mätbara mål på koncernnivå som är möjliga att bryta ned på en operativ nivå har Skandia sedan tidigare etablerat tre affärsområden; Försäkring, Bank och Kapitalförvaltning. Affärsområdena har som ansvar att förvalta och utveckla affären och verksamheten, att uppnå lönsamhetsmål genom att styra intäkter, kostnader och risker kopplade till affären och att driva affärsområdets utveckling i enlighet med koncernstrategin. Fem huvudsakliga koncernmål har identifierats, som tillsammans med ett antal strategiska prioriteringar ligger till grund för Skandias strategi.

Under året har Skandia uppvisat god och konkurrenskraftig totalavkastning i den traditionella livportföljen, 3,8 procent. Tillväxten har varit stabil på försäkringsområdet medan tillväxttakten för bolån

Maximera värdet för ägarna, moderbolagets kunder, över livstiden av deras försäkringar

inom bankverksamheten mattades av under inledningen på året för att sedan öka. Skandias kontrollerbara kostnader, främst rörande drift, förvaltning och utveckling, har legat under plan för året och bidrar således till Skandias förmåga att erbjuda konkurrenskraftiga priser. Inom engagerade medarbetare har det skett en markant ökning under året då medarbetarengagemanget (eNPS) har ökat från 20 till 34, vilket även överträffar Skandias mål om 24. Därtill är våra kunder fortsatt nöjda och trygga, vilket utfallet i 2020 års SKI undersökningar visar. Inom kategorin tjänstepension kommer vi på förstaplats för tredje året i rad och inom försäkring privat kommer vi på andraplats.

Attraktiva erbjudanden som bygger på Skandias styrkor

Skandias främsta styrkor finns inom vårt tjänstepensionserbjudande med såväl traditionell förvaltning som fond- och depåförvaltning, vårt hälso- och trygghetserbjudande samt vår kompetens på pensionsområdet. Genom att arbeta för fortsatt integration mellan spar- och hälsoerbjudandena kan vi skapa maximalt kundvärde. Skandias kapitalstyrka gör att vi har en hög förmåga att fullfölja våra garanterade åtaganden till kunderna och en god förmåga att bibehålla en attraktiv placeringsportfölj även i stressade lägen. Hur Skandia kontinuerligt arbetar med sin riskhantering för att kombinera en god avkastning med ett sunt risktagande framgår av not 2 Risker och riskhantering, på sidan 118.

Fokus på företagserbjudandet och företagens anställda

Vårt tjänstepensionserbjudande är också vår styrka i Skandias företagserbjudande. Företagserbjudandet är kärnverksamheten i Skandia där vi sedan 1990-talet tillsammans med distributörer och egna säljare har skapat stora affärsvolymmer. Idag utgörs den största delen av Skandias företagsaffär av icke-kollektivavtalad tjänstepension men Skandia har som ambition att växa även inom den kollektivavtalade affären. Då den största delen av privatkunderna också har försäkring med traditionell förvaltning via sina arbetsgivare lägger Skandia stort fokus på att säkra en uthållig konkurrenskraft i företagsaffären genom ständigt utveckling och modernisering av erbjudandena.

Traditionell förvaltning är grunden

Traditionell förvaltning är den dominerande sparformen inom både företags- och privataffären. Den ger betydande värde för våra kunder och differentierar Skandia på marknaden. Skandia kommer fortsatt att ta utgångspunkt i traditionell förvaltning och säkra långsiktighet i erbjudandet.

Som samhället utvecklas ser vi att Skandia har en än viktigare roll framöver med att erbjuda trygghet, inom ramen för ekonomi såväl som hälsa, till våra kunder - företaget, den anställde och till privatkunden. Som ledande pensionsbolag som tar ansvar kraftsamlar vi för att skapa trygghet för generationer. Med tjänstepension som bas kan vi erbjuda fler lösningar som möter behov inom pension, hälsa och boende. Det ger människor trygghet genom livets alla skeden och över generationer.

Mål

Vårt mål är att maximera värdet till ägarna, moderbolagets kunder, över livstiden av deras försäkringar.

Vision

Vi skapar trygghet för generationer.

Kapitalförvaltning

En central del i Skandias verksamhet och erbjudanden är bolagets kapitalförvaltning. Målet för kapitalförvaltningen är att skapa god avkastning med ett balanserat risktagande för sina kunder i Skandias traditionella livportfölj och i Skandias fonder. Kapitalförvaltningen har ett av de största förvaltningsuppdragen i Sverige och med det kommer ett stort ansvar. Skandia ska vara ett föredöme inom hållbarhet och tydliggöra det hållbara värdeskapandet i investeringarna.

Skandias kapitalförvaltning förvaltar över 500 miljarder kronor i den traditionella livportföljen och 111 miljarder kronor inom Skandias fondbolag. Därutöver arbetar kapitalförvaltningen med fondurval och utveckling av Skandias fonderbjudande inom depå- och fondförsäkring, där det förvaltade kapitalet är cirka 170 miljarder kronor.

Det övergripande målet för Skandias kapitalförvaltning är att maximera värdet för Skandias ägare och kunder genom att kombinera god avkastning med sunt risktagande. För att säkerställa en kostnadseffektiv förvaltning har kapitalförvaltningen under många år arbetat med att bygga upp, utveckla och skapa kostnads- och intäkts-synergier. Det har varit naturligt att bygga på kunskaper och kompetensen från Skandias livförvaltning. Ambitionen är att erbjuda attraktiva produkter som bygger på Skandias

styrkor och som skapar kundnytta.

Genom Skandias egna fondbolag ansvarar kapitalförvaltningen för att skapa kundnytta också genom att utveckla och förvalta prisvärda fonder med konkurrenskraftig avkastning.

Investeringsfilosofi

Nyckelorden i vår investeringsfilosofi är långsiktighet och riskspridning. Långsiktigheten ger oss fördelar och kan höja vår avkastning. Vi kan göra investeringar som binder kapitalet över en längre tid, vilket oftast ger en bättre avkastning. Vårt stora kapital ger oss dessutom de nödvändiga resurserna som behövs för investeringar i alternativa tillgångsslag såsom fastigheter, infrastruktur och onoterade bolag. Innehaven i den traditionella livportföljen består av olika tillgångsslag som ger en balanserad riskspridning och förutsättningar för en jämn avkastning. Skandia söker en robust portfölj som ska stå emot oväntade händelser och sämre tider.

I det dagliga arbetet analyseras, värderas och bedöms olika tillgångsslag utifrån risk-, avkastnings- och hållbarhetssynpunkt. Detta görs både övergripande för hela portföljen men även inom varje specifikt område, som till exempel aktieförvaltningen eller fondförvaltningen.

Skandia har över tid haft en stark solvens och den finansiella styrkan ger oss en möjlighet att fullt ut nyttja vår investeringsfilosofi.

Inte minst möjligheten att investera långsiktigt i illikvida tillgångar som fastigheter och onoterade bolag.

Förvaltning utifrån bäst förutsättningar

Skandia anlitar även externa kapitalförvaltare. Våra kunders kapital ska förvaltas av dem som har de bästa förutsättningarna och den yttersta kompetensen. Det betyder att vi i tillägg till vår interna förvaltning också har extern förvaltning. Storleken på kapitalet som vi förvaltar ger oss dock skalfördelar och kraft att bygga upp egen kompetens kring tillgångsslag istället för att – som mindre aktörer – behöva förlita sig på tredje part.

Hållbart värdeskapande

Kapitalförvaltningen vill vara ett föredöme avseende hållbarhet och integrera hållbarhet fullt ut i förvaltningen. Vi ska skapa ekonomisk trygghet för våra kunder och samtidigt bidra positivt till FN:s globala hållbarhetsmål. En grundförutsättning är att vi beaktar risker relaterat till miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik. Skandias policy för ägarstyrning och ställningstaganden tydliggör våra förväntningar på de investeringar vi gör.

Skandia har under 2020 antagit en ambitiös klimatfärdplan för den traditionella livportföljen samt för våra fonder. Syftet med klimatfärdplanen är att våra investeringar ska spegla och stödja de globala klimatmålen i

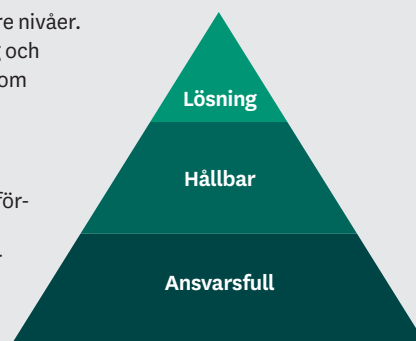
Investeringar i tre nivåer

Skandias modell för en hållbar förvaltning av kundernas sparkapital är uppbyggd i tre nivåer. I våra investeringar tar vi **ansvar**: Vi väljer bort investeringar i vissa branscher, bolag och tillgångsslag och vi agerar som ägare för att bidra till en positiv förflyttning i bolag som brister i ansvar eller som har mer att ge på hållbarhetsområdet.

➤ [Läs mer under Exkludering av bolag och länder på sidan 21.](#)

Vi beaktar särskilda **hållbarhetskriterier**: Vi arbetar också för att i alla delar av vår förvaltning bygga in en systematisk och meningsfull integrering av miljö-, sociala- och bolagsstyrningsaspekter (ESG) i analys och investeringsbeslut. Vår utgångspunkt är alltid en avvägning mellan vad ett bolag gör och hur de bedriver sin verksamhet, för att hantera hållbarhetsrelaterade risker och ta vara på möjligheter. Hållbarhets-kriterierna är även något som vi lyfter fram och ställer krav kring i dialogen med våra externa kapitalförvaltare.

Slutligen söker vi investeringar som gör tydligt positiv skillnad och bidrar till **lösningar**: Lösningsslag är mätbara och har positiva sociala eller miljömässiga effekter. Dessa utgör en mindre del i våra investeringar. Vi ser dock hur den har potential att växa år från år, i takt med att nya möjligheter skapas på marknaden. Vi söker aktivt efter att kunna göra fler och bättre lösningsslag, eftersom de förutom avkastning även bidrar med mätbar miljö- och samhällsnytta.

Parisavtalet. Målet är att minska innehaven i fossila bränslen med 75 procent och fördubbla gröna investeringar inom traditionell förvaltning till 2025 samt att öka andelen fonder med hållbarhetsfokus i förhållande till 2019.

👉 [Läs mer om klimatfärdplanen på sidan 24 och 38.](#)

Påverkan genom ägarengagemang

I Skandias förvaltningsarbete finns ett antal olika vägar för påverkan. Skandia medverkar i flera internationella initiativ för ökad hållbarhet i branschen. Omfattning och resultat av påverkansarbetet redogörs för i Skandias bolagspåverkan, en årlig rapport som återfinns på skandia.se.

Vi förväntar oss att bolagen vi investerar i följer etablerade internationella konventioner, normer och ramverk på hållbarhetsområdet. I de fall ett bolag avviker från riktlinjerna i vår policy för ägarstyrning är Skandias grundinställning att i första hand verka för förändring och utveckling genom aktivt ägarskap i form av direkta dialoger med bolagen.

Att rösta på bolagsstämmor och ta en aktiv roll i styrelserekryteringsprocesser är ett sätt att utöva vårt ägarinflytande och påverka bolag i en mer hållbar riktning. Ett aktivt ägarskap har betydelse för värdeskapandet inom portföljförvaltningen, vilket kommer att vara ägare och kunder tillgodo i förlängningen. När analys av frågor på bolagsstämmor har genomförts finns Skandia på plats och röstar både för förslag som vi stödjer och mot förslag som avviker från vår policy för ägarstyrning.

Tobacco-Free Finance Pledge

Inom ramen för Tobacco-Free Finance har Skandia under året deltagit i flera internationella event som talare och i panelsamtal med andra försäkringsbolag och internationella hälsoorganisationer. Vi har på så sätt bidragit till att inspirera fler finansiella aktörer att främja och bidra till en tobaksfri kapitalmarknad.

Bolagsstämmor och valberedningar

	Livbolag	Fondbolag
Deltagande i bolagsstämmor, antal	103	128
Deltagande i valberedningar, antal	3	4

Exkluderingslista Skandias fondbolag och livbolag

Antal bolag	2020	2019
Miljö	8	8
Mänskliga rättigheter	13	13
Kontroversiella vapen ¹⁾	26	26
Tobak	23	23
Kol	79	78
Cannabis	6	6
Antal exkluderade bolag	155	154
Klimat, bortvalda bolag	25	

¹⁾ Med kontroversiella vapen avses klustervapen, antipersonella landminor, kemiska och biologiska stridsmedel samt kärnvapen.

Skandias ESG-forum driver på arbetet med hållbara investeringar

Skandias ESG-forum har den övergripande samordningsrollen för arbetet med hållbara investeringar. Här diskuteras och beslutas Skandias strategi för ansvarsfulla investeringar, målsättningar i arbetet samt ställningstaganden som påverkar vilka sektorer, bolag och länder som vi väljer att inte investera i. I forumet medverkar ledande befattningshavare från Skandias kapitalförvaltning och hållbarhetsavdelning. En särskild arbetsgrupp med hållbarhetsspecialister sköter det dagliga arbetet med hållbarhetsfrågor och bereder information till forumet. Arbetsgruppen driver utvecklingsarbetet och bistår Skandias portföljförvaltare med hållbarhetsanalyser. Syftet med denna struktur är att effektivisera beslutsfattandet och genomförandet i det operativa arbetet när det kommer till hållbara investeringar i förvaltningen av Skandias olika sparprodukter.

Exkludering av bolag och länder

Inom ramen för den egna fond- och livförvaltningsverksamheten väljer Skandia bort investeringar i bolag som avviker från internationella normer utan att visa förändringsvilja. Vi väljer bort investeringar i bolag som producerar tobak samt i verksamhet som omfattar produktion eller distribution av cannabis för rekreationsbruk. Vi gör inga investeringar i bolag som utviner kol för energiändamål och undviker helt att investera i tillverkare av kontroversiella vapen. Vi investerar inte i bolag som vi inte anser har förmåga eller vilja att ställa om sin verksamhet i linje med Parisavtalet. Skandia investerar inte heller i statsobligationer utfärdade av stater som underlåter att ansluta sig till grundläggande demokratiska principer, som systematiskt och allvarligt kränker mänskliga rättigheter eller där korruptionen är utbredd på en central nivå.

I de fall Skandia är indirekt ägare kan exkluderingsregler i enlighet med ovan inte alltid garanteras. Skandia arbetar, och gör löpande förändringar, för att implementera bättre lösningar för detta.

👉 [En förteckning över de bolag och stater som har exkluderats av Skandias fondbolag och Skandias livbolag finns på skandia.se.](#)

Erbjudanden som skapar värde

Skandia erbjuder tjänstepension och möjlighet till långsiktigt sparande med traditionell förvaltning, fond- och depåförvaltning samt försäkringar för hälsa och trygghet, banktjänster och rådgivning.

Skandias sparerbjudanden är utformade med avsikt att skapa avkastning utifrån varje kunds sparbehov. Med rådgivning kan erbjudanden skräddarsys efter kundens specifika behov. De följande avsnitten kommer närmare beskriva Skandias erbjudanden och vilka värden de skapat för våra kunder under året.

Traditionell förvaltning

Traditionell förvaltning är ett tryggt och enkelt alternativ för långsiktigt sparande. Skandia förvaltar pengarna och ger en garanti om minsta framtida utbetalning. Kunder med traditionell förvaltning får också ta del av överskottet. Sparformen ger kunderna möjlighet till god avkastning till låg kostnad samtidigt som Skandia agerar ansvarsfullt och bidrar till de globala hållbarhetsmålen. Allt detta utan att kunden själv behöver lägga tid på att aktivt placera sitt sparande.

Fondsparande

Skandia erbjuder fond- och depåförsäkring som en del av tjänstepensionserbjudandet men även för andra typer av sparande inom både bank- och försäkringslösningar. Fond-erbjudandet bygger på att det ska vara enkelt och prisvärt att placera i fonder med god avkastningspotential och en god hållbarhetsnivå i ett brett utbud, anpassat till våra kunders olika behov. Vår ambition är att kunderna inte ska behöva välja mellan avkastningspotential, hållbarhet och låga avgifter. Vi ska erbjuda samtliga delar.

Hälsa och trygghet

Skandia erbjuder ekonomisk trygghet vid olycka, sjukdom eller dödsfall genom sjuk-, olycksfalls- och livförsäkringar. För våra företagskunder och deras anställda har vi också verktyg för att tidigt fånga upp ohälsa och bidra till en sund livsstil. På så sätt kan vi bidra till att företagen blir effektiva i sin verksamhetsdrift samt mer hållbara genom att undvika sjukskrivningar och kostnader som uppstår därav. Skandia erbjuder också vårdförsäkring för rätt vård i rätt tid.

Bank

Skandia erbjuder bolån och tjänster för kundernas vardags ekonomi genom en digital fullsortimentsbank som vänder sig till privatmarknaden. Kunder har möjlighet att sköta sin vardags ekonomi och sitt sparande på skandia.se och i Skandias mobilapplikation. Skandia har även en kundservice där kunder kan nå banken via telefon och chatt.

Trygg sparandeform med god avkastning

Traditionell förvaltning är ett tryggt och enkelt alternativ för långsiktigt sparande. Skandia förvaltar pengarna och ger en garanti om minsta framtida utbetalning. Kunder med traditionell förvaltning får också ta del av överskottet. Sparformen ger kunderna möjlighet till god avkastning till låg kostnad samtidigt som Skandia agerar ansvarsfullt och bidrar till de globala hållbarhetsmålen. Allt detta utan att kunden själv behöver lägga tid på att aktivt placera sitt sparande.

Traditionell förvaltning är kärnan i Skandias erbjudande, en sparform med låg avgift och garanterad framtida utbetalning.

Traditionell förvaltning innebär att Skandia placerar kapitalet åt kunden och garanterar ett visst belopp för framtida utbetalning. Det gör att kunden har möjlighet till god avkastning till låg kostnad utan att själv behöva lägga tid på att aktivt placera pengarna och hantera oväntade händelser på kapitalmarknaden. Traditionell förvaltning av tjänstepension är ett långsiktigt uppdrag. Det innebär att en större del av tillgångarna kan placeras

till högre risk, utan att riskera det garanterade beloppet. Långsiktigheten och god finansiell styrka möjliggör även för Skandia att investera i alternativa tillgångsslag som ofta är svåra och mer kostsamma för en enskild sparare att få tillgång till. På så sätt kan traditionell förvaltning ge högre avkastning än många andra sparformer och samtidigt garantera trygghet i sämre tider.

Sparformen gör det även möjligt för spararna att investera med ett miljömässigt och socialt hänsynstagande. Skandia utvecklar kontinuerligt arbetet för att anpassa insatserna ändamålsenligt efter förutsättningarna i varje tillgångsslag.

En ambitiös klimatfärdplan

Vår uppfattning är att avkastningen från våra investeringar kan påverkas av klimatrelaterade risker. Skandia hanterar denna finansiella risk genom att kontinuerligt analysera den traditionella livportföljen och vår målsättning är att klimatrelaterade risker och möjligheter alltid ska beaktas i såväl allokeringsbeslut som enskilda investeringsbeslut. Portföljens diversifiering bidrar till att begränsa negativa effekter kopplade till fysiska klimatrisker och omställningsrisker. Det finns dock stor potential att göra mer.

Skandia har under 2020 antagit en ambitiös klimatfärdplan. Syftet med klimatfärdplanen är att våra investeringar ska spegla och bidra till den gemensamma målsättningen i Parisavtalet, med strävan att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader.

Vår ambition är att väsentligt och stegvis minska vår exponering mot fossila bränslen. Skandia har sedan 2016 valt bort bolag som utvinner kol. Målet är att ytterligare minska innehaven i fossila bränslen med 75 procent till 2025, jämfört med cirka 3,1 procent 2019. Samtidigt vill vi fördubbla vår exponering mot bolag som bidrar positivt till klimatomställningen, exempelvis inom utbyggnaden av förnybara energisystem.

Bolagens förmåga och vilja till klimatomställning är viktiga utgångspunkter och bedöms utifrån deras nuvarande verksamhet, ambitioner och framtidsutsikter.

Skandia väljer bort:

- Bolag som utvinner termiskt kol (om mer än 5 procent av omsättningen)
- Renodlade och/eller dominerande aktörer inom okonventionell olja (oljesand, norra Arktis)
- Kraftproducenter med hög andel kol
- Energibolag som motverkar Parisavtalet via omfattande lobbying

Skandia väljer in:

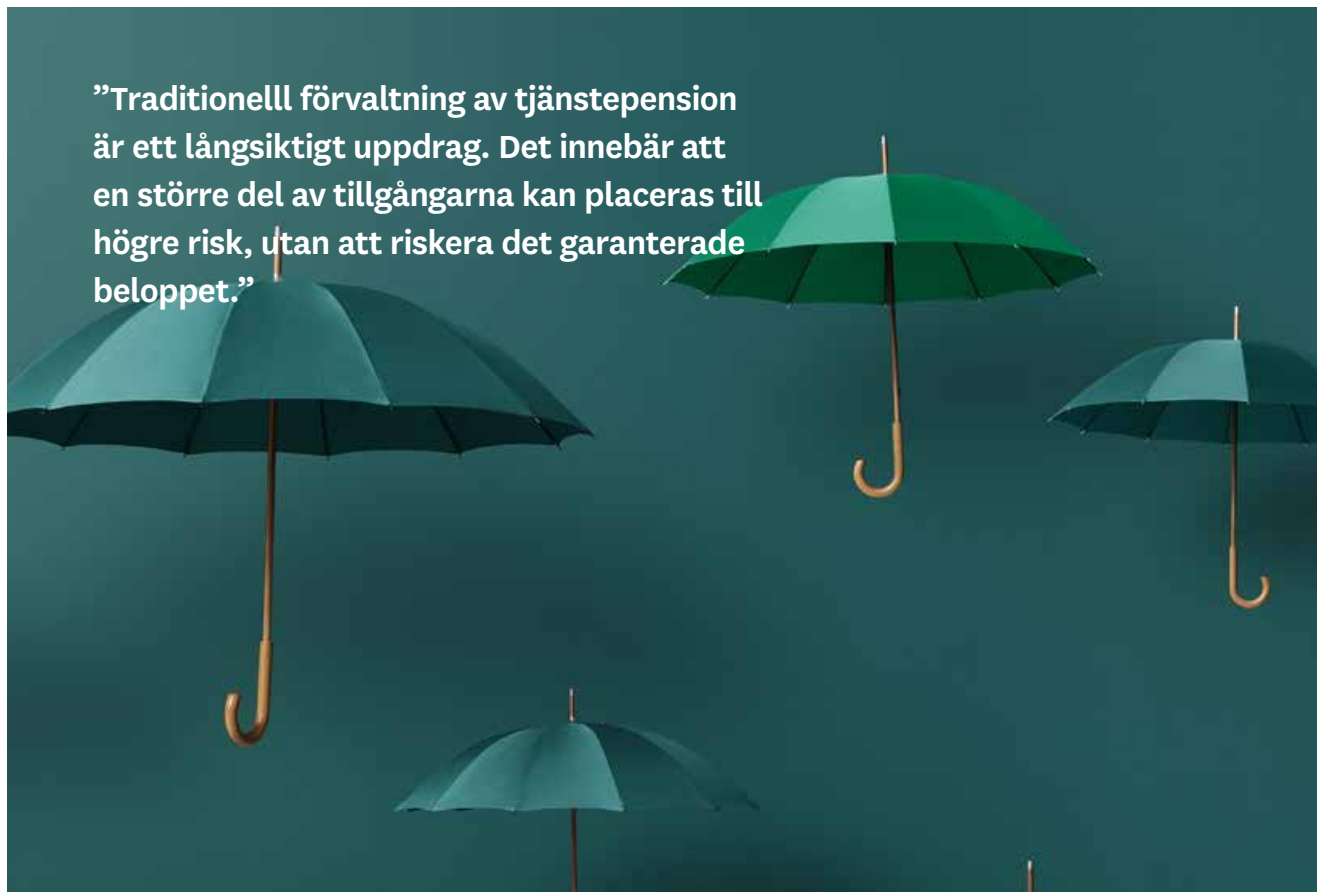
Minskade investeringar i fossila bränslen frigör stora mängder kapital för investeringar i bolag som är verksamma inom exempelvis utbyggnaden av förnybara energisystem och nya klimat-effektiva lösningar. Vi vill fördubbla vår exponering mot bolag som bidrar positivt till klimatomställningen.

Genom att finansiera verksamheter som bidrar till lösningar på klimatproblem via innovation eller omställning kan vi medverka till en hållbar utveckling, samtidigt som investeringarna kan ge en god riskjusterad avkastning. Framförallt identifierar vi sådana investeringsmöjligheter inom ramen för våra investeringar i onoterade bolag, infrastruktur, obligationer och genom vårt helägda fastighetsbolag. Den typen av investeringar är utmärkande för vår förvaltning och innebär att vi tillskjuter nytt kapital och därmed möjliggör utvecklingen av klimatlösningar och faktiska utsläppsminskningar.

Skandia påverkar:

Vi för löpande dialoger med bolag i energiintensiva sektorer om hur de kan agera för att minimera klimatrisker och ställa om sin verksamhet mot bättre klimatprestanda. Vi ställer oss bakom en ökad öppenhet kring klimatrisker och uppmanar företag att utveckla sin klimatriskanalys och klimatrapportering. Vi deltar även aktivt i samverkan med finansbranschen för ökad transparens kring klimatrisker.

”Traditionell förvaltning av tjänstepension är ett långsiktigt uppdrag. Det innebär att en större del av tillgångarna kan placeras till högre risk, utan att riskera det garanterade beloppet.”

Utvecklingen under året

I början av 2020 föll världens börser rejält, främst till följd av coronapandemin. Hela nedgången återhämtades sedan under året.

Totalavkastningen i Skandias traditionella livportfölj uppgick till 3,8 procent under 2020. Det kan jämföras med de senaste fem årens genomsnittliga avkastning på 6,4 procent. Bland de traditionella tillgångarna utvecklades aktieinnehaven starkt varav

svenska aktier steg med 16,9 procent, men även obligationsinnehaven bidrog. Bästa alternativa tillgångsslag var private equity med en uppgång om 6,7 procent. Även våra fastighetsinnehav steg i värde. Premier för försäringssparande med traditionell förvaltning uppgick under 2020 till 24 148 miljoner kronor, vilket är en minskning med 24 procent jämfört med föregående år. Det kan kopplas till den rådande coronapandemin som med-

fört en försvagad konjunktur samt oro och volatilitet på världens börser.

Skandias traditionella livportfölj har under en längre tid uppnått god avkastning vilket resulterat i en god kollektiv konsolideringsgrad. Den kollektiva konsolideringsgraden var vid utgången av 2020 110 procent. Vid utgången av 2020 uppgick återbäringsräntan till 4 procent. Under helåret var återbäringsräntan i genomsnitt 3,2 procent.

Nyckeltal

MSEK	2020	2019
Förvalt kapital	509 428	498 289
Totalavkastning ¹⁾	3,8%	11,0%
Totalavkastning femårsgenomsnitt ¹⁾	6,4%	6,7%
Genomsnittlig återbäringsränta	3,2%	6,1%
Förvaltningskostnadsprocent ²⁾³⁾	0,40%	0,41%
Förvaltningskostnadsprocent inklusive kapitalförvaltningskostnader ²⁾³⁾	0,43%	0,44%

1) För definition se not 52. 2) För definition se sidan 94.

3) Exklusive engångsnedskrivning av förutbetalda anskaffningskostnader, se vidare not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

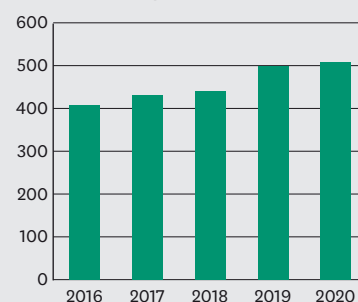
3,8%

Årets totalavkastning

2,2%

Ökat förvalt kapital i traditionell förvaltning

Förvalt kapital, MSEK

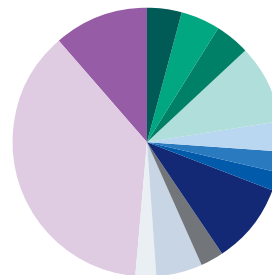

10 största svenska aktieinnehaven

Investor	3 823	(0,75%)
Atlas Copco	3 397	(0,67%)
Volvo	3 111	(0,61%)
Ericsson	2 192	(0,43%)
H&M	2 069	(0,41%)
Hexagon	2 009	(0,39%)
Sandvik	1 718	(0,34%)
Assa Abloy	1 319	(0,26%)
SEB	1 318	(0,26%)
Klarna	1 292	(0,25%)

10 största utländska aktieinnehaven

Apple	762	(0,15%)
Nestle	709	(0,14%)
Roche Holding	643	(0,13%)
Novartis	574	(0,11%)
Microsoft	505	(0,10%)
Asml Holding	441	(0,09%)
Toyota Motor	409	(0,08%)
Amazon.com	395	(0,08%)
LVMH	387	(0,08%)
Aia	371	(0,07%)

Tillgångsfördelning i den traditionella livportföljen

- Affärsstrategiska tillgångar 4,3 (3,8)%
- Aktier i tillväxtmarknader 4,7 (5,0)%
- Europeiska aktier 4,1 (3,7)%
- Fastigheter 9,6 (10,2)%
- Infrastruktur 3,5 (3,5)%
- Krediter 2,5 (2,2)%
- Nordamerikanska aktier 2,2 (1,9)%
- Onoterade bolag 9,9 (9,4)%
- Pacific aktier 2,7 (2,4)%
- Realobligationer 5,5 (5,6)%
- Råvaror 2,4 (2,7)%
- Svenska nominella obligationer 37,3 (40,7)%
- Svenska aktier 11,3 (8,9)%

Samtliga diagram ovan avser Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt. Siffror i parentes avser i cirkeldiagrammet år 2019 och i tabellerna andel av de totala innehaven i den traditionella livportföljen 2020.

Återbäringsrätten

För sparförsäkringar med traditionell förvaltning utjämnas överskottet över tiden och fördelas till kundernas försäkringskapital genom återbäringsrätten, medan totalavkastningen visar hur tillgångarna har utvecklats under året. Genom återbäringsrätten får kunden en stabil utveckling av sitt spar kapital eftersom den inte följer den faktiska avkastningens svängningar. Det hjälper även till att hålla pensionsutbetalningarna stabila, så att pensioner inte behöver sänkas. Överskott fördelas preliminärt till varje försäkring i förhållande till hur stort bidrag den lämnat till totalt bildat överskott.

➤ [Läs mer om hur överskotts- och under-skottshanteringen fungerar på sidan 82.](#)

Den kollektiva sparformen

Skandias modell för sparande med traditionell förvaltning bygger på en kollektiv delning av risker av olika slag, innefattande riskdelning mellan försäkrade, utjämnning

över tid och gemensamt riskkapital. Den kollektiva modellen ger upphov till en långsiktighet som bland annat möjliggör långsiktiga investeringar i den traditionella livportföljen. I en kollektiv modell placeras spararnas kapital i samma portfölj och försäkringstagarna delar på överskottet eller underskottet. Modellen syftar till att alla ska tjäna på den. Sparformen har mål om högt värdeskapande i form av hög kapitalavkastning, låga driftskostnader och möjlighet till livslång utbetalning. Skandia strävar även efter att inte behöva sänka pensioner under utbetalning, vilket är en av målsättningarna för hur Skandia fördelar överskott.

Värdet av ny affär

När Skandia säljer försäkringar löser vi ett behov för den enskilda kunden samtidigt som vi skapar värde för befintliga kunder. Nuvarande kunder drar nytta av ny affär genom att det blir fler som kan dela på gemensamma kostnader. Även nya tjänster, produkter och erbjudanden som utvecklas kommer alla kunder till del – såväl nya kunder som befintliga. Det är viktigt att de

villkor som gäller för ny affär är utformade så att de är bra för såväl nuvarande som nya kunder. Skandia arbetar löpande med att följa upp lönsamheten i och riskerna med ny affär. Uppföljningen syftar bland annat till att säkerställa ett positivt bidrag av ny affär för befintliga kunder.

Marknadsledande digitalt rådgivningsverktyg

Under året har Skandia utvecklat pensionsrådgivningen med ett digitalt rådgivningsverktyg som tar hänsyn till allmän pension, tjänstepension och privat pensionssparande. Det som gör verktyget unikt är att det genomlyser kundens ekonomiska situation utifrån ett pensionsperspektiv och på en nivå som inte tidigare funnits på marknaden.

Verktyget utgår från samma bedömningar om marknaden och omvärlden som ligger till grund för förvaltningen av Skandias traditionella livportfölj. Därefter görs en individuell anpassning med hänsyn till kundens ekonomiska situation, inställning till risk och sparhorisont. Baserat på det får kunden ett sparande i fond- eller livförvaltning utifrån sina förutsättningar som ger bäst nytta.

Investering på en halv miljard i fond för att bidra till globala hållbarhetsmål

Som en del i Skandias strategi för att skapa god avkastning och samhällsnytta har Skandia under året investerat närmare en halv miljard kronor i en ny fond inriktad mot utlåning till mikrofinansinstitut och inkluderande finansinstitut i utvecklingsländer. Skandia är den största investeraren och en av ankarinvesterarna i fonden som förvaltas av Developing World Markets (DWM).

DWM har lång erfarenhet av påverkansinvesteringar med fokus på att kombinera god riskjusterad avkastning med mätbara positiva effekter inom miljö och social hållbarhet i utvecklingsländer. Investeringen och utlåningen har en tydlig koppling till flera av FN:s mål för hållbar utveckling såsom fattigdomsbekämpning, minskad hunger, utbildning, jämställdhet, god hälsa, rent vatten och förnybar energi.

Att vara en del av investeringar med mätbar positiv effekt på flera av de globala hållbarhetsmålen och samtidigt skapa god riskjusterad avkastning är mycket viktigt för Skandia.

Alternativa investeringar

Långsiktigheten i Skandias investeringar skapar möjlighet till investeringar som bidrar till nytta för, och utveckling av, samhället. Ungefär en fjärdedel av Skandias traditionella livportfölj utgörs av så kallade alternativa investeringar, till exempel fastigheter, infrastruktur och onoterade bolag, vilket skapar diversifiering och sprider riskerna. Denna typ av investeringar kräver ett långsiktigt perspektiv, vilket har varit en nyckelfaktor för vår framgång under såväl tidigare finanskriser som dagens lågräntemiljö. Under 2020 var avkastningen för alternativa tillgångar som helhet 2,1 procent.

Vid investeringar i infrastruktur är frågorna rörande hållbarhet mycket viktiga och i vissa fall avgörande för om en investering ska bli lyckad. Miljöhänsyn och sociala aspekter spelar här en extra viktig roll för bedömningen då investeringen ska leva i symbios med samhället under lång tid och måste därför så långt som möjligt vara förankrad hos olika intressenter. Då investeringsåtagandet är långsiktigt med finansiella mått mätt är det viktigt att grunden för investeringen är noggrant genomarbetad. Omfattande arbete görs därför av våra förvaltare innan investering och under hela investeringens livslängd för att bedöma påverkan på samhälle och miljö.

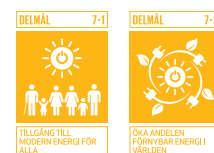
Vid utgången av året har Skandia investerat cirka 2,5 miljarder kronor i utbyggnad av förnybar energi, såsom sol, vind och geotermisk energi, samt i stödsystem som batterier och energilagring.

Inom infrastruktur gör vi även investeringar som bidrar till klimatomställningen med syfte att möjliggöra ett skifte från kol eller olja till gas eller mer förnybara energikällor.

Exempel på Skandias investeringar inom infrastruktur:

- Vattenfall, samarbete kring fyra svenska vindkraftparker

- Förnybar energi på den afrikanska kontinenten
- Utbyggnad av höghastighetsfiber i Europa för att främja smarta elnät och ökad digitalisering
- Infrastruktur för att möjliggöra fortsatt utbyggnad av förnybar elproduktion inom Europa
- Globala investeringar för att ersätta kol och olja i energiproduktion

En utmärkande investering Skandia har gjort under 2020 är i omställningen av University of Iowa Utility System. Tillsammans med en av våra hållbarhetsinriktade och längsta förvaltarrelationer, Meridium, har vi investerat i ett projekt som innebär att vi tar över driften och utvecklingen av universitetets energisystem för en hållbar omställning. Det innebär både ett skifte från brun till grön energi och effektivisering av hela systemet samt att vi stödjer universitetets forskning på området.

Skandia Fastigheter

Skandia investerar i fastigheter. Det är en långsiktig investering som passar väl in med vår målsättning som långsiktig förvaltare. Fastigheterna är samlade i dotterbolaget Skandia Fastigheter, ett av Sveriges största privata fastighetsbolag. Fastighetsinnehavet utgörs främst av kontor, köpcentrum, bostäder och samhällsfastigheter.

➤ [Läs mer om Skandia Fastigheter på sidan 56.](#)

Kvalitetsgranskat fondutbud anpassat till kundens behov

Skandia erbjuder fond- och depå-försäkring som en del av tjänstepensionserbjudandet men även för andra typer av sparande inom både bank- och försäkringslösningar. Fonderbjudandet bygger på att det ska vara enkelt och prisvärt att placera i fonder med god avkastningspotential och en god hållbarhetsnivå i ett brett utbud, anpassat till våra kunders olika behov. Vår ambition är att kunderna inte ska behöva välja mellan avkastningspotential, hållbarhet och låga avgifter. Vi ska erbjuda samtliga delar.

Skandia erbjuder fond- och depåförvaltning inom våra försäkringslösningar och genom vår bank. Skandias marknadsförda fonderbjudande innehåller drygt 200 fonder, varav cirka 100 kan tecknas inom fondförsäkring. De bygger på att det ska vara enkelt och prisvärt att placera i fonder med god avkastningspotential och en god hållbarhetsnivå, anpassade till våra kunders olika behov.

Skandias fondförsäkringserbjudande är en central produkt i Skandias tjänstepensions-

erbjudande. Med fondförsäringen kan kunden spara i ett fondsortiment av hög kvalitet, särskilt utvalt av Skandias fondanalytiker. Med hjälp av ett tillval, Placeringsplan Exit, hjälper Skandia kunden att hantera risk inför och under utbetalningsperioden. Vi erbjuder även en kostnadsfri tjänst för rebalansering som innebär att fonder köps och säljs automatiskt för att portföljen ska överensstämma med kundens valda strategiska fördelning.

Ett konkurrenskraftigt fondutbud

Skandias fondutbud består av ränte- och blandfonder, aktiva och indexnära aktiefonder, varav flera har extra stort hållbarhetsfokus. Fondutbudet består av Skandias egna fonder samt fonder från ett stort antal marknadsledande fondbolag. Utbudet är högt rankat både när det gäller hållbarhet, avkastning och bredd på placeringsmöjligheter. Flera av våra indexnära fonder har marknadens lägsta avgifter i hållbarhetskategorierna. Dessutom täcker de in alla stora aktiemarknader. Vårt mål är att erbjuda ett brett utbud av fonder med hållbarhetsfokus så att alla kunder, oavsett placeringsbehov, kan välja ett hållbart sparande med konkurrenskraftiga avgifter och god avkastningspotential.

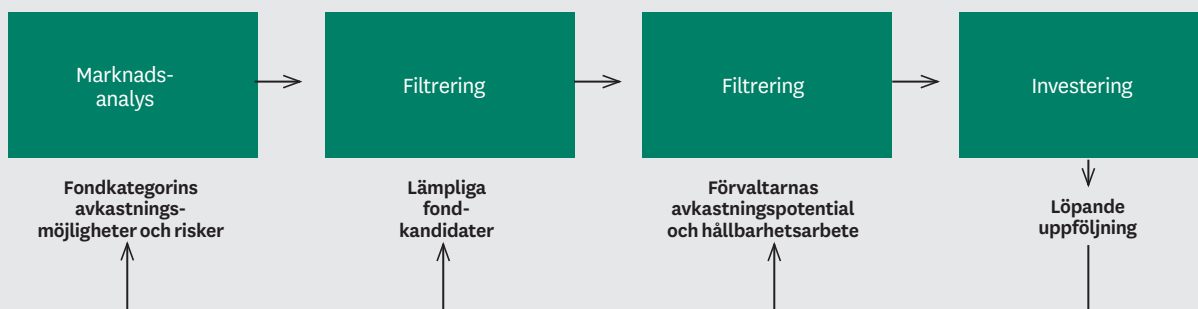
Hållbarhet en viktig komponent i urvalet av fonder för fondförsäkring

Skandias fondanalytiker granskar löpande vårt fondförsäkringserbjudande för att säkerställa ett fondutbud som bygger på enkelhet, kvalitet och förutsättningar för

god avkastning. Vi tillämpar en systematisk process för att utvärdera och välja in fonder som bedöms bidra med de kundnyttorna. Fondutvärderingsprocessen inleds med en marknadsanalys av fondkategoriernas avkastningsmöjligheter och risker. Därefter söker fondanalytiker igenom fondmarknaden för att filtrera fram intressanta fondkandidater. Sedan utvärderas fondkandidaterna utifrån hur de bedöms bidra till attraktiva placeringsmöjligheter, prisvärdhet, avkastningspotential och hållbarhetsarbete. Efter att Skandia har valt in en fond till fonderbjudandet utvärderar fondanalytikerna fonden löpande för att se att den fortsätter att ha goda förutsättningar att uppnå avsedd kundnytta. Under 2020 hade huvuddelen av fonderna i Skandias fondförsäkring högre avkastning än genomsnittsfonden inom jämförbara fondkategorier på fondmarknaden.

En av utvärderingsparametrarna är fondförvaltarnas förmåga att beakta hållbarhetsaspekter i förvaltningen. Skandia gör en grundlig utvärdering av fondernas och förvaltarnas policyer och processer för att beakta hållbarhetsaspekter i investeringsprocessen och bedömer dem utifrån Skandias egenutvecklade ramverk. Baskrav för alla fonder är att förvaltaren ska ha undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar, ha en policy för miljö-, sociala- och bolagsstyrningsaspekter samt ha tillräckliga resurser för att kunna implementera ett robust arbete och redogöra för hur fonden beaktar relevanta hållbarhetsaspekter på ett relevant sätt.

Vår utvärderingsprocess

”Skandias fondanalytiker granskar löpande vårt fondförsäringserbjudande för att säkerställa ett fondutbud som bygger på enkelhet, kvalitet och förutsättningar för god avkastning.”

Utvecklingen under året

Premier för fond- och depåförsäkring uppgick under året till 9 063 miljoner kronor, vilket är en ökning med 7 procent jämfört med 2019. Ökningen beror främst på den goda utvecklingen på världens aktiemarknader mot slutet av året efter den kraftiga nedgången under första kvartalet. Resultatet för fond- och depåförsäkringsverksam-

heten uppgick till 1 385 miljoner kronor, jämfört med 1 390 miljoner kronor föregående år. Tillgångar under förvaltning ökade, främst till följd av en positiv utveckling på världens börser, och uppgick till 173 249 miljoner kronor.

Skandia erbjuder även sparande via bankverksamheten, bland annat i investeringssparkonto (ISK). Det är precis som

depåförvaltad försäkring en flexibel sparform som passar flera olika typer av sparande. Totalt sparkapital i ISK har ökat med 21 procent vid en jämförelse mot 2019. Av ökningen i sparkapital kommer 56 procent från nysparande och resterande 44 procent från positiv värdeutveckling av kundernas innehav.

Nyckeltal

MSEK	2020	2019
Premier	9 063	8 437
Tillgångar under förvaltning	212 518	204 687
Fond- och depåförsäkring	173 249	170 110
Genomsnittlig värdeökning fond- och depåförsäkring	5,3%	19,8%
Fondsparande bank	16 441	15 988
Fondsparande fondbolag	22 828	18 589

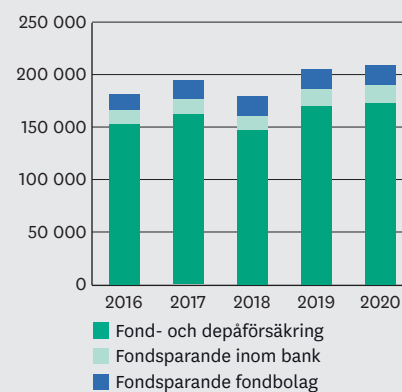
Skandia Sverige Hållbar

Skandias fossilfria fond får högsta betyg av det globala fonderatinginstitutet Morningstar

4,8%

Genomsnittlig värdeökning fondförsäkring

Tillgångar under förvaltning, MSEK¹⁾

1) Exklusive avvecklad verksamhet i Danmark för åren 2016-2018.

Fondutbud med ökad hållbarhet

Skandia följer årligen upp och utvärderar hållbarhetsarbetet för samtliga fonder i fondförsäkringserbjudandet. Fonderna betygs-sätts utifrån deras hållbarhetsarbete, vilket Skandia återkopplar till fondbolagen. Under 2020 ökade snittbetyget för hållbarhet i Skandias fonderbjudande. På fondbnivå förbättrades eller kvarstod hållbarhetsbetyget för 95 procent av de externa fonderna. Snittet i fonderbjudandet ökade vilket är ett resultat av förbättringar på fondbnivå, men även av att nya fonder som har valts in har ett bättre hållbarhetsarbete än de som nu tagits bort från erbjudandet. I årets utvärdering såg vi flera

positiva förflyttningar av hållbarhetsarbetet hos flera av de externa fondförvaltare som Skandia adresserat tidigare år.

Utvärderingen fungerar som utgångspunkt för de löpande diskussioner som Skandia har med förvaltare om hållbarhet och är en del i den ordinarie regelbundna förvaltarutvärderingen. Fonderna ska visa vilja till en positiv förflyttning om Skandia identifierar brister eller förbättringspotential samt ha en trovärdig extern kommunikation inom detta område. Fonder som inte visar vilja att leva upp till våra hållbarhetsförväntningar avvecklas från fonderbjudandet.

Skandia har påbörjat resan mot ett brett

hållbart fondutbud. Under 2020 fördubblades antalet fonder med hållbarhetsfokus. Till 2022 är målet att minst 30 externa fonder ska vara hållbara.

Hållbarhetsinriktade fondportföljer

Skandia erbjuder kunder möjlighet att sätta samman portföljer av fonder med utmärkande hållbarhetsansats och risknivåer. I dagsläget erbjuder Skandia fonder med hållbarhetsfokus i fondförsäkring inom räntefonder samt svenska och utländska aktiefonder för olika regioner och teman.

För att underlätta för kunderna i valet hur de ska placera sitt sparkapital visar Skandia

tydligt hållbarhetsnivå- och klimatriskvärde för fonderna som ingår i fonderbjudandet. Den hållbarhetsinformation som Skandia tillgängliggör i fonderbjudandet tas fram av det oberoende analysföretaget Morningstar. I fondlistan på skandia.se finns ett enkelt filtreringsalternativ för kunder som vill välja bort vissa typer av investeringar, till exempel i bolag vars verksamhet kan uppfattas som kontroversiell. Skandia har sedan tidigare undertecknat FN-initiativet Montreal Carbon Pledge, som förbinder oss att årligen mäta och redovisa koldioxidavtrycket i våra aktiefonder.

Skandias fondbolag

Skandias fondbolag erbjuder ränte- och blandfonder, aktiva och indexnära aktiefonder samt hållbara fonder. Alla fonder tar hänsyn till hållbarhetsfrågor i förvaltningen. För att spararen ska kunna ha en överblick och kunna jämföra fonder beskriver varje fonds informationsbroschyr hur fonden arbetar med hållbarhet. Detta följs årligen upp med en hållbarhetsrapport för respektive fond. Att agera ansvarsfullt som företrädare för andelsägarna är en viktig del av uppdraget. Fondbolagets arbete intensifieras nu för att arbeta fram ett relevant utbud av fonder med särskilda hållbarhetskriterier och på så sätt öka andelen hållbara fonder. Antalet egna fonder med hållbarhetsfokus har under året förflyttats från att vara tre till

att vara nio. Totalt innebär det att 40 procent av våra egna fonder har utökade hållbarhetskriterier.

Fem fonder har under året gjort en hållbarhetsförflyttning: Skandia USA, Skandia Global Exponering, Skandia Nordamerika Exponering, Skandia Europa Exponering och Skandia Japan Exponering. Skandia Världen Sverige är en ny aktiefond som har lanserats och som investerar globalt, men med hög aktieandel i Sverige.

Fler fonder med hållbarhetsfokus kommer lanseras under kommande år. Vi strävar mot att alla Skandias egna fonder ska ha hållbarhetsfokus senast 2023.

Skandia toppar listan för hållbara fonder

Under 2020 fick tre av Skandias egna fonder topplaceringar i rapporten Hållbara fonder från Söderberg & Partners – Skandia Cancerfonden, Skandia Sverige Hållbar och Skandia Världsnaturfonden. I rapporten analyseras både hur innehaven i fonderna väljs ut och hur det investerade kapitalet används för att påverka bolag att bli mer hållbara.

Söderberg & Partners gör även en årlig hållbarhetsanalys av fondförsäkringsbolag i vilken det bland annat bedöms hur hållbarhet beaktas i fondurvalet samt hållbarhetsnivån på utbudet. I denna analys som omfattar 14 bolag är Skandia det enda fondförsäk-

ringsbolag som får grönt betyg (högsta betyg) i analysens alla delområden. Max Matthiessen är ytterligare en förmedlare som analyserar svenska pensionsbolags arbete med ansvarsfulla investeringar. I deras analys för 2020 hamnade Skandia på en ”godkänd nivå” inom fondförsäkring.

Institutionellt sparande

Sedan Skandia lanserade sina första institutionella fonder år 2014 har erbjudandet stadigt ökat i popularitet. Erbjudandet är fokuserat på så kallade alternativa investeringar och ger institutionella investerare möjlighet att investera tillsammans med Skandias livbolag i ett antal utvalda tillgångsslag, där Skandia under en lång tid byggt upp betydande portföljer och kompetens med egna specialiserade förvaltningsteam.

Idag förvaltar Skandia cirka 13,6 miljarder kronor åt institutionella investerare, efter nyteckning på cirka 1,7 miljarder under 2020. Fonderna riktar sig till professionella investerare och är främst avsedda för större belopp. Som investerare i Skandias institutionella fonder får kunden exponering mot samma alternativa tillgångar och samma förvaltning som Skandias livbolag, i nuläget främst fastigheter, banklån och onoterade aktier, så kallade buyout-investeringar.

Utökade hållbarhetskriterier

Under 2020 har Skandias fondbolag antagit ytterligare kriterier för fondinvesteringar. Utöver de vanliga exkluderingskriterierna som gäller alla fonder, utesluts investeringar inom nedan sektorer i fonder med hållbarhetsfokus.

- Konventionella vapen: Bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från produktion eller utveckling av konventionella vapen samt bolag vars omsättning till 25 procent eller mer kommer från produktion eller utveckling av produkter/tjänster med militär tillämpning.
- Fossila bränslen: Bolag vars omsättning till 5 procent eller mer kommer från utvinning, raffinering eller kraftgenerering av fossila bränslen (definierat som kol, olja, gas) samt bolag vars omsättning till 50 procent eller mer kommer från stödjande teknologi och tjänster till utvinning av fossila bränslen.
- Avvikelse från uteslutna investeringar för fossila bränslen kan accepteras om ett bolag uppfyller Skandias kriterier för omställningsbolag. Med omställningsbolag avses att bolaget har ett tydligt åtagande i linje med en global uppvärmning på högst 2 grader, bolagets energimix består till stor del av förnybara källor eller att koldioxidintensiteten är linjerad med Parisavtalets klimatscenarier.

Skandia Time Global prisas för tredje året i rad

Fonden Skandia Time Global fick under året pris i Lipper Fund Awards i kategorin globala aktiefonder för framgångsrik förvaltning under tre tidsperioder: 3 år, 5 år och 10 år. Det är tredje året i rad som fonden får utmärkelsen.

Skandia Time Global är en aktiefond som investerar globalt i företag inom telekom, information, media och entertainment. Investeringarna fördelas över olika länder, främst i marknadsledande företag. Fondens framgångsrecept består i att hitta bolag som på olika sätt gynnas av digitalisering och tekniktrender.

Vid årsskiftet var avkastningen över fem år nästan 170 procent.

Förebyggande hälso- och trygghetstjänster

Skandia erbjuder ekonomisk trygghet vid olycka, sjukdom eller dödsfall genom sjuk-, olycksfalls- och livförsäkringar. För våra företagskunder och deras anställda har vi också verktyg för att tidigt fånga upp ohälsa och bidra till en sund livsstil. På så sätt kan vi bidra till att företagen blir mer hållbara genom att undvika sjukskrivningar och kostnader som uppstår därav. Skandia erbjuder också vårdförsäkring för rätt vård i rätt tid.

Hållbara medarbetare är en förutsättning för friskare företag. Därför fokuserar erbjudandet till våra företagskunder inom hälsa och trygghet på förebyggande insatser och rätt rehabilitering. På så sätt hjälper vi företagskunderna att bli mer attraktiva som arbetsgivare och mer hållbara företag med lägre sjukfrånvaro.

Skandia har en lång tradition av utveckling av tjänster för bättre hälsa och trygghet. Vårt erbjudande omfattar sjuk-, hälso-, vård-, olycksfalls- och livförsäkringar. Skandias helhetssyn på hälsa där de proaktiva insatserna är en viktig komponent bidrar till att våra företagskunder och samhället kan spara in de kostnader för produktionsbortfall som sjukfrånvaro innebär. Det leder också till att medarbetare slipper inkomstbortfall och minskar mänskligt lidande.

Ett heltäckande hälsoerbjudande

Arbetsgivare åläggs ett allt större ansvar för att minska arbetsrelaterad ohälsa. Enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter förväntas chefer fånga upp tidiga tecken på ohälsa hos medarbetare och snabbt kunna erbjuda åtgärder. Företag ska, i samråd med den anställda, alltid ta fram en handlingsplan för att den anställda ska komma tillbaka i arbete senast 30 dagar efter sjukskrivning. Företag behöver med andra ord lägga mer tid på arbetsmiljöarbete. Här kan Skandia ge stöd och bidra med specialistkompetens för att underlätta för chefer och ledare att ta sitt arbetsmiljöansvar.

Med Skandias heltäckande koncept Hälsokedjan säkerställs att våra företagskunders medarbetare kan få rätt insatser oavsett hälsotillstånd. I Hälsokedjan ingår hälsoförsäkring, vårdförsäkring, sjukförsäkring och arbetsmiljö- och hälsotjänster som exempelvis hälsostrategisk rådgivning. För de som har tjänstepension med sjukförsäkring hos Skandia har vi adderat en hälsoförsäkring kostnadsfritt. Bland Skandias kunder beror psykisk ohälsa nästan lika ofta på privata problem (60 procent) som arbetsrelaterade (56 procent). Vi ser att både upplevt tillstånd av stress och sömn förbättras med över 70 procent för de som använder Skandias hälsoförsäkring. Chefer ger hälsoförsäkringen mycket högt betyg – nio av tio skulle rekommendera Skandias hälsoförsäkring till andra.

Utvecklingen under året

Resultatet för vård- och gruppförsäkring uppgick under året till 74 miljoner kronor jämfört med 135 miljoner kronor föregående år. Det lägre resultatet beror huvudsakligen på ökad utbetalning av försäkringsersättningar samt antagandeförändringar avseende förväntade framtida skadekostnader. Premier uppgick till 1 194 miljoner kronor, en ökning med 2 procent jämfört med 2019. Premier för Skandias liv- och sjukförsäkringar uppgick till 2 047 miljoner kronor, jämfört med 1 902 miljoner kronor 2019. Ökningen beror främst på ökat bestånd inom gruppaffären samt ökade premier inom privat livförsäkring. Detta produktområde uppvisade ett resultat på 183 miljoner kronor jämfört med 1 151 miljoner kronor föregående år.

Det lägre resultatet är främst hänförligt till en lägre kapitalavkastning och ett lägre avvecklingsresultat samt ökad rabatterning av sjuk- och premiebefrielseförsäkring.

Hälso-slussen ger stöd till chefer och anställda

Skandias Hälso-slussen ger både den anställda och chef som omfattas av Skandias Hälso-kedja snabbt stöd och service. Hälso-slussen bemannas av personal med hög kompetens och beroende av kundens behov rekommenderas lämpliga åtgärder utifrån omfattning av försäkring. Resultaten pekar på att det är ett framgångsrikt koncept då 8 av 10 använder hälsoförsäkringen förebyggande för att undvika sjukskrivning och sjuktalet hos Skandias sjukförsäkringskunder har minskat med cirka 60 procent under de senaste 14 åren.

Virgin Pulse stärker Skandias erbjudande inom förebyggande hälsa

Som en del av Skandias arbete med förebyggande hälsa har vi ett unikt erbjudande där medarbetare hos Skandias företagskunder får tillgång till hälsoappen Virgin Pulse som kan hjälpa användaren att leva hälsosammare, skapa bättre vanor och orka att hålla i dem. Med Virgin Pulse får man, genom att endast lägga några minuter om dagen, koll på stressnivåer, sömn, matvanor, vardagsmotion och träning. Det är ett inspirerande sätt för medarbetare att förbättra sin hälsa. Genom att använda hälsoappen kan medarbetare få en hälsobonus från Skandia på upp till 1 000 kronor per år att använda i hälsotjänster.

”Skandias helhetssyn på hälsa där de proaktiva insatserna är en viktig komponent bidrar till att våra företagskunder och samhället kan spara in de kostnader för produktionsbortfall som sjukfrånvaro innebär.”

Nyckeltal

MSEK	2020	2019
Premier vård- och grupp försäkring MSEK	1 194	1 173
Premier liv- och sjukförsäkringar MSEK	2 047	1 902
Totalkostnadsprocent ¹⁾ :		
Privatvårds- och grupp försäkringsverksamheten	90%	93%
Liv- och sjukförsäkringsverksamheten	75%	60%

1) För definition se sidan 93.

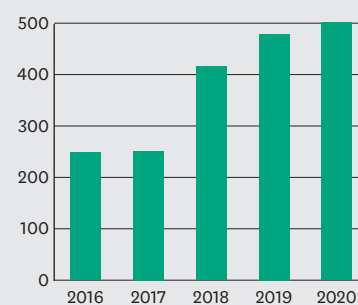
5%

Ökat antal vård- och hälsoförsäkringskontrakt (jämfört med samma period föregående år)

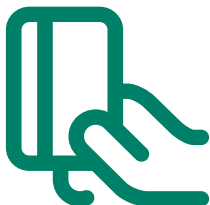
865 MSEK

Rabatterad premie till kunder inom liv- och sjukförsäkring

Privatvårds- och hälsoförsäkringar, antal tusen

Digital fullsortimentsbank med fokus på bolån

Skandia erbjuder bolån och tjänster för kundernas vardagsekonomi genom en fullsortimentsbank som vänder sig till privatmarknaden. Kunder har möjlighet att sköta sin vardagsekonomi och sitt sparande på skandia.se och i Skandias mobilapplikation. Skandia har även en kundservice där kunder kan nå banken via telefon och chatt.

Skandia tillhandahåller digitala banktjänster som riktar sig till privatmarknaden i form av konton och kort, sparande och lån. Därtill erbjuds Skandias tjänstepensionskunder särskilt förmånlig bolåneränta.

Ledorden för Skandias bank- och bolåneerbjudande är transparens och kundnytta. För att underlätta för kunden att jämföra vårt erbjudande med andra banker har vi transparenta bolånerabatter och publicerar regelbundet snitträntan.

Vår transparenta bolånemodell är utmärkande för Skandia. Den innebär att man som kund är garanterad en ränterabatt utan att behöva förhandla, vare sig när man blir bolånekund eller när lånet omförhandlas. Bolåneerbjudandet är uppbyggt så att det premierar tjänstepensionskunderna. Alla befintliga och nya tjänstepensionskunder hos Skandia får rabatt på bolån. Erbjudandet är strategiskt viktigt och visar Skandias förmåga att erbjuda förmånliga tjänster till kunderna i två av deras viktigaste privatekonomiska beslut, det vill säga boende och pension. Vid årets utgång hade 47 procent av Skandias bolånekunder även tjänstepension, vilket är en ökning om 3 procentenheter jämfört med föregående år.

Under året har vår transparenta prissättningsmodell för bolån ytterligare förenklats. Förändringen gör det ännu enklare att snabbt få en bild av vad bolånet kostar samtidigt som vi erbjuder ett av marknadens mest konkurrenskraftiga bolåneerbjudanden. Modellen med öppna rabatter utan behov av förhandlingar och prutande kvarstår. Det ska vara enkelt och förutsägbart att förstå vad ett bolån kostar.

Skandia erbjuder amorteringsfrihet på bolån

Med syftet att stödja bolånetagares förmåga att klara av försämringar i ekonomin till följd av coronapandemin beslöt Finansinspektionen under året att tillfälligt tillåta banker att erbjuda amorteringsfrihet för bolån. Skandia

vill underlätta för de som till följd av coronakrisen blivit arbetslösa eller på annat sätt drabbats av inkomstbortfall genom att erbjuda möjligheten att ansöka om amorteringsfrihet fram till och med den 31 augusti 2021. Samhället har under året prövats på ett sätt som vi inte tidigare sett och Skandia ska vara en trygg partner i orostider och bidra till att mildra konsekvenserna för både privatekonomin och samhällsekonomin. Av de bolån som fanns i portföljen vid utgången av 2020 har 5 692 beviljats amorteringsfrihet under året, vilket motsvarar 13 procent av totala antalet bolån.

Löpande förbättringar för kund och medarbetare

Inom bankverksamheten arbetar vi kontinuerligt med att förbättra olika produktprocesser för att minska behovet av manuell hantering av handlingar hos Skandia och kund. På så vis skapas ökat kundvärde genom en snabbare och enklare hantering, samtidigt som bankens miljöpåverkan minskas genom att minimera dess redan låga pappersutskick och postgång. Under det första halvåret 2020 tog banken bort utskick i form av pappersavier till sina bolånekunder vilket sparar 19 000 utskick per månad.

Utvecklingen under året

Prismodellen för bolån och pension tas väl emot av såväl befintliga som nya kunder vilket har medfört ett ökat inflöde av bolåneansökningar. Under året har utlåningen för bolån ökat med 5 153 miljoner kronor till 75 847 miljoner kronor. Inlåningen från allmänheten har ökat med 3 042 miljoner kronor till 43 707 miljoner kronor.

”Vår transparenta bolånemodell är utmärkande för Skandia. Den innebär att man som kund är garanterad en ränterabatt utan att behöva förhandla, vare sig när man blir bolånekund eller när lånet omförhandlas.”

Nyckeltal

MSEK	2020	2019
Bolån	75 847	70 694
Inlåning	43 707	40 665
Räntenetto	855	751
Kreditförlustnivå ¹⁾	0,02%	0,01%
Total kapitalrelation ¹⁾	20,7%	21,9%
Kärnprimärkapitalrelation ¹⁾	18,5%	19,5%

1) För definition se sida 93.

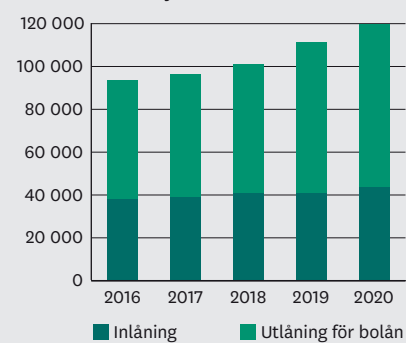
7%

Tillväxt i utlåning till bolån under 2020

117%

Högre rörelseresultat än föregående år

Affärsvolym, MSEK

Långsiktiga åtaganden förutsätter hållbart företagande

Skandias drivkraft är att skapa trygghet för generationer och bidra till ett hållbart värdeskapande med sikte på att vara det ledande pensionsbolaget som tar ansvar. Skandia har en bred förankring med långsiktiga åtaganden gentemot ägare, kunder och samhälle.

Skandia bedriver verksamheten utifrån våra ägares instruktioner som definierar fyra värderingar: långsiktighet, kundnytta i centrum, sund öppenhet samt hållbart företagande.

I linje med ägarinstruktionen fastställer Skandias policy om hållbart företagande att Skandias verksamhet ska bedrivas ansvarsfullt och bidra till ett hållbart värdeskapande med långsiktiga kundrelationer i fokus. Hållbarhetsarbetet bidrar till Skandias förmåga att hantera risker och ta vara på möjligheter i verksamheten.

- Att agera ansvarsfullt innebär att identifiera, förebygga och åtgärda eventuella hållbarhetsrelaterade risker och brister i verksamheten. Ansvarsfullt företagande omfattar god affärsetik, samt vårt arbete med medarbetare, samhälle och miljö.
- Ett hållbart värdeskapande bidrar på ett tydligt sätt till både en god avkastning och ekonomisk trygghet för kunden, samt ett positivt bidrag till en mer hållbar utveckling i linje med FN:s globala hållbarhetsmål.

Skandia ska vara ett föredöme i hållbarhetsarbetet

Skandia ska i enlighet med ägarinstruktionen vara ett föredöme i arbetet med hållbarhet. Verksamheten följer FN:s Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag inklusive FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter samt Parisavtalet om att motverka klimatförändringarna.

För samverkan och transparens stödjer Skandia FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI). Vi ställer oss även bakom Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) rekommendationer för redovisning av klimatrelaterade risker och möjligheter.

Skandias verksamhet ska bidra till FN:s 17 globala hållbarhetsmål. Vi verkar för att tillsammans med övriga näringslivet vara en positiv kraft för att målen ska uppfyllas och ser dessa som ledstjärnor i vårt arbete. Skandia har genom vår verksamhet möjlighet att bidra till flera av de globala hållbarhetsmålen, framförallt genom investeringar, genom att påverka de bolag vi investerar i och genom att erbjuda försäkringar som bidrar till ekonomisk trygghet och hälsa.

Vi agerar ansvarsfullt och bidrar till hållbart värdeskapande

I ramverket för vårt hållbarhetsarbete prioriterar vi fyra för Skandia viktiga områden. Tre av dessa är direkt kundrelaterade. De utgörs av Hållbart sparande, Ansvarsfulla banktjänster och Friska företag. Det fjärde området, Ett hållbart Skandia, är inriktat på hur vi bedriver vår egen verksamhet och omfattar delområden som rör Skandias medarbetare, exempelvis miljöansvar, affärsetik och vårt arbete med att motverka finansiell brottslighet.

Hållbart sparande

Skandia har som målsättning att erbjuda våra kunder en anpassad sparportfölj som ger både en god riskspridning och en tydlig hållbarhetsprofil. Vår förvaltning och rådgivning ska alltid vara ansvarsfull, för att genom god avkastning i kombination med sunt risktagande säkra kundernas ekonomiska trygghet och för att bidra till hållbart värdeskapande i linje med Parisavtalet och de globala hållbarhetsmålen.

➤ [Läs om Hållbart sparande på sidan 38.](#)

Ansvarsfulla banktjänster

Skandia arbetar för att erbjuda våra kunder enkla och transparenta produkter samt tjänster inom bland annat lån och sparande som skapar nytta för såväl kunderna som för samhället och klimatet.

➤ [Läs om Ansvarsfulla banktjänster på sidan 40.](#)

Hållbart värdeskapande genom långsiktiga kundrelationer

Skandias verksamhet ska syfta till att uppnå ett hållbart värdeskapande med långsiktiga kundrelationer och transparens i fokus. Som kundägt bolag sammanfaller kund- och ägarintressena genom att de delar målet om att skapa långsiktigt god avkastning. Vi värnar om våra kundrelationer och har en tydlig process för kundklagomål och förslag. Under 2020 registrerade Skandia 19 förbättringsförslag. Vi har redan åtgärdat 8 av dessa, exempelvis förenklad bank-id-identifiering via talsvaret, ökade informationsinsatser på skandia.se för bättre möjlighet till självhjälp, lansering av Säker Meddelandehantering för att förenkla digital kommunikation med kund. Information om vår process för hantering av kundklagomål och förslag finns på skandia.se.

Friska företag

Med företag och deras medarbetare som huvudmålgrupp jobbar Skandia långsiktigt genom förebyggande hälsoarbete i syfte att säkerställa friska medarbetare hos våra företagskunder. Vi bidrar till friskare individer genom vårt arbete med förbättrad företagshälsa och reducerar därmed sjukfrånvaron hos våra kunder. Vi skapar möjligheter för våra företagskunder att bedriva sin verksamhet mer effektivt men även till ett friskt och långt arbetsliv för dess medarbetare. Sammantaget är det till nytta för ägare, kunder och samhälle.

👉 [Läs om Friska företag på sidan 42.](#)

Ett hållbart Skandia

Skandia arbetar aktivt med att skapa förändring i den egna verksamheten och i samhället i stort för att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling till 2030. Det inbegriper exempelvis arbetsmiljö, miljöpåverkan, affärsetik och vårt arbete med att bekämpa finansiell brottslighet.

👉 [Läs om Ett hållbart Skandia på sidan 44.](#)

Sparande som bidrar i samhällets omställning

Idag efterfrågar allt fler möjligheter till ett sparande som tar hänsyn till miljö, klimat och sociala aspekter och som bidrar till en positiv samhällsutveckling. Hållbarhet utgör en central del i Skandias sparerbjudande. Vi har som målsättning att erbjuda våra kunder en sparportfölj som både ger god riskspridning och har en tydlig hållbarhetsprofil.

Sparerbjudanden med en tydlig hållbarhetsprofil

Skandias kunder har en långsiktig sparhorisont. Det skapar goda förutsättningar för att investera i tillgångar som på ett tydligt sätt bidrar till samhällsnytta, samtidigt som sparkapitalet får bästa möjliga potential att växa. Skandias breda sparerbjudande möter olika kunders placeringsbehov med ett bekvämt sparande och tydlig hållbarhetsansats, låga avgifter och god avkastningspotential.

För att kunna leverera ett ledande sparerbjudande till kunderna strävar Skandia ständigt efter att utveckla koncernens arbete med ansvarsfulla och hållbara investeringar. De faktorer som Skandia beaktar inom hållbarhet är inte statiska utan utvecklas för att spegla omvärldens utveckling. Det innebär att vi kontinuerligt ser över de ställningstaganden som vägleder vårt arbete och vilka bolag vi väljer in och väljer bort. Skandias kunder har pekat ut två områden som särskilt viktiga: begränsade investeringar i fossila bränslen samt påverkan av de bolag som vi investerar i mot en mer hållbar riktning. Inom koncernen görs samma bedömning, och dessa två områden är centrala för utvecklingen av vårt sparerbjudande.

Under 2020 har Skandia därför utvecklat en klimatfärdplan för såväl traditionell förvaltning, fondförsäkring och fonder i Skandias fondbolag. Vi har påbörjat en strategiskt viktig förflyttning och ökar antalet fonder med fokus på hållbarhet. Som stöd i förflyttningsarbetet har Skandia ett ESG-forum samt ett erfaret team inom hållbar kapitalförvaltning.

Skandias kapitalförvaltning och finansiella rådgivning ska vara ansvarsfull. Tjänsterna för sparande ska bidra till att skapa ekonomisk trygghet för kunderna och samtidigt generera värden som främjar de globala klimat- och hållbarhetsmålen. Här är förvaltningen av

kundernas pengar grunden, men en annan viktig del av vårt erbjudande kommer med vår rådgivning - hos Skandia ska det vara enkelt och tryggt att spara hållbart. Under 2020 har kompetensen hos våra egna rådgivare höjts för att de på bästa sätt ska kunna möta kundernas önskemål inom hållbart sparande. För att underlätta för kunderna att göra hållbara val presenterar Skandia även filtreringsverktyg och hållbarhetsinriktade fondportföljer.

➤ [För mer information om Skandias modell för investeringar som gör skillnad, läs om Skandias kapitalförvaltning på sidan 20.](#)

Klimatfärdplan ett steg mot klimatmålen 2050

Klimatförändringarna och den omställning som följer påverkar hela samhället – människor, miljö och ekonomi. För oss som förvaltare är det därför viktigt att förstå hur de verksamheter vi investerar i påverkas av klimatomställningen, gällande såväl risker som möjligheter. Det är viktigt att förstå om och hur våra investeringar kan kopplas till negativa klimateffekter. Vi är ödmjuka inför att klimatfrågan är komplex och att konsekvenserna kan vara svåra att överblicka. Samlad forskning är därför vägledande för Skandias arbete. Via investeringar och påverkansinsatser vill vi bidra till en klimatomställning i linje med de globala klimatmålen. Klimat har under flera år varit en viktig fråga i vår investeringsverksamhet. Under 2020 har vår långsiktiga målsättning om att bidra till de globala klimatmålen förtydligats. Vi förtydligade vår ansats och riktning i en klimatfärdplan som vägleder vårt hållbarhetsarbete de närmaste åren.

➤ [Läs mer om klimatfärdplanen på sidan 24.](#)

Genom vårt ägarengagemang gör vi skillnad på riktigt

Skandia är en aktiv ägare och strävar efter att påverka de bolag vi äger eller på andra sätt har ägarintresse i. Vi vill att dessa bolag ska hantera relevanta risker och möjligheter för att därigenom skapa god avkastning. Våra påverkansaktiviteter ser olika ut och går genom olika kanaler beroende på vad som är lämpligast i det enskilda fallet. Genom vårt aktiva ägande bidrar vi till hållbart värdeskapande.

Tillsammans med andra aktörer påverkar vi genom att ständigt uppmärksamma och diskutera hållbarhetsaspekter, vilket bidrar till att öka bolags medvetenhet och fokus på hållbarhetsfrågor. För att lyckas i dessa dialoger behövs en god förståelse för hur bolag kan hantera sina hållbarhetsrisker och möjligheter samt för vikten av transparens men också en god samverkan mellan oss investerare i dialog med olika experter.

Genom Hållbart Värdeskapande, ett samarbete mellan 16 av Sveriges största institutionella investerare, har Skandia varit drivande

i ett initiativ för att uppmuntra 332 bolag noterade på svenska börsen att anamma en förstärkt rapportering kring hantering och rapportering av klimatrisker och möjligheter. Brevet följdes sedan upp med ett webinarium för att visa på goda exempel samt att synliggöra hur rapporteringen används av investerare.

Transparens, proaktivitet och samarbete är därför nyckelord i vårt arbete med bolagspåverkan. Flera bolag har ökat transparensen och omfattningen av sin rapportering till följd av vår dialog. När bolag vågar synliggöra och diskutera sina utmaningar möjliggör det för mer proaktivt arbete, som verkar för att undvika svåra incidenter istället för att hantera dem efteråt.

➤ [Mer information om Skandias påverkansarbete finns på skandia.se där vår exkluderingslista också finns tillgänglig.](#)

Mål och resultat för Hållbart sparande

Ambition: Förvaltning och rådgivning av våra kunders pengar sker ansvarsfullt för att säkerställa ekonomisk trygghet och för att bidra till hållbart värdeskapande i linje med Parisavtalet och de globala hållbarhetsmålen.

Övergripande långsiktiga mål: Minska vår andel fossila bränslen med 75 procent och öka våra gröna investeringar med 100 procent (basår 2019) för traditionell förvaltning, samt öka antalet fonder med hållbarhetsfokus i Skandias fondbolag och fondförsäkring.

Exempel på initiativ 2020

- Framtagning och antagande av en klimatfärdplan för såväl traditionell förvaltning som fondförsäkring och fonder i Skandias fondbolag
- Utveckling av hållbara modellportföljer för olika risknivåer
- Fortsatt ökade investeringar i obligationer med hållbarhetsfokus, exempelvis i sociala obligationer med syfte att stödja kampen mot covid-19
- Större utbildningsinsatser för rådgivningskåren för ökad kompetensutveckling inom området

Exempel på utfall 2020:

- Cirka 2,5 (3,1) procent av investeringarna i den traditionella livportföljen är i fossila bränslen
- 9 (3) fonder med hållbarhetsfokus inom Skandias fondbolag
- 19 (9) fonder med hållbarhetsfokus inom Skandias fondförsäkring

Påverkansaktiviteter 2020¹⁾

Skandias fondbolag och livbolag	2020	2019
Mänskliga rättigheter	207	147
Miljö & klimat	582	313
Arbetsvillkor	113	103
Affärsetik	85	57
Övergripande hållbarhetsstrategi	48	32

¹⁾ Avser påverkansaktiviteter genomförda av Skandia samt av analysleverantörer och samarbetspartners för Skandias räkning. För fullständig redovisning se skandia.se.

Så bidrar kundernas sparande till bättre hälsa

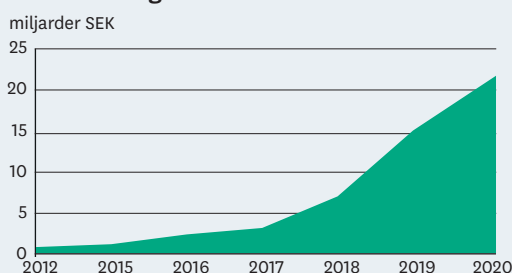
Skandia har under året, som ensam finansiär, valt att finansiera ett hälsofrämjande pilotprojekt inom Region Stockholm med 30 miljoner kronor. Projektet handlar om att förebygga diabetes typ 2 med hjälp av en innovativ hälsoobligation.

Värden för diabetes typ 2 kostar Region Stockholm cirka 2,5 miljarder kronor årligen. Med den nya hälsoobligationen skapas möjligheter att tillföra resurser i förebyggande syfte så att medborgare aktiveras i sitt eget hälsofrämjande istället för att hamna i vårdens omhändertagande. Med hjälp av Hälsointegratorn, ett nyutvecklat digitalt verktyg, erbjuds personer som är i riskzonen för diabetes typ 2 skraddarsydda insatser. Genom att koppla ihop återbetalning och ränta till hur väl vårdinsatsen faller ut, det vill säga hur väl det preventiva arbetet bidrar till kostnadsbesparingar inom diabetesvården, skapas en riskdelning.

Skandia har under 2020 även investerat nära två miljarder kronor i sociala obligationer med syfte att stödja kampen mot covid-19. Pengarna ska bidra till att bekämpa pandemin och dess effekter i Europa och Afrika. Investeringarna innebär att Skandias kunder genom sitt sparande bidrar till att stärka hälso- och sjukvården i länder som har drabbats hårt av pandemin.

Investeringarna för hälsa utgör exempel på Skandias arbete med hållbara obligationer. Hållbara obligationer utmärks av att ändamålet med den utlåning som görs är att främja miljömässig eller social hållbarhet. Under 2019 fördubblade Skandia det sammanlagda värdet investerat i hållbara obligationer. Vi har fortsatt på samma bana under 2020 och har nu sammanlagt investerat 22 miljarder kronor i hållbara obligationer.

Hållbara obligationer

Grafen visar den samlade investerade volymen av hållbara obligationer som Skandias kapitalförvaltning investerar i för Skandias traditionella förvaltning samt Skandias fonder. Vid utgången av 2020 har Skandia totalt investerat 22 miljarder kronor i hållbara obligationer. Investeringar i denna typ av obligationer medför inte bara en trygg avkastning utan även en möjlighet att positivt bidra till samhället. En hållbar obligation innebär en öronmärkt utlåning riktad till projekt där pengarna används till en social eller miljömässig investering. Exempelvis är pengarna i så kallade gröna obligationer öronmärkta till miljöförbättrande verksamheter. Skandia investerar i olika typer av obligationer där utgivarna är företag, offentlig sektor samt överstatliga organisationer.

Banktjänster som skapar nytta för samhälle och klimat

Ansvarsfulla banktjänster är ett prioriterat område i Skandias hållbarhetsarbete. Skandia ska erbjuda enkla, transparenta och hållbara banktjänster som skapar nytta för såväl kunderna som för samhället och klimatet.

Skandias arbete med ansvarsfulla banktjänster fokuserar på vårt erbjudande till kunderna och på vår riskhantering i bankverksamheten. Vi har som målsättning att kontinuerligt stärka det hållbara värdeskapande som banktjänsterna bidrar med till kunderna och samhället i stort. Att transparent kommunicera de framsteg som Skandia gör på området till tillsynsmyndigheter, och andra intressenter är en annan viktig dimension av bankverksamhetens hållbarhetsarbete.

Transparent bolånemodell och ansvarsfull kreditgivning

Skandias transparenta prismodell för bolån har vässats ytterligare under året och ger kunderna ränterabatt utan att de behöver förhandla. Bolåneerbjudandet är uppbyggt så att det premierar tjänstepensionskunder men möjliggör nu också för fler kunder att få lägre ränta.

Bankverksamheten har ett långsiktigt perspektiv i sin bostadsutlåning där en ansvarsfull kreditgivning är ett centralt fokus. Till följd av bankens restriktiva kreditgivning är kreditförluster och kunders belåningsgrader låga. Banken bevakar såväl den egna kreditportföljen som utvecklingen på den svenska bolånemarknaden och verkar för en hållbar samhällsutveckling.

Hållbart fondsparande

Bankens fondutbud består av Skandias egna fonder samt fonder från ett stort antal marknadsledande fondbolag. Genom en ansvarsfull produktstyrning vill vi göra det lätt för kunderna att välja rätt produkt. Olika hållbarhetsmärkningar och filtreringsalternativ på Skandias fondtorg ska göra det enkelt att välja ett hållbart sparande hos oss.

➔ [Läs mer om Hållbart sparande på sidan 38.](#)

En aktiv röst i samhällsdebatten

Skandia verkar för att alla grupper i samhället ska ha tillgång till viktiga banktjänster. För att bidra till ökad finansiell inkludering arbetar Skandia med att kartlägga och analysera samhällstrender som har bäring på vår verksamhet.

Var fjärde ung bolånetagare måste ta hjälp av föräldrarna

Andelen unga med medlåntagare till sina bolån fortsätter öka. Var fjärde svensk under 30 som har tagit bolån har idag en medlåntagare. Det visar statistik som Skandia tog fram under 2020. Statistiken bekräftar att det är svårt att beviljas bolån som ung. En del unga har föräldrar som kan hjälpa till genom att gå in som medlåntagare, men långt ifrån alla har den möjligheten. Skandias kartläggning visar också på att amorteringskraven som infördes 2016 bidragit till större klyftor på bostadsmarknaden mellan barn till föräldrar med kapital och de vars föräldrar inte kan bidra till bostadslånet.

Pensionär utan bostad

I en rapport visar Skandia på ett växande och tidigare dolt problem på den svenska bostadsmarknaden. Framtidens pensionärer riskerar att stängas ute från bostadsmarknaden, enligt en undersökning som Skandia genomförde under 2020 och som ligger till grund för rapporten. Stora grupper pensionärer kan nekas bolån i framtiden – även om de har arbetat hela livet och gjort vinst på tidigare bostäder.

Skandia har kartlagt var i Sverige en medelinkomsttagare som idag befinner sig mitt i livet kan förväntas ha möjlighet att köpa en bostad om han eller hon går i pension år 2047. I nio av 20 svenska städer kan morgondagens pensionärer nekas att köpa bostad. Faktorer som kan ligga bakom denna utveckling inkluderar högre bostadspriser, ett minskat utbud av hyresrätter, hårdare kreditregler vid bostadsköp och lägre framtida pensioner.

Mål och resultat för Ansvarsfulla banktjänster

Ambition: Erbjudna enkla, transparenta och hållbara banktjänster som bidrar med positiva effekter för våra kunder, samhället och klimatet.

Övergripande långsiktiga mål: Öka vårt erbjudande av hållbara produkter och tjänster inom bankens samtliga produktområden spara, låna och vardagsbank.

Exempel på initiativ 2020:

- Ökad transparens och förenkling av bolånemodellen
- Samhällsengagemang genom rapporter som belyser utmaningar på bolånemarknaden
- Tydligare produktstyrning och anpassat sparutbud

Exempel på utfall 2020:

- 0,02 (0,01) procent kreditförluster av totala bolånestocken
- 10 (5) procent hållbara fonder av totalt utbud
- 22 (0,2) procent sparande i hållbara fonder av total volym. Ökningen mellan åren är delvis hänförlig till Skandias arbete med att ställa om våra egna fonder till fonder med hållbarhetsfokus

Friskare företag med förebyggande insatser

Ett viktigt mål för Skandia är att göra svenska företag och deras medarbetare friskare. Vi vill hjälpa våra kunder och samhället i stort till bättre hälsa och lägre sjukfrånvaro. Vår ambition är att skapa nytta för våra kunder genom lösningar som även gör samhället friskare.

Arbetsrelaterad ohälsa är ett växande problem och arbetsgivare förväntas ta ett större ansvar för medarbetares hälsa än tidigare. Skandia hjälper företag att främja hälsa på arbetsplatsen.

Ett helhetsgrepp om hälsa

Det mest effektiva och lönsammaste sättet att hantera hälsoproblem på är att förutse och förebygga dem. Skandias långa erfarenhet och tradition av hälsofrämjande arbete har gett oss en helhetssyn på vad hälsa innebär. Vi ser proaktiva insatser som en viktig del i att motverka ohälsa och i att stödja företag och individer, samtidigt som hela samhället gynnas av möjligheten att spara in de kostnader för produktionsbortfall som sjukfrånvaro medför.

Med försäkringslogiken som grund och över 100 års erfarenhet av proaktivt arbete är det naturligt för oss att agera på tidiga signaler. Vi kallar det Skandiamodellen – att förutse och förebygga för att skapa vinster både för människan och för samhället.

Under de senaste 14 åren har Skandia tillsammans med sina kunder minskat kundernas sjuktal med cirka 60 procent. Merparten av dem som söker stöd i Skandias förebyggande hälsoförsäkring är i fullt arbete. Det innebär att Skandia arbetar med att reducera den kostsamma sjuknärvaro som uppstår när människor är på jobbet men inte kan prestera till fullo eftersom de inte mår helt bra. Skandia minskar även det produktionsbortfall som uppstår på arbetsplatser som en konsekvens av stress och sömnbesvär. Bland de kunder som använder Skandias hälsoförsäkring upplever 70 procent att deras sömn förbättrats och att de känner sig mindre stressade än tidigare.

Hälsokedjan är ett koncept som Skandia har utvecklat för att erbjuda ett helhetsgrepp om hälsa och säkerställa att rätt hälsofrämjande insatser kommer kunderna till del, oavsett omständigheterna. I Skandias Hälsokedja ingår hälso- och sjukförsäkring, vårdförsäkring och flera typer av arbetsmiljö- och hälso-tjänster för bättre hälsa.

👉 [Läs mer om Skandias erbjudande inom Hälsa och trygghet på sidan 32.](#)

Sjukskrivningarnas kostnad för samhället

För fjärde året i rad har Skandia undersökt vad sjukskrivningar kostar samhället. Sedan 2015 har kostnaderna för sjukskrivningar stigit med sex miljarder, en kostnad som årligen uppgår till 65 miljarder kronor.

Under året gick andelen sjukskrivningar med koppling till psykisk ohälsa ner från 48 till 41 procent. Nedgången kan till viss del förklaras av coronapandemin. För vissa har pandemin medfört en förenklad vardag och därmed inneburit minskad psykisk stress. Samtidigt har kostnaderna för sjukskrivningar förskjutits i och med utbredningen av covid-19. I mars 2020 såg de flesta av Sveriges kommuner ett ökat antal sjukfall i samband med utbrottet av pandemin.

Enligt Skandias uppskattning gick cirka 160 500 sjukår förlorade under året på grund av dagar med sjuk- och rehabiliteringsersättning. Om antalet dagar med ersättning skulle minska med en tredjedel med hjälp av förebyggande vård och rehabilitering, skulle samhällsvinsten istället bli cirka 21 miljarder kronor större.

Snabb tillgång till vård

Skandias vårdförsäkring garanterar snabb tillgång till kvalificerad vård för den som blir sjuk. Försäkringen fungerar som ett komplement till den offentliga vården. Tillgänglig vård ökar chanserna för personer med hälsobesvär att tillfriskna snabbare. Det gagnar såväl individen som samhället i stort och hjälper arbetsgivare att hålla sina sjuktal nere då vi hjälper till att få individen snabbare tillbaka i arbete.

Via vårdförsäkringen kan Skandias kunder enkelt komma i kontakt med sjuksköterskor, läkare, psykologer och fysioterapeuter när de behöver det. Vårdförsäkringen garanterar också operation inom 20 dagar för kunderna. Vi samarbetar med ett brett nätverk av mottagningar och sjukhus i hela Sverige för att säkerställa god tillgång till kvalificerad vård och specialistkompetens inom alla vårdområden. Bland Skandias samarbetspartners ingår såväl specialistläkare som naprapater. När en person som har blivit sjuk söker vård hos Skandia får han eller hon först prata med en erfaren sjuksköterska som bedömer personens besvär och sedan bokar in en lämplig läkartid. För enklare besvär erbjuder Skandia digital vårdrådgivning via mobil eller dator.

Skandias vårdförsäkring kan tecknas av både privatpersoner och företag. I försäkringen ingår en tjänst för hälso- och sjukrådgivning som finns tillgänglig dygnet runt och som kan användas både av kunderna själva och för deras barns räkning.

Stöd till forskning är en viktig del av Skandias hälsofrämjande arbete

Stöd till medicinsk forskning ingår som en viktig del i Skandias hälsofrämjande arbete. Vi initierar och finansierar forskningsprojekt i samverkan med flera ledande universitet. Syftet är att utveckla lösningar som kommer våra kunder och samhället till godo genom att bidra till fysisk och psykisk hälsa och hållbara välfärdssystem. Vi prioriterar forskning kring sjukdomar som är vanliga i försäkringskollektivet eller bland kommande kunder. Många av de projekt som Skandia stödjer fokuserar på förebyggande insatser och rehabilitering.

Mål och resultat för Friska företag

Ambition: Bidra till friskare individer genom vårt arbete med förbättrad företagshälsa.

Övergripande långsiktiga mål: Reducera sjukfrånvaron med minst 60 procent bland våra företagskunder som är anslutna till Sophiahemmet Rehab Center. Öka andel kundföretag som aktivt arbetar med sina anställdas hälsa tillsammans med Skandia.

Exempel på initiativ 2020:

- Rapport ”Samhällskostnaden för längre sjukskrivningar: 65 miljarder”
- Digitalt hälsoseminarium för ledare och chefer på våra kundföretag med fokus på förebyggande insatser, ”Så tryggar du jobbhälsan i höst”
- Marknadskampanj för att förebygga ohälsa, ”Hur är läget?”
- Nytt koncept för kommuner och dess anställda, ”Hälsoförsäkring Balans”
- Fortsatt implementering av beräkningsverktyg till våra tjänster på hälsoområdet som visar företagskundernas effekter av hälsosatsningar

Exempel på utfall 2020:

- 8 av 10 kunder använder vår hälsoförsäkring före sjukskrivning
- Kundundersökning som visar att 9 av 10 chefer rekommenderar vår hälsoförsäkring
- Initiering och finansiering av forskningsprojekt i samverkan med ledande universitet (se tabell nedan)

Forskningsområde	Projekt	Lärosäte
Hälsa	Forskning kring kondition och fysisk aktivitet inom SCAPIS, en befolkningsstudie inom hjärta, kärl och lungor	Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH)
Hälsa	Jämförande studie mellan traditionell diabeteskost, måttlig och strikt lågkolhydratskost	Karolinska institutet
Hälsa	Minskat stillasittande på arbetet vid typ 2 diabetes genom mobil hälsa	Umeå universitet
Hälsa	Studie av kostbehandling av icke-alkoholorsakad fettleversjukdom	Karolinska institutet
Hälsa	Hälsokonsekvenser av nattskiftsarbete inom gruppen överviktiga	Uppsala universitet
Hälsa	Omfattning och hälsoekonomiska konsekvenser av att personer i arbetsför ålder ger vård och stöd till närstående. Utveckla effektiva förebyggande och rehabiliterande stödformer för att kombinera anhörigomsorg med yrkesarbete och god hälsa	Linnéuniversitetet
Hälsa	Barndomsfaktors betydelse (genmiljö/trauma) för utveckling av psykisk ohälsa och psykosocial anpassning	Linköpings universitet

Ett hållbart Skandia byggs av våra medarbetare

Skandia arbetar aktivt med att kontinuerligt utveckla bolagets interna hållbarhetsarbete. Verksamheten ska bedrivas med god affärsetik och respekt för människor, samhälle och miljö.

Som arbetsplats ska Skandia utmärkas av en inkluderande miljö, och den direkta miljöpåverkan från verksamheten ska minimeras. En central del av Skandias hållbarhetsarbete är att motverka alla

former av finansiell brottslighet. Skandias interna hållbarhetsarbete innefattar även delområden som ansvarsfulla inköp och samhälls-engagemang.

Affärsetik och motverka finansiell brottslighet

För Skandia innebär god affärsetik att vi alltid agerar ansvarsfullt, ärligt och med integritet för att skydda kundernas tillgångar och vårt anseende. Vi tar ansvar i hela vår verksamhet och ställer krav på att våra leverantörer och affärspartners också gör det.

Vi bedriver ett strategiskt arbete med att motverka penningtvätt inom bank- och försäkringsverksamheten. Till grund för arbetet ligger en riskbedömning som används för att identifiera risker, kartlägga metoder och prioritera insatser.

➤ [Läs mer på sidan 46.](#)

Inkluderande utvecklingsplats leder till ett hållbart Skandia

Skandia ska vara en inkluderande utvecklingsplats, där alla ska känna sig trygga att bidra med sin kompetens och kunna vara sig själva. Ingen kränkande särbehandling accepteras och vi har nolltolerans gällande all typ av diskriminering. Vi uppmuntrar medarbetare till löpande kompetensutveckling och vill möjliggöra en sund livsstil med ett starkt hälsoerbjudande till alla medarbetare.

➤ [Läs mer på sidan 48.](#)

Miljöansvar i Skandias egen verksamhet

Skandia har en långsiktig strategi för att införliva miljöhänsyn i alla delar av bolagets verksamhet. Frågan är högt prioriterad för oss, även om den direkta miljöpåverkan från vår egen verksamhet är begränsad. Vi strävar efter en god hushållning med resurser för att minska den totala belastningen på klimatet och miljön i stort.

➤ [Läs mer på sidan 50.](#)

Hållbarhet i leverantörskedjan

Vi ska ta ansvar i hela vår verksamhet och ställer även krav på att våra leverantörer gör det. Därför säkerställer vi att våra inköp sker i enlighet med Skandias värderingar och med ett tydligt hållbarhetsperspektiv. Våra leverantörer ska signera Skandias uppförandekod för leverantörer och ta hänsyn till ett antal hållbarhetsparametrar i vår upphandlingsprocess.

➤ [Läs mer på sidan 51.](#)

Samhällsengagemang

Genom våra erbjudanden spelar Skandia en viktig roll som ett komplement till de offentliga försäkringssystemen i samhället. Vi bidrar även genom att via Skandias stiftelser långsiktigt stödja forskning, metodutveckling samt lokala projekt med fokus på att förebygga ohälsa och skapa tryggare närsamhällen. Våra medarbetare har också möjlighet att engagera sig i Skandias stiftelse Idéer för livet.

➤ [Läs mer på sidan 52.](#)

Mål och resultat för Ett hållbart Skandia

Ambition: Arbeta aktivt med god affärsetik och med hälsa, lärande och miljö i fokus.

Övergripande långsiktiga mål:

Affärsetik och motverka finansiell brottslighet - Hög affärsetik som genomsyrar hela vår verksamhet. Alla medarbetare inklusive uppdragstagare ska signera Skandias uppförandekod. Vi ska motverka finansiell brottslighet genom stärkt branschsamverkan och effektivt internt arbete inom Skandia för att identifiera och agera mot finansiell brottslighet.

En inkluderande utvecklingsplats leder till ett hållbart Skandia - Vi ska ha ett fortsatt högt medarbetarengagemang (eNPS). Omdömet om oss som arbetsgivare ska vara högt och möjlighet till utveckling för medarbetare ska vara stor. Svarnivån på medarbetarundersökningar ska ligga på >4, på en 5-gradig skala. Vi ska ha en fortsatt låg sjukfrånvaro och nolltolerans avseende mobbning och trakasserier. Vi ska bibehålla jämställd könsfördelning, mellan 40–60 procent, samt öka andelen jämställda yrkesgrupper.

Miljöansvar i Skandias egen verksamhet - Vi ska arbeta mot netto-noll utsläpp i linje med Parisavtalet genom minskad energiförbrukning och koldioxidutsläpp från tjänsteresor samt minskat avfall.

Hållbarhet i leverantörskedjan - Våra leverantörer följer Skandias värderingar och håller en hög nivå avseende sitt hållbarhetsarbete. Våra leverantörer ska ha signerat vår uppförandekod, bland de 100 största ska samtliga ha signerat.

Samhällsengagemang - Vi ska arbeta aktivt med samhällsfrågor som ligger nära Skandias verksamhet.

Exempel på initiativ 2020:

- Framtagande och individuell signering av uppförandekod för Skandias medarbetare och uppdragstagare
- Implementering av ett nytt transaktionsövervakningssystem inom bankverksamheten
- Större omställning till ett mer flexibelt arbetssätt där användandet av digitala samarbetsverktyg ökat markant
- Fortsatt utbildning av medarbetare i den agila arbetsmetoden SAFe
- Fortsatt effektivisering av pappersutskick till kund, exempelvis genom borttag av flertalet pappersavier och ökad användning av digital signering
- Fortsatt fokus på våra lokalers miljöstandarder i arbetet mot målet att ha 100 procent gröna hyresavtal

Exempel på utfall 2020:

Utfall för Ett hållbart Skandia återfinns i respektive avsnitt som följer på sidan 46-55.

Affärsetik och motverka finansiell brottslighet

För Skandia innebär god affärsetik att agera ansvarsfullt, ärligt och med integritet och gott omdöme, för att skydda kundernas tillgångar och verksamhetens anseende. Det innebär också att förebygga affärsetiska risker och motverka finansiell brottslighet.

God affärsetik och en hög etisk standard ska genomsyra hela koncernen och prägla relationen till kunder, leverantörer och partners. Hur vi agerar definierar vilka vi är och formar oss som bolag. Skandias anseende är och kommer alltid vara en av våra viktigaste tillgångar. Vi ska förvalta och upprätthålla det stora förtroende vi får. Det handlar inte bara om att befinna sig på rätt sida av lagen, utan även om att följa våra värderingar och att agera som föredöme.

Tydliga principer och riktlinjer vägleder

Vi har ställt upp ett antal affärsetiska principer där både externa och interna krav på verksamheten ingår. Skandia ska ta ansvar i hela värdekedjan och ska ställa krav på leverantörer och affärspartners. Internt vägleds Skandias agerande av koncernens ägarinstruktion som definierar de värderingar och beteenden som ska känneteckna verksamheten. Ägarinstruktionen är en viktig byggsten i Skandias företagskultur och hjälper alla koncernens medarbetare att fatta rätt beslut.

Skandias uppförandekod tydliggör vilka värderingar och förväntningar som gäller för våra medarbetares och uppdragstagares uppförande och agerande i stort. Den beskriver förväntningarna på de som agerar i Skandias namn och ska hjälpa till att göra rätt samtidigt som ett respektfullt agerande sker mellan medarbetare och omgivning. I Skandia är ett sunt risktagande en väsentlig förutsättning för vår affär. Skandia eftersträvar en företagskultur som tar hantering av risker på stort allvar och där öppenhet, högt i tak och ärlig dialog bibehålls och värderas högt. Samtliga medarbetare och uppdragstagare ska läsa och signera uppförandekoden ärligen. Under 2020 signerade 2 172 av våra medarbetare inklusive bemanningskonsulter uppförandekoden.

➔ [Läs Skandias uppförandekod på skandia.se.](https://www.skandia.se)

Utbildning stärker medarbetarnas affärsetik

Utbildning och regelbunden kompetensutveckling är ett viktigt led i Skandias arbete med att säkerställa att våra medarbetare alltid agerar i linje med de regelverk och normer som omgärdar vår verksamhet. Samtliga medarbetare genomför obligatoriska utbildningar i frågor som motverkande av penningtvätt, hållbart företagande, identifiering och hantering av intressentkonflikter, bedrägerier och mutor samt fysisk säkerhet och informationssäkerhet.

Motverkande av finansiell brottslighet

Skandia bedriver ett strategiskt arbete med att förebygga, upptäcka och rapportera finansiell brottslighet. Till grund för arbetet ligger en riskbedömning som används för att identifiera risker, kartlägga metoder och prioritera insatser.

Eftersom Skandias produkter och tjänster kan utnyttjas för finansiell brottslighet som penningtvätt och finansiering av terrorism är det av allra största vikt att vi arbetar aktivt med att förebygga denna typ av brottslighet så

långt det går. Ett nära samarbete mellan branschen och tillsynsmyndigheterna är nödvändigt för att nå framgång.

I bedömningen av risk för penningtvätt tar Skandia hänsyn till produkter, distributionskanaler, data om våra kunder, kriminellas tillvägagångssätt samt information från myndigheter och branschorganisationer. När en affärsförbindelse etableras med en ny kund tar Skandia in kundkännedomsuppgifter och riskbedömer kunden. Uppföljning och övervakning sker sedan under affärsförbindelsens gång för att upptäcka avvikande beteenden. Eventuella avvikelser bedöms och om misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism upptäcks görs en misstanke rapport till Finanspolisen och nödvändiga åtgärder vidtas för att förhindra att Skandia utnyttjas av kriminella. Den yttersta åtgärden för Skandia är att avbryta affärsförbindelsen med kunden.

Skandia arbetar löpande med att förstärka åtgärderna mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Bland annat kommer detta att ske genom införandet av ett nytt övervakningssystem för transaktioner inom Skandias bankverksamhet.

Vi accepterar inte mutor eller annan otillbörlig påverkan

Alla former av mutor och korruption är olagligt och oetiskt samt har en skadlig inverkan på samhället. Mutor eller misstankar om mutor kan också allvarligt skada Skandias varumärke. Som anställd i Skandia kan det vara lämpligt och nödvändigt att vid olika tillfällen representera bolaget. All representation ska ha ett direkt samband med vår verksamhet och utövas måttfullt. Skandia följer Näringslivskoden från Institutet Mot Mutor och har under året uppdaterat vårt arbete till följd av justeringar i denna kod.

Vi främjar en sund konkurrens

Marknadsmisbruk är insiderhandel, marknadsmanipulation eller försök till detta och vi är skyldiga att upptäcka samt rapportera misstänkta fall. Om anställda i Skandia skulle komma i kontakt med insiderinformation måste den hanteras strikt konfidentiellt och det är förbjudet att fatta investeringsbeslut baserade på informationen. Vi följer regler som gäller för sund konkurrens och konkurrensbegränsande åtgärder. Situationer som ska undvikas är till exempel förslag från eller diskussioner med konkurrenter om att dela prisinformation, eller annan konkurrens- eller marknadsföringsinformation.

Incidentrapportering

Skandia har en inarbetad process för hantering av brister och incidenter som inträffar i verksamheten. Samtliga medarbetare ska delta i obligatoriska utbildningar om incidentrapportering som arrangeras regelbundet. Om en incident inträffar informerar Skandia omedelbart alla berörda kunder genom kanaler som hemsidan, sociala medier och kundtjänst. Vi informerar alltid om vad man som kund ska vara uppmärksam på och ger rekommendationer kring lämpliga skyddsåtgärder.

Visselblåsarfunktion

Skandiakoncernens medarbetare omfattas av en gemensam rutin för visselblåsning. Rutinen har fastställts av Skandias styrelse och definieras i koncernens policy om etik, mutor och visselblåsning. Syftet med visselblåsningfunktionen är att hjälpa oss att uppmärksamma och hantera brister i verksamheten som kan påverka kunder, medarbetare och andra intressenter.

Visselblåsning är en benämning på en rutin där medarbetare (inklusive konsulter/uppdragstagare) inom Skandia ges möjlighet att, vid sidan av våra ordinarie rapporteringsvägar, rapportera misstänkta överträdelser av externa eller interna regler direkt till Skandias internrevisionschef för vidare eskalering till vd och styrelse. Det krävs inte några bevis för att rapportera en misstanke via visselblåsningrutinen, dock ska alla meddelanden vara konkreta och lämnas i god tro. Visselblåsning är reglerat i lag och medarbetare som larmar om missförhållanden har ett särskilt skydd mot represalier. Under året har vi genomfört förtydliganden i rutin och kommunikation avseende visselblåsning, i syfte att underlätta förståelse samt rapportering av händelser. Ingen visselblåsning har rapporterats under 2020.

Hantering av intressekonflikter

I den typ av verksamhet som Skandia bedriver kan intressekonflikter uppstå. En intressekonflikt är en situation där två eller flera intressen som inte kan tillgodoses samtidigt ställs mot varandra. Vissa typer av intressekonflikter kan påverka våra ägare och kunder negativt. Vi har därför rutiner och processer på plats för att identifiera och hantera intressekonflikter. En viktig del av Skandias värdegrund är att kundernas intresse ska sättas först. Identifiering av möjliga intressekonflikter är ett obligatoriskt moment vid förändringar i Skandias organisation och när nya produkter tas fram.

Vi anser att rådgivning har ett högt värde för våra kunder och ska kompenseras, men utformningen av ersättningen måste främja långsiktig kundnytta, inte kortsiktiga och snabba affärer. Skandia betalar inte ut någon rörlig ersättning till anställda, med undantag för rörlig lön till våra rådgivare, resultatandelsstiftelsen Skandianen och en resultatpremie till anställda i Skandia Fastigheter. Våra rådgivares rörliga lön är baserad på prestation och motsvarar i genomsnitt cirka 25 procent av den totala ersättningen (fast lön och rörlig lön). Skandias ersättningsstruktur bedöms vara förenlig med verksamhetens arbete med hållbarhetsrisker i förvaltning och rådgivning till våra kunder.

Riskminimering

Skandia arbetar med att minimera risker i verksamheten på ett systematiskt och proaktivt sätt. Ett exempel på hur vi utför detta arbete utgörs av koncernens rutiner för rekrytering. I rekryteringsprocessen görs alltid en grundlig bakgrunds kontroll av ansökande.

Sedan år 2014 har Skandia en kvalitetsnämnd som hanterar internt anmälda regelavvikelse inom distributionsorganisationen. Arbetet i nämnden syftar till att säkerställa närvaron av ett kundperspektiv och kundskydd i samband med avvikelser med avseende på rådgivning, dokumentationskrav eller andra centrala skyddsfunktioner.

Krav på distributörer

Vi arbetar aktivt med att säkerställa hög kvalitet bland våra externa distributörer, bland annat genom att upprätthålla en löpande dialog mellan distributörerna och dedikerade kontaktpersoner på Skandia. Vi säkerställer alltid att de distributörer som vi arbetar med har Finansinspektionens tillstånd att bedriva försäkringsförmedlarverksamhet och att de uppfyller alla relevanta kunskapskrav, exempelvis genom Swedsecs certifiering för rådgivning.

Skattehantering

I Skandia finns en centraliserad funktion för hantering av skatter och skatterisker. Skattehanteringen i Skandia styrs av en vd-beslutad skatteinstruktion som uppdateras årligen och som beskriver vårt etiska förhållningssätt till skatter i koncernen. Skandias övergripande mål med verksamheten är att maximera värdet för ägarna, moderbolagets kunder, över livstiden av deras försäkringar. Som generell princip gäller därför att Skandia ska ha en affärsmissig inställning till skatt. Vi strävar efter att upprätthålla höga etiska standarder i hela verksamheten, vilket även gäller skatteområdet.

Målet för skattehanteringen är att rätt skatt ska betalas i rätt tid. Skandias agerande i skattefrågor ska alltid vara i god tro och inom ramarna för gällande lag. Aggressiv skatteplanering genom förfaranden som kan vara på gränsen till skatteflykt får inte förekomma. Koncernens kontakter med skattemyndigheter och skattedomstolar ska utmärkas av transparens och respekt.

Den skatt Skandia betalar är en del av vårt sammanlagda bidrag till samhället. Stora delar av vår verksamhet är föremål för så kallad avkastningsskatt, andra delar för konventionell bolagskatt. Skandia bedriver i stor utsträckning verksamhet som inte är momspliktig. Det innebär att den moms som Skandia betalar vid inköp av varor och tjänster inte blir avdragsgill utan stannar som en kostnad i koncernen (ej avdragsgill ingående moms).

Skandia bedriver verksamhet i Sverige där den huvudsakliga verksamheten är livförsäkringsverksamhet. Vår bankverksamhet är internetbaserad med enbart privatkunder och fokus på vardagsekonomi samt bolån. Detta innebär att risken för att Skandia bidrar till skatteflykt genom sina kunder är låg. I koncernen finns också ett Luxemburgbaserat bolag som fungerar som en alternativ investeringsfond. Kapitalet i investeringsfonden ägs av investerarna och fonden/dotterbolaget konsolideras inte i koncernens resultat och balansräkning. Mer information om innehavet framgår av årsredovisningens not 51.

Skatterapport 2020

År 2020 uppgick Skandiakoncernens skattekostnad inklusive avvecklade verksamheter till 1 031 (1 903) miljoner kronor. Se sidan 117 not 20 för uppdelning av skattekostnaden på typ av skatt samt fördelning per land. Skandiakoncernen betalade 2020 även sociala avgifter och särskild löneskatt till ett värde av 461 (497) miljoner kronor samt fastighetsskatt och energiskatt om 224 (277) miljoner kronor. Koncernens kostnad för betald men ej avdragsgill moms har under 2020 uppgått till cirka 339 (451) miljoner kronor.

En inkluderande utvecklingsplats leder till ett hållbart Skandia

Engagerade medarbetare är ett prioriterat område för Skandia. Engagemang innebär en stark vilja att utvecklas och tillsammans prestera med kunden och affären som drivkraft. För oss på Skandia är det viktigt att vi erbjuder en inkluderande arbetsplats som ger möjligheter för individer att växa och utvecklas. Medarbetarnas engagemang är avgörande för vår förmåga att skapa affärs- och kundnytta.

Skandia verkar i en föränderlig bransch och har högt satta mål för koncernens verksamhet. Det kräver engagerade, kunniga och kreativa medarbetare. Vi måste därför vara en attraktiv arbetsgivare för att säkerställa att rätt kompetenser rekryteras.

Vår företagskultur bygger på engagemang från alla medarbetare, en vilja att lära sig nya saker och en förmåga att ta ansvar för att teamet ska uppnå Skandias mål. Skandias medarbetare erbjuds kontinuerligt olika möjligheter för kompetensutveckling.

För Skandia är en viktig del i att vara en attraktiv arbetsgivare att skapa en inkluderande arbetsmiljö med hög delaktighet. Alla medarbetare ska känna sig trygga att bidra med sin kompetens och uppleva att de kan vara sig själva. Vi har dialogupplägg på olika teman kring arbetsmiljö, samarbete och kommunikation. Eventuella konflikter inom Skandia ska hanteras aktivt och konstruktivt. Skandia accepterar inte kränkande särbehandling, och koncernen har nolltolerans för all typ av diskriminering.

Stöd och professionell utveckling på arbetsplatsen

Vi följer löpande upp prestation, motivation och upplevd arbetsmiljö genom fokusdialoger mellan chefer och medarbetare. I dialogerna ges medarbetarna och deras chefer möjlighet att tillsammans följa uppsatta mål och förväntningar samt uppmärksamma framgångar och lärdomar. Samtalen är avsedda att stödja Skandias medarbetare och bidra till professionell utveckling på arbetsplatsen.

Fokus på hälsa

På Skandia vill vi möjliggöra en sund livsstil för alla medarbetare, och hälsoerbjudandet som finns för våra kunder erbjuds även våra anställda. Medarbetare på Skandia har tillgång till en hälsoförsäkring som fungerar proaktivt utöver sjuk- och vårdförsäkringen och erbjuds även en digital hälsoapp.

Skandia genomför årligen en arbetsmiljöronnd, som under 2020 gjordes digitalt. Att följa upp hur medarbetarna upplever sin arbetsmiljö har varit särskilt viktigt under ett år som har präglats av stora arbetsmiljömässiga förändringar till följd av coronapandemin. Årets rond visar att medarbetare överlag är nöjda med arbetsmiljön – såväl fysisk, digital, social som organisatorisk. De förbättringsbehov som fångats upp gäller främst förutsättningar för ostört arbete på kontoret, ergonomi vid hemarbete samt att på ett bättre sätt klargöra vilka digitala verktyg som är bäst lämpade för olika arbetsuppgifter.

Under 2020 minskade sjukfrånvaron i relation till budgeterad tid till 2,7 procent, vilket är hänförligt till färre långtidssjukskrivningar.

Medarbetarundersökningen visar på stort engagemang

Ett annat exempel på hur Skandia fångar upp medarbetarnas uppfattning om sin arbetssituation är den årliga medarbetarundersökningen. Svarefrekvensen i årets medarbetarundersökning var hög, 85 procent, vilket tyder på ett högt engagemang bland Skandias

Coronapandemins inverkan på Skandia

Vi måste kontinuerligt anpassa verksamheten efter nya förutsättningar och förändrade kundbeteenden. En viktig del i koncernens utveckling har varit att göra arbetssättet inom Skandia modernare. Under 2020 innebar coronapandemin en snabb omställning till ett mer flexibelt arbetssätt där användningen av digitala samarbetsverktyg har spelat en viktig roll och ökat i snabb takt.

Skandia har löpande vidtagit åtgärder för att på bästa sätt hantera pandemin. Kontoren har säkerhetsanpassats, medarbetarna har blivit instruerade att arbeta på distans och övergripande arbetssätt har anpassats för att arbetsuppgifter enklare ska kunna utföras hemifrån. Våra medarbetare har löpande gett uttryck för att Skandia som arbetsgivare har hanterat coronapandemin på ett föredömligt sätt, med hög proaktivitet, tydliga anpassningar av lokaler och arbetssätt samt löpande och lättillgänglig kommunikation.

Vid halvårsskiftet initierade Skandia en reflektionsövning där samtliga medarbetare ombads att fundera på lärdomar från 2020. Genom denna övning fångades ett stort antal insikter om arbetssätt och samarbetsverktyg upp.

anställda. Särskilt utmärkande var att eNPS (employee Net Promoter Score) har ökat markant under året, från 20 till 34. Det anger i hur hög utsträckning medarbetarna vill rekommendera Skandia som arbetsgivare. Medarbetarnas engagemang och delaktighet i koncernens hållbarhetsarbete har även utvärderats under året, och kommer fortsättningsvis följas som vägledning för vårt arbete framåt.

Mångfald och jämställdhet

Skandia följer regelbundet upp nivån av mångfald och jämställdhet i verksamheten för att säkerställa att vi är en inkluderande arbetsplats. Detta görs med utgångspunkt i lönekartläggningar och genom analys av olika jämlikhetsvariabler. I utvärderingsarbetet tar Skandia hjälp av det externa jämförelseverktyget Jämix. I 2020 års medarbetarundersökning, index 0-5, framgår att medarbetare uppskattar att kvinnor och män har likvärdiga möjligheter, 4,6 (4,5), och att det går bra att kombinera arbete och föräldraskap, 4,6 (4,5). Vi har även en plan för aktiva åtgärder mot diskriminering som uppdateras varje år.

Könsfördelningen i Skandias koncernledning och bland medarbetare på chefsposition är god. Däremot finns utmaningar i enskilda personalgrupper där könsfördelningen inte är tillräckligt jämn.

	Skandiakoncernen ¹⁾		Skandia Fastigheter	
	2020	2019	2020	2019
Medarbetare, %				
Kvinnor	46%	46%	42%	40%
Män	54%	54%	58%	60%
Chefer, %				
Kvinnor	41%	40%	42%	35%
Män	59%	60%	58%	65%
Företagsledning, %				
Kvinnor	41%	37%	25%	25%
Män	59%	63%	75%	75%
Styrelse inkl. arbetstagarrepresentanter, %				
Kvinnor	36%	41%	33%	33%
Män	64%	59%	67%	67%
Fullmäktige, %				
Kvinnor	71%	67%	-	-
Män	29%	33%	-	-
Medelantal anställda	1 993	1 945	139	137
Total sjukfrånvaro, %	2,7%	3,2%	2,0%	2,0%
Personalomsättning, %	10,6%	13,6%	9,0%	5,9%

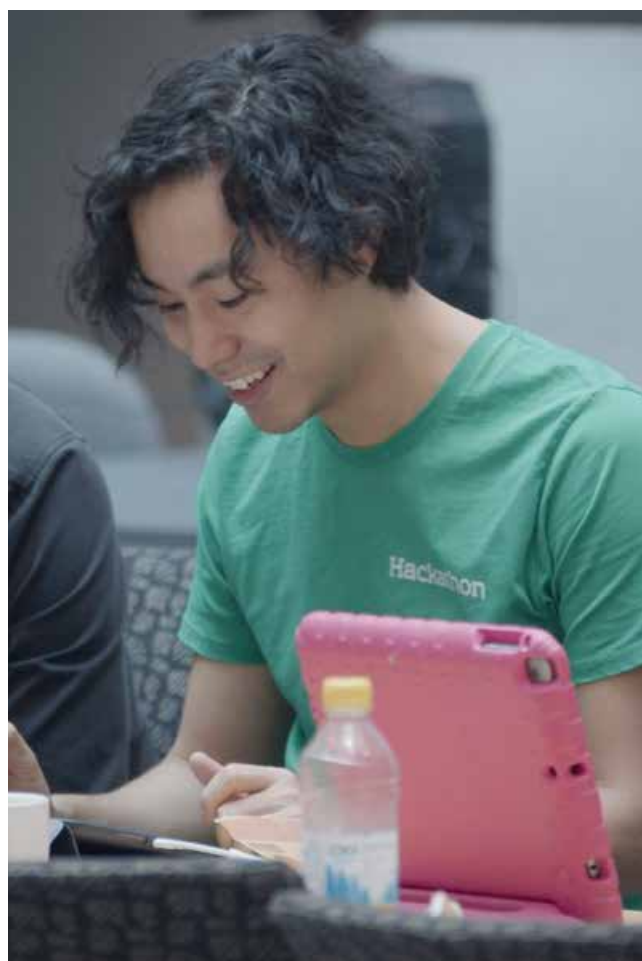
1) Samtliga bolag inom Skandiakoncernen exklusive Litauen 2019 då verksamheten avvecklades under året.

Nolltolerans mot mobbning och sexuella trakasserier är en viktig grundprincip för att skapa en positiv arbetsmiljö. Olämpligt beteende är oacceptabelt och något som Skandia arbetar kontinuerligt med för att förebygga. Vi tydliggör nolltolerans mot all typ av mobbning, trakasserier och diskriminering samt aktiv förväntan på medarbetare att aktivt ta ställning mot olämpligt beteende, både i uppförandekod som signeras vid anställning samt årligen i samband med återrapportering av medarbetarundersökningen.

I 2020 års medarbetarundersökning syns från redan låga nivåer en minskande förekomst av mobbning, trakasserier och diskriminering. 18 personer, motsvarande 1,0 (1,3) procent, uppgav att de utsatts för mobbning, och av dessa har 15 tagit aktivt stöd i frågan, främst via närmaste chef eller en kollega. 2 personer, motsvarande 0,1 (0,3) procent, uppgav att de utsatts för sexuella trakasserier där 1 person tagit aktivt stöd i frågan. 14 personer, motsvarande 0,7 procent (1,7) uppgav att de upplevt någon form av diskriminering under året vilket innebär en tydlig minskning jämfört med föregående år.

Fackligt engagemang och samverkan

På lokal nivå för vi en nära dialog med de organisationer som representerar medarbetarna. Detta sker genom såväl medbestämmandeförhandlingar (MBL) som andra former av facklig samverkan. Alla Skandias medarbetare omfattas av kollektivavtal. På central branschnivå finns två avtal; mellan Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation (FAO) och Forena samt mellan FAO och Sveriges akademikers centralorganisation.

Miljöansvar i Skandias egen verksamhet

Skandia arbetar aktivt med att bidra till samhällets klimatomställning. Störst inflytande har Skandia möjlighet att utöva genom investeringsverksamheten, men vi arbetar också aktivt för att hela koncernens verksamhet ska minska miljöpåverkan.

Skandia har en långsiktig strategi för att införliva miljöhänsyn i alla delar av bolagets verksamhet. Även om den direkta miljöpåverkan från Skandias egen verksamhet är begränsad är miljö en prioriterad fråga för oss. Vi arbetar kontinuerligt med att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan och för att främja miljövänliga lösningar. Ett arbete som bedrivs både internt och i samarbete med våra leverantörer och partners. Att arbeta aktivt med miljöfrågor är också viktigt för att vi ska vara trovärdiga för våra kunder. Under 2020 har vi ökat kvaliteten i redovisade siffror genom ett fördjupat arbete avseende informationsinsamling och beräkning av vår egen klimatpåverkan.

Miljökrav på våra kontorslokaler

Vid nyetableringar och ombyggnation av kontoren ställer vi tydliga krav på fastigheternas miljöstandard. Skandia har länge strävat efter att enbart använda förnybar el i våra kontorslokaler, och idag står förnybar energi för 99 procent av elförbrukningen i lokalerna där vi arbetar. Skandias huvudkontor är miljöklassat, och 80 procent av Skandias kontorsytor i Sverige har gröna hyresavtal. Miljökrav ställs även vid inköp av varor och tjänster till verksamheten.

Ändrade arbetssätt minskar vår klimatpåverkan

För att begränsa vår direkta klimat- och miljöpåverkan har Skandia en riktlinje för resor som förespråkar möten som inte kräver fysisk närvaro eller resor, då detta sparar både värdefull tid och skonar miljön. Vi arbetar aktivt med att minska den miljöpåverkan vår verksamhet orsakar och det är därför viktigt att allt onödigt resande minimeras. Skandia ser med regelbundna mellanrum över riktlinjen för ytterligare anpassning till Skandias hållbarhetsmål.

Under 2020 har vi på kort tid ställt om vårt arbetssätt till mer digitala samarbeten och mötesformer till följd av coronapandemin. Dessa nya arbetssätt är ett viktigt bidrag till att kunna minska våra

klimatavtryck utan att för den skull minska vår effektivitet eller kundnöjdhet.

Under 2020 minskade utsläppen från tjänsteresor med 75 procent till följd av minskat resande under coronapandemin. Vi har som ambition framåt att hålla nere våra utsläpp från tjänsteresor även om 2020 kan ses som ett extraordinärt år.

Minskat klimatavtryck genom digitalisering

Skandia arbetar bland annat med att minska den direkta och indirekta klimatpåverkan från verksamheten genom att digitalisera kommunikationen med kunder. Idag görs cirka 60 procent av alla kundutskick digitalt. Genom att bland annat flytta premieaviv och fakturor till Kivra har vi under 2020 minskat våra fysiska utskick med 24 procent vilket motsvarar cirka 830 000 utskick. Detta motsvarar en miljöbesparing på 315 ton koldioxid enligt vår printleverantör CGI:s beräkningar.

I våras togs pappersaviv bort för alla kunder inom bankverksamheten, motsvarande cirka 19 000 utskick varje månad. Kunden behöver själv gå in och aktivera pappersavi om de önskar, vilket många kunder inte valt att göra. Vidare signeras allt fler blanketter digitalt, eventinbjudningar är oftare digitala och fullmakter inhämtas digitalt. Under kommande år kommer vi fortsätta att styra om till en än mer digital kundkommunikation.

Klimatkompensation för våra utsläpp

Skandia klimatkompenserar för de utsläpp som vår egen verksamhet ger upphov till. Vi satsar alltid på klimatkompensationsprojekt som är kvalitetscertifierade enligt Gold Standard. För koldioxidutsläppen 2019 bidrog vi under 2020 med medel till vindkraftsprojektet Prony Windfarm i ögruppen Nya Kaledonien. Projektet bidrar både miljömässigt och socialt till en hållbar utveckling i det lokala samhället.

Miljönyckeltal

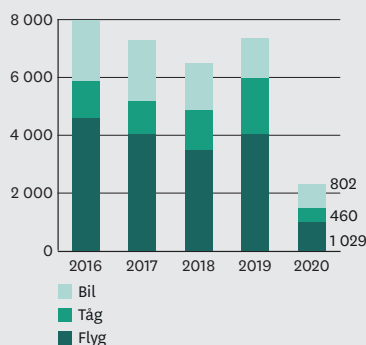
Energiförbrukning

	2020	2019	2018
Elektricitet (MWh) ¹⁾	3 918	3 477	3 756
Varav förnybart, %	99,2	99,6	92,5
Fjärrvärme (MWh) ²⁾	2 500	6 740	7 976

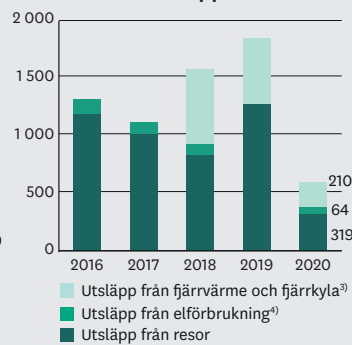
- 1) För 2020 har, förutom verksamhetsel, även fastighetsel räknats in för samtliga kontor.
- 2) För 2020 användes faktisk förbrukning istället för schablon som användes 2019-2018.

Från och med 2019 avses den svenska verksamheten. Utfall avser hela Skandiakoncernen förutom Skandia Fastigheter som redovisas separat på sidan 56.

Resor, '000 km

Koldioxidutsläpp, ton CO2

- 3) Från och med 2018 inkluderar fjärrvärme och från 2020 även fjärrkyla.
- 4) För 2020 har utsläpp från scope 3 inkluderats, avseende exempelvis utsläpp för byggnationer av förnybara elkällor och för förluster i elnäten.

Hållbarhet i leverantörskedjan

Skandias ansvarstagande i hållbarhetsfrågor ska omfatta hela leverantörskedjan. Vår indirekta miljöpåverkan kommer från inköp av produkter och tjänster till verksamheten – som lokalvård, kontorsmaterial, mat och IT-tjänster.

Bedömning av leverantörer

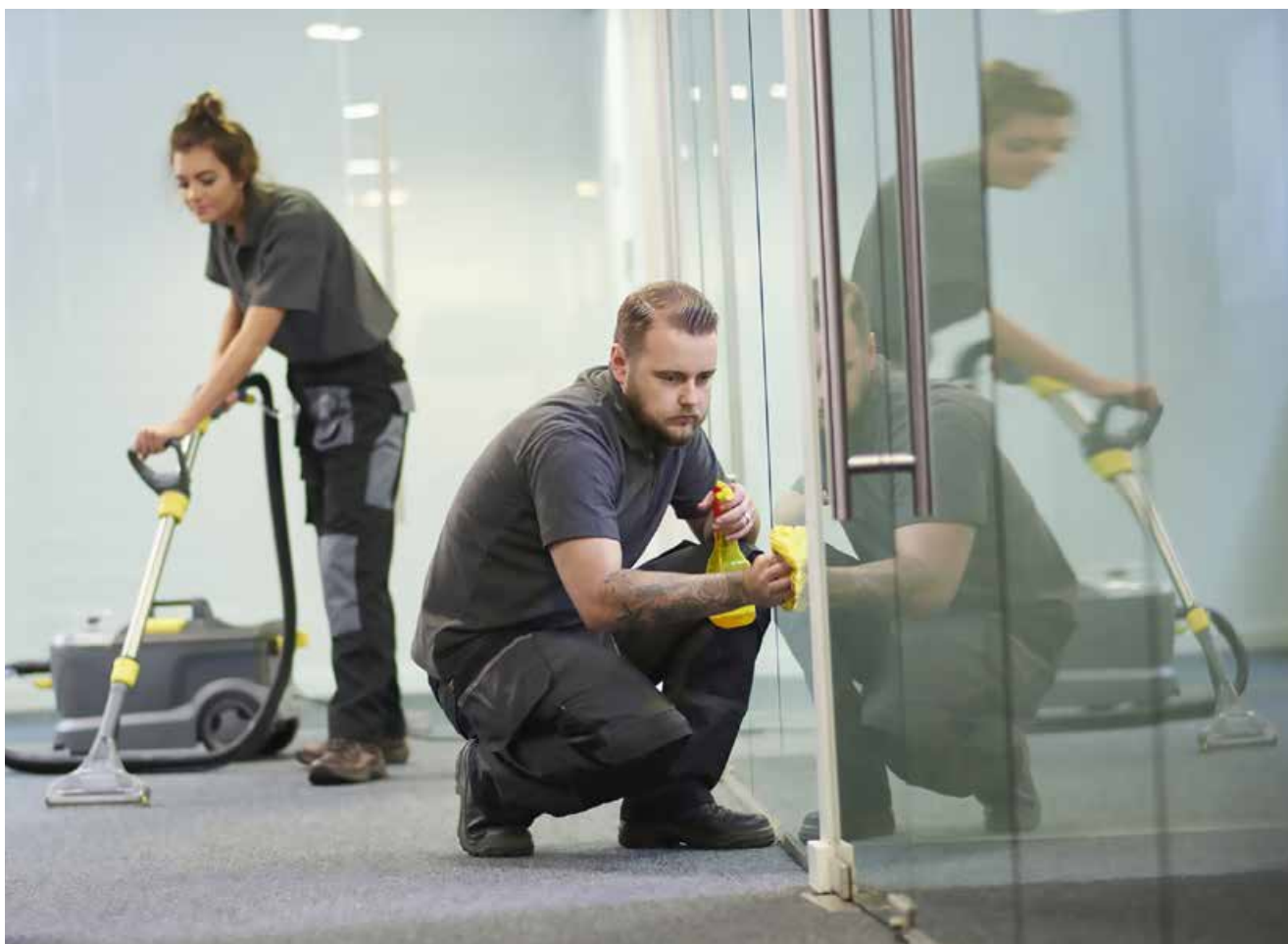
Alla inköp i koncernen ska göras i enlighet med Skandias värderingar och leverantörerna ska signera Skandias uppförandekod för leverantörer som definierar våra förväntningar. Identifierade hållbarhetsfrågor tas upp i dialog med berörda leverantörer under samarbets-tiden. Skandias långsiktiga mål är att samtliga av våra 100 största leverantörer ska ha signerat vår uppförandekod. Under 2020 hade 73 procent signerat. Sett till det totala utbetalade beloppet till våra leverantörer, är vårt långsiktiga mål att 100 procent av inköps-volymen från våra avtalade leverantörer ska omfattas av uppförande-koden. Under 2020 uppgick denna andel till 75 procent.

För att underlätta bedömningen av en leverantörs lämplighet som samarbetspartner har vi utvecklat en modell med fokus på självdeklaration och riskanalys. Självdeklarationen är utformad med utgångs-punkt i uppförandekoden och tar fasta på leverantörens riktlinjer, processer, mål och uppföljning vad avser till exempel arbetsvillkor

och antikorruption. Skandia gör sedan en bedömning med utgångs-punkt i faktorer som leverantörens bransch, var verksamheten sker och leverantörens förmåga att hantera hållbarhetsfrågor. Vid bedöm-ningen vägs olika hållbarhetsaspekter samman och utgör en del av den övergripande analysen av leverantören och leveransen. Om en aktuell fråga ger oss anledning att aktivt hantera en hållbarhetsrisk i leverantörsledet sker det i dialog med leverantören och i samråd med Skandias hållbarhetsavdelning.

Metoden för hållbarhetsanalys av leverantörskedjan är integrerad i Skandias inköpsprocess. Under året har Skandia inte avslutat sam-arbetet med någon leverantör på grund av identifierade hållbarhets-risker. Skandia har dock valt att avstå från att inleda samarbete med en leverantör, som uteslutits från upphandlingsprocessen utifrån risk-analysen inom hållbarhet.

➤ [Läs Skandias uppförandekod för leverantörer på skandia.se.](https://www.skandia.se/om-skandia/hallbarhet/leverantorer)

Samhällsengagemang

Skandias samhällsengagemang tar utgångspunkt i de tjänster som koncernen erbjuder. Genom vår verksamhet och våra erbjudanden fyller Skandia en viktig samhällsfunktion. Våra tjänster bidrar till att skapa ekonomisk trygghet i samhället och stödjer ett friskt liv för våra kunder.

Skandia arbetar aktivt med flera samhällsfrågor som ligger nära vår verksamhet, exempelvis utmaningar med det svenska pensions-systemet, utmaningar kopplade till ohälsotalen i Sverige samt svårigheterna på dagens bostadsmarknad. Fokus för detta arbete ligger på att främja kunskap om privatekonomi hos allmänheten, att utbilda i vikten av sparande och på att stödja forskning och samhällsinsatser för ett tryggare samhälle och friskare liv.

En katalysator för samhällsförändring

Skandia har en lång tradition av nytänkande och engagemang när det gäller viktiga samhällsfrågor. Våra stiftelser och forsknings-resurser har alla en koppling till de samhällsutmaningar som vi ser att våra kunder möter i sin vardag. Genom att initiera forsknings-projekt, bidra med medel till forskning och metodutveckling, och genom regelbunden utgivning av rapporter som syftar till att sprida kunskap om frågor som berör vår verksamhet fungerar Skandia som en katalysator för samhällsförändring. Vårt aktiva samhällsenga-gemang och de forskningsinsatser som vi driver eller stödjer bidrar bland annat till att skapa ökad trygghet för barn och unga och till utvecklingen av en hållbar finansmarknad. Det gör skillnad för våra kunder och för samhället i stort.

Under året tog Skandia fram ett antal rapporter med fokus på pension, samhällskostnaderna för sjukskrivningar och ungas välmående, som belyser och kommenterar utvecklingen inom dessa områden. I rapporten "Lika arbete – olika pension" visar vi att kvinnor riskerar att få tusentals kronor mindre i pension än sina manliga kollegor för samma arbete. Syftet med rapporten är att sprida medvetenhet om hur oförklarade löneskillnader påverkar morgondagens pensionärer. Vi har även publicerat en rapport där vi undersökte

hur stor effekt coronapandemin kan få på framtida pensioner. För fjärde året i rad gav vi ut en rapport som belyser hur mycket värde-skapande som går förlorat i samhället på grund av längre perioder av sjukskrivning.

Stöd till forskning för ett friskare samhälle

Skandia investerar långsiktigt i forskning med fokus på ett friskare samhälle. Stöd till medicinsk forskning ingår som en viktig del i Skandias hälsofrämjande arbete. Vi initierar och finansierar forsk-ningsprojekt i samverkan med flera ledande universitet. Syftet är att utveckla lösningar som kommer våra kunder och samhället till godo genom att bidra till fysisk och psykisk hälsa och hållbara välfärd-system. Vi prioriterar forskning kring sjukdomar som är vanliga i försäkringskollektivet eller bland kommande kunder. Många av de projekt som Skandia stödjer fokuserar på förebyggande insatser och rehabilitering.

Skandia är huvudpartner till Cancerfonden, och under 2020 sam-lade vi tillsammans med våra kunder in 11 miljoner kronor till förmån för svensk cancerforskning. I drygt 30 år har våra sparare i Skandia Cancerfonden bidragit med över 171 miljoner kronor till svensk can-cerforskning. Skandia Cancerfonden är en svensk aktiefond med håll-bar inriktning. Fonden är Svanenmärkt, vilket innebär att alla bolag som ingår i den har genomgått en hållbarhetsanalys. Fonden investe-rar främst i bolag som arbetar för att minimera negativ påverkan och verkar för positiv inverkan på miljö och hälsa. Under de senaste fem åren har fonden stigit med 36,6 procent¹⁾, och två procent av dess värde går varje år till svensk cancerforskning.

Stiftelsernas bidrag till samhället

Skandias stiftelse Idéer för livet arbetar med forskning kring trygg-het och hälsa för barn och unga. Idéer för livet stödjer även lokala projekt och verkar i större partnerskap med andra organisationer för att skapa positiv samhällsförändring. Stiftelsen strävar efter att nå ut till barn och unga med tidiga och förebyggande insatser för bättre fysisk och psykisk hälsa. Under 2020 nådde stiftelsens insatser 50 000 barn och unga genom de projekt och organisationer som mottog stöd från stiftelsen.

➤ [Läs mer om Idéer för livet på sidan 54.](#)

Bland våra övriga stiftelser finns till exempel Skandienstiftelsen, Amphionstiftelsen, AB Skandias 100-årsstiftelse samt Skandia Livs 100-årsstiftelse. Dessa stiftelser ger främst stöd till allmännyttig forskning inom specifika områden som definieras inom respektive stiftelses stadgar. Fokus ligger på allmännyttig forskning inom eko-nomi, långsiktigt sparande, arbetslivsrelaterad hälsa och utveck-lingen av en hållbar finansmarknad. Skandia har även en stiftelse som verkar för trygghet i hela Sverige genom att tillsammans med andra aktörer arrangera regelbundna nattvandringar.

1) Enligt officiella DNB-siffror.

Under 2020 beslutade Skandia och våra stiftelser att inleda ett nytt samarbete med forskningscentret Swedish House of Finance i Stockholm. Skandia ska över en tioårsperiod stötta forskningscentrets verksamhet med totalt fem miljoner kronor samt kommer Lars-Göran Orrevall, chef för Skandias kapitalförvaltning, att ta plats i institutets advisory board.

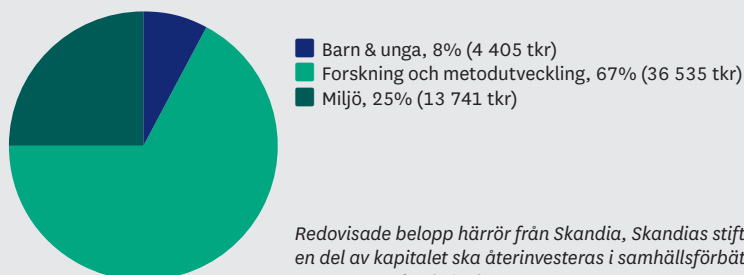
Så slår coronakrisen mot pensionerna

Den pågående coronapandemin drabbar inte bara människors hälsa, utan har också fått stora konsekvenser för samhällsekonomin, med effekter på välbefinnande och en turbulent börs som följd. En fråga många ställer sig är hur de framtida pensionerna kommer att påverkas till följd av den ekonomiska krisen som pandemin har gett upphov till. Skandia tog under 2020 fram en rapport som kartlägger olika typfall för hur våra framtida pensioner kan påverkas av krisen. Rapporten visar att krisen kan minska svenskarnas framtida pensioner med flera tusen kronor per månad beroende på ålder och yrkesgrupp.

Forskningsområde	Projekt	Lärosäte
Hälsa	Verktyg och handbok för evidensbaserade komponenter inom hälsa och sociala kompetenser för ökad effektivitet i program och progression hos deltagare	Uppsala universitet
Hälsa	Fysisk aktivitet för främjande av hjärnhälsa bland skolungdomar, undersöker förhållandet mellan fysisk aktivitet, sömn, kost och hälsosamma hjärnfunktioner	Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH)
Hälsa	Förskolebarns fysiska aktivitet och hur pedagoger undervisar fysisk aktivitet	Högskolan Kristianstad
Hälsoekonomi	Cost benefit-verktyg för att beräkna sociala värden, hälsoeffekter samt ekonomiskt värde av förebyggande insatser. Omfattar insatser såväl med som utan evidens	Uppsala universitet Umeå universitet
Hållbar utveckling	Underlätta omställningen av svensk industri till att bli klimatneutral	Stockholm Environment Institute (SEI), Stockholm Sustainable Finance Centre (SSFC), Research Institutes of Sweden (RISE)
Pension	Forskning om det svenska pensionssystemet med syfte att studera effekten av Sveriges reformerade pensionssystem på hushållens sparande	Uppsala universitet Stockholms universitet
Ekonomi/finans	Forskning kring förhållandet mellan bostadspriser och hushållens konsumtion	Stockholms universitet
Ekonomi/finans	Projekt initierat av svenska staten genom Vinnova, Handelshögskolan i Stockholm och den privata finanssektorn i Sverige. Målet är ett nationellt centrum för finansforskning som är konkurrenskraftigt på högsta internationella nivå	Swedish House of Finance
Hållbar samhällsbyggnad	Framtagning av ny kunskap om hur det svenska samhällsbygget fungerar och hur det kan förbättras. Exempelvis vad gäller bostadsbyggnad och infrastruktur	Studieförbundet Näringsliv & Samhälle (SNS)
Forskning om ekonomiska relationer	Avser forskning med bäring på fem branscher: bank, försäkring, pension, fastighet och revision samt deras kunder med fokus på små och medelstora företag. Inkluderar även nätverksarbete rörande arbetstillfällen, kompetensförsörjning och kompetensutveckling	Centrum för forskning om ekonomiska relationer (CER), Mittuniversitetet

Utfall 2020

Skandias ekonomiska bidrag till samarbetspartners 2020

Redovisade belopp härrör från Skandia, Skandias stiftelser och Skandias ideella fonder (där spararna aktivt valt att en del av kapitalet ska återinvesteras i samhällsförbättrande åtgärder för barn och unga, miljöarbete och påverkan samt cancerforskning).

Idéer för livet

Idéer för livet är en stiftelse som Skandia har bildat för att skapa trygghet och hälsa bland barn och unga. Stiftelsen stödjer lokala projekt, utveckling av nya metoder för hälso- och trygghetsfrämjande arbete och forskning kopplat till förebyggande insatser. Stiftelsen strävar efter att vara en katalysator för positiv samhällsförändring och därigenom bidra till ökad framtidstro.

Skandias stiftelse Idéer för livet strävar efter att skapa ett hälso-sammare och tryggare samhälle. Stiftelsen agerar som en katalysator för att skapa fler och effektivare förebyggande insatser för barn och unga genom att initiera och stödja lokala projekt, metoder och forskning. Styrkan i stiftelsen är förmågan att vara snabb och handlingskraftig, vilket påvisades när coronapandemin slog till. Under våren beviljade Idéer för livet stöd till två digitala mötesplatser som bidrar i en besvärlig tid, AI-appen "Här ligger jag..." som vänder sig till tonåringar och mötesplatsen "Digifritids" som riktar sig till låg- och mellanstadiebarn.

Nya idéer har aldrig varit viktigare än under coronapandemin. Under året välkomnades därför föreningar med ansökningar som innebar ett nytänkande som kunde göra skillnad för barn och unga under en svår och utmanande tid.

Stiftelsens medel skapas genom årlig avkastning från det grundkapital som Skandia tillförde när Idéer för livet grundades och från

fonden Skandia Idéer För Livet där två procent av det årliga värdet går till verksamheten. Fonden är dessutom fri från förvaltningsavgifter. Skandia står för stiftelsens kostnader för administration och kansli.

Nya verktyg och kurser

Effekt-mätning av värdeskapande är centralt för att fler effektiva och förebyggande insatser ska kunna genomföras. Idéer för livet arbetar aktivt med att ta fram effektiva och relevanta verktyg och metoder för att mäta effekter av förebyggande insatser. Som ett led i detta arbete har stiftelsen tillsammans med Uppsala universitet tagit fram en ny utbildning motsvarande 10 högskolepoäng baserad på forskning om mätning av sociala, ekonomiska och miljömässiga effekter. Det är landets första kurs som på djupet fokuserar på effekt-mätning. Utbildningens innehåll är utvecklad av Idéer för livets vetenskapliga råd och samtliga lärare kommer från universitetsvärlden.

Under året presenterades ytterligare ett verktyg för bättre effekt-

mätning. Guiden och verktyget ”Att mäta sociala effekter genom observationer” är ett unikt verktyg som fångar effekter genom att observera beteendeförändringar. Det är en ny formaliserad mätmetod som kan användas som ett komplement till eller ersättande av enkäter.

Ny rapport om ungas välmående och framtidstro

Idéer för livet tar sikte på ungas framtidstro och presenterade under året en rapport där slutsatsen är att samhällets resurser måste mobiliseras i kampen mot nedsatt psykisk hälsa. Det är alarmerande att den psykiska ohälsan bland unga i Sverige är högst i EU, och bland unga vuxna näst högst. Att samhällskostnaden av psykisk ohälsa uppgår till 242,5 miljarder kronor visar att vi inte har råd att låta den psykiska ohälsan fortsatt breda ut sig. Desto tidigare det går att hjälpa unga personer som mår dåligt, desto mindre är risken att allvarlig psykisk ohälsa utvecklas senare i livet. Om psykiska problem utvecklas i tidig ålder riskerar problemen att förvärras och det är risk att andra hälsoproblem utvecklas på senare år. Hälften av alla som drabbas av psykisk ohälsa senare i livet visar sina första symptom redan före 14 års ålder och 3 av 4 gör det innan de fyller 24 år. Rapporten presenterar framgångsrika exempel och förslag på åtgärder för att stärka kommande generationers psykiska hälsa. Idéer för livet uppmanar att alla tillsammans – offentlig sektor,

näringsliv, akademi och civilsamhälle – mobiliserar resurser för att med gemensam kraft öka ungas välmående och framtidstro. Enbart så kan denna stora samhällsutmaning tacklas.

Lärdomar från drygt 30 år

Under de 33 år som Idéer för livet har funnits har stiftelsen bidragit till fler än 4 200 projekt. Genom att analysera alla ansökningar som skickas till stiftelsen går det att dra paralleller till den svenska samhällsutvecklingen. Stiftelsen släppte 2020 en trendrapport med fokus på åren 2010–2019. En slutsats som kan dras från de cirka 7 400 ansökningar som skickades in under perioden är att de påvisar ett ökat behov av insatser för ungas hälsa. Sedan 2010 har andelen ansökningar med inriktning på hälsa mer än fördubblats. Trendspaningen visar på samhällsförändringar över en längre period, men det är lika viktigt att fånga trender mer i närtid. Genom att koppla ihop projekten som beviljats stöd mot barnkonventionen och de globala hållbarhetsmålen syns förändringar från föregående år. Insikterna från den årliga trendspaningen kan ligga till grund för framtida beslut gällande barn och unga. Under 2020 fördelade Idéer för livet 13,2 miljoner kronor till forskning och lokala projekt runt om i landet, exempelvis hos Uppsala universitet och Umeå universitet samt för metodutveckling tillsammans med Rädda Barnen och Brainpool.

Digifritids

Idéer för livet har under många år samarbetat med Rädda Barnen. Under 2020 har Rädda Barnen, med stöd från stiftelsen, skapat Digifritids. Syftet är att ge barn en meningsfull vardag, genom en trygg digital plats som kan minska känslan av oro och ensamhet. Digifritids är en digital fritidsgård som uppmanar barn till kunskap och lärande, en aktiv fritid och en ökad tillgång till psykosocialt stöd.

Sedan lanseringen under våren har tusentals barn besökt Digifritids digitala skolgård, spelrum och bibliotek. Där kan barn spela spel, läsa böcker, se på film och ta del av material som inspirerar till ökad kunskap om deras rättigheter. Under sommarmånaderna var ljudböcker och tips kring fysisk träning de populäraste aktiviteterna.

På Digifritids anslagstavla har de barn som vill också möjlighet att dela med sig av berättelser från sin vardag.

Barnkonventionen

Idéer för livet har i över 30 år utgått ifrån barnkonventionen som definierar barns rättigheter. Konventionens artiklar är uppdelade i skyddande, stödjande eller påverkande rättigheter. Av Idéer för livets projekt under 2020 berörde 82 procent stödjande, 10 procent skyddande och 58 procent påverkande. Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen svensk lag, Barnrättslagen. Idéer för livet utgår ifrån barnkonventionen i sitt arbete och har som krav att alla projekt ska harmonisera med barnkonventionens grundprinciper.

Effektmätning

För uppföljning och utvärdering av insatser använder stiftelsen Värdeskapandekedjan som utgår från metoden SROI, ett internationellt etablerat koncept för att planera, mäta, följa upp och utvärdera vilket värdeskapande som insatser och verksamheter bidrar med – socialt, miljömässigt och ekonomiskt. Med modellen får kommuner, landsting, företag och ideella organisationer beslutsunderlag för planering, styrning och utvärdering av verksamhetens sociala insatser. På så vis bidrar Idéer för livets forskning, metodutveckling och utbildningsinsatser med innovationskraft i det svenska välfärdssystemet. Idéer för livet-modellen är unik i sitt slag kring att mäta och utvärdera social innovation och insatser. Utvalda samarbetsorganisationer erbjuds fördjupningsutbildning i Värdeskapandekedjan, där de utvecklar en effektmätningstrategi, genomför mätningar och producerar en rapport om de sociala effekter som verksamheten skapar. Sedan starten har totalt 15 organisationer presenterat rapporter. Under 2020 deltog ytterligare fem organisationer i utbildningen; Nattvandring.nu, Right to play, Nema problema, SOS Barnbyar Sverige och Stiftelsen Barnens Ö.

Här ligger jag...

Idéer för livet gick under året in som partner i AI-appen ”Här ligger jag...” tillsammans med stiftelsen Den Andra Sidan. Appen ger unga som mår psykiskt dåligt möjlighet att ventilerar sin oro innan den har hunnit växa sig så stark att den orsakar allvarligare problem. I appen kan man prata av sig och få vägledning till professionell hjälp.

Satsningen på appen gjordes med bakgrund i att psykisk ohälsa ökar, inte minst bland unga. Antalet unga som upplever besvär med ångsla, oro eller ångest fyrdubblades mellan 1980–2017. Idéer för livet har i tidigare undersökningar kunnat konstatera att mer än hälften av alla 12–24-åringar har mått psykiskt dåligt under minst en period i sitt liv.

”Här ligger jag...” finns som betaversion och kommer att lanseras i hela Sverige under hösten 2021.

Fastighetsbolagets bidrag till ett hållbart Skandia

Skandias fastighetsbolag arbetar aktivt för att bidra till en hållbar utveckling av sin verksamhet och bransch med utgångspunkt i de tre benen i bolagets hållbarhetsramverk: resurseffektivitet, levande stadsmiljöer och hälsa.

Verksamhetens påverkan på klimat, miljö och människors hälsa beror på hur man förvaltar och utvecklar fastigheter och stadsmiljöer. En viktig del är effektivt nyttjande av ytor, energi och byggmaterial. Skandia Fastigheter strävar efter att minimera negativ påverkan från den energi och de material som bolaget använder och bidra med en positiv påverkan på klimat, miljö och människors hälsa.

Skandia Fastigheter äger, förvaltar och utvecklar fastigheter inom segmenten kontor, köpcentrum, bostäder och samhällsfastigheter. Vid årsskiftet 2020/2021 förvaltade bolaget 124 fastigheter till ett sammanlagt värde av cirka 59 miljarder kronor och med en uthyrbar area om cirka 1,1 miljoner kvadratmeter.

Resurseffektivitet

Detta är en verksamhet som i hög grad är beroende av energi och material. Därför bedrivs ett aktivt arbete för att minska bolagets utsläpp av växthusgaser och miljömässiga fotavtryck, samt bidra till en hållbar utveckling av branschen. Det görs i samarbeten med bland andra Byggherrarna, Fastighetsägarna, Sweden Green Building Council och Byggvarubedömningen. Bolaget är också certifierat enligt miljöledningssystemet ISO 14001.

Skandia Fastigheter bedriver ett systematiskt arbete för att minska energianvändningen. Arbetet inkluderar energiuppföljning, energi-optimering och framtagande av energiplaner med förbättringsåtgärder.

Bolagets ledningsgrupp utvärderar årligen risker och möjligheter avseende klimat. Identifierade risker, möjligheter och relevant hantering presenteras och utgör beslutsunderlag för styrelsen. De väsentliga risker som identifierats under 2020 är klimatförändringar, klimatpåverkan från energi och klimatpåverkan från material.

Den el Skandia Fastigheter köper till sina fastigheter utgörs av lika delar vind och vatten. Bolaget har haft en målsättning om att minst en solcellsanläggning ska installeras inom varje fastighetssegment senast 2020; en målsättning som har uppnåtts. Under 2020 har fyra nya anläggningar installerats och totalt har Skandia Fastigheter 14 solcellsanläggningar, med samtliga fyra fastighetssegment representerade. 3 procent av bolagets el består av egenproducerad solenergi.

Verksamhetens koldioxidutsläpp beräknas enligt det internationella verktyget Greenhouse Gas Protocol. Huvuddelen av bolagets beräknade koldioxidutsläpp tillräknas fastigheternas fjärrvärmeanvändning.

En betydande del av bolagets utsläpp av växthusgaser härstammar från de material som används i nyproduktion, ombyggnationer och renoveringar. Dessa utsläpp beräknas stå för 58 procent av utsläppen. Under året har ett arbete påbörjats med syfte att minska klimatpåverkan från bolagets större fastighetsutvecklingsprojekt. Skandia Fastigheter arbetar för att öka återvinningsgraden, reducera avfallsmängderna och minska den negativa miljöpåverkan som uppkommer i verksamheten till följd av avfallsgenerering.

Genom miljöcertifieringssystem kan Skandia Fastigheter systematisera sitt arbetssätt kring miljöfrågor och hälsa och garantera fastig-

heternas hållbarhetsprestanda. En majoritet av bolagets bestånd är inventerade enligt Miljöbyggnad och alla ny- och ombyggnader certifieras enligt Miljöbyggnad eller BREEAM. Vid årsskiftet 2020/2021 var 44 procent av fastighetsbeståndet certifierat.

Certifieringar

Certifiering	Miljöbyggnad	Breeam	Totalt
Antal certifieringar	119	5	124
Certifierad yta, t kvm A-Temp	546	70	615
Certifierad yta, andel av totala portföljen	40%	5%	45%

Levande stadsmiljöer

Skandia Fastigheter har möjlighet till en stor påverkan på de människor som använder fastigheterna och besöker stadsmiljöerna. Bolaget stärker de sociala kvaliteterna och jobbar aktivt med utveckling av miljöer i och kring fastigheterna för ökad attraktivitet och trygghet samt bättre mötesplatser. Under 2020 har Skandia Fastigheter utvecklat ett nytt verktyg som bedömer stadsliv och identifierar åtgärder som kan stärka platser. Bolaget arbetar även med social hållbarhet nära verksamheten i fler avseenden och ett exempel är Centrumakademien på köpcentrumen Väla och Frölunda Torg, där praktik erbjuds för personer i närområdet som hamnat i utanförskap.

Hälsa

Skandia Fastigheter har länge arbetat med att främja såväl den egna organisationens som hyresgästernas hälsa genom utformning i fastigheter och lokaler, samt genom hälsoinriktade personal- och kundvårdsaktiviteter. Vidare ingår hälsoaspekter när fastigheter miljöcertifieras och i byggnaderna används material som är klassade av Byggvarubedömningen, som säkerställer att inga miljö- eller hälsofarliga material används. Under 2020 har ett nytt steg tagits inom hälsoområdet, genom en påbörjad hälsocertifiering av Skandia Fastigheters huvudkontor i Stockholm. Certifieringsarbetet sker enligt WELL Building Standard och projektet syftar även som en utvärdering för ett eventuellt framtida kunderbjudande.

Hjälper hyresgäster att söka statligt stöd under coronapandemin

Under 2020 ansökte Skandia Fastigheter om statligt hyresstöd till drygt 400 av bolagets hyresgäster med verksamheter som drabbats särskilt hårt av coronapandemin, motsvarande cirka 41 miljoner kronor. Kunderna erbjöds hyresrabatter och anstånd med sina inbetalningar.

Ett verktyg för mer liv i staden

Det finns många olika komponenter som på olika sätt bidrar till en plats attraktionskraft och förutsättningar för stadsliv. Att aktivt utveckla dessa är en viktig del i Skandia Fastigheters affär och det görs såväl genom en engagerad förvaltning som genom större grepp i bolagets fastighetsprojekt. Levande stadsmiljöer skapar värden för de människor som vistas på platsen samtidigt som fastighetsvärden stärks. För att optimera denna process har Skandia Fastigheter under 2020 utvecklat ett platsutvecklingsverktyg som kan användas för att skatta befintligt och potentiellt stadsliv samt identifiera åtgärder och aktiviteter som kan stärka platsen. Verktyget testades under året på ett köpcentrum och ett förestående utvecklingsprojekt. Fokus låg på torgmiljöerna och stor vikt lades vid mötesplatser, lokalerna runt torget, flöden av människor och olika former av platsaktiveringar som exempelvis marknader.

Genom att i verktyget skatta nuläget och platsens potential ges ett underlag för vilka platsutvecklingskomponenter som är viktigast att jobba vidare med. Dessa bedöms utifrån affärsnytta, till exempel hur efterfrågan påverkas hos befintliga och kommande kunder, samt vilka värden som skapas för slutkunden.

WELL – certifiering för att förbättra människors hälsa och välmående

Ett av Skandia Fastigheters fokusområden är hälsa, och som ett led i att vidareutveckla kunderbjudandet pågår ett arbete med att hälsocertifiera huvudkontoret i Stockholm. WELL är ett ramverk för byggnader och organisationer som vill leverera mer genomtänkta och medvetna inomhusmiljöer som bidrar till människors hälsa och välmående, och Skandia Fastigheters huvudkontor är det första nya projektet i Sverige att registreras enligt deras nya standard WELL v2. Certifieringen innefattar aspekter som luftkvalitet, inomhusklimat, ljus, ljud, material, rörelse och mental hälsa.

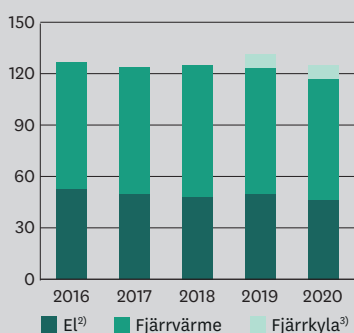
Det kan till exempel handla om friskvård, ergonomiskt utformade arbetsplatser och förebyggande hälsoinsatser. Vår bedömning är att hälsoaspekter fått ett välförtjänt fokus på en allt bredare front i samhället. Projektet på huvudkontoret syftar, utöver de uppenbara hälsoförtjänsterna, till att utvärdera ett eventuellt kommande kunderbjudande.

Mål och resultat

Skandia Fastigheter har ett långsiktigt mål att minska den klimatkorrigerade energianvändningen i fastighetsbeståndet med 1,5 procent årligen fram till 2050. Under 2020 minskade energianvändningen med 5 procent.

Utfall 2020

Energianvändning, (kWh/kvm Atemp)¹⁾

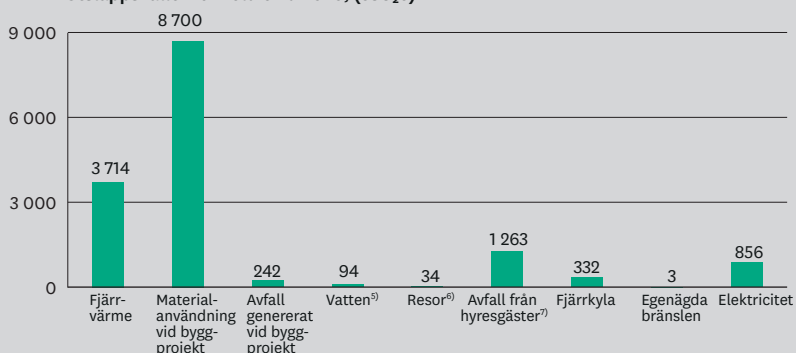

1) Atemp är den tempererade arean – den golvarea i temperaturreglerade utrymmen som ska värmas till över 10 grader celsius.

2) El avser totalt köpt el dvs fastighetsel och den el som vidaredebiteras till hyresgäster.

3) Från och med 2019 rapporteras fjärrkyla.

Utsläppskällor för koldioxid 2020, (tCO₂e)⁴⁾

4) I enlighet med definitionerna i GHG-protokollet (Greenhouse Gas Protocol), en global standard för mätning, hantering och rapportering av växthusgasutsläpp.

5) Inkluderar även avloppshantering.

6) Resor med flyg och privata fordon.

7) Inkluderar ej mat- och hushållsavfall.

Skandia Fastigheter har under året uppdaterat sina scope. Scope 3 har kompletterats med utsläpp från materialanvändning vid byggprojekt och avfall som genereras vid byggprojekt. Utsläpp från köldmedia och anställdas resor till och från arbetet har tagits bort.

Förklaring av resultat- och balansräkning

Resultaträkning

MSEK	2020	2019
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	74	135
1 Premieinkomst	26 255	33 689
2 Kapitalavkastning, netto	18 108	47 305
3 Försäkringsersättningar	-15 786	-13 528
4 Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	-15 301	-26 167
5 Driftskostnader	-4 984	-2 904
Övrigt tekniskt resultat	1 398	1 649
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	9 690	40 044
Kapitalavkastning, netto	-16	-51
6 Resultat bankverksamhet	304	140
Resultat övrig rörelsedrivande verksamhet	54	-13
Övrigt icke-tekniskt resultat	-615	-644
Periodens resultat före skatt	9 491	39 611
Skatt	-1 031	-1 903
Resultat avvecklad verksamhet	-137	172
Periodens resultat	8 323	37 880

Resultaträkning – förklaring

- Premieinkomst**
 Här visas de pengar som Skandias kunder betalat in under året. Inom fond- och depåförsäkring visas inte kundernas inbetalningar i resultatet.
- Kapitalavkastning, netto**
 Kapitalavkastningen är avkastningen på våra kunders kapital. Avkastningen påverkas främst av hur kapitalet är placerat och hur marknaden har utvecklats. Via återbäringsräntan fördelar Skandia preliminärt eventuellt överskott till kundernas försäkringskapital. På så sätt får kunderna en stabil utveckling av sitt sparkapital eftersom återbäringsräntan inte följer den faktiska avkastningens svängningar.
- Försäkringsersättningar**
 Består till största delen av de utbetalningar som Skandia har gjort till våra kunder under året. Försäkringsersättningar visar de faktiska utbetalningarna och skiljer sig därför från det preliminärt allokerade försäkringskapitalet som framgår av årsbeskeden.
- Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar**
 Förändringen visar nettot av premier och utbetalningar, effekt av ändrad marknadsränta samt påverkan av antagandeförändringar avseende exempelvis dödlighets-, skatt- och driftskostnadsantaganden.
- Driftskostnader**
 Visar Skandias kostnader som är kopplade till försäkringsverksamheten. Skandias verksamhet är kunskapsintensiv och den största delen av kostnaderna utgörs av personalkostnader. Andra kostnader är exempelvis försäljnings- och IT-kostnader.
- Resultat bankverksamhet**
 Här visas resultatet från Skandias bankverksamhet. Det största bidraget till resultatet kommer från räntenettet. Räntenetto består av intäkter och kostnader för utlåning och inlåning av kapital.

Balansräkning

MSEK	2020	2019
1 Immateriella tillgångar	4 250	4 865
2 Placeringstillgångar	708 334	695 344
3 Tillgångar i bankverksamhet	86 171	77 786
Övriga tillgångar	21 197	20 071
Totalt Tillgångar	819 952	798 066
Eget Kapital	207 587	210 466
Försäkringstekniska avsättningar	474 396	456 074
4 Skulder i bankverksamhet	81 657	73 522
3 Övriga avsättningar och skulder	56 312	58 004
Totalt Eget Kapital, avsättningar och skulder	819 952	798 066

Balansräkning – förklaring**1 Immateriella tillgångar**

Immateriella tillgångar är icke-fysiska tillgångar. Värdet på tillgångarna testas varje år och vissa av tillgångarna skrivs av enligt en bestämd avskrivningsplan.

2 Placeringstillgångar

Här finns kundernas kapital som Skandia ansvarar för. Den största delen av kapitalet sköts av Skandias kapitalförvaltning som placerar i flera olika tillgångsslag. Större delen av kapitalet är placerat i noterade aktier och obligationer men kapitalet placeras även i exempelvis onoterade aktier och fastigheter. Här ingår även kapitalet inom fond- och depåförsäkring där kunden själv, eller tillsammans med en rådgivare, bestämmer hur kapitalet ska placeras.

3 Tillgångar och skulder i bankverksamhet

Tillgångarna består till största delen av utlåning till privatpersoner, där den absoluta merparten är bolån. Skulderna utgörs främst av inlåning från bankens kunder samt värdepapper som banken gett ut för att öka sin likviditet.

4 Försäkringstekniska avsättningar

Här finns de avsättningar som Skandia har gjort för att kunna infria sina åtaganden gentemot kunderna. Hur stora avsättningarna är beror på vilka antaganden som används i värderingen, exempelvis antagande om diskonteringsränta, livslängd, dödlighet och driftskostnader.

Bolagsstyrningsrapport

Skandias livbolag är ett ömsesidigt försäkringsföretag som ägs av sina kunder. Bolaget skiljer sig därmed från många andra bolag på finansmarknaden genom att kundintresset sammanfaller med ägarintresset. Det övergripande målet för verksamheten är att maximera värdet för ägarna, som samtidigt är Skandias livbolags kunder. Verksamheten ska styras utifrån ägarnas instruktioner där fyra värderingar står i fokus; långsiktighet, kundnytta i centrum, sund öppenhet och hållbart företagande. Värderingarna innebär att verksamheten ska bidra till ekonomisk trygghet för sina ägare och kunder, men även till en mer hållbar utveckling i samhället och FN:s globala hållbarhetsmål.

God bolagsstyrning för värdeskapande

God bolagsstyrning handlar om att styra ett bolag så effektivt, ansvarsfullt och hållbart att bolaget kan möta de målsättningar, förväntningar och krav som bolagets ägare och kunder men även medarbetare och samhället i stort ställer på verksamheten. En övergripande målsättning med styrningen av Skandias livbolag är att styrningen ska överensstämma med de värderingar som ägarna har ställt upp. Dessa värderingar uttrycks i ägarinstruktionen och skapar - tillsammans med övriga centrala externa och interna styrinstrument som bolaget har att följa - basen för bolagsstyrningen. En effektiv bolagsstyrning förutsätter en tydlig ansvarsfördelning mellan de olika bolagsorganen och effektiva verktyg för intern kontroll, regelefterlevnad och riskhantering. Genom regelverk och andra styrinstrument fördelas ansvaret för styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten mellan ägare, styrelse och verkställande direktör (vd). Det är styrelsen i Skandias livbolag som är ansvarig för bolagets organisation och förvaltningen av dess angelägenheter. Vd och koncernchef ansvarar för att den löpande förvaltningen av bolaget sker i enlighet med styrelsens riktlinjer och anvisningar. Genom denna bolagsstyrningsrapport redovisas strukturen för Skandias livbolags bolagsstyrning men även frågor som varit föremål för behandling av bolagets organ för styrning under verksamhetsåret 2020.

Mer om bolaget och Skandiakoncernen

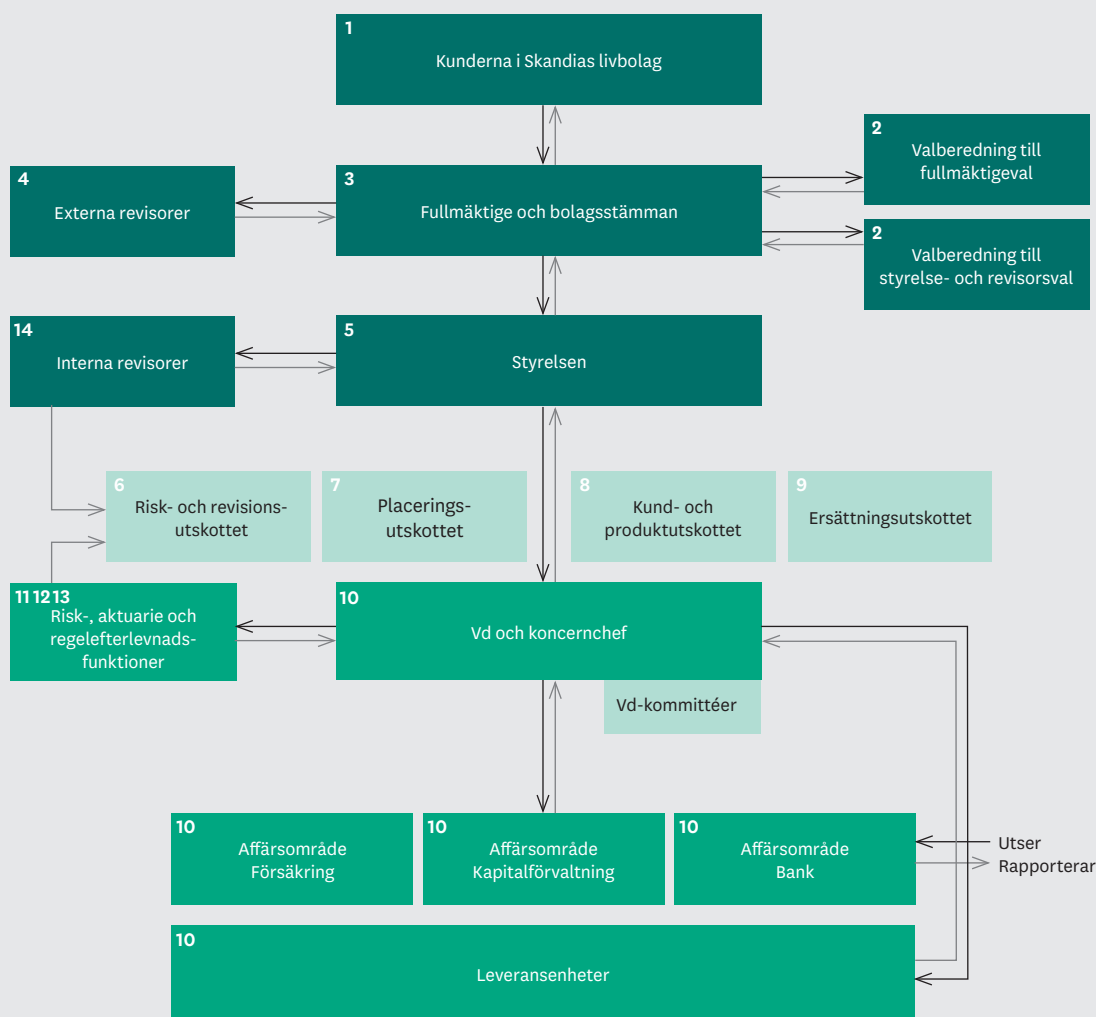
Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (nedan Skandias livbolag eller moderbolaget) är ett svenskt ömsesidigt livförsäkringsföretag och moderbolag i en grupp av bolag (Skandiakoncernen eller Skandia) som tillhandahåller försäkrings-, bank- och fondprodukter på den svenska marknaden. Genom att företagsgruppen innehåller företag som driver verksamhet inom både försäkringssektorn och bank- och värdepapperssektorn, är Skandiakoncernen ett så kallat finansiellt

konglomerat. Skandiakoncernen omfattas i huvudsak av Skandias livbolag med dotterbolagen Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandias fondförsäkringsbolag), Skandia-banken AB (publ) (Skandiabanken), Skandia Fonder AB (Skandias fondbolag), Skandia Investment Management AB (Skandias kapitalförvaltningsbolag), Skandia Fastigheter Holding AB (Skandias fastighetsbolag) och Skandikonbolagen. Av dessa är Skandias livbolag, Skandias fondförsäkringsbolag, Skandiabanken, Skandias fondbolag och Skandias kapitalförvaltningsbolag tillståndspliktiga bolag som står under Finansinspektionens tillsyn.

De centrala styrinstrumenten

De centrala externa regelverken för Skandias livbolags bolagsstyrning återfinns i lagen om ekonomiska föreningar, försäkringsrörelselagen, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd och Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) (se avsnitt 5). Skandias livbolag bedriver både tjänstepensionsverksamhet och övrig livförsäkringsverksamhet. Det innebär att för övrig livförsäkringsverksamhet gäller Solvens 2-regleringen och i övrigt följer bolaget den övergångsreglering som innebär att kapitalbas och kapitalkrav beräknas enligt Solvens 1. Utöver de externa regelverken har Skandias livbolags ägare och bolaget beslutat om ett antal centrala interna styrinstrument som bolaget ska följa. Dessa består av den av fullmäktige på bolagsstämman beslutade ägarinstruktionen och instruktionen till valberedningen till styrelse- och revisorsval (se avsnitt 3), styrelsens arbetsordning, instruktioner för styrelsens utskott, vd-instruktionen, ägarinstruktioner till dotterbolagen samt internt regelverk främst i form av policyer beslutade av styrelsen (se avsnitt 5) och instruktioner beslutade av vd (se avsnitt 10).

Genom illustrationen nedan åskådliggörs den formella strukturen för Skandias livbolags bolagsstyrning. Rutornas nummer hänvisar till motsvarande numrerade avsnitt som följer nedan i bolagsstyrningsrapporten.

1. Kunderna – ägare och ägarstyrning

Skandias livbolag ägs av sina kunder. Dessa utgörs av cirka 1,4 miljoner privat- och företagskunder som utövar sitt formella inflytande genom att nominera och rösta på kandidater till Skandias fullmäktige. Fullmäktige består av 21 ledamöter. Dessa väljs för tre år i taget med val varje år av sju fullmäktigeledamöter. Varje fysisk eller juridisk röstberättigad ägare har en grundröst. Därutöver har kunder som har försäkringar som innehåller ett inslag av sparande och ett anspråk på över-skottet i moderbolaget ytterligare nio röster, det vill säga totalt 10 röster. Skillnaden i antal röster grundar sig på att sparförsäkringsskunderna i högre grad står risken för värdeförändring-

arna i bolaget. Fullmäktige är det högsta beslutande organet i Skandias livbolag och rösträtten på bolagsstämman utövas i sin helhet av fullmäktige. Fullmäktiges främsta uppgift är att utöva ägarfunktionen. Vid varje ordinarie bolagsstämma fattar fullmäktige beslut om en ägarinstruktion (se avsnitt 3).

2. Valberedningarna

I Skandias livbolag finns två valberedningar; en valberedning till fullmäktigeval och en valberedning till styrelse- och revisorsval. I koncernen finns även valberedningar till vissa dotterbolags styrelser. Valberedningen till fullmäktigeval utses av bolagsstämman och har som sin viktigaste uppgift att besluta om kan-

didater till det årliga fullmäktigevalet. Valberedningen ska säkerställa att kandidaterna uppfyller de krav på kompetens och erfarenhet som framgår av bolagsordningen. Valberedningen lämnar också förslag på arvode och ersättning till fullmäktige.

Valberedningen till fullmäktigevalet består efter den ordinarie bolagsstämman 2020 fram till och med ordinarie bolagsstämman 2021 av Agneta Wallmark, ordförande, Bo Källstrand, Elisabeth Nilsson, Hans G Svensson och Leif Victorin.

Valberedningen till styrelse- och revisorsval utses även den av bolagsstämman och har till uppgift att föreslå kandidater till bolagsstämmans val av styrelse och revisor. Valberedningen ska säkerställa att styrelsen och styrelsens ledamöter såväl från ett helhetsperspektiv som enskilt uppfyller de formella krav på lämplighet, kompetens och erfarenhet som krävs för uppdraget. Styrelsen ska ha god insikt i och förmåga att leva upp till de krav rörande bolagsstyrning och riskhantering som ställs på styrelsen i ett moderbolag för ett finansiellt konglomerat där moderföretaget är ett stort livförsäkringsbolag med långsiktiga åtaganden. Styrelsens sammansättning ska ha en god bredd i fråga om kompetens, erfarenhet och bakgrund. Bolagsstämman har utfärdat en instruktion till valberedningen angående lämplighetsprövning av styrelseledamot och av styrelsens samlade kompetens som anger de kriterier och processer som ska användas vid bedömningen. Lämplighetsprövningen av styrelsen och styrelseledamöterna utförs av valberedningen vid förändringar av sammansättningen och alltid en gång varje år. Formella bakgrundskontroller av ledamöter genomförs vid nyval och därefter åtminstone var tredje år. Valberedningen har även fokus på att styrelseutskotten ska ha en adekvat bemanning.

Valberedningen till styrelse- och revisorsval består efter den ordinarie bolagsstämman 2020 fram till och med ordinarie bolagsstämman 2021 av Karin Eliasson, ordförande, Bo Källstrand, Ulf Troedsson, Kajsa Lindståhl och styrelsens ordförande Hans-Erik Andersson.

3. Fullmäktige och bolagsstämman

I Skandias livbolag är det ett kundvalt fullmäktige som håller bolagsstämman och är bolagets högsta beslutande organ. Fullmäktige utövar ägarfunktionen och pekar ut riktning och mål för bolaget. Fullmäktige utser också styrelsen.

Fullmäktige består efter den ordinarie bolagsstämman 2020 fram till och med ordinarie bolagsstämman 2021 av Bo Källstrand, ordförande, Karin Eliasson, vice ordförande, Ulf Troedsson, vice ordförande, Marianne Dicander Alexandersson, Bertil Carlsén, Ebba Fähræus, Leif Hansson, Magnus Henrekson, Therese Johansson, Kajsa Lindståhl, Anne Ludvigson, Eva Lindqvist, Helena Nelson, Pia Nilsson, Irma Rosenberg, Sofie Schough, Lena Sellgren, Ingela Tengelin, Alexander Kristiansen (f.d. Wong), Karin Lagerstedt Woolford samt Ylva Yngveson. Fullmäktiges ordförande tillsammans med dess två vice ordförande utgör även fullmäktiges presi-

dium. Presidiet är en samordnande grupp vars uppgift är att underlätta informationsutbytet mellan styrelsen och fullmäktige. Presidiet håller löpande kontakter och möten med styrelsens ordförande och vd. Presidiet kan kalla till extrastämma och efter delegation från fullmäktige bestämma om regler rörande delägares och andras insyn och inflytande på bolagsstämman samt närmare regler om nominering av kandidater till fullmäktigevalet. Presidiet föreslår också kandidater till bolagsstämmans val av ledamöter i valberedningen till fullmäktigeval och ersättning till dessa samt en kandidat från fullmäktige att ingå i valberedningen till styrelse- och revisorsval. Under 2020 har presidiet sammanträtt vid sju tillfällen.

Bolagsstämmans uppgift är att besluta i ett antal frågor där enligt lag endast bolagsstämman får besluta såsom ändring av bolagsordningen och fastställande av års- och hållbarhetsredovisning. Andra centrala uppgifter för bolagsstämman är att bevilja ansvarsfrihet och utse styrelse respektive revisorer. Övriga beslut angående bolagets angelägenheter fattas av styrelsen eller vd (se mer avsnitt 5 och 10). Stämman kan dock genom stämmobeslut ge direktiv till styrelsen, till exempel i form av en sådan ägarinstruktion som beslutats av stämman och som beskrivs nedan.

Fullmäktiges arbete under 2020

Ordinarie bolagsstämman hålls en gång per år. Därutöver kan extrastämma hållas vid behov. Vid den ordinarie bolagsstämman 2020 fastställdes resultat- och balansräkning samt utsågs revisorer och ledamöter i styrelsen. Det beslutades också om arvoden till ledamöter i fullmäktige, valberedningarna, styrelse och revisorer, samt om ansvarsfrihet för styrelse och vd. Stämman fastställde även att rörelseresultatet skulle överföras till konsolideringsfonden (en fond bestående av försäkringstagarnas överskottsmedel som är bolagets riskkapital). Någon extrastämma har inte hållits. Utöver att sammanträda vid den beslutsfattande ordinarie bolagsstämman, har fullmäktige under verksamhetsåret haft fem informella möten med bolagets styrelse och ledning i informationssyfte. Därutöver har fullmäktige informerats om verksamhetens utveckling och ekonomiska resultat i samband med hel- respektive delårsrapporten.

➤ [Läs mer om fullmäktiges arbete under "Fullmäktiges verksamhet 2020" på sidan 69.](#)

Styrdokument som beslutas av bolagsstämman

Bolagsstämman beslutar om bolagets bolagsordning. Skandias livbolag har enligt bolagsordningen till föremål för sin verksamhet att meddela direkt och indirekt försäkring i huvudsak inom liv-, olycksfalls- och sjukförsäkringsklasserna. Bolaget har också till föremål att förmedla andra företags finansiella tjänster som har ett naturligt samband med försäkringsrörelsen.

Bolagsordningen innehåller även en bestämmelse om att bolagsstämman varje år ska besluta om en ägarinstruktion som

anger de värderingar och övergripande principer som ska vara vägledande för bolagets verksamhet. Ägarinstruktionen ska vara utformad på ett sådant sätt att den inte genom alltför detaljerade föreskrifter inkräktar på styrelsens exklusiva kompetens. Ägarinstruktionen anger i huvudsak att styrelsen ska se till att verksamheten bedrivs enligt de grundläggande värderingarna; långsiktighet, kundnyttan i centrum, sund öppenhet och hållbart företagande. Dessutom anger ägarinstruktionen att verksamheten ska genomsyras av vissa grundläggande principer vad gäller bland annat risktagande, hur affärsmålen för verksamheten ska kommuniceras till kunderna och fullmäktige, samt hur Skandias livbolag ska agera som arbetsgivare.

Bolagsstämman fattar också beslut om riktlinjer för ersättning till moderbolagets vd och andra i Skandiakoncernens ledningsgrupp. Riktlinjerna anger bland annat att den enskildes samlade totala ersättningar ska vara marknadsmässiga och endast ges i form av fast lön, pension, risk- och sjukvårdsförsäkringar och sedvanliga förmåner, exempelvis förmånsbil. Röriga ersättningar, såsom bonus, ska inte förekomma. Beslut om ersättningar till ledande befattningshavare ska fattas av Skandias styrelse efter beredning i styrelsens ersättningsutskott.

4. De externa revisorerna

De externa revisorerna är oberoende granskare av bolagets räkenskaper och avgör om dessa i allt väsentligt är korrekta och fullständiga samt ger en rättvisande bild av bolagets finansiella ställning och resultat. Revisorn ska också granska att räkenskaperna är upprättade enligt gällande lagar och rekommendationer. Revisorn granskar också styrelsens och vd:s förvaltning. Vid den ordinarie bolagsstämman redogör revisorn för revisionsberättelsen och beskriver granskningsarbetet.

Revisionsbolaget KPMG, med den huvudansvarige auktoriserade revisorn Mårten Asplund, utsågs vid den ordinarie bolagsstämman 2020 till revisorer i Skandias livbolag till utgången av 2021-års ordinarie bolagsstämma. Nyvalet av revisorer skedde efter en grundlig urvals- och utvärderingsprocess med beredning i styrelsens risk- och revisionsutskott. Beredningen skedde i samverkan med valberedningen till styrelse- och revisorsval, som lade fram rekommendationen till stämman.

I syfte att inte riskera externrevisorernas opartiskhet och självständighet har styrelsens risk- och revisionsutskott antagit en riktlinje för så kallade icke-revisionstjänster, det vill säga andra tjänster än revisionstjänster. I riktlinjen, som gäller för samtliga bolag i koncernen, fastställs bland annat en process och rutin för rapportering och upphandling av icke-revisionstjänster och gränsvärden för dessa. De externa revisorernas arbete är koordinerat med Skandias internrevision och övriga kontrollfunktioner (centrala funktioner) som beskrivs nedan i rapporten.

5. Styrelsen

Styrelsen i Skandias livbolag är ytterst ansvarig för bolagets

organisation och förvaltning. Styrelsen beslutar om den strategiska inriktningen, utser vd och beslutar om styrinstrument i form av interna regelverk som i Skandiakoncernen benämns policyer. Styrelsen ska bland annat se till att det finns lämpliga interna regelverk för riskhantering och riskkontroll. Till styrelsens uppgifter hör också att se till att det finns en tillfredsställande kontroll över redovisning och medelsförvaltning. Styrelsen följer löpande Skandiakoncernens verksamhet, ekonomiska resultat, kapitalförvaltning och regelefterlevnad. Vidare hanterar och beslutar styrelsen i frågor som rör ersättningar till ledande befattningshavare i Skandiakoncernen. Skandias vd, tillika koncernchef, samt bolagets Chief Financial Officer (CFO) är adjungerad utan beslutanderätt till styrelsens sammanträden. Härtill är vissa befattningshavare i Skandiakoncernen adjungerade utan beslutanderätt i den utsträckning som bedöms nödvändigt. Styrelsen i Skandias livbolag består av Hans-Erik Andersson, ordförande, Peggy Bruzelius, Hanna Jacobsson, Reinhold Geijer, Lena Herrmann, Niklas Johansson, Christer Löfdahl, Per Nordlander och Jonas Persson. Härtill består styrelsen av arbetstagarrepresentanterna Andreas Jönsson, Jane Olofsson och Johannes Petersson (ersattes efter balansdag av Bo Malmjö).

Styrelsens hantering av ägarinstruktionen

Styrelsen följer årligen upp efterlevnaden av ägarinstruktionen. Styrelsens sammanfattade bedömning vid årets utvärdering är att moderbolagets och Skandiakoncernens verksamhet bedrivs och genomsyras av den värdegrund och de principer som fullmäktige har fastslagit i ägarinstruktionen, samt att styrelsen har fullgjort sin skyldighet att tillhandahålla information till fullmäktige om verksamheten. Styrelsen har skriftligen redogjort för sin bedömning till fullmäktige och denna rapport är granskad av bolagets revisorer.

Av ägarinstruktionen framgår att Skandias livbolag ska följa Kodens. Syftet med Kodens regler är att utveckla bolagsstyrningen och främja förtroendet för näringslivet. Koden riktar sig till noterade bolag men lämpar sig även för Skandias livbolag som är kundägt med ett stort antal ägare och kunder som står för bolagets riskkapital. Grundprincipen är att tillämpa Koden genom "följ eller förklara", det vill säga att avvikelser från Koden är tillåtna men måste förklaras. De regler som styrelsen vid tillämpningen av Koden dock valt att avvika från och förklaringarna till detta följer nedan:

- Koden anger att styrelsen ska vara beslutsför vid bolagsstämma (punkten 1.2). Styrelsen har gjort bedömningen att det är tillräckligt att styrelsens ordförande är närvarande vid en extra bolagsstämma.
- Koden anger att bolagets externa revisorer ska granska redovisningen (punkten 7.6). Styrelsen har beslutat att revisorernas granskning inte ska omfatta halvårsrapporten eftersom bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och i syfte att begränsa kostnaderna för försäkringstagarna.

- Koden anger regler om ersättningar till ledande befattningshavare (punkten 9.1). Styrelsen har beslutat att reglerna inte ska följas eftersom bolaget har ett legalt krav på sig att följa Solvens 2-regelverkets reglering om ersättningsystem.

Styrdokument beslutade av styrelsen

Styrelsen har beslutat om en arbetsordning, inklusive mandat för vd och instruktioner för styrelseutskotten. Motsvarande styrdokument, med anpassningar till den egna verksamheten, har antagits av styrelserna i samtliga dotterbolag som verkar under tillstånd från Finansinspektionen. Styrelsen har även beslutat om ägarinstruktioner till dotterbolagen för att kombinera god styrning och kontroll med möjligheten till en effektiv och flexibel förvaltning av hela verksamheten inom Skandiakoncernen. Instruktionerna fastställer ramarna för bolagsstyrningen och innehåller bland annat krav på att vissa affärshändelser ska eskaleras till styrelsen i moderbolaget eller dotterbolaget för beslut, beloppsmässiga begränsningar i beslutanderätt och riktlinjer för arbetet i styrelser, kommittéer och forum.

Styrelsen har också antagit en policy som beskriver de övergripande principerna för Skandias företagsstyrning. Den närmare omfattningen av principernas tillämpning för dotterbolagen specificeras i respektive dotterbolags ägarinstruktion. Företagsstyrningspolicyn syftar till att knyta ihop Skandias strategi med de interna regler och processer som Skandia använder för att styra sin verksamhet på ett sätt som möjliggör effektiva beslutsprocesser och rapporteringsvägar genom hela verksamheten. Policyn bidrar till att skapa struktur och systematik i företagsstyrningen för att säkerställa en sund styrning och ledning av Skandias livbolag och koncernen i dess helhet. Företagsstyrningssystemets ändamålsenlighet och effektivitet övervakas av styrelsen och utvärderas minst en gång om året.

Ett axplock av andra viktiga styrdokument i form av policyer som har beslutats av styrelsen är Skandias policy om internt regelverk, Skandias policy om etik, mutor och visselblåsning, Skandias policy om hållbart företagande, Skandias policy om intern styrning och kontroll, Skandias policy om regel efterlev-

nadsfunktionen, Skandias policy om internrevision, Skandias riskpolicy, Skandias ersättningspolicy, Skandias policyer om investeringar i olika tillgångar, Skandias policy om ägarstyrning, Skandias policy om intressekonflikter, Skandias policy om behandling av personuppgifter, Skandias policy om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och Skandias policy om säkerhet, med flera regelverk. De grundläggande normerna och värderingarna som gäller för Skandias verksamhet och som uttrycks i dessa regelverk, men även i andra interna regelverk, har sedan även sammanfattats i Skandias uppförandekod beslutad av Skandias livbolags vd (se avsnitt 10).

Styrelsens arbete under 2020

Styrelsen har under 2020 haft tio sammanträden. Inför varje ordinarie sammanträde har styrelsen från vd fått en skriftlig rapport som behandlat viktiga händelser i såväl Skandia som branschen i övrigt. I enlighet med en i förväg fastställd plan för styrelsens arbete har styrelsen under året behandlat bland annat följande frågor: kontinuerlig uppföljning av koncernmål och affärs- och kapitalplan, budget- och prognosrapporter samt fördjupning inom vissa verksamhetsområden och dotterbolags verksamheter. Styrelsen har därutöver behandlat frågor som uppkommit under året. Under året har styrelsen haft besök av Finansinspektionens generaldirektör och chef för verksamhetsområde Försäkring som redogjorde för Finansinspektionens tillsynsarbete under 2020 och 2021. Styrelsen har också bevakat coronapandemins påverkan på verksamheten ur såväl ett operationellt som ett finansiellt perspektiv. Styrelsen har under året genomgått fördjupad utbildning avseende kapitalregim, hållbarhet, intern styrning och kontroll samt distribution. Styrelsen har även löpande ur ett utbildningsperspektiv uppdaterats i frågor med avseende på penningtvätt och finansiering av terrorism. Den nyvalde styrelseledamoten har också fått en separat introduktion vad avser Skandias verksamhet och organisation.

Ordförandens roll

Ordföranden leder arbetet i styrelsen och har kontinuerliga kontakter med vd. Dessa kontakter syftar till att ordföranden ska fungera som samtalspartner till vd samt kunna följa bolagets löpande utveckling och frågor av strategisk karaktär. Ordföranden ansvarar för att styrelsens arbete är välorganiserat och bedrivs på ett effektivt sätt. Det innebär bland annat att styrelsen regelbundet uppdateras om Skandiakoncernens verksamhet, får ändamålsenlig utbildning och tillräckliga beslutsunderlag för att arbetet ska kunna fungera effektivt. Ordföranden ska kontrollera att styrelsens beslut verkställs och ta initiativ till styrelsens årliga utvärdering av sitt arbete. Ordföranden ska också enligt ägarinstruktionen, tillsammans med vd och i samråd med fullmäktiges presidium, säkerställa att fullmäktige på ett lämpligt sätt löpande får information om hur verksamheten utvecklas.

Arbetsfördelningen inom styrelsen

Styrelsen har fyra utskott vars huvuduppgifter beskrivs under avsnitten 6-9 nedan. Utskotten är beredande och fattar inte beslut annat än i de fall då styrelsen delegerat beslutanderätten till utskottet. Utskottens uppgifter är fastställda av styrelsen i särskilda instruktioner. I den utsträckning en dotterbolagsstyrelse har utskott, överensstämmer instruktionerna - med viss anpassning till verksamheten - med moderbolagets utskottsinstruktioner. Särskilda regler finns beträffande ordförandeskap i utskotten. Det ställs också krav på ledamöternas oberoende i förhållande till bolaget. Vissa befattningshavare i Skandiakoncernen är adjungerade utan beslutanderätt till utskottens sammanträden och deltar i den utsträckning som bedöms nödvändigt.

Utvärdering av styrelse och vd

Styrelsen genomför årligen en omfattande utvärdering av sitt arbete i syfte att utveckla styrelsens arbetsformer och effektivitet. Utvärderingen baseras på ledamöternas återkoppling i ett digitalt verktyg, men även på enskilda intervjuer med varje ledamot. Resultatet av utvärderingen redovisas för valberedningen till styrelse- och revisorsval och resultatet presenteras även i sammanfattande form för fullmäktige. Utvärdering sker också av vd:s arbete och utvärderingen behandlas på ett styrelsemöte.

6. Risk- och revisionsutskottet

Risk- och revisionsutskottet är ett permanent utskott inom styrelsen. Utskottet ska övervaka och kvalitetssäkra bolagets och koncernens redovisning, företagsstyrningssystem, riskhanteringssystem och internkontrollsystem. En central del i utskottets ansvar är att övervaka att moderbolagets företagsstyrningssystem säkerställer att företaget styrs på ett effektivt, sunt och ansvarsfullt sätt. Utskottet ska också hålla sig informerat om revisionen av års- och hållbarhetsredovisningen och koncernredovisningen och övervaka den externa revisorns opartiskhet.

Risk- och revisionsutskottet består av samtliga styrelseledamöter och en i Kodens mening oberoende styrelseledamot är ordförande i utskottet. Ordförande i utskottet utses av styrelsen. Under verksamhetsåret har Christer Löfdahl varit utskottets ordförande. Vd, CFO, riskchef, Chief Compliance Officer, ansvarig för aktuariefunktionen, andra ledande befattningshavare i bolaget, internrevisionschefen samt representanter för de bolagsstämmovalda revisorerna ska delta i den utsträckning utskottet bestämmer.

Under verksamhetsåret har utskottet bland annat behandlat egen risk- och solvensbedömning (ORSA), Solvens 2-rapportering, verksamhetens riskrapportering, rapporter från de centrala funktionerna, internt regelverk och regelverksuppfyllnad. Utskottet har även sammanträtt med bolagets externa revisorer.

7. Placeringsutskottet

Styrelsens placeringsutskott har ett särskilt ansvar för förvaltningen av Skandias livbolags finansiella placeringstillgångar. Utskottet förbereder styrelsebeslut i strategiska placeringsfrågor, fattar beslut om den övergripande tillgångsfördelningen inom de ramar som styrelsen beslutar och det riskmandat som den av vd inrättade Asset Liability Managementkommittén (ALM-kommittén) löpande rekommenderar samt utvärderar löpande förvaltningens resultat och risktagande. I beslutsprocessen rörande den övergripande fördelningen av tillgångsslag ska utskottet beakta solvensrisk-, skuldtäcknings- och konsolideringspolicyer samt legala och avtalsenliga restriktioner, säkerställa att portföljrisken ligger inom det riskmandat som ALM-kommittén rekommenderat, fastställa avkastningskrav och förvaltningsstrategier för tillgångsslag samt fatta beslut om rebalanseringspolicy och kreditinstruktion.

Placeringsutskottet ska bestå av minst fyra ledamöter från styrelsen. Ordförande i utskottet utses av styrelsen. Vd är föredragande i utskottet. Under verksamhetsåret har utskottet bestått av ledamöterna Peggy Bruzelius, ordförande, Hans-Erik Andersson, Christer Löfdahl, Per Nordlander och Niklas Johansson.

8. Kund- och produktutskottet

Kund- och produktutskottet har till uppgift att inför styrelsemöten bereda strategiska frågor med särskilt kundintresse. Hit räknas även beredning av principiella frågor rörande över- och underskottshanteringen i den mån frågorna inte ligger inom ramen för risk- och revisionsutskottets ansvarsområde.

Kund- och produktutskottet ska bestå av minst tre styrelseledamöter ur styrelsen och utses av styrelsen. Vd, ansvarig för aktuariefunktionen, cheferna för produkt- och affärsenheterna och andra befattningshavare i bolaget ska delta i den utsträckning utskottet bestämmer. Under verksamhetsåret har utskottet bestått av ledamöterna Jonas Persson, ordförande, Hans-Erik Andersson, Reinhold Geijer, Lena Herrman och Hanna Jacobsson. Frågor som hanterats av utskottet under året är bland annat Skandias kundmöte i olika kanaler, nytt flyttregelverk, prissättning, marknads- och kommunikationsfrågor samt frågor inom kontribution och skällighet.

9. Ersättningsutskottet

Utskottet förbereder styrelsens beslut om ersättningsfrågor rörande bland annat ledande befattningshavare i Skandiakoncernen. Bland utskottets uppgifter ingår att bereda och föreslå ersättningsvillkoren för vd samt vd:s förslag om ersättningar till ledande befattningshavare i moderbolaget. Utskottet godkänner vidare styrelsebeslut som tagits om ersättningar till de verkställande direktörerna i dotterbolagen. Under verksamhetsåret har utskottet även särskilt granskat Skandias förmånspaket till sina anställda.

Ersättningsutskottet ska bestå av minst tre styrelse-

ledamöter. Styrelsen utser även ordförande i utskottet. Styrelseledamöterna får inte ingå i ledningen av något bolag inom Skandiakoncernen. Under verksamhetsåret har utskottet bestått av ledamöterna Hans-Erik Andersson, ordförande, Reinhold Geijer och Niklas Johansson. Vd och HR-chefen är adjungerade i den utsträckning som utskottet begär. Särskilt utsedda ledamöter från dotterbolagen kan vara adjungerade som ett led i förberedelsen av väsentliga ersättningsfrågor. Vidare kan riskchefen vara adjungerad avseende utvärdering och uppföljning av ersättningspolicyns påverkan på risker som Skandia utsätts för och hanteringen av dessa.

10. Vd och koncernledning

Vd, som även är koncernchef i Skandiakoncernen, ansvarar för bolagets löpande förvaltning enligt de riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar. Vd är den tjänsteman som ytterst ansvarar för att styrelsens strategiska inriktning och andra beslut implementeras och följs i affärsområden, leveransenheter och dotterbolag, samt att riskhantering, styrning, IT-system, organisation och processer är tillfredsställande. Vd representerar Skandiakoncernen externt i olika angelägenheter och vd:s arbete utvärderas fortlöpande av styrelsen. Vd kan delegera beslutanderätt till en underordnad medarbetare, både inom ramen för sitt beslutsmandat för den löpande verksamheten och inom den beslutsrätt som vd därutöver anförtrots av styrelsen. Den underordnade medarbetaren kan i sin tur delegera den beslutanderätt som delegerats till honom eller henne. Även om en delegering har gjorts ligger ansvaret för ett delegerat beslut eller uppgift hos den som har delegerat beslutanderätt eller uppgiften såvida inte annat framgår av tvingande lag.

Styrdokument beslutade av vd

De övergripande principerna för Skandiakoncernens bolagsstyrning framgår som beskrivits i texterna ovan av ägarinstruktionen beslutad av Skandias livbolags bolagsstämma, styrelsens arbetsordning och ägarinstruktionerna till dotterbolagen samt av styrelsen beslutade interna regelverk som benämns policyer. Därutöver har även vd beslutat om interna regelverk som benämns instruktioner och som ger mer detaljerade regler främst avseende styrnings- och organisationsstruktur. Här kan nämnas Skandias instruktion om vd:s styrning av Skandias verksamhet med mandat till ledande befattningshavare, Skandias instruktioner om finansiell styrning och rapportering, Skandias instruktioner om informationssäkerhet och informationsteknologi, Skandias instruktion om skatt, Skandias instruktion om varumärkes- och ryktesrisk, med flera regelverk. Vd har även beslutat om en uppförandekod där de grundläggande värderingarna och normerna som kommer till uttryck i Skandias interna regelverk sammanfattas. Uppförandekoden skapar ett ramverk och en etisk kompass för vilket beteende som förväntas av den enskilde medarbetaren och är ett kompletterande verktyg för intern styrning och kontroll.

Koncernledningen

Vd har utsett en koncernledningsgrupp och ansvarsuppdelningen inom denna regleras i mandat för respektive befattningshavare. Vd leder arbetet i koncernledningen samt fattar beslut efter samråd med dess ledamöter. Vd har inte delegerat någon beslutanderätt till koncernledningen varför det ytterst är vd som fattar beslut i ärenden som hanteras av koncernledningen. Koncernledningen utgörs, förutom av vd, av CFO, IT-chef, försäljningschef och cheferna för affärsområdena Försäkring, Kapitalförvaltning och Bank. Utöver de ordinarie medlemmarna är chefjuristen, chef för riskfunktionen, chef för regelefterlevnadsfunktionen, chef för Strategisk Kommunikation & Marknad och HR-chef adjungerade till koncernledningen. Koncernledningen träffas regelbundet och behandlar frågor som bland annat rör strategi, större projekt och bolagsstyrning. Vidare förbereder koncernledningen ärenden som fordrar beslut av styrelsen enligt styrelsens arbetsordning samt bistår vd att verkställa beslut av styrelsen. Vd har inrättat sex tvärfunktionella kommittéer för hantering av frågor som berör flera affärsområden och/eller leveransenheter: ALM-kommittén, Bokslutskommittén, Försäkringskommittén, Riskkommittén, Penningtvättskommittén och Produktallokeringskommittén.

Riskhantering och intern kontroll – tre försvarslinjer

Ett försäkringsföretag ska enligt försäkringsrörelselagen ha ett system för riskhantering och intern kontroll för vilket styrelsen ytterst ansvarar för. Skandiakoncernens riskhantering och interna kontroll bygger på en verksamhetsanpassad tillämpning av principen om de tre försvarslinjerna. Försvarslinjerna har till syfte att samverka för att säkerställa uppfyllelse av affärs mål, god riskhantering och regelefterlevnad.

- *Den första försvarslinjen* utgörs av den operativa verksamheten samt de stödfunktioner som inrättats av verksamheten och är direkt underställd vd. Här återfinns själva affärsverksamheten som äger och hanterar de risker som uppkommer i den egna verksamheten, vilket bland annat innebär ett ansvar att implementera åtgärder samt att löpande följa upp iakttagelser som rapporterats av någon av kontrollfunktionerna (de centrala funktionerna) som beskrivs nedan.
- *Den andra försvarslinjen* utgörs av de centrala funktionerna som stödjer, följer upp och kontrollerar verksamhetsstyrningen i och kontrollen av risker och regelefterlevnad i första försvarslinjen. I Skandiakoncernen utgörs andra linjens centrala funktioner av riskfunktionen, aktuariefunktionen och regelefterlevnadsfunktionen, även de direkt underställda vd.
- *Den tredje försvarslinjen* består av funktionen för internrevision som är underställd styrelsen och som utvärderar den samlade hanteringen av risk och regelefterlevnad i den första och andra försvarslinjen.

De centrala funktionerna riskfunktionen, aktuariefunktionen, regelefterlevnadsfunktionen och internrevision beskrivs närmare nedan under avsnitten 11–14. Funktionernas arbete är koordinerat och de granskningar funktionerna utför följs löpande upp av styrelsens risk- och revisionsutskott genom en ”assurance map” som bland annat innehåller delkomponenterna i företagsstyrningssystemet.

11. Riskfunktionen

Riskfunktionen är ansvarig för att utveckla, förvalta och övervaka Skandiakoncernens riskhanteringssystem samt att kontrollera och utvärdera verksamhetens riskhantering och riskrapportering. Funktionen rapporterar även en självständig och samlad bild av Skandiakoncernens väsentliga risker och incidenter till Skandias vd, koncernledning och styrelse. För att bidra till att riskhanteringssystemet fungerar effektivt ger funktionen råd och stöd i frågor som omfattas av funktionens ansvar till vd, koncernledningen, verksamheten och styrelsen.

12. Aktuariefunktionen

I moderbolaget finns en aktuariefunktion som bland annat samordnar och svarar för att bedöma kvaliteten i de försäkringstekniska avsättningarna samt bidrar till riskhanteringssystemet. Aktuariefunktionen utvärderar även försäkringstekniska metoder och parametrar som används inom bolaget, till exempel för fastställande av premier och fördelning av överskott. Detta görs utifrån vedertagna aktuariella principer samt att dessa och försäkringsvillkoren är förenliga med skälighets- och kontributionsprincipen och med bolagets övriga styrdokument, såsom ägarinstruktionen med flera. Aktuariefunktionen rapporterar minst halvårsvis till vd och styrelse.

13. Regelefterlevnadsfunktionen

Regelefterlevnadsfunktionen utför riskbaserade granskningar av regelefterlevnaden i bolaget. Funktionen lämnar även råd och stöd i regelefterlevnadsrelaterade frågor till styrelsen, ledningen och relevanta personer i verksamheten. Det uppföljande arbetet inom funktionen utgår från en årsvis riskbaserad kontrollplan beslutad av styrelsens risk- och revisionsutskott. I regelefterlevnadsfunktionen ingår även bolagets Data Protection Officer och centralt funktionsansvarig. Funktionen för regelefterlevnad lämnar kvartalsvisa skriftliga rapporter avseende verksamhetens regelefterlevnad till vd och styrelse samt närvarar vid de risk- och revisionsutskottsmöten där rapporterna sen behandlas. Skandias livbolags regelefterlevnadsfunktion interagerar regelbundet med motsvarande funktioner i övriga koncernbolag.

14. Internrevision

Till hjälp i uppföljningen av verksamheten har styrelsen internrevisionsfunktionen som är oberoende i förhållande till verksamheten. Skandias livbolags internrevision är direkt

underställd styrelsens risk- och revisionsutskott och är organisatoriskt separerad från verksamheten. Internrevisionens arbete är riskbaserat och utförs enligt en flerårig revisionsplan som fastställs av styrelsen.

Arbetet omfattar att granska och utvärdera systemet för och effektiviteten i den interna styrningen och kontrollen, inklusive risk-, regelefterlevnads- samt aktuariefunktionerna. Samordning sker med moderbolagets externa revisorer och övriga centrala funktioner. Internrevisionsfunktionen utövar även oberoende granskning inom penningtvättområdet och chefen för internrevision är mottagare av så kallad visseblåsning. Chefen för internrevision rapporterar direkt till styrelsen, avger periodiska rapporter till styrelsen samt informerar vd löpande. Rapporter till styrelse och vd omfattar såväl resultat av granskningar som rekommendationer till följd av granskningar.

Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen

Skandias arbete med risk- och internkontroll avseende den finansiella rapporteringen baseras på det ramverk som har etablerats av Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). Ramverket har utformats för att säkerställa att finansiell rapportering och redovisning i all väsentlighet är korrekt och tillförlitlig, i enlighet med tillämpliga lagar och förordningar, redovisningsstandarder samt övriga krav. I Skandiakoncernen benämns Finansiell Internkontroll (FIK). Skandias livbolags CFO fungerar ytterst som kravställare och beslutsfattare för FIK. Ramarna för arbetet regleras i av CFO beslutade koncerngemensamma riktlinjer om internkontroll i finansiell rapportering. Riktlinjerna omfattar Skandias livbolag, Skandias fondförsäkringsbolag, Skandiabanken och Skandias Fastighetsbolag och bygger på nedan fem internkontrollkomponenter.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön är basen för den interna kontrollen eftersom den innefattar den kultur som styrelse och ledning kommunicerar och enskilda medarbetare arbetar efter. Kontrollmiljön utgörs av Skandiakoncernens etiska värderingar och integritet, kompetens, ledningsfilosofi, organisationsstruktur, ansvar och befogenheter, policyer och instruktioner samt riktlinjer. Den bygger även på den enskilda medarbetarens risk- och kontrollmedvetenhet och dennes förmåga att upprätthålla god internkontroll i sitt dagliga arbete. Styrelsen har fastlagt ett antal policyer och vd ett antal instruktioner för att upprätthålla en god internkontroll över finansiell rapportering, till exempel policy om EU-gemensam tillsynsrapportering, policy för reservsättning och hantering av reservsättningsrisker, instruktion om finansiell rapportering, instruktion om attest och utanordning samt instruktion om skatt.

Riskbedömning

Utgångspunkten för riskbedömningen är en analys av resultat- och balansräkning i syfte att identifiera samt bedöma vilka poster som är väsentliga för den finansiella rapporteringen och där det därmed finns risk för väsentliga fel. Utifrån denna analys sker en avgränsning med avseende på vilka processer och IT-system som är väsentliga för Skandia. För varje process finns en utsedd processansvarig som ansvarar för att väsentliga risker inom processen är identifierade och tillräckligt hanterade genom effektiva kontrollaktiviteter.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteterna, som syftar till att förebygga, upptäcka och rätta till felaktigheter och avvikelser, finns på alla nivåer och i alla delar av organisationen. Inom FIK-ramverket finns tre kontrollkategorier; företagsövergripande kontroller, finansiella kontroller (i stöd- och affärsprocesser) och IT-generella kontroller. Till varje kontroll finns en utsedd kontrollägare som löpande utför kontrollen och dokumenterar denna. Kontrollägaren utvärderar löpande utformningen av kontrollen, det vill säga dess förmåga att möta risken (design), och utförandet av kontrollen (operationell effektivitet).

Information och kommunikation

Policyer, riktlinjer och handböcker kopplat till den finansiella rapporteringen publiceras internt på Skandias intranät. En effektiv intern informationsspridning är viktigt för att säker-

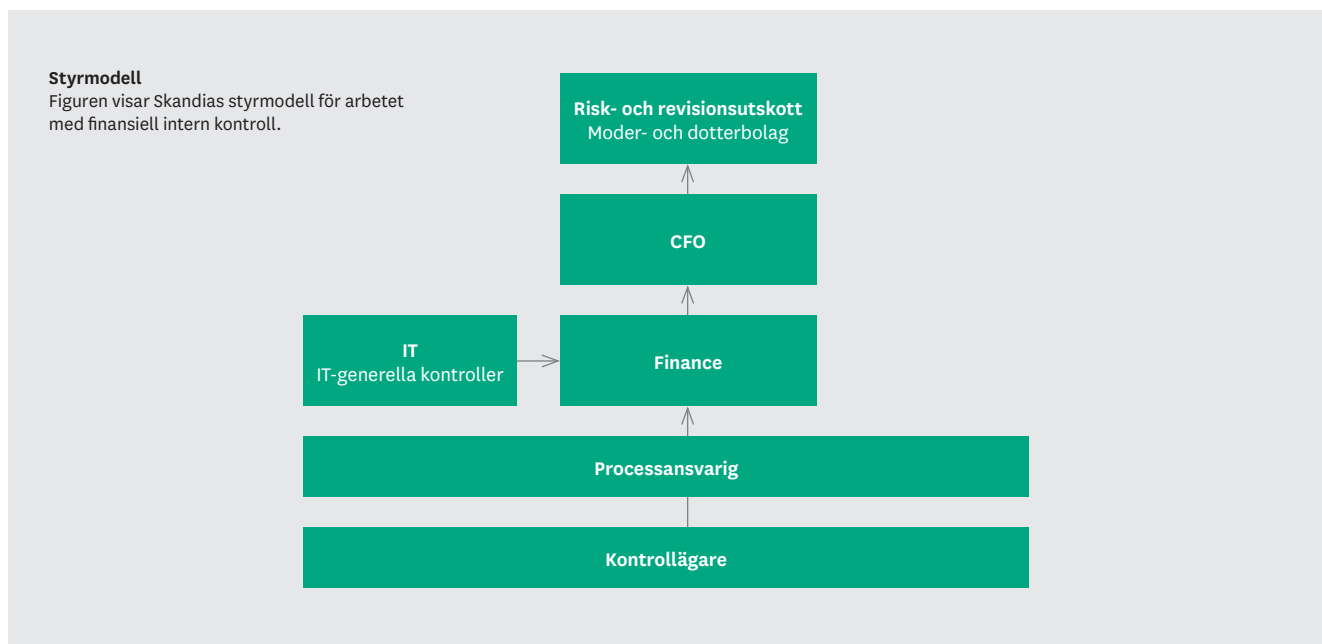
ställa en korrekt finansiell rapportering. Brister i ramverket och inträffade incidenter fungerar som en naturlig källa för förbättring av kontroller och kommuniceras löpande till processansvariga samt CFO. Risker, incidenter, brister och kontroller hanteras samlad i ett koncernövergripande så kallat Governance-, Risk- och Compliancesystem för att möjliggöra en samlad riskbild över den finansiella rapporteringen.

Uppföljning

Skandias livbolags CFO följer upp effektiviteten i FIK för att upptäcka brister och ställa krav på kompenserande kontroller och förbättringsåtgärder. CFO rapporterar halvårsvis denna uppföljning till styrelsens risk- och revisionsutskott som övervakar effektiviteten i Skandias ramverk för finansiell internkontroll.

Mer information om Skandias bolagsstyrning finns på skandia.se. Där finns bland annat:

- Skandias livbolags bolagsordning
- Ägarinstruktionen
- Instruktion till valberedningen till styrelse- och revisorsval
- Bolagsstämmoprotokoll från årsstämmor
- Information om ersättningar i Skandias livbolag samt utvärdering av riktlinjerna för ersättning till dess ledande befattningshavare
- Skandias uppförandekod

Fullmäktiges verksamhet 2020

Skandia är ett kundägt bolag. Tack vare denna ägarform kan bolaget agera med enbart kundernas långsiktiga intresse för ögonen. Därmed finns ingen motsättning mellan kundintresse och ägarintresse i Skandias fall. Den tydlighet om verksamhetens mål som detta ger är en styrka för Skandia.

Skandias kunder kan utöva sitt ägarinflytande genom att nominera kandidater till årliga val till fullmäktige och genom att lägga sin röst på de kandidater man anser bäst lämpade. I Skandias fall har inga andra organisationer eller organ rätt till representation i fullmäktige, vilket innebär att fullmäktige enbart representerar kundernas/ägarnas intresse. Modellen bygger på att tillräckligt många kunder utövar sin rätt att föreslå kandidater och att rösta. Vi har under de senaste åren glädjande nog sett rekordsiffror i båda dessa avseenden, så även för 2020.

Fullmäktiges uppgift är att utöva ägarfunktionen. Detta innebär att fullmäktige beslutar i alla de frågor som förekommer på bolagsstämman. Den mest centrala uppgiften är att säkerställa att Skandia har en kompetent och väl fungerande styrelse, som förmår att på bästa sätt leda bolaget i kundernas intresse. Vid varje ordinarie bolagsstämma fattar fullmäktige även beslut om en ägarinstruktion som definierar ramarna för styrelsens och bolagets arbete.

Under året håller sig fullmäktige också löpande informerat om bolagets verksamhet, utveckling och resultat. Detta sker i första hand vid de sammanträden som fullmäktige genomför tre gånger årligen utöver det möte som äger rum i samband med bolagsstämman. Vid dessa tillfällen redogör representanter för styrelse och ledning för bolagets läge och utveckling och fullmäktiges ledamöter har tillfälle att ställa frågor. Vidare får fullmäktige information om olika delar av bolagets verksamhet. Den lämnade informationen gör det möjligt för fullmäktiges ledamöter att göra sina egna bedömningar av styrelsens arbete och verksamhetens utveckling.

Fullmäktiges presidium, bestående av ordförande och två vice ordförande, håller därtill löpande kontakter med styrelsens ordförande och vd, bland annat vid fem årliga sammanträden.

I sin ägarinstruktion lämnar fullmäktige anvisningar till styrelse och ledning om den inriktning och de värderingar som ska präglade bolagets verksamhet. Hur ägarinstruktionen efterlevs rapporteras årligen av styrelsen till fullmäktige.

Löpande erhåller fullmäktige rapportering avseende ett antal nyckelparametrar. Här ingår solvens, konsolideringsgrad, kontribution från nya affärer, kundnöjdhet, avkastning m.m.

De frågeställningar som särskilt engagerat fullmäktige under 2020 har bland annat kretsat kring coronapandemin och dess verkningar. Fullmäktige har följt läget löpande, bland annat med avseende på bolagets interna och externa arbete samt naturligtvis kapitalförvaltningens motståndskraft mot den finansiella turbulensen under året.

Finansinspektionens sanktionsbeslut gentemot Skandia och skälen bakom detta har varit föremål för diskussioner vid ett extrainsatt möte. Vidare har fullmäktige vid ett par av mötena fördjupat sig i den traditionellt förvaltade produkten och i fondförsäkringsprodukten. Även utvecklingen inom IT-området och digitalisering av verksamheten och kunderbjudandet har diskuterats.

Frågor kring den framtida pensionen för svenska löntagare har under året flitigt varit uppe till diskussion i den allmänna debatten. Skandia har varit synligt och visat stor aktivitet i debatten. Fullmäktige har med tillfredsställelse noterat bolagets aktivitet i dessa och andra frågor av stor vikt för kunderna.

Liksom tidigare år har fullmäktige vidare fördjupat sig i bolagets arbete med hållbarhetsfrågor. Ägarinstruktionen betonar vikten av ett långsiktigt hållbarhetsfokus, och det är glädjande att se att Skandia alltmer tar en ledarroll på detta område.

Fullmäktige har vidare vid två tillfällen träffat Skandias huvudrevisor och tagit del av dennes syn på Skandias arbete samt på sitt uppdrag och på planeringen av arbetet.

Sammanfattningsvis är det min uppfattning att fullmäktige genom sitt arbete och ett gott samarbete med Skandias styrelse och ledning har bidragit till och drivit på de senaste årens positiva utveckling av bolagets verksamhet. De speciella omständigheterna under coronaåret 2020 har inneburit delvis nya former för arbetet med bland annat möten på distans. Trots de speciella förhållandena under året har Skandia varit framgångsrikt i att ge sina kunder en god utveckling av pensionerna och därtill fortsatt att utvecklas på ett långsiktigt positivt sätt i enlighet med bolagets långsiktiga strategi. Som fullmäktiges ordförande känner jag stolthet över den utveckling Skandia genomgår och över de resultat som bolaget uppnått och som redovisas för bolagets ägare och kunder i denna års- och hållbarhetsredovisning.

För min egen del kommer jag vid bolagsstämman i maj 2021 att lämna fullmäktige efter 6 år varav 5 som ordförande. Under denna tid har Skandias styrning som kundägd koncern funnit sina former. Det har varit en oerhört intressant period, och jag vill tacka såväl mina fullmäktigekollegor som Skandias styrelse och ledning för ett mycket gott och stimulerande samarbete. Jag tackar också alla Skandias ägare för visat förtroende och förenar mig med er i att önska bolaget all fortsatt framgång!

Stockholm i december 2020

Bo Källstrand, fullmäktiges ordförande

Skandias fullmäktige

Ordinarie ledamöter

BO KÄLLSTRAND

Ordförande

Födelseår: 1949

Invald: 2015

Omvald: 2018

Utbildning: Civilingenjör vid Kungliga tekniska högskolan och Försvarets tolkskola.

Andra uppdrag: Ledamot Skandias valberedning till fullmäktigeval samt Skandias valberedning till styrelse- och revisorsval.

Bakgrund: Ordförande Sjunde AP-fonden och Svenska Kraftnät. Styrelseledamot SPV. Landsövding Västernorrland, vd Svensk Energi, vice vd Électricité de France, vd Graninge AB (publ) och div uppdrag inom Asea/ABB.

Ersättning¹⁾: 660 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 3/4

BERTIL CARLSÉN

Ledamot

Födelseår: 1960

Invald: 2020

Utbildning: Civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm samt studier vid Berkeley Graduate School of Business, USA.

Andra uppdrag: Rådgivare inom finans- och förvärvsfrågor. Styrelseledamot och ledamot i revisionsutskottet Samhall AB samt styrelseledamot Enwell Holding AB.

Bakgrund: Finansdirektör Anticimex, Polygon Group, BillerudKorsnäs och Acando. Ordförande Anticimex Försäkring AB och Svenska Sjö AB samt flertal poster inom AGA-koncernen.

Ersättning¹⁾: 110 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 2/2

KARIN ELIASSON

Vice ordförande

Födelseår: 1961

Invald: 2014

Omvald: 2017 och 2020

Utbildning: Fil. kand. vid Mittuniversitet.

Andra uppdrag: Ordförande Skandias valberedning till styrelse- och revisorsval. Diverse rådgivaruppdrag, styrelseledamot Karolinska Universitetssjukhuset, RLS Global AB, Nordic Paper Holding AB samt Ruter Dam.

Bakgrund: Tidigare personal- och hållbarhetsdirektör Autoliv Inc., Telia Sonera och SCA. Styrelseledamot Proffice AB och PRI Pensionsgaranti.

Ersättning¹⁾: 440 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

MARIANNE DICANDER ALEXANDERSSON

Ledamot

Födelseår: 1959

Invald: 2015

Omvald: 2018

Utbildning: Civilingenjör i kemiteknik vid Chalmers tekniska högskola.

Andra uppdrag: Styrelseordförande Saminvest och Sahlgrenska Science Park. Styrelseledamot Recipharm, Praktikertjänst, Enzymatica och Promore. Medlem insynsrådet för myndigheten Tand- och läkemedelsförmånsverket.

Bakgrund: Tidigare vd Global Health Partner, sjätte AP-fonden och Kronans Droghandel samt vice vd Apoteket AB.

Ersättning¹⁾: 110 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

EBBA FÅHREIS

Ledamot

Födelseår: 1963

Invald: 2015

Omvald: 2018

Utbildning: Civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm.

Andra uppdrag: Styrelseledamot Coala-Life AB, Polygiene AB, Prevas AB och Carasent ASA. Styrelseordförande Acucort AB och vd Smile Incubator AB.

Bakgrund: Diverse styrelseuppdrag inom mindre, börsnoterade bolag. Tidigare Chief Communications Officer & Business Development Director på investmentbolaget Aquiles Invest och Executive VP Sales and Marketing, Anoto.

Ersättning¹⁾: 110 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

LEIF HANSSON

Ledamot

Födelseår: 1943

Invald: 2015

Omvald: 2019

Utbildning: Studier i statsvetenskap och ekonomi vid Lunds universitet samt Skandias ledarskapsutbildningsprogram.

Bakgrund: Huvudsaklig yrkesbakgrund inom Skandia i ett tiotal olika befattningar, bl.a. divisionschef. Under åren 2001-2010 försäkringsrelaterade konsultuppdrag för bl.a. Svenskt Näringsliv och Sida.

Ersättning¹⁾: 110 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

1) Avser perioden från bolagsstämman 2020 fram till bolagsstämman 2021.

2) Avser närvaro under kalenderåret 2020 för den period under året som ledamoten varit medlem i fullmäktige.

MAGNUS HENREKSON

Ledamot

Födelseår: 1958**Invald:** 2019**Utbildning:** Internationell ekonomexamen och ekonomie doktor vid Göteborgs universitet.**Andra uppdrag:** Styrelseledamot Infostat AB, Stiftelsen Affärsvärlden och Fundcurve AB. Styrelseordförande i Nationalekonomiska Föreningen.**Bakgrund:** Professor i nationalekonomi, tidigare vd och nu senior forskare Institutet för Näringslivsforskning.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 4/4**THERESE JOHANSSON**

Ledamot

Födelseår: 1986**Invald:** 2015**Omvald:** 2018**Utbildning:** Ekonom vid Lunds universitet.**Andra uppdrag:** Affärsutvecklare Fortum Consumer Solutions.**Bakgrund:** Strategi och digital produktutveckling, risk- och managementkonsult på Deloitte med inriktning bank och försäkring. Tidigare styrelseledamot Ekonomihögskolan i Lund.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 4/4**ALEXANDER KRISTIANSEN (F.D. WONG)**

Ledamot

Födelseår: 1976**Invald:** 2017**Omvald:** 2020**Utbildning:** Systemvetare samt civilekonom vid Handelshögskolan i Göteborg.**Andra uppdrag:** Doktorand vid Handelshögskolan i Göteborg.**Bakgrund:** Projektledare hos internationella konsultfirmor kring bolagsetablering samt expansion på den kinesiska marknaden.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 4/4**ANNE L. LUDVIGSON**

Ledamot

Födelseår: 1962**Invald:** 2017**Omvald:** 2020**Utbildning:** Williams College, MA, USA, London School of Economics, UK.**Andra uppdrag:** Vd Ludvigson Invest, vice ordförande AB Ludvig Svensson, ordförande TEKO Sverige Textil & Modeföretag, ledamot Svenskt Näringsliv och Kinnarps AB.**Bakgrund:** Tidigare ledamot Sparbanken Sjuhärad.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 4/4**KARIN LAGERSTEDT WOOLFORD**

Ledamot

Födelseår: 1969**Invald:** 2019**Utbildning:** Civilekonom med internationell inriktning vid Handelshögskolan i Göteborg.**Andra uppdrag:** Chief Human Resource Officer Intrum AB.**Bakgrund:** Tidigare befattningar HR-direktör Eltel AB, EVP HR, Communications, Safety, Health & Environment Ovako AB, SVP HR Green Cargo AB, biträdande personaldirektör SEB AB, managementkonsult Cap Gemini samt Ernst & Young.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 3/4**KAJSA LINDSTÅHL**

Ledamot

Födelseår: 1943**Invald:** 2016 (2014-2016 ledamot på Thulestiftelsens mandat)**Omvald:** 2019**Utbildning:** Civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm.**Andra uppdrag:** Styrelseordförande Thulestiftelsen och Stiftelsen Tumba Bruk. Ledamot Skandias valberedning till styrelse- och revisorsval. Ledamot SwedSecs Disciplinnämnd och Svenska kyrkans kapitalförvaltningsråd.**Bakgrund:** Tidigare vd Banco Fonder, tidigare finansdirektör Bonnierföretagen AB och ett flertal styrelseuppdrag, bl. a. i Skandia.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 4/4

1) Avser perioden från bolagsstämman 2020 fram till bolagsstämman 2021.

2) Avser närvaro under kalenderåret 2020 för den period under året som ledamoten varit medlem i fullmäktige.

EVA LINDQVIST

Ledamot

Födelseår: 1958

Invald: 2015

Omvald: 2018

Utbildning: Magisterexamen i företagsekonomi vid Melbourne University samt i tillämpad fysik vid Linköpings Tekniska Högskola.

Andra uppdrag: Styrelseledamot Tele2 AB, Bodycote plc och Keller Group plc.

Bakgrund: Rådgivning inom affärsutveckling, styrelseuppdrag, vd TeliaSonera International Carrier AB, vd högteknikföretaget Xelerated samt ansvarig Telia Equity på Telia/Teliasonera.

Ersättning¹⁾: 110 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

PIA NILSSON

Ledamot

Födelseår: 1950

Invald: 2016

Omvald: 2019

Utbildning: Socionom förvaltningslinjen.

Bakgrund: Styrelseuppdrag för bl.a. Ung Privatekonomi, Konsumenternas Bank-och Finansbyrå, Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden, Vattenfall, Svenska Kraftnät och Europeiska fondbolagsföreningen Efama. Tidigare anställningar som skolkurator, familjeekonom och vd Fondbolagens förening. Författare av böcker om privatekonomi, fonder och pensioner.

Ersättning¹⁾: 110 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

HELENA NELSON

Ledamot

Födelseår: 1965

Invald: 2020

Utbildning: Jur.kand vid Lunds universitet.

Andra uppdrag: Chefsjurist Carnegie Investment Bank AB, styrelseledamot i ett antal bolag och stiftelser i Carnegiekoncernen samt styrelseledamot i Qliro AB.

Bakgrund: Tidigare chef för Group Compliance Swedbank, chefsjurist och andra juristroller Skandia.

Ersättning¹⁾: 110 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 1/2

IRMA ROSENBERG

Ledamot

Födelseår: 1945

Invald: 2016

Omvald: 2019

Utbildning: Fil. dr. i nationalekonomi vid Stockholms universitet.

Andra uppdrag: Styrelseledamot i Stiftelsen för Finansforskning och IVA:s placeringsråd.

Bakgrund: Vice riksbankschef, styrelseledamot Riksgälden, Finanspolitiska rådet och Stiborkommittén.

Ersättning¹⁾: 110 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 3/4

SOFIE SCHOUGH

Ledamot

Födelseår: 1971

Invald: 2018

Utbildning: Magister i företagsekonomi från Handelshögskolan vid Umeå universitet samt Kingston University i London.

Andra uppdrag: Kommunikationschef Coor AB.

Bakgrund: Kommunikationschef Addici AB, marknadschef Enlight AB och Tradevision AB samt konsult med uppdrag för Europeiska Kommissionens DG XXII.

Ersättning¹⁾: 110 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 4/4

LENA SELLGREN

Ledamot

Födelseår: 1969

Invald: 2020

Utbildning: Fil. lic. i nationalekonomi vid Lunds universitet. Studier i politisk ekonomi vid universitetet i Konstanz, Tyskland. Byggingenjörsexamen Hus- och samhällsplanering vid Växjö universitet.

Andra uppdrag: Chefekonom och analytischef Business Sweden. Sitter i Dagens industris skuggdirektion till Riksbanken och är ledamot i Advisory Board till Forum for Global Business, Näringspolitiskt forum vid Entreprenörskapsforum och SCB:s användarråd för ekonomisk statistik.

Bakgrund: Styrelseledamot Norges forskningsråd, chefsanalytiker Nordea, chef Offentliga finanser vid Konjunkturinstitutet, biträdande enhetschef och ämnesråd vid Finansdepartementet. Expert eller sekreterare i ett flertal offentliga utredningar.

Ersättning¹⁾: 110 KSEK

Närvaro fullmäktigemöten²⁾: 2/2

1) Avser perioden från bolagsstämman 2020 fram till bolagsstämman 2021.

2) Avser närvaro under kalenderåret 2020 för den period under året som ledamoten varit medlem i fullmäktige.

INGELA TENGELIN

Ledamot

Födelseår: 1957**Invald:** 2020**Utbildning:** Executive MBA från Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, juristexamen vid Lunds universitet och genomgått Ruter Dams chefsutvecklingsprogram.**Andra uppdrag:** Försäkringsdirektör Stena AB. Ordförande Juridiska och Ekonomiska kommittén Svensk Sjöfart, vice ordförande Insurance and Documentary Committee Intertanko, styrelseledamot Maritime Law Committee i International Chamber of Shipping och Stena Insurance AG.**Bakgrund:** Tidigare skadereglerare, underwriter och chef för sjö- och transportavdelningen Skandia.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 2/2**YLVA YNGVESON**

Ledamot

Födelseår: 1951**Invald:** 2016**Omvald:** 2019**Utbildning:** Civilekonom.**Andra uppdrag:** Analyserar och skriver om privat-ekonomifrågor i egna företaget Pro Norna AB.**Bakgrund:** Tidigare chef för Institutet för Privat-ekonomi, Swedbank och Sparbankerna samt ansvarig utgivare av Lyckoslantén. En av initiativtagarna till nationella nätverket för finansiell folkbildning, Gilla Din Ekonomi.**Ersättning¹⁾:** 110 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 4/4**ULF TROEDSSON**

Vice ordförande

Födelseår: 1958**Invald:** 2015**Omvald:** 2018**Utbildning:** Civilingenjör i teknisk fysik vid Lunds Tekniska högskola. Ekonomistudier vid Lunds universitet.**Andra uppdrag:** Executive advisor Vargas Holding och Liquid Wind. Styrelseledamot Vätgas Sverige och mentor Ruter Dam samt Novare.**Bakgrund:** Vd och koncernchef Siemens Norden och Baltikum. Styrelseledamot Siemens globala Top 50 ledningsgrupp, Siemens AB, Siemens OY, Siemens Turbomachinery AB. Styrelseordförande Siemens AS Norge, Siemens AS Danmark, Siemens Mobility AB och Swedish Medtech. Vice ordförande i Tysk-svenska Handelskammaren.**Ersättning¹⁾:** 330 KSEK**Närvaro fullmäktigemöten²⁾:** 4/4

1) Avser perioden från bolagsstämman 2020 fram till bolagsstämman 2021.

2) Avser närvaro under kalenderåret 2020 för den period under året som ledamoten varit medlem i fullmäktige.

Skandias styrelse

Ordinarie ledamöter

HANS-ERIK ANDERSSON

Ordförande och oberoende ledamot
Ordförande i ersättningsutskottet och ledamot i
samtliga styrelseutskott.

Födelseår: 1950

Invald: 2013

Utbildning: Ekonomistudier vid Stockholms
universitet.

Bakgrund: Tjänstgjort inom bl.a. Mercantile &
General Re, Marsh & McLennan och Skandia-
koncernen. Var 2004-2006 koncernchef i Skandia.
Tidigare styrelseordförande Sintercast AB, Cision
AB, Semcon AB, Erik Penser Bankaktiebolag,
Canvisa AB. Tidigare styrelseledamot Anticimex
TopHolding AB.

Ersättning¹⁾: 2 410 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Placeringsutskott 5/5 Kund- och produktutskott
4/4 Ersättningsutskott 5/5

REINHOLD GEIJER

Oberoende ledamot

Ledamot i risk- och revisionsutskottet, kund- och
produktutskottet samt ersättningsutskottet.

Födelseår: 1953

Invald: 2016

Utbildning: Civilekonom vid Handelshögskolan i
Stockholm.

Andra uppdrag: Styrelseordförande BTS Group
AB samt styrelseledamot i bl.a. AB Svensk
Exportkredit och Eterna Invest AB inkl intresse-
bolag.

Bakgrund: Tjänstgjort som CEO RBS Norden inkl
vd Nordisk Renting AB, vice vd och CFO Telia,
olika chefsuppdrag inom Swedbankkoncernen
inkl koncernchef 1995-2000, Ericsson Radio
Systems, SSAB Svenskt Stål och Weyerhaeuser
Co i USA. Tidigare verksam i flera styrelser bl.a.
Sjunde AP-fonden och SEB TryggLiv Gamla.

Ersättning¹⁾: 785 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Kund- och produktutskott 4/4
Ersättningsutskott 5/5

PEGGY BRUZELIUS

Oberoende ledamot

Ordförande i placeringsutskottet och ledamot i
risk- och revisionsutskottet.

Födelseår: 1949

Invald: 2012

Utbildning: Ekon. dr h.c. och civilekonom vid
Handelshögskolan i Stockholm.

Andra uppdrag: Styrelseordförande Lancelot
Holding AB samt styrelseledamot Lundin Energy
AB och IAG s.a.

Bakgrund: Tidigare tjänstgjort inom Boliden, ABB
och SEB-koncernen. Har sedan 1998 varit verksam
inom ett stort antal bolagsstyrelser, bl.a. Akzo
Nobel, Electrolux, Husqvarna, Scania, Ratos och
Diageo plc.

Ersättning¹⁾: 910 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Placeringsutskott 5/5

LENA HERRMANN

Oberoende ledamot

Ledamot i risk- och revisionsutskottet samt kund-
och produktutskottet.

Födelseår: 1962

Invald: 2018

Utbildning: Civilingenjör i industriell ekonomi vid
Tekniska högskolan i Linköping.

Andra uppdrag: Direktör strategi och affärsut-
veckling SJ AB samt styrelseledamot Samtrafikn.

Bakgrund: Tidigare verksam inom bl.a. Axstores,
AB Dagens Nyheter (vd), Bonnier Dagstidningar
och managementkonsult McKinsey & Co. Tidigare
bl.a. ordförande i tidningsdistributionsbolaget
MTD KB, ledamot Tolerans AB, Svenska Tidnings-
utgivareföreningen och Tidningarnas Telegram-
byrå AB.

Ersättning¹⁾: 735 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Kund- och produktutskott 4/4

1) Avser perioden från bolagsstämman 2020 fram till bolagsstämman 2021. För mer information se not 49.

2) Anger närvaro för den period under året som ledamoten varit medlem i styrelsen och respektive utskott.

HANNA JACOBSSON

Oberoende ledamot

Ledamot i risk- och revisionsutskottet samt kund- och produktutskottet.

Födelseår: 1981

Invald: 2020

Utbildning: Magisterexamen i matematisk statistik vid Stockholms universitet.

Andra uppdrag: Styrelseledamot Tink och DBT.

Bakgrund: Tidigare verksam som Chief Risk Officer Klarna, Group CFO Nordea Life & Pensions, konsult Towers Watson samt olika positioner inom finansiell och aktuariell analys Skandia.

Ersättning¹⁾: 735 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 7/7

Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 4/4
Kund- och produktutskott 3/3

CHRISTER LÖFDAHL

Oberoende ledamot

Ordförande i risk- och revisionsutskottet och ledamot i placeringsutskottet.

Födelseår: 1959

Invald: 2015

Utbildning: Ekonomistudier vid Stockholms universitet och IMD, Lausanne.

Bakgrund: Tidigare vd Catellagruppen, vd Max Matthiessen Liv- och Finansmäklare AB, CFO SBAB Bank AB och Branch manager Volvo Group Finance Europe B.V.

Ersättning¹⁾: 955 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Placeringsutskott 5/5

NIKLAS JOHANSSON

Oberoende ledamot

Ledamot i risk- och revisionsutskottet, placeringsutskottet och ersättningsutskottet.

Födelseår: 1961

Invald: 2018

Utbildning: Kandidatexamen i samhällsvetenskap vid Linköpings universitet.

Andra uppdrag: Styrelseordförande Areim AB. Styrelseledamot Apotekets Pensionsstiftelse och Djurgården Hockey AB.

Bakgrund: Tidigare verksam som vd för Carnegie Investment Bank och chefsroller på bl.a. Finansdepartementet, Evli bank, Skandia och Crédit Agricole. Tidigare styrelseordförande Saminvest AB.

Ersättning¹⁾: 810 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Placeringsutskott 5/5 Ersättningsutskott 5/5

PER NORDLANDER

Oberoende ledamot

Ledamot i risk- och revisionsutskottet samt placeringsutskottet.

Födelseår: 1967

Invald: 2014

Utbildning: Civilingenjör i teknisk fysik och ekonomistudier vid Uppsala universitet.

Andra uppdrag: Partner riskkapitalbolaget Verdane Capital Advisors. Styrelseledamot i bl.a. Nordic Finance Business Partners, BEWI Group, Allgon och Bellman Group.

Bakgrund: Tidigare vd och grundare av Avanza, grundare och chef för NordNet. Arbetat inom olika positioner på Öhman, OMX Nasdaq och som konsult på Accenture.

Ersättning¹⁾: 760 KSEK

Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10

Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Placeringsutskott 5/5

1) Avser perioden från bolagsstämman 2020 fram till bolagsstämman 2021. För mer information se not 49.

2) Anger närvaro för den period under året som ledamoten varit medlem i styrelsen och respektive utskott.

JONAS PERSSON

Oberoende ledamot
Ordförande i kund- och produktutskottet och ledamot i risk- och revisionsutskottet.
Födelseår: 1968
Invald: 2016
Utbildning: PhD organisk kemi vid Uppsala universitet.
Andra uppdrag: Styrelseuppdrag och rådgivare inom mjukvaruutveckling. Rådgivare till Microsoft och EQT. Styrelseordförande i bl.a. IFS, SUSE, Sitecore och Peltarion.
Bakgrund: Tidigare vd Microsoft Sverige och ett antal ledande befattningar inom Microsoft, bl.a. som operativ chef för molntjänster och inom mjukvaruutveckling.
Ersättning¹⁾: 855 KSEK
Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10
Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6
Kund- och produktutskott 4/4

JANE OLOFSSON

Ej oberoende ledamot (arbetstagarrepresentant)
Ordförande för Skandias Forena-förening (försäkringsbranschens fackförbund)
Födelseår: 1982
Invald: 2010
Utbildning: Gymnasial samhällsvetenskaplig utbildning.
Andra uppdrag: Personskadereglerare, anställd sedan 2005. Styrelseledamot Finans- och försäkringsbranschens arbetslöshetskassa. Andra vice ordförande Forenas förbundsstyrelse.
Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10
Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6

ANDREAS JÖNSSON

Ej oberoende ledamot (arbetstagarrepresentant)
Ledamot i Skandias Forena-förening (försäkringsbranschens fackförbund)
Födelseår: 1977
Invald: 2019
Utbildning: Lärarutbildning vid Malmö universitet.
Andra uppdrag: Arbetar som Kontorsrådgivare Privat/Företag, anställd sedan 2008.
Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10
Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6

JOHANNES PETERSSON

(ersattes efter balansdag av Bo Malmsjö)
Ej oberoende ledamot (arbetstagarrepresentant)
Ordförande för Skandias SACO-förening (Sveriges akademikers centralorganisation)
Födelseår: 1977
Invald: 2016
Utbildning: Magisterexamen i nationalekonomi vid Uppsala universitet.
Andra uppdrag: Affärsspecialist, anställd sedan 2009.
Närvaro styrelsemöten²⁾: 10/10
Närvaro utskott²⁾: Risk- och revisionsutskott 6/6

1) Avser perioden från bolagsstämman 2020 fram till bolagsstämman 2021. För mer information se not 49.
2) Anger närvaro för den period under året som ledamoten varit medlem i styrelsen och respektive utskott.

Styrelsesuppleanter

DAHN ERIKSSON

Ej oberoende suppleant (arbetstagarrepresentant) Styrelse-representant Skandias SACO-styrelse (Sveriges akademikers centralorganisation)

Födelseår: 1962

Invald: 2007

Utbildning: Civilekonomexamen vid Uppsala universitet.

Andra uppdrag: Controller inom avdelningen Finance, anställd sedan 2001.

Närvaro styrelsemöten²⁾: 0/10

PER-ANDERS KARMEROTH

Ej oberoende suppleant (arbetstagarrepresentant)
Ordförande Forena Skandias rådgivarklubb och vice ordförande Forena Skandia, lokalorganisation till Forena (försäkringsbranschens fackförbund)

Födelseår: 1966

Invald: 2014

Utbildning: Nationalekonomi vid Linköpings universitet.

Andra uppdrag: Försäkringsrådgivare, anställd sedan 1992. Styrelseledamot FPK.

Närvaro styrelsemöten²⁾: 0/10

ELISABETH REMBRY

Ej oberoende suppleant (arbetstagarrepresentant)
Ordförande Skandia Klubb Väst/Syd (försäkringsfacket Forena)
Styrelseledamot Skandias Forena-förening (försäkringsbranschens fackförbund)

Födelseår: 1964

Invald: 2019

Utbildning: Gymnasium humanistisk linje, internutbildning Skandia och Coachutbildning Sverige AB – diplomerad Coach.

Andra uppdrag: Arbetar som skadereglerare, anställd sedan 1984.

Närvaro styrelsemöten²⁾: 0/10

Styrelsesekreterare

HELENA THORLIN

Chefjurist Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt

Födelseår: 1973

Styrelsesekreterare sedan: 2016

Verkställande direktör

FRANS LINDELÖW

Födelseår: 1962

Anställd i Skandia sedan: 2015

Utbildning: Civilekonomexamen vid Stockholms universitet.

Bakgrund: Fd vd för Carnegie, chef för Nordeas svenska kontorsrörelse samt ledande befattningar inom bl.a. HSBC Bank, Salomon Brothers och Handelsbanken.

2) Anger närvaro för den period under året som ledamoten varit medlem i styrelsen och respektive utskott.

Skandias ledning

FRANS LINDELÖW
Koncernchef och vd
Födelseår: 1962
Anställd sedan: 2015

PIA MARIONS
CFO
Födelseår: 1963
Anställd sedan: 2017

ANNA-CARIN SÖDERBLOM AGIUS
Försäkring
Födelseår: 1967
Anställd sedan: 2007

LARS ERICSSON¹⁾
Försäljning
Födelseår: 1960
Anställd sedan: 1987

LARS-GÖRAN ORREVALL
Kapitalförvaltning
Födelseår: 1962
Anställd sedan: 2005

JOHANNA CERWALL
Bank
Födelseår: 1962
Anställd sedan: 2015

JOHAN CLAUSÉN
IT
Födelseår: 1976
Anställd sedan: 2016

1) Ersatt av Bo Ågren från den 1 januari 2021.

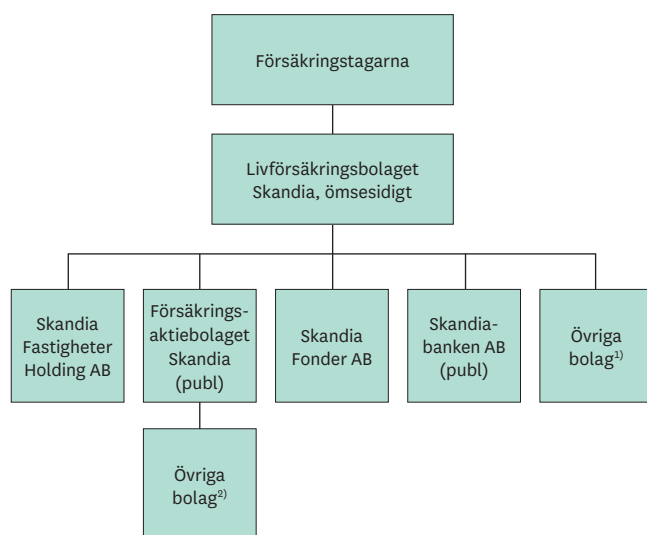
Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt med organisationsnummer 516406-0948, avger härmed årsredovisning avseende 2020. Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

Organisation och verksamhet

Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandias livbolag eller moderbolaget) är moderbolag i Skandiakoncernen (Skandia) som bedriver traditionell livförsäkrings-, fondförsäkrings- och skadeförsäkringsverksamhet samt bankverksamhet i Sverige. I koncernen ingår bland annat även en fastighetskoncern, ett fondbolag och ett kapitalförvaltningsbolag. Detta ger Skandia unika förutsättningar att skapa relevanta och prisvärda erbjudanden kring pension, sparande, bolån samt hälsa och trygghet. Moderbolaget är ett ömsesidigt bolag vilket innebär att allt överskott går till bolagets kunder i enlighet med skälighets- och kontributionsprincipen, se närmare avsnitt om Över- och underskottshantering i moderbolaget. Samtliga dotterbolag är helägda och får dela ut vinst. Utöver dessa finns även mindre innehav i intresseföretag.

Övergripande beskrivning av Skandiakoncernen

¹⁾ I övriga bolag ingår Skandia Investment Management AB, Skandia Operations Center UAB (under likvidation), Skandikon Operations Center UAB (under likvidation), Skandia Brands AB, Skandikon Administration AB samt Skandikon Pensionsadministration AB. Därutöver äger Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, tillsammans med Skandia Fonder AB aktier i Thule Fund SA, SICAV-SIF. Vidare finns intresseföretaget Försäkringsgirot.

²⁾ I övriga bolag ingår Skandia Capital AB, Skandia Informationsteknologi AB samt intresseföretaget Sophiahemmet Rehab Center AB.

Per den 30 september 2020 förvärvade moderbolaget Skandiabanken från Skandias fondförsäkringsbolag till bokfört värde. Förvärvet genomfördes som ett led i att förenkla koncernstrukturen för att den bättre ska överensstämma med Skandias operativa struktur.

Medarbetare

Under 2020 var medelantalet anställda i Skandia 1 993 (1 998). Andelen kvinnliga medarbetare ligger på samma nivå som föregående år 46 (47) procent. Andelen kvinnliga chefer, 41 (40) procent, var i princip oförändrad. Medelåldern för samtliga medarbetare i Skandia, 43 (43) år, var även den oförändrad. Personalomsättningen har sjunkit något jämfört med föregående år och uppgick vid årets slut till 11 (14) procent.

Bank- och försäkringsbranschen är regelstyrd och ställer höga krav på medarbetarnas kompetens. För att säkerställa en god utvecklingskapacitet i koncernen och åstadkomma en mer kostnadseffektiv bemanning har Skandia fortsatt bedrivit ett intensivt arbete med långsiktig bemanningsplanering i alla delar av verksamheten under 2020. Skandia mäter årligen hur medarbetare bedömer sina förutsättningar att växa och utvecklas professionellt inom Skandia, mätningen visar på en stabil siffra 3,92 (3,95) strax under måttalet som är att överstiga 4 på en 5-gradig skala.

Hälsa är alltjämt ett prioriterat område för Skandia som arbetsgivare. Hälsoerbjudandet som finns för Skandias kunder erbjuds även Skandias anställda och Skandias chefer erbjuds särskilda resurser för att förebygga ohälsa och stödja rehabilitering av medarbetare. Alla medarbetare erbjuds ett digitalt verktyg för att proaktivt hålla sig friska - Virgin Pulse, vilket även ingår i hälsoerbjudandet till kunderna. Skandia ser med stolthet ett fortsatt starkt resultat i form av sänkt sjukfrånvaro där Skandia ligger markant under snittet i försäkringsbranschen. Mot bakgrund av coronapandemin har ett mycket aktivt och omfattande arbete genomförts under 2020 för att möjliggöra för så många roller som möjligt att arbeta hemifrån. Dels i syfte att på ett generellt plan följa Folkhälso-myndighetens allmänna råd, dels för att upprätthålla en trygg och säker arbetsmiljö på kontoren för medarbetare med roller som kräver fysisk närvaro.

Den koncernövergripande årliga medarbetarundersökningen visade även 2020 på ett stort engagemang med en svarsfrekvens på 85 procent. Särskilt glädjande är att medarbetarengagemang (eNPS) ökat markant till 34 (20).

Skandia har sedan 2013 inte någon rörlig ersättning till de anställda med undantag för provision till de finansiella rådgivarna, resultatandelsstiftelsen Skandianen och möjlighet till resultatpremie till anställda i Skandias fastighetskoncern. Ytterligare information om principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen finns i not 49.

Väsentliga händelser under året

Nya ledamöter i styrelse och fullmäktige

Vid Skandias livbolags ordinarie bolagsstämma den 6 maj 2020 valdes Hanna Jacobsson som ny styrelseledamot. Mengmeng Du hade avböjt omval. I samband med bolagsstämman tillträdde de tidigare invalda ledamöterna till fullmäktige. Bertil Carlsén, Helena Nelson, Lena Sellgren och Ingela Tengelin har valts in som nya ledamöter och omval har skett av Karin Eliasson, Anne Ludvigson och Alexander Kristiansen (f.d. Wong). Protokoll från bolagsstämman finns på skandia.se/stamma.

Coronapandemin

År 2020 har präglats av coronapandemin som har inneburit ett enormt mänskligt lidande samt oroligheter och volatilitet på de finansiella marknaderna. Förutom påverkan på Skandias traditionella livportfölj och övriga tillgångar syns utvecklingen även i övrig verksamhet och hos Skandias kunder. Världens ekonomier och Skandias traditionella livportfölj har dock återhämtat sig efter de fall som skedde under inledningen av året.

Skandia har en fortsatt god finansiell ställning och står stabilt i en situation som fortsätter på obestämd tid. I ett tidigt skede av pandemin vidtog Skandia åtgärder för att operationellt snabbt ställa om till följd av de förändringar som pandemin innebar, såväl internt som för att stötta kunderna. Verksamheten har bibehållits på en normal nivå under pandemin samtidigt som huvuddelen av medarbetarna har arbetat hemifrån.

Varning och sanktion från Finansinspektionen

Finansinspektionen informerade den 22 april 2020 att de har beslutat att ge Skandias livbolag en varning i förening med en sanktionsavgift på 35 miljoner kronor för bristande regelefterlevnad vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar och solvenskapitalkrav för övrig livförsäkring samt vid upprättande av försäkringstekniskt beräkningsunderlag. Skandias

livbolag har tagit till sig av Finansinspektionens synpunkter när det gäller tolkning av regelverket och åtgärdat bristerna. Förändringarna har sammantaget inte haft någon betydande inverkan på Skandias livbolags kapitalstyrka.

Engångsutbetalning av överskott inom Gruppsjuk och Trygghetskapital till försäkringstagarna

Som en följd av hög kapitalavkastning under ett antal år har överskottet inom försäkringsklasserna Gruppsjuk och Trygghetskapital växt trots rabatterade premier. Styrelsen har därmed beslutat om en engångsutbetalning till försäkringstagarna av överskott om cirka 400 miljoner kronor inom Gruppsjuk och Trygghetskapital avseende inbetalda premier under åren 2011-2017. Engångsutbetalningen planeras att ske under första halvåret 2021.

Ekonomisk översikt

Koncernen

Inbetalda premier uppgick under året till 36,5 miljarder kronor vilket är en minskning med 16 procent jämfört med föregående år. Premieinflödet till traditionell förvaltning har återgått till mer normala nivåer från ett starkt 2019 till följd av att bolagets nyckeltal har påverkats av en försvagad konjunktur och volatilitet på världens börser och en i övrigt negativ påverkan av coronapandemin.

Koncernens tillgångar under förvaltning uppgick till 713 981 (692 418) MSEK. Ökningen är främst en följd av att världens aktiebörser utvecklats positivt under senare delen av året.

Tillgångar under förvaltning

MSEK	2020	2019
Traditionell förvaltning ¹⁾	493 673	483 728
Fond- och depåförsäkring	173 249	170 110
Fondsparande inom bank och fondbolag	39 269	34 577
Övrigt förvaltad kapital ²⁾	7 790	4 003
Totalt tillgångar under förvaltning	713 981	692 418

¹⁾ Avser förvaltad kapital inom traditionell livförvaltning exklusive affärsstrategiska tillgångar (Skandias livbolags dotterbolag till verkligt värde exklusive Skandia Fastigheter Holding AB).

²⁾ Placeringsstillgångar för den löpande verksamheten främst inom fond- och depåförsäkring.

Koncernens resultat före skatt för perioden uppgick till 9 491 (39 611) MSEK. Det försämrade resultatet är huvudsakligen hänförligt till det tekniska resultatet för traditionell förvaltning, 8 128 (38 453) MSEK, där kapitalavkastningen är lägre än föregående år, främst som en följd av oro och volatilitet på de finansiella marknaderna.

Det tekniska resultatet inom fond- och depåförsäkring har minskat marginellt och uppgick till 1 561 (1 591) MSEK.

Skadeförsäkringsrörelsen visar ett försämrat resultat, 74 (135) MSEK, jämfört med föregående år.

Det högre resultatet inom bankverksamheten, 304 (140) MSEK, beror främst på ett högre räntenetto samt lägre administrationskostnader.

De totala driftskostnaderna uppgick till 6 437 (4 451) MSEK. Ökningen är hänförlig till förutbetalda anskaffningskostnader i moderbolaget som under året har upphört med aktivering av anskaffningskostnader då kriterierna för aktivering inte längre bedöms uppfyllas. I samband med detta gjordes en nedskrivning av hela balansposten om 2 068 MSEK. För ytterligare information om driftskostnaderna, se not 8 Driftskostnader.

I övriga poster ingår avskrivning av förvärvade övervärden i försäkringsbestånd. Koncernjustering för avvecklad verksamhet är i sin helhet relaterad till försäljningen av den danska verksamheten.

Resultat per verksamhetsområde

MSEK	2020	2019
Tekniskt resultat		
Traditionell förvaltning	8 129	38 453
Fond- och depåförsäkring	1 561	1 591
Skadeförsäkring	74	135
Icke-tekniskt resultat		
Bankverksamhet	304	140
Övrig rörelsedrivande verksamhet	54	-13
Övriga poster	-631	-695
Resultat före skatt	9 491	39 611
Skatt	-1 031	-1 903
Koncernjustering avseende avvecklad verksamhet	-137	172
Periodens resultat	8 323	37 880

Koncernens balansomslutning uppgick till 819 952 (798 066) MSEK där placeringstillgångarna inom den traditionella livförvaltningen utgör den största delen.

Balansomslutning

MSEK	2020	2019
Traditionell förvaltning	546 957	539 722
Fond- och depåförsäkring	186 282	180 021
Bankverksamhet	86 171	77 786
Övrig rörelsedrivande verksamhet	542	537
Koncernens balansomslutning	819 952	798 066

Moderbolaget

Moderbolagets resultat före skatt uppgick till 9 021 (37 621) MSEK. Det lägre resultatet är främst hänförligt till en lägre kapitalavkastning som följd av oron på de finansiella marknaderna under 2020. Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen uppgick till 19 175 (46 060) MSEK. Årets kapitalavkastning kommenteras närmare i separat avsnitt. Premieinkomsten har minskat under året och uppgick till 26 162 (33 597) MSEK. Premieinflödet har återgått till mer normala nivåer jämfört med ett starkt 2019 till följd av att bolagets nyckeltal har påverkats av en försvagad konjunktur och volatilitet på världens börser och en i övrigt negativ påverkan av coronapandemin. Försäkringsersättningar ökar som ett resultat av ökade återköp och utflytt. Den stora ökningen vad gäller driftskostnader, 4 043 (1 938) MSEK, är hänförlig till nedskrivningen av förutbetalda anskaffningskostnader, se tidigare kommentar avseende koncernen. Förändringen av de försäkringstekniska avsättningarna påverkade moderbolagets resultat negativt med 15 175 (26 204) MSEK. Förändringen förklaras främst av ett positivt nettokassaflöde och lägre marknadsräntor vilka båda ökar de försäkringstekniska avsättningarna.

Moderbolagets balansomslutning uppgick till 532 302 (519 118) MSEK där placeringstillgångarna inom den traditionella livförvaltningen utgör den största delen.

Kapitalavkastning

Under 2020 har coronaviruset, utöver att drabba ett stort antal människor världen över, påverkat rörelserna på de finansiella marknaderna och världsekonomin. Världens börser föll drastiskt i coronakrisens initiala skede. Likaså försämrades världsekonomin kraftigt och många länders totala värde på produktionen föll med 10 procent, i vissa länder föll värdet på produktionen med det dubbla. Realräntorna är därtill på än lägre nivåer än tidigare. Resten av året har präglats av återhämtning både i ekonomierna och på börserna även om många länder drabbades av en så kallad andra våg under hösten. Både penning- och finanspolitiken har varit stöttande och stora framsteg har gjorts kring de nya vaccinen.

Årets avkastning i den traditionella livportföljen uppgick sammantaget till 3,8 (11,0) procent. Svenska aktier och noterade bolag utvecklades bäst, svenska aktier steg med 16,9 procent och onoterade bolag (private equity) med 6,7 procent. Även fastigheter och nominella obligationer steg i värde.

Under 2020 stärktes kronan kontinuerligt, vilket påverkade avkastningen på utländska tillgångar negativt.

Totalavkastning, moderbolaget

2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
3,8%	11,0%	2,6%	6,6%	8,2%	5,3%	13,6%	6,7%	7,3%	3,2%

Placeringstillgångar, netto	Marknadsvärde (MSEK)		Andelar (%)		Totalavkastning (%)	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Nominella obligationer	180 658	195 725	35,5	39,3	1,2	0,9
Svenska realobligationer	28 195	27 818	5,5	5,6	-2,2	0,9
Svenska aktier	57 695	44 457	11,3	8,9	16,9	37,0
Utländska aktier	70 343	64 714	13,8	13,0	-0,4	29,7
Fastigheter	48 848	50 858	9,6	10,2	2,3	10,9
Onoterade bolag	50 431	46 995	9,9	9,4	6,7	19,3
Alternativa investeringar	42 859	41 848	8,4	8,4	-5,0	12,9
Affärsstrategiska tillgångar ¹⁾	21 802	18 774	4,3	3,8	4,3	13,9
Övrigt	8 597	7 100	1,7	1,4	—	—
Totalt i traditionell förvaltning²⁾	509 428	498 289	100	100	3,8	11,0
Produktspecifika tillgångar	9 916	9 638				
Livbolagets totala förvaltade kapital	519 344	507 927				

¹⁾ Avser Skandias livbolags dotterbolag till verkligt värde exklusive Skandia Fastigheter Holding AB.

²⁾ Totalavkastningstabellen är upprättad i enlighet med Svensk försäkringsrekommendationer. Se vidare Svensk försäkrings "Totalavkastningstabell - Rekommendation för årlig rapportering av totalavkastning".

Kollektiv konsolideringsgrad

Skandias livbolags kollektiva konsolideringsgrad per den 31 december 2020 uppgick till 110 (110) procent. Den kollektiva konsolideringsgraden mäter, för sparförsäkringar, förhållandet mellan värdet av moderbolagets tillgångar och det samlade värdet av kundernas försäkringskapital. Genom att anpassa återbäringsräntan, som fördelas överskottet till kunderna, är målsättningen för Skandias livbolag att hålla den kollektiva konsolideringsgraden inom intervallet 95-115 procent. Hur denna anpassning går till regleras i bolagets

konsolideringspolicy. Mer information om konsolideringspolicy finns på skandia.se.

Solvens

Solvensgraden är ett mått på värdet av Skandias livbolags tillgångar i förhållande till åtagandena enligt försäkringsavtal. Solvensgraden uppgick till 171 (175) procent vid årsskiftet.

En grundläggande del i en solvensreglering är att försäkringsbolag ska ha en kapitalbas som överstiger ett solvenskapitalkrav. I den äldre solvensregleringen, Solvens 1, beräknades kapitalkravet på ett schablonmässigt sätt, medan solvensregleringen i Solvens 2 baseras på ett riskbaserat synsätt. Utgångspunkten är en balansräkning värderad till verkliga värden, en så kallad solvensbalansräkning. Solvensbalansräkningen ligger till grund för kapitalbasen och det riskbaserade solvenskapitalkravet. Det finns vissa värderingsskillnader mellan solvensbalansräkningen och balansräkningen enligt finansiell redovisning, där de främsta skillnaderna för Skandias livbolag avser värdering av dotterbolag samt värdering av försäkringstekniska avsättningar.

Skandias livbolag tillämpar en av de övergångsregler som följde med implementeringen av Solvens 2 i svensk lag. Detta innebär att Solvens 1 tillämpas för tjänstepensionsverksamheten och Solvens 2 för övrig livförsäkring. Kapitalbasen och det legala solvenskapitalkravet utgörs därmed av en blandning av Solvens 1 och Solvens 2.

Solvenskvoten visar relationen mellan Skandias livbolags kapitalbas och det legala solvenskapitalkravet. Vid årsskiftet uppgick solvenskvoten till 435 (465) procent.

För mer information om Skandias solvens hänvisas till den årliga solvens- och verksamhetsrapporten för Skandias livbolag respektive Skandias försäkringsgrupp på skandia.se.¹⁾ Syftet med rapporterna är att ge information om solvens och verksamhet i enlighet med försäkringsrörelselagens krav på offentliggörande.

Över- och underskottshantering i moderbolaget

Skandias livbolag är ett ömsesidigt bolag där allt överskott går till bolagets försäkringstagare²⁾. Överskott ska fördelas i enlighet med skälighets- och kontributionsprincipen, vilket bland annat innebär att överskott ska fördelas individuellt till varje försäkring i relation till dess bidrag till överskottets uppkomst.

Överskott uppstår när värdet av tillgångarna är större än värdet av de garanterade åtagandena, ett underskott uppstår

¹⁾ Solvens- och verksamhetsrapporten 2020 för Skandias försäkringsgrupp offentliggörs i maj 2021.

²⁾ Notera att i en tjänstepensionsförsäkring går överskottet till den försäkrade arbetstagaren som är förmånstagare och ersättningsberättigad.

om skillnaden är negativ. Hela rörelseresultatet påverkar överskottet. Överskottet är riskkapital som i första hand ska kunna utnyttjas för att täcka eventuella förluster. Storleken på riskkapitalet påverkar bolagets förmåga att ta risk. Riskkapitalet är viktigt för att Skandias livbolag ska kunna välja placeringar som skapar möjlighet till god avkastning.

Om det bildas överskott fördelas detta till kundernas spar-försäkringar genom återbäringsröntan. Överskott fördelas preliminärt till varje försäkring i förhållande till hur stort bidrag den lämnat till totalt bildat överskott och förs till försäkringskapitalet i försäkringen. Hantering av förluster, det vill säga underskott, sker på motsvarande sätt. Återbäringsröntan jämnar ut fördelningen av överskottet över tid så att försäkringskapitalet får en stabil utveckling. Eftersom totalavkastningen jämnas ut över flera år kan återbäringsröntan enskilda år vara högre eller lägre än den faktiska totalavkastningen. Det preliminärt fördelade överskottet är en del av Skandias livbolags riskkapital och kan sjunka om rörelsen visar negativt resultat. Överskottet blir slutligt tilldelat vid respektive utbetalningstillfälle med stöd av bolagsstämmans årsvisa bemyndigande om slutlig tilldelning av återbärning. Aktuella siffror och information om Skandias livbolags kapitalavkastning, återbäringsränta och kollektiv konsolideringsgrad finns tillgängliga på skandia.se.

Den kollektiva konsolideringsgraden mäter förhållandet mellan värdet av bolagets tillgångar och det samlade värdet av kundernas försäkringskapital. Den kollektiva konsolideringsgraden bör varken bli för hög eller för låg. Undantagsvis kan större preliminära fördelningar göras av överskott i syfte att få den kollektiva konsolideringsgraden på en lagom nivå.

För en mindre del av Skandias livbolags verksamhet som avser så kallad klassisk pensionstilläggsmetod för förmånsbaserade åtaganden används en annan försäkringsteknik utan återbäringsränta. Överskott inom den verksamhetsgrenen fördelas normalt i form av pensionstillägg för pensioner under utbetalning, höjning av intjänad pension (fribrevsuppräknings) och reduktion av försäkringspremie. I den verksamheten är det en strävan att värdesäkra åtagandena i den utsträckning det finns ekonomiskt utrymme. För riskförsäkringar, försäkringar utan inslag av sparande, är metoden för att fördela överskott i första hand premierabatter. I vissa extraordina fall kan överskott även tilldelas genom kontantutbetalning.

Styrelsens principer för överskotts- och underskottshantering samt underliggande regelverk utvecklas och anpassas successivt över tid. Läs mer om Skandias överskottshantering på skandia.se.

Risker och riskhantering

Skandia erbjuder sparande-, försäkrings- och bankprodukter, produkter som innebär att Skandias verksamhet är utsatt för olika typer av risker. Riskexponeringen domineras av marknadsrisk i moderbolagets förvaltning av den traditionella livportföljen, det vill säga risk för minskade värden till följd av en negativ utveckling på finansmarknaderna. Andra väsentliga risker är försäkringsrisker samt kreditrisk till följd av Skandia-bankens utlåning till allmänheten.

För att Skandia ska kunna maximera värdet till moderbolagets kunder över livstiden av deras försäkringar, samtidigt som de inte utsätts för alltför stora risker, behöver koncernens risker hanteras på ett lämpligt och effektivt sätt. Skandia kontrollerar sitt samlade risktagande med hjälp av en intern kapitalmodell som mäter storleken på risktagandet i form av kapitalkrav. Styrelsen har beslutat om limiter som begränsar den samlade risk som Skandia får ta. Den interna kapitalmodellen ger Skandia förutsättningar att förstå och styra riskerna i verksamheten eftersom modellen baseras på Skandias egen riskprofil. Skandias kapitaltäckning, det vill säga kapitalbas i förhållande till kapitalkrav, var per den 31 december 2020 god både vad gäller det interna kapitalkravet och de legala kapitalkraven. När det gäller det legala kapitalkravet, solvenskapitalkravet, uppgick det till 65 366 MSEK och kapitalbasen för Skandia uppgick till 208 247 MSEK.

För att säkerställa att Skandia har tillräckligt mycket kapital för att täcka sina risker på lång sikt tar Skandia varje år fram en kapitalplan. Kapitalplanen är en framåtblickande analys av kapitaltäckningen. Analysen som har ett femårigt perspektiv utgår från rådande affärs- och investeringsplaner samt omfattar såväl legala som interna kapitalkrav. I analysen undersöks hur kapitaltäckningen förväntas utvecklas samt vad påverkan skulle bli i olika stressade scenarier. Scenarioanalysen visar på en god finansiell ställning och att Skandia klarar kapitaltäckningen i samtliga utvalda stressade scenarier.

Skandia genomför även, minst årligen, en egen risk- och solvensbedömning (ORSA). ORSA syftar till att säkerställa att Skandias solvens- och kapitalposition är förenlig med de krav som ställs i Skandias riskapitit. Genom ORSA bedömer Skandia det aggregerade kapitalbehovet på kort och medellång sikt med utgångspunkt i den egna riskprofilen. Ifall ORSA påvisar ett högre kapitalbehov än vad som framgår av legala eller interna kapitalkrav ska Skandia ta höjd för detta i kapitalplaneringen genom ett kapitaltillägg. Den sammantagna bedömningen i ORSA är att Skandia i dagläget är väl kapitaliserat och har en god kapitalposition.

Skandia är exponerad för framtida osäkerhetsfaktorer såsom marknadsutvecklingen, vilket ger upphov till risker av strategisk karaktär och har därför implementerat processer för att adekvat kunna reagera på samt hantera förändringar i omvärlden, kundbeteenden och regelsystem. Processerna och kontinuitetsarbetet har fungerat som var tänkt under 2020. Det innebär att de marknadsförändringar och de tillkommande osäkerheter som coronakrisen hittills har medfört har hanterats. Exempelvis har marknadsförändringar av än större storleksordning beaktats och hanterats i de stresstester och scenarioanalyser som återfinns i Skandias egna risk- och solvensbedömning (ORSA).

En mer ingående beskrivning av de risker Skandia är exponerad mot samt hur dessa risker hanteras återfinns i not 2, Skandias fondförsäkringsbolags årsredovisning not 2, Skandiabankens årsredovisning not 33 och i Skandiagruppens solvens- och verksamhetsrapport.

Tvister

Skandia är inblandad i ett fåtal tvister vars omfattning är att betrakta som normal med hänsyn till den bedrivna verksamheten. De flesta tvister avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka koncernens finansiella ställning.

Förväntad framtida utveckling

Vår omvärld är i stor förändring, den pågående pandemin har slagit hårt och fått stora negativa effekter, inte bara i form av mänskligt lidande utan även på den globala och svenska ekonomin. Samtidigt har coronapandemin föranlett förändrade beteenden och arbetssätt, där digitalisering, självservice och ett digitalt gränssnitt i mycket högre grad än tidigare

förväntas av Skandias kunder. Fokus på områden som hälsa och miljö har också ökat. I dessa osäkra tider står sig Skandia starkt och ser positivt på den framtida utvecklingen för koncernen.

Skandias affärsmodell med tjänstepension som bas samt kompletterande produkter för sparande, försäkringar för hälsa och trygghet, banktjänster och rådgivning gör det möjligt att erbjuda lösningar på de utmaningar som företag, individer och samhället står inför. Den ökande medellivslängden och det allt senare inträdet på arbetsmarknaden skapar stora påfrestningar på pensions- och välfärdssystemet. Utvecklingen medför att individen framöver kommer att behöva ta ett större ansvar för sig och sin familjs trygghet och hälsa samtidigt som arbetsgivarens roll som förmedlare av trygghet också växer. Det blir allt svårare att tillgodose välfärden genom enbart skattefinansiering, vilket betyder att efterfrågan sannolikt ökar på privata alternativ.

Fortsatt ekonomisk och politisk osäkerhet i världen, hållbarhet, digital kundupplevelse och självservice samt ökad konkurrens och fortsatt prispress är några av de områden som Skandia behöver förhålla sig till framöver. I syfte att säkerställa konkurrenskraft och kundvärde fortsätter Skandia på den inslagna linjen med att fokusera på hållbarhet, en bättre och effektivare kundupplevelse, högre kostnadseffektivitet samt att öka attraktiviteten och tydligheten i Skandias produkterbudanden. Samtidigt är en förväntad fortsatt avmattning i ekonomin parallellt med en fortsatt lågräntemiljö en utmaning för långsiktigt sparande. Skandia kommer att fortsätta sitt långsiktiga åtagande med att skapa en god och varaktig avkastning samt tydliggöra det hållbara värdeskapandet i sparerbudandena.

Hållbarhetsrapport

Denna rapport¹⁾ beskriver hur Skandia arbetar med hållbarhet inom områdena miljö, antikorrupktion, personal och sociala förhållanden samt mänskliga rättigheter, utifrån vad som anges i årsredovisningslagen (ÅRL).

Skandia har som mål att maximera värdet för ägarna, moderbolagets kunder, över livstiden av deras försäkringar genom att kombinera god avkastning och ett sunt risktagande.

Skandias verksamhet ska i enlighet med ägarinstruktionen bedrivas med utgångspunkt i fyra värderingar, varav en är att vara ett föredöme inom hållbarhet. I linje med ägarinstruktionen fastställer Skandias policy om hållbart företagande att Skandias verksamhet ska bedrivas ansvarsfullt och bidra till ett hållbart värdeskapande med långsiktiga kundrelationer i fokus.

I dialog med Skandias intressenter har följande områden rankats som de högst prioriterade fokusområdena för hållbarhet; hållbara produkter, hållbar rådgivning, motverkande av finansiell brottslighet och affäretik. Se sidan 36-57 för en fördjupad beskrivning av Skandias hållbarhetsarbete.

Affärsmodell

Kärnan i Skandias affär är tjänstepension med traditionell förvaltning, men Skandias kunder ska också kunna välja andra sparande- och trygghetsformer. Därför erbjuder Skandia privat pensionssparande och tjänstepensionsförsäkringar med flera förvaltningsalternativ, rådgivning, banktjänster samt lösningar för hälsa och trygghet.

Finansiell styrka och långsiktighet är grunden i Skandias affärsmodell för att skapa värde för ägare och kunder. Attraktiva erbjudanden med god avkastning och konkurrenskraftiga priser är avgörande för Skandias förmåga att skapa och behålla långsiktiga kundrelationer. Härigenom skapar Skandia hållbart värde och ekonomisk trygghet för ägare och kunder.

Genom Skandias affärsmodell kan Skandia erbjuda lösningar på de utmaningar som ägare, kunder och samhälle står inför. Utmaningar som lågt pensionssparande, höga ohälsotal och behov av samhällsinvesteringar. Det kommer Skandia att fortsätta att jobba för.

Internationella ramverk

Skandias hållbarhetsarbete tar utgångspunkt i internationella hållbarhetsramverk och ska bidra till FN:s globala hållbarhetsmål samt följa FN:s Global Compact, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, Parisavtalet om klimatförändringar och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Skandia ställer sig även bakom FN:s principer

för ansvarsfulla investeringar (UN PRI) för ökad samverkan och transparens inom kapitalförvaltning. Skandia förväntar sig också att de bolag som Skandia har affärsförbindelser med eller investerar i ställer sig bakom samma principer och koder som bland annat bygger på följande konventioner:

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna
- FN:s konvention om barnets rättigheter
- ILO:s kärnkonventioner
- Internationella miljökonventioner
- Konventioner mot mutor och korruption

➔ *För en sammanställning över samtliga externa initiativ och organisationer som Skandia stödjer, se [skandia.se](https://www.skandia.se).*

Styrning

Fullmäktiges ägarinstruktion och Skandias policy om hållbart företagande utgör grunden för styrningen av Skandias hållbarhetsarbete. Hållbarhet utgör en etablerad koncernövergripande process där vd har delegerat ägarskap för hållbarhetsprocessen till chef Kapitalförvaltning, till vilken Skandias Hållbarhetschef rapporterar. Ägaren av en koncerngemensam process har ett ansvar att utforma och besluta om processerna (inklusive nödvändiga styrdokument) samt tillse att dessa implementeras och följs upp inom de delar av koncernen som omfattas. Den uppföljning som görs frantar dock inte vd och affärsområdes- eller enhetschefer ansvaret att inom ramen för deras verksamhet löpande säkerställa att regler för verksamheten efterlevs och att eventuella brister åtgärdas.

Policy om hållbart företagande anger Skandias definition för hållbart företagande samt de internationella ramverk och riktlinjer som ligger till grund för Skandias hållbarhetsarbete. Policyn beskriver övergripande hållbarhetsrisker samt på vilket sätt Skandia ska bedriva sitt hållbarhetsarbete och hur det följs upp. Skandias hållbarhetsramverk tydliggör prioriterade områden, ambitioner och långsiktiga målsättningar för Skandias hållbarhetsarbete. Som stöd för arbetet finns även andra koncerngemensamma policydokument samt instruktioner och riktlinjer. Hänsyn till hållbarhetsrisker i investeringsverksamheten adresseras i Skandias policy om ägarstyrning.

Skandia har även utvecklat ett antal ställningstaganden som beskriver Skandias uppfattning om vad som kännetecknar ett väl utvecklat hållbarhetsarbete i bolagen som Skandia investerar i. I de fall Skandia är indirekt ägare kan exkluderingsringar i enlighet med policyn för ägarstyrning och ställningstagandena inte alltid garanteras. I dessa fall arbetar Skandia för att hitta en lösning vilket till exempel kan vara att arbeta

¹⁾ Hållbarhetsrapporten i Förvaltningsberättelsen sidan 85-91, samt resultatindikatorer på sidan 38-39 och 46-51, utgör den lagstadgade hållbarhetsrapporten.

för att påverka den externa förvaltaren eller att utvärdera andra investeringsmöjligheter. Skandia rapporterar årligen sitt hållbarhetsarbete enligt GRI:s standard för hållbarhetsrapportering.

Revisorn har lämnat ett yttrande över den lagstadgade hållbarhetsrapporten som är inkluderad i denna års- och hållbarhetsredovisning.

🔗 *För Skandias ställningstaganden samt hållbarhetsredovisning enligt GRI, se skandia.se.*

Styrande policyer och ställningstaganden

Tabellen nedan ger en överblick över hur Skandias policyer och ställningstaganden svarar mot olika hållbarhetsaspekter.

Miljö

Skandia ska arbeta för resurseffektivitet och ta miljöhänsyn i verksamheten genom att minska negativ miljöpåverkan och arbeta för att minska det direkta klimatavtrycket. Därtill ska Skandia verka för att minska negativa miljöeffekter på människor och miljö i värdekedjan utanför Skandias egen verksamhet. Sådana miljöeffekter kan exempelvis uppstå via leverantörer, investeringar eller relaterat till bolagets erbjudanden. Skandia arbetar för att vara transparenta och redovisar koncernens miljöpåverkan.

Policy och styrning

Skandias miljöansvar definieras i Skandias policy om hållbart företagande. Styrning av de miljöeffekter som uppstår av

verksamheten sker genom företagets instruktion om inköp, Skandias uppförandekod för leverantörer samt riktlinjer om resor och lokalförsörjning.

För investeringsverksamheten tydliggörs ansvaret i Skandias policy för ägarstyrning samt i särskilda ställningstaganden kring miljö, klimat och fossila bränslen.

Skandia har en etablerad ståndpunkt och ställningstaganden i klimatfrågan ur ett investeringsperspektiv. Skandia omprövar löpande dessa ställningstaganden och beslut inom miljö- och klimatområdet för att säkerställa att bolagets investeringsstrategi och sparerbjudande reflekterar den utveckling som sker i samhället. Skandia stödjer Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) kring finansiell rapportering av klimatrelaterade risker och möjligheter, har undertecknat FN-initiativet Montreal Carbon Pledge, och förbundit sig att årligen mäta och redovisa koldioxidavtrycket i aktiefonderna. Under 2020 har Skandias fondbolag beslutat om utökade hållbarhetskriterier som bland annat syftar till att minska klimatrisker i fonder med hållbarhetsfokus. Skandia Fastigheter har, förutom en bolagsanpassad hållbarhetspolicy, även en separat miljöpolicy och en handlingsplan för energi som upprättas på årsbasis.

Risker och riskhantering

Skandia arbetar kontinuerligt för att minska den negativa miljöeffekten av den egna verksamheten och strävar efter att ha 100 procent förnybar energi, använda miljöklassade byggnader och minska resandet inom koncernen.

Dokument ¹⁾	Beslutare samt översyn	Mänskliga rättigheter	Personal och sociala förhållanden	Antikorruption	Miljö
Policy om hållbart företagande	Styrelsen årligen	✓	✓	✓	✓
Policy för ägarstyrning	Styrelsen årligen	✓	✓	✓	✓
Policy om anställdas etik, mutor och visseblåsning	Styrelsen årligen	✓	✓	✓	
Policy om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism	Styrelsen årligen			✓	
Uppförandekod leverantörer	CFO vid behov	✓	✓	✓	✓
Ståndpunkt i klimatfrågan	ESG-forum vid behov				✓
Principer för aktieägarengagemang	ESG-forum vid behov	✓	✓	✓	✓
Ställningstaganden ²⁾	ESG-forum vid behov	✓	✓	✓	✓

1) De dokument som är beslutade av Skandias livbolags styrelse anpassas till dotterbolagen Skandias fondförsäkringsbolag, Skandiabanken, Skandias fondbolag och Skandias kapitalförvaltningsbolag.

2) Affärsetik, alkohol, arbetsvillkor, cannabis, fossila bränslen, kontroversiella vapen, miljö & klimat, mänskliga rättigheter, spel, statsobligationer och tobak.

För Skandia som pensionsbolag och kapitalförvaltare är det viktigt att förstå den negativa miljöeffekten som bolagen Skandia investerar i kan ge upphov till. Samtidigt behöver Skandia som en långsiktig ägare analysera vilka risker och möjligheter klimatförändringarna kommer innebära för avkastning och värdet på investeringarna. Se sidan 89 för rapportering av klimatrelaterade risker och möjligheter samt för rapportering av klimatrelaterad information enligt TCFD.

Resultat

Den klimatfärdplan som Skandia sjösatte under 2020 ökar takten i klimatanpassningen av den traditionella livportföljens och Skandias fondbolags investeringar. Under 2020 exkluderades 25 bolag inom fossila bränslen som en konsekvens av planens implementering. Bland dessa fanns aktörer som Exxon Mobil, Chevron och ConocoPhillips. Sedan 2016 har Skandia minskat koncernens fossila exponering bland annat genom att välja bort att investera i bolag som utviner kol. Skandias fondbolag och fondförsäkringsbolag har dessutom antagit en ambitiös plan i att utveckla ett större utbud av fonder med hållbarhetsfokus. För fler vidtagna åtgärder under året samt resultat av tillämpningen av policyer, se avsnitten Hållbart sparande på sidan 38, Miljöansvar i Skandias egen verksamhet på sidan 50 och Hållbarhet i leverantörskedjan på sidan 51.

Antikorruption

I tillägg till de krav som följer med Skandias verksamhet följer Skandia egna affärsetiska principer. God affärsetik ska upprätthållas i all verksamhet och inkluderas i relationen med kund samt i kravställning mot leverantörer och affärspartners. God affärsetik handlar om att ha ett gott omdöme i affärsrelationer och att arbeta för att förebygga affärsetiska risker och motverka finansiell brottslighet, brottslighet, korruption och mutor. Skandia har nolltolerans mot mutor och korruption.

Den organiserade brottsligheten är både snabb och föränderlig. Det är viktigt att Skandia följer denna utveckling och kontinuerligt strävar efter en än bättre förmåga att upptäcka samt förhindra att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. I det förebyggande arbetet mot penningtvätt och terrorismfinansiering utgår Skandia bland annat från processer för inhämtande av kundkänedom för att skaffa en uppfattning om vilket syfte kunden har med affärsförbindelsen samt hur kunden avser att använda Skandias produkter eller tjänster. Skandia riskbedömer varje enskild kund för att kunna vidta de åtgärder som är nödvändiga.

Policy och styrning

Skandia har en policy som berör anställdas etik, mutor och visselblåsning. Koncernen har också en uppförandekod för medarbetare samt en etablerad incidentrapportering och visselblåsarfunktion för rapportering av brister och incidenter samt anonym rapportering av oegentligheter. För Skandia är det viktigt att säkerställa att:

- Verksamheten bedrivs i enlighet med lagar och regler
- Skandia upprätthåller en öppen och förtroendebaserad kultur där otillbörliga förmåner och påverkan inte accepteras
- Affärsrelationer sköts på ett etiskt, lagenligt och korrekt sätt
- Ingen medarbetare eller annan som agerar i Skandias namn agerar korrupt eller oetiskt
- Inga bidrag lämnas till politiska partier eller politiska företrädare
- Skandia efterlever Institutet Mot Mutors näringslivskod

Skandias förväntningar på de bolag Skandia investerar i beskrivs i Skandias ställningstagande kring affärsetik samt ställningstagande kring statsobligationer.

Risker och riskhantering

Genom att, bland annat, löpande följa upp och inhämta kundkänedom bedöms riskerna så att Skandia kan vidta åtgärder mot de risker som koncernen eventuellt exponeras för. Skandia övervakar transaktioner med system vars syfte är att upptäcka avvikelser och misstänkta beteenden. Vid signaler om ett avvikande beteende utförs en djupare analys och vid misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism anmäler Skandia ärendet till Finanspolisen. Skandia vidtar även resoluta åtgärder för att förhindra ett fortsatt utnyttjande av koncernens produkter och tjänster.

Kampen mot den finansiella brottsligheten måste föras i nära samarbete mellan branschen och tillsynsmyndigheterna för att framgång ska nås. Skandia är aktivt i arbetet för motverkande av finansiell brottslighet inom Svensk Försäkring och Bankföreningen. Vidare har Skandia drivit penningtvätsfrågor via Svenska institutet mot penningtvätt (SIMPT), branschföreningarna Svenska försäkringsförmedlares förening, Fondhandlares förening och InsureSec.

Resultat

För vidtagna åtgärder under året samt resultat av tillämpningen av policyer, se avsnittet Affärsetik och motverka finansiell brottslighet på sidan 46.

Personal och sociala förhållanden

Skandia arbetar för engagerade och friska medarbetare och ledare som har möjlighet att prestera och utvecklas, vilket är en förutsättning för besluts- och genomförandekraft inom koncernen. Därtill vill Skandia vara en av branschens mest attraktiva arbetsgivare där alla behandlas med respekt och värdighet och har lika rättigheter, möjligheter samt skyldigheter. På årlig basis genomför Skandia ett analysarbete där graden av jämställdhet och mångfald inom koncernen utvärderas. Med utgångspunkt i detta arbete fattar Skandia beslut om eventuella aktiva åtgärder för ökad jämställdhet och mångfald. Skandia beaktar också arbetsrätt och sociala förhållanden i processen för ansvarsfulla investeringar.

Policy och styrning

Alla ledare i Skandia har ett tydligt uppdrag att motivera medarbetarna till att göra sitt bästa för att skapa största möjliga kundnytta. Skandias kultur och värderingar, ledarskap och förmåga att rekrytera och behålla duktiga medarbetare är centrala framgångsfaktorer i det arbetet. Rekrytering sker med tydliga riktlinjer där bland annat jämställdhet och mångfald inkluderas. Personalarbetet påverkas av Skandias årliga arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering samt av Skandias ägarinstruktion. Skandias förväntningar på de bolag Skandia investerar i beskrivs i Skandias ställningstagande kring arbetsvillkor. Förväntningarna på organisationens direkta leverantörer gällande varor och tjänster återfinns i Skandias uppförandekod för leverantörer.

Risker och riskhantering

För en långsiktigt lönsam verksamhet och god relation till Skandias ägare och kunder behöver Skandia säkra framtida kompetensförsörjning och vara en attraktiv arbetsgivare som attraherar och behåller rätt medarbetare. Skandia arbetar aktivt med kompetensförsörjning och kompetensutveckling, liksom en inkluderande kultur i en god arbetsmiljö.

Resultat

För vidtagna åtgärder under året samt resultat av tillämpningen av policyer, se erbjudandeavsnittet på sidan 22 samt avsnitten om Hållbart sparande på sidan 38, Affärsetik och motverka finansiell brottslighet på sidan 46, En inkluderande utvecklingsplats leder till ett hållbart Skandia på sidan 48 och Hållbarhet i leverantörskedjan på sidan 51.

Mänskliga rättigheter

Affärsverksamheten ska bedrivas på ett sätt som upprätthåller Skandias värderingar och som visar respekt för människor. Det innebär att Skandia ska ta ansvar för att förhindra och minimera eventuell negativ påverkan på mänskliga rättigheter. Vidare ska Skandia även verka för att de bolag som Skandia har affärsförbindelser med och/eller investerar i respekterar mänskliga rättigheter. Genom detta arbete kan Skandia få en bättre överblick över verksamhetens direkta och indirekta risker att orsaka, bidra eller bli länkade till brott mot mänskliga rättigheter.

Policy och styrning

Mänskliga rättigheter inkluderas i Skandias policy för hållbart företagande, Skandias policy för ägarstyrning, och i Skandias uppförandekod för leverantörer. Skandias förväntningar på de bolag Skandia investerar i beskrivs i Skandias ställningstagande kring mänskliga rättigheter, ställningstagande kring arbetsvillkor samt ställningstagande kring statsobligationer.

Risker och riskhantering

Skandia har ett ansvar att säkerställa att medarbetare behandlas lika och med respekt. Skandia hanterar såväl personlig, finansiell som hälsorelaterad data, och då personlig integritet är en av FN:s universella mänskliga rättigheter är en ansvarsfull hantering av denna data av största vikt. Skandia arbetar aktivt för att följa EU:s dataskyddsförordning (GDPR). Skandias utgångspunkt är att använda bolagets inflytande i inköpsammanhang för att förhindra och minska potentiella risker kopplade till brott mot mänskliga rättigheter. Leverantörerna analyseras och utvärderas med hjälp av självdeklaration och en riskanalys baserad på den bransch leverantören verkar inom, var verksamheten sker och leverantörens förmåga att hantera hållbarhetsfrågor. FN:s vägledande principer identifierar barn som en särskilt sårbar grupp. För att skydda barnets rättigheter grundade Skandia tillsammans med ECPAT finanskoalitionen mot barnsexhandel år 2008. Koalitionen samlar idag ett stort antal banker som samarbetar för att blockera betalningstransaktioner för handel med övergreppsbilder på barn. Skandia tillämpar även teknik för att blockera åtkomst av digitalt övergreppsmaterial på sina arbetsdatorer.

Resultat

För vidtagna åtgärder under året samt resultat av tillämpningen av policyer, se avsnitten Affärsetik och motverka finansiell brottslighet på sidan 46, En inkluderande utvecklingsplats leder till ett hållbart Skandia på sidan 48 och Hållbarhet i leverantörskedjan på sidan 51.

Rapportering av klimatrelaterad information enligt TCFD

Den internationella klimatpanelen The Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) förespråkar snabbare och mer omfattande åtgärder mot den globala uppvärmningen. IPCC förordar att uppvärmningen begränsas till under 1,5 grader istället för 2 grader. Detta eftersom världen redan nu, vid 1 grads global uppvärmning, drabbas av tydliga effekter av klimatförändringarna, som extremväder, höjda havsnivåer och minskat arktiskt istäcke.

Skandia ser klimatfrågan och den globala omställning som den föranleder, som en av vår tids största utmaningar. Klimatförändringarna är därför av särskild vikt att beakta i hela koncernens verksamhet. Samlad klimatforskning och internationella ramverk vägleder Skandias arbete på området.

Skandia ställer sig bakom och arbetar löpande med att implementera rekommendationerna i det internationella klimatinitiativet TCFD. Syftet med initiativet är att främja samhällets omställning genom att verka för att tillgängliggöra transparent och tydlig klimatrelaterad finansiell information. I implementeringen av TCFD arbetar Skandia med att analysera klimatrelaterade risker och möjligheter i koncernens investeringsobjekt. Därtill beaktar koncernen klimateffekter i sina investeringsbeslut.

Detta avsnitt redogör för Skandias hållbarhetsarbete utifrån TCFD:s rekommendationer för hållbarhetsrapportering. Rekommendationerna är uppbyggda kring fyra rapporteringssteg: styrning, strategi, riskhantering samt mål och måttal. Hållbarhetsrapporteringen i detta avsnitt följer strukturen enligt de fyra stegen.

Styrning av klimatfrågor

Inom Skandia är arbetet med hållbarhetsfrågor en koncernövergripande process. Processen ägs av vd med delegerat ansvar till chefen för koncernens kapitalförvaltning som får stöd i arbetet av hållbarhetschefen. Skandia har även ett särskilt ESG-forum där strategiska ESG-beslut för Skandias kapitalförvaltning fattas och där chefen för kapitalförvaltningen är ordförande.

Skandias styrelse säkerställer att hållbarhetsrelaterade risker hanteras på ett adekvat och effektivt sätt genom att på årlig basis anta Skandias policy för ägarstyrning, riskpolicy och policy om hållbart företagande. I riskpolicy definieras Skandias övergripande riskhanteringsprocess, enligt vilken hållbarhetsrisker behandlas. Skandias riskhanteringsprocess bygger på ett löpande arbete med att identifiera, värdera, hantera, följa upp och rapportera risker. I Skandias policy om hållbart företagande definieras Skandias miljöansvar, där ansvar för klimatfrågor ingår.

Skandia analyserar hållbarhetsrelaterade risker och rapporterar om dem till styrelsen i samband med koncernens årliga strategi- och affärsplaneringsprocess. I affärsplanen ingår mål som följs upp löpande under året. Rapporteringen av hållbarhetsrisker görs i koncernens års- och hållbarhetsredovisning samt i den egna risk- och solvensbedömningen (ORSA).

Inom Skandia finns ett placeringsutskott med särskilt ansvar för förvaltningen av bolagets finansiella placerings-tillgångar. Detta utskott utvärderar löpande risktagandet i förvaltningen och stödjer Skandias styrelse i strategiska förvaltningsbeslut. Placeringsutskottet genomförde i början av 2020 ett seminarium med fokus på klimatrisker ur ett investeringsperspektiv. Utskottet har under 2019 och 2020 diskuterat en klimatstrategi för traditionell förvaltning, Skandias klimatfärdplan. Klimatfärdplanen ställer bland annat upp mål för andelen fossila och gröna investeringar för traditionell förvaltning och antogs av styrelsen i samband med att Skandias affärsplan beslutades. Styrelsen för Skandias fondbolag antog under året utökade hållbarhetskriterier för fonder med hållbarhetsfokus med skärpta fossilkriterier.

Under 2020 uppdaterades koncernens ställningstagande om fossila bränslen. För investeringsverksamheten har Skandia även särskilda ställningstaganden kring miljö och klimat.

Strategi för hantering av klimatfrågor

Hållbarhet är ett av tre fokusområden som Skandia har antagit på koncernnivå. Koncernens arbete med hållbarhetsfrågor utgår från en löpande omvärldsanalys och följs upp i affärsplanen. Skandia vill bidra till ett hållbart värdeskapande genom att skapa god avkastning för koncernens kunder. Det förutsätter att klimatrisker och klimatrelaterade möjligheter beaktas i investeringsprocesserna. Skandia strävar även efter att genom investeringar och påverkansinsatser bidra till en klimatomställning i linje med Parisavtalet.

När den globala ekonomin står inför en stor omställning måste Skandias portföljer och fonder anpassas för att vara motståndskraftiga och bidra till klimatomställningen. Att äga bolag som saknar vilja eller förmåga att ställa om i enlighet med Parisavtalet innebär en finansiell risk för Skandia.

Skandia genomförde under 2019 en klimatscenarioanalys för att utvärdera motståndskraften hos den traditionella livportföljen och ett urval fonder i tre olika klimatscenarier. Analysen pekade på att portföljens diversifiering och förhållandevis låga vikt i energi- och industrisektorn utgör ett skydd mot omställningsrisker. Samtidigt visade analysen att Skandias avkastning kan påverkas positivt av en ökad exponering mot tillgångar som gynnas av omställningens drivkrafter, som förnybara energislag och klimatteknologi.

Slutsatserna från klimatscenarioanalysen bidrog till antagandet av Skandias nya klimatfärdplan. Klimatfärdplanen tydliggör Skandias ambition om en förvaltning i linje med Parisavtalet. Den ökar kraftigt takten för klimatanpassning av Skandias traditionella livportfölj. Som ett första steg i implementeringen av planen analyserade Skandia under året energibolag utifrån deras vilja och förmåga till omställning, vilket resulterade i att både Skandias livbolag och Skandias fondbolag exkluderade flera bolag.

Sedan 2016 har Skandia valt bort att investera i bolag vars omsättning till 30 procent eller mer kommer från utvinning av kol för energiändamål. Under 2019 skärptes kriteriet för uteslutning till fem procent. Under 2020 antogs nya kriterier för fonder med särskilt hållbarhetsfokus.

Skandia anser att ett aktivt och riktat påverkansarbete är ett viktigt verktyg för att driva på utvecklingen i linje med Parisavtalet och för att säkerställa klimatanpassning. Skandia arbetar därför aktivt med olika typer av påverkansinitiativ, dels riktat mot de verksamheter som

Skandia investerar i, dels för att vidareutveckla verktyg och förhållningssätt inom finanssektorn. Ett exempel är Skandias medverkan i Climate Action 100+, ett globalt samarbetsprojekt för investerare. Projektet syftar till att påverka de största utsläpparna av koldioxid för att de ska minska sina utsläpp och öka sin transparens kring klimatfrågan. Skandia medverkar i samarbetsprojektet som "leading investor" och "supporting investor". Under 2020 var Skandia med och drev ett initiativ genom det svenska investerarnätverket Hållbart Värdeskapande, där Sveriges största institutionella investerare gemensamt uppmanade 332 svenska börsbolag att förbättra klimatrapporteringen och synliggöra sina klimatrisker och möjligheter i enlighet med TCFD:s rapporteringsriktlinjer. Uppmaningen följdes upp med ett webinarium riktat till bolagen för att diskutera klimatrisker, vikten av rapportering och hur informationen används av investerare. Förbättrad klimatrapportering är en förutsättning för att Skandia och andra investerare ska kunna ta mer underbyggda klimatriskbaserade investeringsbeslut.

Hantering av klimatrisker

Klimatrelaterade risker och möjligheter i Skandias verksamhet har främst identifierats i den traditionella livportföljen och i fonderbidandet. Skandias bankverksamhet gör i dagsläget inte någon bedömning av klimatrisker men kommer förtydliga och öka fokus på detta i den existerande riskbedömningsprocessen.

Klimatrisker inkluderar omställningsrisker och fysiska risker. Omställningsrisker avser risker som är kopplade till övergången till ett koldioxidsnålt samhälle. Omställningen förväntas påverka en rad olika sektorer genom tekniskiften, klimatrelaterad reglering och förändrade konsumentbeteenden, vilket kan medföra betydande finansiella risker. Vidare kan fysiska konsekvenser av klimatförändringar leda till ökade kostnader och möjliga finansiella risker. Klimatrelaterade möjligheter omfattar investeringar som exempelvis bidrar till energieffektivisering, förnyelsebar energi, klimatanpassning samt nya produkter och tjänster. Klimatrisker kan uppstå på såväl kort som medellång och lång sikt och utgör inte bara en bolags- eller portföljrisk, utan även en marknadsrisk med potentiell påverkan på systemnivå.

Skandia hanterar klimatrelaterade finansiella risker bland annat genom diversifiering, det vill säga inves-

teringar i olika tillgångslag, sektorer och regioner. Klimatrelaterade risker och möjligheter beaktas i både allokeringsbeslut och enskilda investeringsbeslut för att säkerställa en god riskjusterad avkastning.

Skandias traditionella livportfölj är väl diversifierad, vilket innebär att den sprider riskerna på många olika typer av finansiella tillgångar. Den utgörs till cirka 65 procent av svenska tillgångar varav en stor andel är obligationer utgivna av svenska staten eller andra skuldinstrument med mycket hög kreditvärdighet. Utländska tillgångar är placerade i olika regioner, branscher och bolag. Den breda riskspridningen innebär att Skandia gör investeringar i bolag som kan antas vara exponerade mot klimatrisker men även i bolag som genom att bidra med lösningar på klimatomställningen har god tillväxtpotential.

Under 2020 tog Skandia fram och påbörjade implementeringen av en analysmodell för klimatrisker i tillgångs- slaget direktägda noterade aktier. Modellen bygger på en avvägd bedömning mellan två dimensioner: (1) bolagens förmåga att ställa om (tekniskt och ekonomiskt), och (2) bolagens vilja att ställa om. Såväl kvantitativa som kvalitativa parametrar beaktas i analysen. Skandia väljer därefter bort energibolag som saknar vilja eller förmåga att ställa om i linje med Parisavtalet. Det kan exempelvis röra sig om aktörer med verksamhet inom okonventionell olja, kraftproducenter med hög andel kol och energibolag som motverkar Parisavtalet genom strategisk lobbying.

Mål och resultat för Skandias arbete mot klimatförändringarna

Skandias utsläpp från den egna verksamheten är begränsade. Fokus för koncernens hållbarhetsarbete ligger därför på att adressera utsläpp från bolag som koncernen investerar i.

I Skandias klimatfärdplan från 2020 ingår konkreta mål för koncernens arbete med att bidra till klimatomställningen. Ambitionen är att minska Skandias totala exponering mot fossila bränslen i den traditionella livportföljen med 75 procent till 2025. En stegvis minskning av koncernens exponering mot den fossila energisektorn har påbörjats, med särskilt fokus på kolutvinning, kolbaserad kraftproduktion, okonventionell olje- och gasutvinning och energibolag som bedriver omfattande lobbying mot klimatregleringar på sina marknader. Under 2020 togs ett aktivt beslut om att exkludera 25 bolag inom fossila bränslen som

saknar vilja eller förmåga till omställning i enlighet med Parisavtalet.

Klimatfärdplanen anger att Skandia ska öka andelen fonder med hållbarhetsfokus. Sedan länge strävar Skandia efter att investera i bolag som står väl positionerade utifrån ett omställningsperspektiv och som bidrar med konkreta lösningar på klimatfrågan. Koncernen investerar bland annat i förnybar energi på den afrikanska kontinenten och i svensk vindkraft. Skandia har genom sin investeringsverksamhet även bidragit till att viktiga steg har tagits för att ersätta kol och olja med naturgas.

Koldioxidavtryck för Skandias traditionella livportfölj och i Skandias fonder publiceras årligen på skandia.se.

Mål: 75 procents minskning av exponering mot fossila bränslen till 2025 (basår 2019).

Mål: Beslut om att fördubbla gröna investeringar till 2025 (basår 2019).

Mål: Öka utbudet av antalet fonder (egna samt externa fonder) med hållbarhetsfokus.

Femårsöversikt, koncernen

Resultat, MSEK	2020	2019	2018	2017	2016
Premieintäkt, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring) ¹⁾	1 183	1 168	1 127	986	1 151
Premieinkomst, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring) ¹⁾	26 255	33 689	26 431	24 371	19 931
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen ¹⁾	18 108	47 305	11 214	27 423	32 179
Försäkringsersättningar, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring) ¹⁾	-931	-852	-849	-723	-727
Försäkringsersättningar livförsäkring (efter avgiven återförsäkring) ¹⁾	-15 786	-13 528	-13 501	-13 050	-14 695
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring) ¹⁾	-15 301	-26 167	-6 438	-5 886	-17 626
Återbäring och rabatter ¹⁾	-1 132	-991	-670	-444	-335
Försäkringsrörelsens tekniska resultat ¹⁾	9 764	40 179	16 962	32 374	20 012
Årets resultat ²⁾	8 323	37 880	13 743	29 443	16 565
Ekonomisk ställning, MSEK					
Placeringstillgångar ³⁾	535 086	525 234	445 019	437 578	397 122
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken ³⁾	173 248	170 110	147 484	200 677	186 406
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring) ³⁾	299 830	284 560	253 397	250 792	245 410
Konsolideringskapital ^{2,5)}	242 247	245 667	212 526	206 636	180 792
-varav redovisat eget kapital	207 526	210 405	181 931	178 522	157 785
-varav uppskjuten skatt	8 151	8 317	7 561	7 437	6 402
-varav övervärde i placeringstillgångar - placeringar i koncernföretag	26 570	26 945	23 034	20 677	16 605
Kollektivt konsolideringskapital ⁴⁾	49 197	46 002	22 207	42 753	40 146
Kapitalbas för försäkringsgruppen ²⁾	208 247	210 838	177 666	178 553	—
Solvenskapitalkrav för gruppen ²⁾	65 366	63 957	53 600	62 399	—
Kapitalbas för det finansiella konglomeratet ²⁾	208 247	210 838	177 666	178 553	—
Erforderligt kapitalkrav för det finansiella konglomeratet ²⁾	65 366	63 957	53 600	62 399	—

I nyckeltalen för år 2016 är den danska verksamheten inkluderad, varför ingen avvecklad verksamhet särredovisas.

¹⁾ Koncernen exklusive avvecklad verksamhet för åren 2020, 2019, 2018 och 2017.

²⁾ Koncernen inklusive avvecklad verksamhet.

³⁾ Koncernen exklusive avvecklad verksamhet 2020, 2019 och 2018 men inklusive avvecklad verksamhet 2017.

⁴⁾ Helt hänförligt till moderbolaget.

⁵⁾ Fonder hänförliga till AI Pension (62 MSEK) undantas vid beräkning av konsolideringskapitalet. Siffran för 2019 har justerats för detta.

Fortsättning Femårsöversikt, koncernen

Nyckeltal, procent	2020	2019	2018	2017	2016
Skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent ^{1,2)}	79	73	75	71	64
Driftskostnadsprocent ^{1,3)}	15	15	16	19	21
Totalkostnadsprocent ^{1,4)}	94	88	92	91	84
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent ^{1,5,13)}	0,72 (0,42)	0,44	0,53	0,56	0,54
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning ^{6,7)}	2,0	2,7	2,2	2,8	3,0
Totalavkastning ^{6,7)}	3,8	11,0	2,6	6,6	8,2
Ekonomisk ställning					
Kollektiv konsolideringsgrad ^{7,8)}	110	110	105	111	111
Solvensgrad ^{7,9)}	171	175	170	173	167
Bankverksamhet					
Kreditförlustnivå i procent ¹⁰⁾	0,02	0,01	0,00	0,02	0,02
Total kapitalrelation ¹¹⁾	20,7	21,9	24,0	25,3	18,9
Kärnprimärkapitalrelation ¹²⁾	18,5	19,5	19,2	20,2	15,0

¹⁾ Koncernen inklusive avvecklad verksamhet förutom avseende 2020 och 2019.

²⁾ Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkter netto.

³⁾ Skadeförsäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter netto.

⁴⁾ Försäkringsersättningar samt försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter netto.

⁵⁾ Livförsäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till genomsnittliga placeringstillgångar.

⁶⁾ Se not 52.

⁷⁾ Helt hänförligt till moderbolaget.

⁸⁾ Enligt retrospektivmetoden.

⁹⁾ Förhållandet mellan moderbolagets totala nettotillgångar och försäkringstekniska avsättningar.

¹⁰⁾ Kreditförluster i förhållande till utlåning till allmänheten exklusive placering hos Riksgälden.

¹¹⁾ Kapitalbas i förhållande till riskvägda tillgångar. Från och med 31 december 2018 tillämpas riskviktsgolvet för svenska boläneeponeringar direkt i Pelare 1. Jämförelsesiffran för 2017 har omräknats till denna metod.

¹²⁾ Kärnprimärkapital i förhållande till riskvägda tillgångar. Från och med 31 december 2018 tillämpas riskviktsgolvet för svenska boläneeponeringar direkt i Pelare 1. Jämförelsesiffran för 2017 har omräknats till denna metod.

¹³⁾ Siffror i parentes är exklusive engångsnedskrivning av förutbetalda anskaffningskostnader i fjärde kvartalet 2020 om 2 068 MSEK, se vidare not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Femårsöversikt, moderbolaget

Resultat, MSEK	2020	2019	2018	2017	2016
Premieinkomst, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	26 162	33 597	26 330	24 257	19 484
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	19 175	46 060	6 853	22 190	27 413
Försäkringsersättningar livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	-15 931	-13 693	-13 641	-13 203	-13 606
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	-15 175	-26 204	-6 285	-5 559	-18 534
Återbäring och rabatter	-1 132	-991	-670	-443	-335
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	9 021	36 831	10 764	25 509	13 026
Årets resultat	8 278	36 517	10 080	24 645	12 201
Ekonomisk ställning, MSEK					
Placeringsstillgångar ¹⁾	541 781	530 738	448 826	437 866	400 561
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	301 599	286 476	255 213	249 214	243 974
Konsolideringskapital	208 969	212 806	181 321	178 709	159 107
- varav redovisat eget kapital ²⁾	182 201	185 670	157 438	157 143	141 563
- varav obeskattade reserver	—	—	790	771	752
- varav uppskjuten skatt	198	191	58	118	186
- varav övertillgångar i placeringstillgångar - placeringar i koncernföretag	26 570	26 945	23 035	20 677	16 605
Kollektivt konsolideringskapital	49 197	46 002	22 207	42 753	40 146
Kapitalbas för företaget ³⁾	210 268	212 540	178 664	179 279	162 931
- varav primärkapital	210 268	212 540	178 664	179 279	162 931
- varav tilläggskapital	—	—	—	—	—
Minimikapitalkrav för företaget ³⁾	12 082	11 435	9 652	11 041	10 099
Solvenskapitalkrav för företaget ³⁾	48 327	45 739	38 240	44 164	40 395
Nyckeltal, procent					
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent ^{4, 8)}	0,81 (0,40)	0,41	0,41	0,41	0,43
Förvaltningskostnadsprocent inklusive kapitalförvaltningskostnader ^{4, 8)}	0,84 (0,43)	0,44	0,45	0,45	0,47
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning ⁵⁾	2,0	2,7	2,2	2,8	3,0
Totalavkastning ⁵⁾	3,8	11,0	2,6	6,6	8,2
Ekonomisk ställning					
Kollektivt konsolideringsgrad ⁶⁾	110	110	105	111	111
Solvensgrad ⁷⁾	171	175	170	173	167

¹⁾ Värderade till verkligt värde.

²⁾ Fonder hänförliga till AI Pension (62 MSEK) undantas vid beräkning av konsolideringskapitalet.

³⁾ Från och med 2016 tillämpas de övergångsregler som följde med implementeringen av Solvens 2 vilket innebär Solvens 1 för tjänstepensionsförsäkring och Solvens 2 för övrig livförsäkring. I enlighet med dessa övergångsregler har solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet beräknats som en sammansättning av kapitalkraven för respektive verksamhet.

⁴⁾ Driftskostnader, exklusive respektive inklusive kapitalförvaltningskostnader, i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital enligt totalavkastningstabellen.

⁵⁾ Se not 52.

⁶⁾ Enligt retrospektivmetoden.

⁷⁾ Förhållandet mellan totala nettotillgångar och försäkringstekniska avsättningar.

⁸⁾ Siffror i parentes är exklusive engångsnedskrivning av förutbetalda anskaffningskostnader i fjärde kvartalet 2020 om 2 068 MSEK, se vidare not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets resultat i moderbolaget Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt 8 278 MSEK överföres till konsolideringsfonden för respektive försäkringsgren enligt följande:

Konsolideringsfond	MSEK
Förmånsbestämd traditionell försäkring	419
Avgiftsbestämd traditionell försäkring	7 700
Sjukförsäkring	65
Premiefrielseförsäkring	94
Grupplivförsäkring	67
Uppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring	-67
	8 278

Styrelsen föreslår bolagsstämman att bemyndiga styrelsen att - i enlighet med bolagets principer för överskottshantering och löpande beaktande av bolagets solvens - använda upp till konsolideringsfondens medel för slutlig tilldelning i samband med utbetalning av pension och annan försäkringsersättning, överföring av försäkringskapital (flytt) och återköp med mera.

Resultatanalys, moderbolaget

MSEK	Totalt	Direkt försäkring i Sverige					
		Förmåns- bestämd traditionell försäkring	Avgifts- bestämd traditionell försäkring	Sjuk- försäkring	Premie- befrielse- försäkring	Gruppliv- försäkring	Uppsägbar sjuk- och olycksfalls- försäkring
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring) ¹⁾	26 162	485	24 030	599	201	571	276
Kapitalavkastning, intäkter	21 445	673	20 297	259	76	69	71
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10 233	343	9 697	102	31	32	28
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring) ²⁾	-15 931	-299	-14 628	-296	-91	-398	-219
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	-15 175	-336	-14 932	-2	2	37	56
Återbäring och rabatter	-1 132	-23	-376	-365	-42	-130	-196
Driftskostnader	-4 043	-28	-3 760	-95	-40	-72	-48
Kapitalavkastning, kostnader	-12 503	-375	-11 878	-136	-40	-37	-37
Övriga tekniska kostnader	-35	-1	-33	-1	0	0	0
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	9 021	439	8 417	65	97	72	-69
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	9 021	439	8 417	65	97	72	-69
Bokslutsdispositioner	—	—	—	—	—	—	—
Resultat före skatt	9 021	439	8 417	65	97	72	-69
Aktuell skatt	-736	-17	-717	-1	-1	0	0
Uppskjuten skatt	-7	-3	—	1	-2	-5	2
Årets resultat	8 278	419	7 700	65	94	67	-67
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)							
Livförsäkringsavsättning	297 861	10 559	287 109	25	8	123	37
Avsättning för oreglerade skador	3 738	0	115	2 681	344	73	525
	301 599	10 559	287 224	2 706	352	196	562

MSEK	Totalt	Direkt försäkring i Sverige					
		Förmåns- bestämd traditionell försäkring	Avgifts- bestämd traditionell försäkring	Sjuk- försäkring	Premie- befrielse- försäkring	Gruppliv- försäkring	Uppsägbar sjuk- och olycksfalls- försäkring
Försäkringstekniska avsättningar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)							
Villkorad återbäring	1 289	—	1 289	—	—	—	—
	1 289	—	1 289	—	—	—	—
TOTALT ÅTERBÄRINGSMEDEL							
FÖRE ÅRETS RESULTAT	173 984	5 417	158 870	5 011	1 708	1 817	1 161
Verksamhetsgrenen avser kollektivavtalade tjänstepensioner för anställda inom Skandia-koncernen med mera, enligt nedan.							
Livförsäkringsavsättning	5 233	5 233					
Konsolideringsfond efter årets resultat	3 437	3 437					
Noter till resultatanalys för moderbolaget							
¹⁾ Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)							
Premieinkomst	26 170	485	24 034	601	201	572	277
Premier för avgiven återförsäkring	-8	0	-4	-3	-1	0	0
	26 162	485	24 030	598	200	572	277
²⁾ Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)							
Utbetalda försäkringsersättningar							
Före avgiven återförsäkring	-16 050	-371	-14 603	-432	-114	-389	-141
Återförsäkrars andel	—	—	—	—	—	—	—
Förändring i Avsättning för oreglerade skador							
Före avgiven återförsäkring	119	71	-24	135	24	-9	-78
Återförsäkrars andel	—	—	—	—	—	—	—
	-15 931	-300	-14 627	-297	-90	-398	-219

Räkenskaper

Finansiella rapporter

Resultaträkning	99
Rapport över totalresultat	101
Balansräkning	102
Rapport över förändringar i eget kapital, koncernen	104
Rapport över förändringar i eget kapital, moderbolaget	105
Kassaflödesanalys	106

Noter

1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper	108
2 Risker och riskhantering	118

Noter till resultaträkning

3 Premieinkomst, livförsäkringsrörelsen	129
4 Kapitalavkastning intäkter, teknisk redovisning	129
5 Orealiserade vinster på placeringstillgångar, teknisk redovisning	129
6 Utbetalda försäkringsersättningar	130
7 Återbäring och rabatter	130
8 Driftskostnader	130
9 Kapitalavkastning kostnader, teknisk redovisning	131
10 Orealiserade förluster på placeringstillgångar, teknisk redovisning	131
11 Övriga tekniska intäkter och kostnader	131
12 Kapitalavkastning intäkter, icke-teknisk redovisning	131
13 Kapitalavkastning kostnader, icke-teknisk redovisning	131
14 Resultat- och balansräkning bankverksamhet	132
15 Resultat övrig rörelsedrivande verksamhet, före bokslutsdispositioner	134
16 Övriga kostnader	134
17 Skatt	134
18 Resultat från avvecklad verksamhet	135
19 Nettoresultat per kategori placeringstillgångar samt övriga finansiella tillgångar och skulder	136

Noter till balansräkning

20 Immateriella tillgångar	137
21 Byggnader och mark/Förvaltningsfastigheter	139
22 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	140

23 Aktier och andelar	142
24 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	142
25 Derivat	143
26 Tillgångar för villkorad återbäring	144
27 Fondförsäkringstillgångar	144
28 Övriga fordringar	144
29 Materiella tillgångar	144
30 Avsättning för skatter	144
31 Förutbetalda anskaffningskostnader	145
32 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	145
33 Eget kapital	146
34 Ej intjänade premier och kvardröjande risker före avgiven återförsäkring	146
35 Livförsäkringsavsättning före avgiven återförsäkring	147
36 Avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring	148
37 Villkorad återbäring	149
38 Fondförsäkringsåtaganden	149
39 Pensioner och liknande förpliktelser	150
40 Övriga avsättningar	151
41 Skulder avseende direkt försäkring	152
42 Övriga skulder	152
43 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	152
44 Ställda och erhållna säkerheter	152
45 Eventualförpliktelser och åtaganden	153
46 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden	154
47 Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal	162
Övriga upplysningar	
48 Leasing	164
49 Medelantal anställda samt löner och ersättningar	165
50 Upplysningar närstående	171
51 Andelar i andra företag	172
52 Avstämning avkastning i totalavkastningstabell mot finansiella rapporter	173
53 Händelser efter balansdagen	174
54 Förslag till vinstdisposition	174

Resultaträkning

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2020	2019	2020	2019
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN					
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)		1 183	1 168	—	—
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		—	—	—	—
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)		-931	-852	—	—
Driftskostnader	8	-178	-181	—	—
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		74	135	—	—
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN					
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)					
Premieinkomst	3	26 264	33 700	26 170	33 608
Premier för avgiven återförsäkring		-9	-11	-8	-11
		26 255	33 689	26 162	33 597
Kapitalavkastning, intäkter	4	19 674	24 594	21 445	25 950
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	5	10 233	28 196	10 233	24 722
Intäkter från investeringsavtal		1 054	1 109	—	—
Övriga tekniska intäkter	11	1 511	1 531	—	—
Försäkringsersättningar					
Utbetalda försäkringsersättningar	6	-15 937	-14 006	-16 050	-14 126
Förändring i Avsättning för oreglerade skador		151	478	119	433
		-15 786	-13 528	-15 931	-13 693
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)					
Livförsäkringsavsättning					
Före avgiven återförsäkring		-15 373	-25 976	-15 247	-26 013
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka livförsäkringstagaren bär risk					
Villkorad återbäring		72	-191	72	-191
		-15 301	-26 167	-15 175	-26 204
Återbäring och rabatter	7	-1 132	-991	-1 132	-991
Driftskostnader	8	-4 984	-2 904	-4 043	-1 938
Kapitalavkastning, kostnader	9	-11 533	-5 485	-12 503	-4 612
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	-266	—	—	—
Övriga tekniska kostnader	11	-35	0	-35	0
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		9 690	40 044	9 021	36 831

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2020	2019	2020	2019
ICKE-TEKNISK REDOVISNING					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		74	135	—	—
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		9 690	40 044	9 021	36 831
Kapitalavkastning intäkter	12	51	38	—	—
Orealiserade vinster på placeringstillgångar		1	5	—	—
Kapitalavkastning kostnader	13	-68	-94	—	—
Orealiserade förluster på placeringstillgångar		0	—	—	—
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		—	—	—	—
Resultat från bankverksamhet	14	304	140	—	—
Resultat övriga rörelsedrivande enheter	15	54	-13	—	—
Övriga kostnader	16	-615	-644	—	—
RESULTAT FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER OCH SKATT		9 491	39 611	9 021	36 831
Bokslutsdispositioner					
Förändring periodiseringsfond		—	—	—	790
RESULTAT FÖRE SKATT		9 491	39 611	9 021	37 621
Avkastningsskatt och kupongskatt	17	-968	-910	-739	-679
Skatt på årets resultat	17	-63	-993	-4	-425
ÅRETS RESULTAT FRÅN KVARVARANDE VERKSAMHETER		8 460	37 708	8 278	36 517
RESULTAT FRÅN AVVECKLAD VERKSAMHET	18	-137	172	—	—
ÅRETS RESULTAT		8 323	37 880	8 278	36 517
Årets resultat hänförligt till					
- försäkringstagarna		8 234	37 469	8 278	36 517
- kapitalandelsägarna		91	398	—	—
- innehav utan bestämmande inflytande		-2	13	—	—

Rapport över totalresultat

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
ÅRETS RESULTAT	8 323	37 880	8 278	36 517
Övrigt totalresultat				
Poster som inte omklassificeras till periodens resultat				
Omvärdering av förmånsbestämda pensioner	-161	-494	—	—
Skatter hänförligt till omvärdering av förmånsbestämda pensioner	0	1	—	—
	-161	-493	—	—
Poster som har omklassificerats eller kan omklassificeras till periodens resultat				
Valutakursdifferenser vid omräkning av utlandsverksamhet				
Vinster/förluster uppkomna under året	0	-6	—	—
Omfört till resultaträkningen, avvecklad verksamhet	-3	-272	—	—
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde				
Omklassificering till resultaträkningen vid avyttring	0	-1	—	—
Orealiserade värdeförändringar	17	12	—	—
Skatter hänförligt till värdeförändringar	-3	-2	—	—
	11	-269	—	—
Övrigt totalresultat efter skatt	-150	-762	—	—
ÅRETS TOTALRESULTAT	8 173	37 118	8 278	36 517
Årets totalresultat hänförligt till				
- försäkringstagarna	8 084	36 707	8 278	36 517
- kapitalandelsägarna	91	398	—	—
- innehav utan bestämmande inflytande	-2	13	—	—

Balansräkning

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		31 dec 2020	31 dec 2019	31 dec 2020	31 dec 2019
TILLGÅNGAR					
Immateriella tillgångar	20	4 250	4 865	—	—
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark/Förvaltningsfastigheter	21	58 911	59 455	—	—
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	22	21	19	41 584	40 125
Andra finansiella placeringstillgångar					
Aktier och andelar	23	200 372	175 653	200 363	175 650
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	24	235 112	251 730	232 800	249 642
Lån		4 538	3 257	4 332	3 257
Derivat	25	3 339	1 716	3 339	1 715
Återköpsttransaktioner		32 793	33 404	32 793	33 404
		535 086	525 234	515 211	503 793
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk					
Tillgångar för villkorad återbäring	26	21 309	22 923	—	—
Fondförsäkringstillgångar	27	151 939	147 187	—	—
		173 248	170 110	—	—
Tillgångar i bankverksamhet	14	86 171	77 786	—	—
Fordringar					
Fordringar avseende direkt försäkring		217	127	102	26
Övriga fordringar	28	1 190	2 050	710	1 498
		1 407	2 177	812	1 524
Andra tillgångar					
Materiella tillgångar	29	1 009	1 259	58	60
Kassa och bank		15 329	10 861	15 009	10 420
Aktuell skattefordran	30	188	52	119	7
Uppskjuten skattefordran	30	353	399	9	12
		16 879	12 571	15 195	10 499
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränte- och hyresintäkter		997	1 150	990	1 143
Förutbetalda anskaffningskostnader	31	237	2 338	—	2 059
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	32	1 677	1 835	94	100
		2 911	5 323	1 084	3 302
TOTALT TILLGÅNGAR		819 952	798 066	532 302	519 118

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		31 dec 2020	31 dec 2019	31 dec 2020	31 dec 2019
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	33				
Konsolideringsfond		172 211	147 442	173 984	149 215
Reserver		-1 622	-1 472	—	—
Balanserad vinst		22 416	21 464	—	—
Årets resultat		8 234	37 469	8 278	36 517
Eget kapital hänförligt till kapitalandelsägare		6 019	5 214	—	—
Innehav utan bestämmande inflytande		331	336	—	—
Årets resultat, innehav utan bestämmande inflytande		-2	13	—	—
		207 587	210 466	182 262	185 732
Försäkringstekniska avsättningar					
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	34	294	283	—	—
Livförsäkringsavsättningar	35	294 334	279 009	297 861	282 614
Avsättning för oreglerade skador	36	5 202	5 268	3 738	3 862
		299 830	284 560	301 599	286 476
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk					
Villkorad återbäring	37	22 598	24 284	1 289	1 361
Fondförsäkringsåtaganden	38	151 968	147 230	—	—
		174 566	171 514	1 289	1 361
Andra avsättningar					
Pensioner och liknande förpliktelser	39	5 066	5 053	27	33
Aktuell skatt	30	193	414	—	346
Uppskjuten skatt	30	8 507	8 722	207	204
Övriga avsättningar	40	138	117	—	—
		13 904	14 306	234	583
Skulder i bankverksamhet	14	81 657	73 522	—	—
Skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	41	2 601	2 485	2 208	2 043
Skulder avseende återförsäkring		4	6	4	6
Derivat	25	1 592	1 312	1 592	1 312
Återköpstransaktioner		32 791	34 604	32 791	34 604
Övriga skulder	42	4 350	4 092	9 954	6 584
		41 338	42 499	46 549	44 549
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	43	1 070	1 199	369	417
TOTALT EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		819 952	798 066	532 302	519 118

Rapport över förändringar i eget kapital, koncernen

MSEK	Reserver					Årets resultat	Eget kapital hänförligt till försäkrings-tagarna	Eget kapital hänförligt till kapital- andels-ägare ¹⁾	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt Eget kapital
	Konsolideringsfond	Reserv för verkligt värde	Förmåns- för bestämda pensions- planer	Omräk- nings- reserv	Balanse- rad vinst					
2019										
Ingående balans 1 jan 2019	145 585	-12	-975	277	18 186	13 358	176 419	5 158	354	181 931
Vinstdisposition 2019	10 080	—	—	—	3 278	-13 358	—	—	—	—
Utbetalning till minoritetsägare	—	—	—	—	—	—	—	—	-18	-18
Förändring kapitalandelslån	—	—	—	—	—	—	—	-342	—	-342
Beståndsöverlåtelse AI Pension	2 640	—	—	—	—	—	2 640	—	—	2 640
lanspråktagen konsolideringsfond	-10 863	—	—	—	—	—	-10 863	—	—	-10 863
Årets resultat	—	—	—	—	—	37 469	37 469	398	13	37 880
Övrigt totalresultat före skatt	—	11	-494	-278	—	—	-761	—	—	-761
Skatt redovisat i övrigt totalresultat	—	-2	1	—	—	—	-1	—	—	-1
Årets totalresultat	—	9	-493	-278	—	37 469	36 707	398	13	37 118
Utgående balans 31 dec 2019	147 442	-3	-1 468	-1	21 464	37 469	204 903	5 214	349	210 466
2020										
Ingående balans 1 jan 2020	147 442	-3	-1 468	-1	21 464	37 469	204 903	5 214	349	210 466
Vinstdisposition 2020	36 517	—	—	—	952	-37 469	—	—	—	—
Utbetalning till minoritetsägare	—	—	—	—	—	—	—	—	-18	-18
Förändring kapitalandelslån	—	—	—	—	—	—	—	714	—	714
Engångsutbetalning	-400	—	—	—	—	—	-400	—	—	-400
lanspråktagen konsolideringsfond	-11 348	—	—	—	—	—	-11 348	—	—	-11 348
Årets resultat	—	—	—	—	—	8 234	8 234	91	-2	8 323
Övrigt totalresultat före skatt	—	17	-161	-3	—	—	-147	—	—	-147
Skatt redovisat i övrigt totalresultat	—	-3	0	—	—	—	-3	—	—	-3
Årets totalresultat	—	14	-161	-3	—	8 234	8 084	91	-2	8 173
Utgående balans 31 dec 2020	172 211	11	-1 629	-4	22 416	8 234	201 239	6 019	329	207 587

¹⁾ Eget kapital hänförligt till kapitalandelsägare avser kapitalandelslån emitterade av bolag inom Skandias fastighetskoncern vilka har klassificerats som egetkapitalinstrument; detta då långivarna har rätt att ta del av bolagens resultat, både positiva och negativa. Lånen ingår som en del av konstruktionen av en fastighetsfond som erbjuds externa investerare via koncernbolaget Thule Fund SICAV S.A., SICAV-SIF.

Rapport över förändringar i eget kapital, moderbolaget

MSEK	Konsolideringsfond	Årets resultat	Eget kapital hänförligt till försäkrings-tagarna
2019			
Ingående balans 1 jan 2019	147 358	10 080	157 438
Vinstdisposition 2019	10 080	-10 080	—
Beståndsöverlåtelse AI Pension	2 640	—	2 640
anspråktagen konsolideringsfond	-10 863	—	-10 863
Årets resultat	—	36 517	36 517
Övrigt totalresultat efter skatt	—	—	—
Årets totalresultat	—	36 517	36 517
Utgående balans 31 dec 2019	149 215	36 517	185 732
2020			
Ingående balans 1 jan 2020	149 215	36 517	185 732
Vinstdisposition 2020	36 517	-36 517	—
Engångsutbetalning	-400	—	-400
anspråktagen konsolideringsfond	-11 348	—	-11 348
Årets resultat	—	8 278	8 278
Övrigt totalresultat efter skatt	—	—	—
Årets totalresultat	—	8 278	8 278
Utgående balans 31 dec 2020	173 984	8 278	182 262

Kassaflödesanalys

MSEK	Not	Koncernen	
		2020	2019
Den löpande verksamheten			
Resultat före skatt		9 491	39 611
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet i den löpande verksamheten	1	6 632	-12 427
Betald skatt		-1 528	-397
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder		14 595	26 787
Omföring kassaflöde från den löpande verksamheten hänförlig till bankverksamhet till			
Kassaflöde i Bankverksamhet ¹⁾		-303	-155
Kapitaltillskott till Bankverksamhet ¹⁾		—	-500
Kassaflöde i Bankverksamhet (inklusive kapitaltillskott) ¹⁾		3 201	-1 118
Utbetalt från konsolideringsfond		-11 748	-8 223
Kassaflöde från förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto	2	-14	-2 261
Förändring av övriga placeringstillgångar som används i rörelsen, netto		124	-20 878
Förändring avsättningar för andra risker och avsättningar		-48	3 754
Förändring övriga rörelsefordringar och rörelseskulder		1 479	2 527
Kassaflöde från den löpande verksamheten		7 286	-67
<i>varav hänförligt till avvecklad verksamhet</i>		—	-99
Investeringsverksamheten			
Hänförligt till avvecklad verksamhet		-137	172
Övrigt		154	-55
Kassaflöde från investeringsverksamheten		17	117
Finansieringsverksamheten			
Förändring kapitalandelslån		714	-342
Betald utdelning		-18	-18
Amortering leasingsskuld		-88	-103
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		608	-463
ÅRETS KASSAFLÖDE		7 911	-413
Förändring i likvida medel²⁾			
Likvida medel vid årets början		11 099	11 735
Årets kassaflöde		7 911	-413
Kursdifferens i likvida medel		-241	-223
Likvida medel vid årets slut	3	18 769	11 099

¹⁾ I Kassaflödet från den löpande verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder, 14 595 (26 787) MSEK, ingår kassaflöde från bankverksamheten 303 (155) MSEK. Samma kassaflöde ingår även i raden Kassaflöde i Bankverksamhet 3 201 (-1 118) MSEK vilket gör att en omföring mellan dessa på 303 (155) MSEK särredovisas. På samma sätt särredovisas kapitaltillskott till bankverksamheten - (500) MSEK då detta inte är ett kassaflöde för koncernen men som ingår i Kassaflöde i Bankverksamhet. Övriga flöden i kassaflödesanalysen är exklusive bankverksamhet.

²⁾ Som likvida medel redovisas banktillgodohavanden, clearingfordringar respektive clearingskulder samt dagslån med ursprunglig löptid kortare än tre dagar.

Noter till kassaflödesanalysen

MSEK	Koncernen	
	2020	2019
¹⁾ Justering för poster som ej ingår i kassaflödet i den löpande verksamheten		
Resultat intresseföretag	-1	-5
Kreditförluster	13	6
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader	2 101	-158
Värdeförändringar placeringstillgångar	-20 539	-33 147
Värdeförändringar utlåning	-69	39
Av- och nedskrivningar	747	795
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	15 245	25 702
Avsättning till pensioner enligt IAS19	94	90
Förändring övriga avsättningar	-67	-72
Ej realiserat valutakursresultat	9 108	-5 677
	6 632	-12 427
²⁾ Kassaflöde från förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto		
Förändring försäkringstekniska avsättningar, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto ¹⁾	-6 037	-48 128
Köp och försäljning placeringstillgångar, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto ¹⁾	6 023	45 867
	-14	-2 261
¹⁾ I förändringen ingår -39 250 MSEK respektive 36 980 MSEK avseende avvecklad verksamhet för 2019.		
³⁾ Specifikation likvida medel		
Likvida medel enligt balansräkning	15 329	10 862
Likvida medel bankverksamhet ¹⁾	3 440	237
Likvida medel enligt kassaflödesanalys²⁾	18 769	11 099
¹⁾ Likvida medel bankverksamhet redovisas bland tillgångar bankverksamhet i balansräkningen.		
²⁾ Likvida medel		
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	18 341	10 881
Utlåning till kreditinstitut	499	322
Skulder kreditinstitut	-71	-104
	18 769	11 099
Upplysningar om erhållna och betalda räntor		
Erhållna räntor	4 529	5 831
Betalda räntor	695	1 150

Noter

Alla belopp i MSEK om ej annat anges.

1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Innehållsförteckning

1. Allmän information
2. Grund för årsredovisningens upprättande
3. Ändrade redovisningsprinciper och nya bedömningar
4. Värderingsgrunder vid upprättande av företagets finansiella rapporter
5. Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar och kritiska bedömningar för redovisningsändamål
6. Koncernredovisning
7. Uppställningsform i resultat- och balansräkning
8. Utländsk valuta
9. Över- och underskottshantering i moderbolaget
10. Immateriella tillgångar
11. Placeringsstillgångar
12. Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken
13. Finansiella instrument i bankverksamheten
14. Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar
15. Försäkringsavtal och finansiella avtal
16. Pensioner för egen personal
17. Andra avsättningar
18. Leasing
19. Obeskattade reserver
20. Skatt
21. Koncernbidrag och aktieägartillskott i juridisk person
22. Eventualförpliktelser
23. Kassaflödesanalys
24. Avvecklad verksamhet

1. Allmän information

Denna årsredovisning och koncernredovisning för Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt med organisationsnumret 516406-0948 avser perioden 1 januari 2020-31 december 2020. Skandia har sitt säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Lindhagensgatan 86, Stockholm. Den 30 mars 2021 har denna årsredovisning godkänts för utfärdande av styrelsen i Skandia. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställelse på den ordinarie bolagsstämman som ska hållas den 6 maj 2021.

2. Grund för årsredovisningens upprättande

Årsredovisningen för 2020 har upprättats enligt International Financial Reporting Standards (IFRS). Det innebär att samtliga av EU godkända IFRS och tillhörande uttalanden från IFRS Interpretations Committee har tillämpats. Vidare har även lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd, FFFS 2019:23 samt RFR 1 "Kompletterande redovisningsnormer för koncerner" tillämpats. I moderbolaget tillämpas RFR 2 "Redovisning för juridiska personer" från Rådet för finansiell rapportering, så kallad lagbegränsad IFRS, vilket innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas med de tillägg och begränsningar som kommer av svensk lag. De skillnader detta innebär för moderbolaget beskrivs i berörda avsnitt nedan. Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna för både moderbolaget och koncernen presenteras i svenska kronor avrundat till närmaste miljontal. De redovisningsprinciper som redovisas nedan har tillämpats genomgående för alla perioder som presenteras i de finansiella rapporterna.

3. Ändrade redovisningsprinciper och nya bedömningar Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB för räkenskapsår 2020

IAS 39, IFRS 9 och IFRS 7 Finansiella instrument

I september 2019 publicerade IASB ändringar i IAS 39, IFRS 9 och IFRS 7 föranledda av pågående reformer av nuvarande referensräntor (även benämnda IBOR). Ändringarna har antagits för obligatorisk tillämpning i EU och

förändringarna har tillämpats från och med den 1 januari 2020. Ändringarna berör främst kraven för säkringsredovisning och ger lättnader för att bibehålla säkringsförhållanden trots potentiella osäkerhetsfaktorer beroende på IBOR-reformen. Ändringarna innebär ytterligare upplysningskrav kring osäkerheten i de pågående reformerna av referensräntor. Ändringarna i IAS 39 innebär att Skandiabanken fortsätter tillämpa säkringsredovisning trots den eventuella ineffektivitet som kan uppkomma i säkringsredovisningen som en konsekvens av förändringen i hur Stibor bestäms och/eller en eventuell ersättning av Stibor med en riskfri ränta. I Skandia används för närvarande främst EURIBOR och STIBOR som referensräntor. De förväntas finnas kvar som referensräntor.

Nya föreskrifter från Finansinspektionen 2020

Finansinspektionen har beslutat om nya föreskrifter och allmänna råd, FFFS 2019:23, om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag. De nya föreskrifterna ersätter föreskrifter och allmänna råd FFFS 2015:12 om årsredovisning i försäkringsföretag. Huvuddelen av bestämmelserna i dessa är överförda till den nya föreskriften. I de nya föreskrifterna har kravet på att upprätta kassaflödesanalys för onoterade företag i juridisk person tagits bort eftersom det inte framgår av lag. Vidare har försäkringsföretagens indelning av försäkringsgrenarna i tjänstepensionsverksamhet och övrig livförsäkringsverksamhet tagits bort. Försäkringsgrenarna Sjuk- och premiebefrielse har separerats i egna försäkringsgrenar. Reglerna trädde i kraft den 1 januari 2020.

Finansinspektionen har även beslutat om ändringar i redovisningsföreskrifterna om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag (FFFS 2019:23) med avseende på koncernredovisningsbestämmelserna. Ändringarna innebär att kravet att tillämpa full IFRS i koncernredovisningen tas bort för onoterade försäkrings- och tjänstepensionsföretag. Om ett företag väljer att inte tillämpa full IFRS så ska företaget istället tillämpa så kallad lagbegränsad koncernredovisning som bygger på koncernredovisningsreglerna i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. Utgångspunkten ska vara den redovisning som idag tillämpas i juridisk person med vissa tillägg som specifikt rör koncernredovisningsrelaterade poster. Ändringen är framför allt motiverad av att Finansinspektionen anser att en obligatorisk tillämpning i koncernredovisningen av den kommande redovisningsstandarden IFRS 17 Försäkringsavtal riskerar att innebära omfattande systemändringar och kostnader för de onoterade företagen och att sådana ökade kostnader inte är motiverade ur ett tillsynsperspektiv. Föreskriftsändringarna trädde i kraft den 1 december 2020 och kan tillämpas första gången på koncernredovisningar som upprättas för det räkenskapsår som avslutas den 31 december 2020. Ett arbete pågår på Skandia för att analysera konsekvenser och finansiella effekter som följer av de nya koncernredovisningsbestämmelserna.

Ny bedömning avseende förutbetalda anskaffningskostnader i moderbolaget

Anskaffningskostnader som är direkt eller indirekt relaterade till nya försäkringsavtal och förnyelse av befintliga försäkringsavtal ska aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader i balansräkningen om de är av väsentlig betydelse för verksamheten under kommande år. En översyn har genomförts under 2020 vilken har resulterat i att anskaffningskostnaderna inte längre bedöms uppfylla kriterierna för aktivering. I samband med detta har en nedskrivning gjorts av därtill hörande balanspost. Ändringen har implementerats och tillämpas framåttrikt vilket innebär att jämförelsetal inte har räknats om. Se vidare not 31.

Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB för räkenskapsår 2021 eller senare

IAS 39, IFRS 9 och IFRS 7 Finansiella instrument

I augusti 2020 publicerade IASB ändringar i IAS 39, IFRS 9 och IFRS 7 föranledda av pågående reformer av nuvarande referensräntor (även benämnda

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

IBOR). Ändringarna har antagits för obligatorisk tillämpning i EU och förändringarna ska tillämpas från och med den 1 januari 2021. Ändringarna behandlar hur byte av referensräntor redovisas och medger lättnader under vissa förhållanden. Lättnaderna innebär att vid övergången blir påverkan på resultat och balans begränsad så länge:

- förändringen som genomförts är nödvändig som en direkt konsekvens av en referensräntereform. Detta innebär att om man till exempel passar på att göra även andra förändringar i avtalet än de som är nödvändiga till följd av den nya referensräntan så gäller inte undantaget dessa förändringar.
- den nya basen för att bestämma de kontraktuella kassaflödena är ekonomiskt ekvivalent med den tidigare basen (såsom den såg ut strax innan förändringen).

Även för säkringsredovisning finns lättnadsregler. I Skandia används för närvarande främst EURIBOR och STIBOR som referensräntor. De förväntas finnas kvar som referensräntor. Företagsledningens bedömning är därför att den finansiella påverkan på Skandia blir låg.

IFRS 17 Försäkringsavtal

IASB publicerade i maj 2017 en ny standard som behandlar redovisning av försäkringsavtal, IFRS 17, och som kommer att ersätta IFRS 4. Ikraftträdandet är den 1 januari 2023. Standarden är ännu inte antagen av EU. IFRS 17 innebär omfattande förändringar av hur försäkringsavtal redovisas och värderas, vilket bland annat innebär en helt annan presentation av balans- och resultaträkning och en förändrad värdering av de försäkringstekniska skulderna. I juni 2020 publicerades en ny version av standarden där vissa områden har omarbetats. Standarden ställer stora krav på mer detaljerad information och mycket högre komplexitet i beräkningsmodeller.

Finansinspektionen har konstaterat att merparten av IFRS 17 inte kan tillämpas i juridisk person då IFRS 17 inte är förenlig med lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. I och med Finansinspektionens beslut om nya koncernredovisningsbestämmelser, se ovan, blir det möjligt för onoterade försäkringsföretag att tillämpa lagbegränsad koncernredovisning vilket innebär liknande regler som för juridisk person. Därmed kommer tillämpning av full IFRS 17 inte att vara tvingande i ett onoterat försäkringsföretags koncernredovisning. Det är oklart vilka delar, om några, som ska införas i juridisk person och lagbegränsad koncernredovisning och kommer att vara det fram till F1:s regelprojekt 2021/2022 då reglerande föreskrifter ska tas fram.

Övriga nya och ändrade standarder

Företagsledningens bedömning är att övriga ändrade standarder och tolkningar inte har fått eller kommer att få någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter den period de tillämpas för första gången.

4. Värderingsgrunder vid upprättande av företagets finansiella rapporter

Den värderingsgrund som har använts vid upprättandet av koncernredovisningen är huvudsakligen värdering till verkligt värde med undantag för en mindre del tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde. Dessa består främst av bankens tillgångar och skulder i form av utlåning, inlåning samt emitterade värdepapper. De försäkringstekniska avsättningarna nuvärdeberäknas och dessa beräkningar baseras på försäkringstekniska antaganden om bland annat ränta, dödlighet, sjuklighet och driftskostnader.

5. Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar och kritiska bedömningar för redovisningsändamål

För att upprätta redovisningen måste ledningen i vissa fall använda sig av uppskattningar och bedömningar. Dessa baseras på tidigare erfarenheter och antaganden som anses vara rättvisande och rimliga. Dessa uppskattningar och bedömningar påverkar redovisade belopp i både balansräkningen och resultaträkningen liksom åtaganden utanför balansräkningen. De vikti-

gaste antagandena om framtiden och källor till osäkerhet som kan påverka de redovisade beloppen för tillgångar och skulder är relaterade till:

- Immateriella tillgångar
- Förvaltningsfastigheter
- Onoterade värdepapper
- Fondinnehav
- Finansiella avtal respektive försäkringsavtal
- Försäkringstekniska avsättningar
- Förutbetalda anskaffningskostnader
- Pensioner för egen personal
- Tvister
- Uppställningsform i koncernens resultat- och balansräkning

Immateriella tillgångar

Den avskrivningstid som används på de aktiverade anskaffningskostnaderna bygger på antaganden om nyttjandeperiod. Vid bedömningen av om en eventuell nedskrivning behöver göras beräknas återvinningsvärdet på investeringen. Detta beräknas med hjälp av olika antaganden och bedömningar som till exempel marknadsförändringar och driftskostnader, se not 20.

Förvaltningsfastigheter

Vid beräkning av de kassaflöden som används vid värdering av fastigheter görs flera antaganden och bedömningar. De omfattar parametrar som hyres- och kostnadsutveckling, inflation, direkt avkastningskrav och kalkylränta. En förändring i någon av dessa parametrar på grund av förändringar i vakansgrad, marknadsvillkor eller liknande påverkar de beräknade kassaflödena och därmed värdet på fastigheterna, se not 21.

Onoterade värdepapper

Vid värdering av finansiella instrument som saknar noterade priser på en väl fungerande marknad måste vedertagna värderingsmodeller användas. Dessa bygger på såväl antaganden, om till exempel jämförbarhet, som uppskattningar och marknadsparametrar. Då det inte finns något enskilt antagande som påverkar värderingen av samtliga onoterade innehav får en förändring av ett antagande en mycket begränsad påverkan på resultat- och balansräkning.

Fondinnehav

Vid fastställandet av om större fondinnehav ska betraktas som dotterföretag, och därmed konsolideras i koncernen, ska möjligheten till inflytande bedömas. Där bedömningen är att bestämmande inflytande saknas redovisas innehaven som ett fondinnehav och inte som dotterföretag. Skillnaden i koncernens balans- och resultaträkning om en annan bedömning av inflytande medför konsolidering är immateriell. Om Skandia äger andelar i någon av koncernens egna fonder är Skandias bedömning avseende dessa investeringar att exponering för volatilitet i avkastningen och därmed bestämmande inflytande anses föreligga vid innehav överstigande 35 procent av fondförmögenheten.

Finansiella avtal respektive försäkringsavtal

För att bestämma vad som anses vara ett finansiellt avtal respektive ett försäkringsavtal måste bolaget ta ställning till vad som anses vara en signifikant försäkringsrisk, se nedan under punkt 15, Försäkringsavtal och finansiella avtal.

Försäkringstekniska avsättningar

Värderingen av livförsäkringsavsättningarna innehåller flera bedömningar och antaganden. Antaganden görs om bland annat långlevnad/dödlighet, sjuklighet och driftskostnader. De dödlighetsantaganden som tillämpas har sin grund i en branschgemensam undersökning men har anpassats till Skandia utifrån koncernens erfarenheter. Avgiftsantaganden innebär en bedömning av framtida kostnadsutveckling samt framtida tillväxt på

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

kapitalet och löptid. Dessa antaganden bygger på bolagets erfarenheter. För känslighetsanalys se vidare i not 2.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Vid redovisning av finansiella avtal periodiseras förutbetalda anskaffningskostnader genom att linjära avskrivningskurvor anpassas till förväntad andel återstående avtal under den förväntade löptiden för avtalen. Avskrivningsplanen har bestämts utifrån förväntad löptid och skulle den förväntade löptiden komma att justeras så kan detta leda till en resultat effekt. Se nedan under punkt 15, Försäkringsavtal och finansiella avtal.

Pensioner för egen personal

Vid beräkning av Skandias pensionsskuld, på koncernnivå enligt IAS 19, görs antaganden om främst löneutveckling, inflation, avkastning och diskonteringsränta men även anställningstid och dödlighet. Den absolut viktigaste faktorn är diskonteringsräntan som baseras på bostadsobligationsräntan. Övriga antaganden sätts utifrån förväntad långsiktig utveckling. Se vidare i not 39.

Twister

Inom ramen för den normala affärsverksamheten har Skandia ett antal twister. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall det rör större belopp görs en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell avsättning.

Uppställningsform i koncernens resultat- och balansräkning

En avvikande uppställning av resultaträkningen har valts i koncernen, där framför allt banken, men även övriga rörelsedrivande dotterbolag, redovisas på separat rad med tillhörande noter då detta bedöms ge en tydligare och mer transparent bild av försäkringsverksamheten respektive övrig verksamhet i koncernen. Av samma skäl redovisas även bankens tillgångar och skulder på egna rader i balansräkningen.

6. Koncernredovisning

I koncernredovisningen ingår moderbolaget och de dotterbolag i vilka moderbolaget har ett bestämmande inflytande. Det bestämmande inflytandet definieras som att ha kontroll över företaget, att ha del i rörlig avkastning från företaget och att kunna använda sin kontroll till att påverka avkastningen. Dotterbolagen konsolideras enligt förvärvsmetoden. Dotterbolagens identifierbara tillgångar och skulder värderas vid anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Om överförd ersättning är större än de identifierade nettotillgångarnas verkliga värde redovisas skillnaden som goodwill. Om överförd ersättning är lägre bokförs mellanskillnaden mot resultatet. Förvärvsrelaterade utgifter kostnadsförs när de uppstår. Resultatet från verksamheter som förvärvats eller avyttrats under året redovisas i koncernredovisningen från förvärvstidpunkten och fram till den dag när det bestämmande inflytandet upphör. Alla koncerninterna balansposter, intäkter och kostnader eliminerar vid konsolideringen. Som intresseföretag betraktas de bolag där Skandia utövar ett betydande men inte bestämmande inflytande, vanligtvis genom innehav av 20-49 procent av rösterna. Intresseföretag konsolideras i enlighet med kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens nettoresultat efter skatt i den icke-tekniska kapitalavkastningen. Koncernen innehar ett joint venture. Innehavet redovisas som andra aktieinnehav under rubriken Aktier och andelar. Inom Kapitalförvaltningen finns investeringar där moderbolaget innehar mer än 20 procent av rösterna. Dessa investeringar förvaltas av externa förvaltare och Skandia har inget

inflytande över investeringsstrategier eller avkastning. Även dessa innehav redovisas som andra aktieinnehav under rubriken Aktier och andelar.

7. Uppställningsform i resultat- och balansräkning

I koncernens balansräkning inkluderas Skandias samtliga dotterbolag på respektive rad med undantag för Skandiabanken AB (publ). Bankens tillgångar respektive skulder, eliminerade för koncerninterna poster, redovisas på egna rader i balansräkningen benämnda Tillgångar respektive Skulder i bankverksamheten. I resultaträkningen redovisas Skandiabanken AB (publ):s resultat före skatt på en egen rad i det icke-tekniska resultatet. Skatten redovisas tillsammans med övriga skatter. I Rapport över totalresultatet inkluderas Skandiabanken AB (publ) rad för rad. I raden Resultat övrig rörelsedrivande verksamhet redovisas nettoresultatet före skatt för Skandikon Administration AB, Skandikon Pensionsadministration AB, Skandia Operation Center I UAB, Skandia Operation Center II UAB, Skandia Capital AB, Skandia Fonder AB, Skandia Investment Management AB samt Skandia Brands AB. Skatten redovisas tillsammans med övriga skatter.

8. Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt transaktionsdagens valutakurs. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan med balansdagens valutakurser. Valutakursdifferenser som därigenom uppstår redovisas netto i resultaträkningen under Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader. Omräkning av balansräkningen i koncernens utländska dotterbolag, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, görs från deras funktionella valuta till SEK med balansdagens valutakurser. Dotterbolagens resultaträkning omräknas till periodens genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser som uppkommer till följd av att dotterbolagens egna kapital omräknas efter en annan kurs vid årets slut än vid dess början och att årets resultat i balansräkningen omräknas efter en annan kurs än i resultaträkningen redovisas i Övrigt totalresultat. Aktier i koncernföretag värderas till valutakursen vid investeringstidpunkten.

9. Över- och underskottshantering i moderbolaget

Det över- respektive underskott som uppstår i produkterna förs till konsolideringsfonden. Hur resultatet uppstår redovisas i resultatanalysen i årsredovisningen. I första hand används konsolideringsfonden för att täcka underskott och i andra hand får fonden utnyttjas för återbäring till våra försäkringstagare. En preliminär fördelning av överskottet görs med återbäringsränta inom verksamheten för försäkringar med sparandemoment och retrospektivreserv. Det blir slutligen tilldelat vid utbetalningstillfället med stöd av bolagsstämmans årsvisa bemyndigande om slutlig tilldelning av återbäring och minskar då konsolideringsfonden. För bolagets verksamhet för sjuk- och olycksfallsförsäkring (skadeförsäkring) samt för sådan livförsäkring som saknar sparmoment fördelas överskottet genom premierabatter för försäkringarna inom det aktuella försäkringsområdet.

10. Immateriella tillgångar**Immateriella tillgångar vid rörelseförvärv**

Goodwill förvärdas i rörelseförvärv värderas till anskaffningsvärdet med avdrag för eventuella nedskrivningar. Nedskrivningsbehov av goodwill prövas årligen eller då händelser eller omständigheter indikerar en värdenedgång. I syfte att pröva goodwill för nedskrivning allokeras den vid förvärvstidpunkten till kassagenererande enhet. Nedskrivningsbehov fastställs genom att bedöma återvinningsvärdet för den kassagenererande enheten som goodwillen är kopplad till. Om återvinningsvärdet är lägre än det redovisade värdet redovisas nedskrivning i resultaträkningen. Anskaffningsvärdet för andra immateriella tillgångar vid ett rörelseförvärv motsvaras av verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Immateriella tillgångar med bestämbar nyttjandeperiod skrivs av över nyttjandeperioden och nedskrivningsprövas

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

minst årligen. För immateriella tillgångar med obestämd nyttjandeperiod sker ingen avskrivning men tillgångarna nedskrivningsprövas minst årligen. Av- och nedskrivningarna redovisas i resultaträkningen på raden Övriga kostnader. Se vidare i not 20.

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar i koncernen redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. De består främst av förvärvat eller egenutvecklad programvara som bedöms ha ett ekonomiskt värde under kommande år. Alla internt utarbetade immateriella tillgångar som avser egenutvecklad programvara redovisas endast om samtliga av följande villkor uppfylls:

- Det finns en identifierbar tillgång.
- Skandia har kontroll över tillgången i form av juridiska rättigheter.
- Det är sannolikt att den tillgång som utarbetats kommer att generera framtida ekonomiska fördelar.
- Tillgångens anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Årligen, eller oftare om indikationer finns på att återvinningsvärdet på tillgången är lägre än det bokförda värdet, nedskrivningsprövas tillgången. Av- och nedskrivningarna redovisas i resultaträkningen på raden Drifts-kostnader.

11. Placeringstillgångar

Placeringstillgångar utgörs av Byggnader och mark, Placeringar i koncern-företag och Andra finansiella placeringstillgångar. Köp och försäljning av värdepapper, derivat och valutor redovisas i, respektive upphör att redovisas i, balansräkningen per affärsdagen, det vill säga den dag affären genomförs. Motpartens fordran eller skuld redovisas mellan affärsdagen och likviddagen brutto under posten Övriga skulder eller Övriga fordringar. Om clearing sker via ett clearinginstitut redovisas posten netto. Köp och försäljning av byggnader och mark redovisas i balansräkningen på tillträdes-dagen. Övriga finansiella tillgångar och skulder upptas i balansräkningen per likviddag. Tillgångarna upphör att redovisas i balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena upphör eller om samtliga de risker och fördelar som är förknippade med ägande av dem, i allt väsentligt överförs till någon annan. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när åtagandet upphör. Finansiella tillgångar och skulder netto redovisas i balansräkningen när det finns en legal rätt att reglera transaktioner och det finns en intention att erlagga likvid netto eller realisera tillgången och erlagga likvid för skulden samtidigt. För klassificering och redovisning av finansiella instrument i Skandiabanken AB (publ) se avsnitt 13.

Byggnader och mark

Samtliga koncernens fastigheter redovisas enligt IAS 40 Förvaltningsfastigheter. Samtliga är klassificerade som förvaltningsfastigheter då de innehas för att inbringa hyresintäkter eller värdestegring eller en kombination av dessa. Fastigheterna värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Verkligt värde fastställs vid varje kvartalsskifte genom en extern värdering. Värderingsföretagen använder sig av en kassaflödesbaserad modell kompletterad med en orsprisanalys för att jämföra med liknande fastigheter som sålts under en relevant jämförelseperiod. Se vidare i not 21. Tillkommande utgifter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Placeringar i koncernföretag

Aktier i koncernföretag värderas till anskaffningsvärde. Om det verkliga värdet på balansdagen bedöms understiga anskaffningsvärdet skrivs tillgången

ned. Nedskrivningen redovisas i resultaträkningen. Om värdet bedöms öka igen återförs nedskrivningen via resultaträkningen. Se vidare i not 22.

Finansiella instrument i försäkringsrörelsen**Klassificering**

Skandia klassificerar sina finansiella instrument i olika kategorier. Dessa kategorier bestämmer hur instrumenten värderas och redovisas efter anskaffningstidpunkten. Klassificeringen bestäms utifrån affärsmodell för den portfölj som instrumentet ingår i och huruvida kassaflödena endast utgör betalning för kapitalbelopp och ränta enligt nedan.

- Upplupet anskaffningsvärde: Instrument som innehas i en portfölj vars affärsmodell innebär att syftet är att erhålla avtalsenliga kassaflöden i form av kapitalbelopp och ränta, där räntan enbart kompenserar för tidsvärde samt kreditrisk.
- Verkligt värde med resultatet redovisat i Övrigt totalresultat: Instrument som innehas i en portfölj där affärsmodellen innebär att instrument innehas för att både erhålla avtalsenliga kassaflöden enligt ovan men också säljas.
- Verkligt värde med värdeförändringen redovisat i resultaträkningen: Instrument som innehas i en portfölj som förvaltas och utvärderas baserat på verkliga värden.

Tillgångarna och skulderna klassificeras enligt nedan:

- Finansiella tillgångar och Finansiella skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde.

I denna kategori ingår kassa, fondlikvidfordringar samt fondlikvidskulder och leverantörsskulder. Som approximation för upplupet anskaffningsvärde används det nominella beloppet då fordringar respektive skulderna har mycket kort löptid.

I försäkringsrörelsen finns inga portföljer som är klassificerade som Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde med värdeförändringen i övrigt totalresultat.

- Finansiella tillgångar och Finansiella skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

I dessa ingår finansiella instrument på tillgångssidan och skuldsidan, våra Placeringstillgångar. Kategorin delas in i två underkategorier. I den ena, "Obligatoriskt", återfinns de tillgångar som per automatik ska redovisas här. Det innefattar hela Livbolagets portfölj där affärsmodellen kräver detta samt koncernens övriga derivat och aktier. I denna kategori återfinns även de tillgångar där försäkringstagaren bär placeringsrisken. Den andra, "Som bestämts tillhöra kategorin" består av tillgångarna där Skandia initialt har valt denna klassificering då detta minskar inkonsekvenser i redovisningen (verkligtvärde option). Här redovisas Skandia AB:s värdepappersportfölj.

Finansiella skulder som avser åtaganden för fond- och depåförsäkringsavtal klassificeras som verkligt värde via resultaträkningen i underkategorin "Som bestämts tillhöra kategorin" då detta eliminerar den mismatch som annars skulle uppstå med därtill hörande fond- och depåförsäkrings-tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Värdering

Vid värdering till verkligt värde klassificeras varje innehav in i en av tre värderingsnivåer:

- Nivå 1 värdering till noterade priser på en aktiv marknad.
- Nivå 2 beräknade värden som bygger på observerbara marknadsnoteringar för liknande instrument vilket i Skandia inkluderar värdering till noterade kurser på en mindre aktiv marknad.
- Nivå 3 beräknade värden som bygger på antaganden och bedömningar samt, om det finns lämpliga sådana, observerbara marknadsnoteringar.

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Med noterade priser på en aktiv marknad menar Skandia att noterade priser finns lättillgängliga på en börs, hos en mäklare eller liknande och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande transaktioner på affärsmässiga villkor. Finns ingen aktiv marknad används olika värderingstekniker som i så stor utsträckning som möjligt bygger på observerbara marknadsnoteringar.

Noterade aktier

Aktier redovisas vid anskaffningstillfället till köpeskilling exklusive transaktionskostnad, vilken kostnadsförs direkt. Därefter sker värdering till verkligt värde. Med verkligt värde avses försäljningsvärdet på balansdagen. För aktier noterade på en auktoriserad börs eller marknadsplats beräknas försäljningsvärdet med senast noterad köpkurs eller om sådan saknas senast noterad betalkurs på balansdagen.

Onoterade aktier

Onoterade aktier redovisas vid anskaffningstillfället till köpeskilling exklusive transaktionskostnad, vilken kostnadsförs direkt. Därefter sker värdering till verkligt värde. Innehav i onoterade aktier sker främst via så kallade private equityfonder, infrastrukturfonder och kreditfonder. Värderingen görs av respektive förvaltare. Värdet fastställs utifrån värdeutvecklingen i de underliggande tillgångarna och görs i enlighet med branschpraxis som till exempel IPEV Guidelines (International Private Equity and Venture Capital Valuation) eller US GAAP ASC 820.

En förvaltare kan välja en eller en kombination av flera metoder för att värdera sina innehav såsom:

- marknadsbaserad metod – jämförelsevärdering med hjälp av multiplar. För att bestämma en lämplig och rimlig multipel används multiplar för liknande noterade företag samt priser för vilka liknande onoterade bolag har bytt ägare. De vanligaste vinstmultiplarna som används är P/E (Price / Earnings), EV/EBIT (Enterprise value / Earnings Before Interest and Tax) and EV/EBITDA (Enterprise value / Earnings Before Interest, Tax, Depreciation and Amortization). Multiplar justeras även för skillnader i risk, vinsttillväxt med mera.
- inkomstbaserad metod – diskonterade kassaflöden. Metoden används där andra metoder inte kan appliceras till exempel när det saknas jämförbara företag som kan värderas med hjälp av multiplar eller när priset för nyligen gjord investering inte kan användas för att företaget och marknaden har förändrats.
- kostnadsbaserad metod – priset på en nyligen genomförd transaktion.

Värdering av kreditfonder baseras på värdering av underliggande krediter. Värderingar kan baseras på olika metoder såsom:

- modellprismetod – baseras på indata som inte är noterade priser men som är observerbara. Metoden använder till exempel parametrar för jämförbara bolag/lån, rating samt nuvärdesberäkning av framtida kassaflöden.
- private equity metoden – värdering av lån baseras på olika parametrar såsom på finansiell utveckling av bolaget, liknande lån och obligationer.

Då värderingen av fonderna kan ha eftersläpning på upp till tre månader justeras värdet på fonderna för tillkommande kassaflöden under denna period. Utöver detta sker ingen justering av marknadsvärdet.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Räntebärande värdepapper redovisas vid anskaffningstillfället till köpeskilling exklusive transaktionskostnad, vilken kostnadsförs direkt. Obligationer och räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde enligt senast noterad köpkurs eller om sådan saknas senast noterad betalkurs. I det fall papperet inte är noterat värderas det till en kurs som baseras på likartade noterade värdepapper samt/eller med hjälp av vedertagna värderings-

modeller som innebär att kassaflöden diskonteras med relevant marknadsränta.

Derivat

Derivat redovisas vid anskaffningstillfället, liksom vid efterföljande tidpunkter, till verkligt värde. Om värdet på derivatet är positivt upptas det i balansräkningen som en tillgång och om värdet är negativt som en skuld. Börshandlade, standardiserade, derivat värderas till noterade kurser. OTC-derivat värderas till avtalat noterat index eller med vedertagna värderingsmodeller som innebär att kassaflöden diskonteras med relevant marknadsränta.

Affärerna sker inom ramen för aktuella riskmandat och används för att sänka den finansiella risken och/eller för att effektivisera förvaltningen.

Lån

Skandias livbolag har en låneportfölj inom Placeringstillgångarna. Den redovisas till verkligt värde med värdeförändringen via resultaträkningen. Värdering av lånen görs av extern part, Markit, enligt Private Equity- eller Modellpris-metoden, se ovan under Onoterade aktier.

Återköpsavtal och omvända återköpsavtal

Med återköpsavtal, eller repotransaktioner, avses avtal där parterna samtidigt har kommit överens om försäljning och återköp av ett visst värdepapper till ett i förväg bestämt pris. Värdepapper som säljs i en repotransaktion (återköpsavtal) kvarstår i balansräkningen under transaktionens löptid då koncernen under transaktionens löptid är exponerad emot värdepapprets värdeförändringsrisk. Det sålda värdepappret redovisas därutöver utanför balansräkningen som ställd säkerhet. Erhållen likvid redovisas som skuld under Återköpstransaktioner. Värdepapper som köps i en repotransaktion (omvända återköpsavtal) redovisas på motsvarande sätt, det vill säga värdepappret tas inte upp i balansräkningen under transaktionens löptid. Den erlagda likviden redovisas i Placeringstillgångar under Återköpstransaktioner.

Kreditförlustreservering

För finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat ska en kreditförlustreserv beräknas. Försäkringsrörelsen har endast poster med mycket korta löptider till upplupet anskaffningsvärde. En beräkning av 12 månaders förväntad förlust men nerskalad till lämplig löptid blir oväsentlig och ingen reserv bokförs. Samtliga motparter har en så kallad "investment grade" vilket gör att Skandia betraktar dem som låg risk (low credit risk). Ingen förväntad förlust för resterande löptid beräknas därför trots en ökad kreditrisk men med fortsatt "investment grade". Om det finns indikationer på en signifikant ökad kreditrisk görs dock en individuell bedömning av respektive motpart.

Resultatredovisning

Resultatet från finansiella instrument som är en del av försäkringsrörelsen redovisas i nedanstående poster i det tekniska resultatet med undantag för Skandia AB:s värdepappersportfölj som redovisas i motsvarande poster i det icke tekniska resultatet. För Skandiabanken AB (publ):s finansiella instrument se punkt 13. Orealiserade och realiserade värdeförändringar på placeringstillgångar redovisas via resultaträkningen. De ingår i årets resultat i posterna Kapitalavkastning, intäkter eller kostnader respektive Orealiserade vinster eller förluster på placeringstillgångar. Med realiserat resultat avses skillnaden mellan erhållen försäljningslikvid och anskaffningsvärdet. Vid försäljning återläggs tidigare bokförda orealiserade värdeförändringar i resultaträkningen under orealiserade vinster respektive förluster. Orealiserade vinster eller förluster är skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Orealiserade valutakursvinster och förluster ingår inte i orealiserat resultat utan redovisas netto som valutaresultat i posten Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Ränteintäkter

Erhållen ränta redovisas som ränteintäkter. Ränteintäkter allokeras till den period som de hänför sig till enligt effektivräntemetoden. Negativa räntor redovisas som räntekostnader.

Kapitalavkastning, intäkter

Posten Kapitalavkastning, intäkter avser avkastning på placeringstillgångar och omfattar hyresintäkter från byggnader och mark, utdelning på aktier och andelar (inklusive utdelningar på aktier i koncern- och intresseföretag), ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster per placeringsslag (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Under Kapitalavkastning, kostnader redovisas kostnader för placeringstillgångar. Posten omfattar driftskostnader för byggnader och mark, räntekostnader, valutakursförluster (netto), nedskrivningar, realisationsförluster per placeringsslag (netto) samt kapitalförvaltningskostnader inklusive kostnader för egen personal, lokaler med mera som kan hänföras till kapitalförvaltningen.

Orealiserade vinster och orealiserade förluster på placeringstillgångar

Här redovisas orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångar vid värdering till verkligt värde. Resultatet redovisas netto för olika placeringstyper.

12. Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken

Dessa består av olika fonder eller av direkta innehav i obligationer, aktier eller andra tillgångar som försäkringstagarna valt. Samtliga dessa tillgångar värderas till noterade kurser. I viss omfattning finns även investeringar i strukturerade produkter som värderas med hjälp av observerbara marknadsnoteringar.

13. Finansiella instrument i bankverksamheten

Köp och försäljning av värdepapper, derivat och valutor redovisas i balansräkningen respektive bokas bort från balansräkningen per affärsdagen, det vill säga den dag affären genomförs. Om clearing sker via ett clearinginstitut redovisas posten netto. För övriga instrument tillämpas likviddagsredovisning. Lånefordringar bokas bort ur balansräkningen när de är förtidsinlösta eller när en kreditförlust konstaterats. Övriga finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller om banken i allt väsentligt överfört samtliga de risker och fördelar som är förknippade med ägandet av den till någon annan. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när de upphör, det vill säga när åtagandet upphör, makuleras eller förfaller. Finansiella tillgångar och skulder netto redovisas i balansräkningen när det finns en legal rätt att reglera transaktioner och det finns en intention att erlagga likvid netto eller realisera tillgången och erlagga likvid för skulden samtidigt. I koncernens balansräkning redovisas bankens tillgångar och skulder på separata rader benämnda Tillgångar i bankrörelsen respektive Skulder i bankrörelsen. Finansiella tillgångar och skulder netto redovisas i balansräkningen när det finns en legal rätt att reglera transaktioner och det finns en avsikt att erlagga likvid netto eller realisera tillgången och erlagga likvid för skulden samtidigt.

Klassificering

Skandiabanken klassificerar sina finansiella instrument i olika kategorier. Dessa kategorier bestämmer hur instrumenten värderas och redovisas efter anskaffningstidpunkten. Klassificeringen bestäms utifrån affärsmodell för den portfölj som instrumentet ingår i och huruvida kassaflödena endast utgör betalning för kapitalbelopp och ränta.

- Upplupet anskaffningsvärde: Instrument som innehas i en portfölj vars affärsmodell innebär att syftet är att erhålla avtalsenliga kassaflöden i form av kapitalbelopp och ränta, där räntan enbart kompenserar för tidsvärde samt kreditrisk.
- Verkligt värde med resultatet redovisat i Övrigt totalresultat: Portföljer där innehavet innebär att instrument innehas både för att erhålla avtalsenliga kassaflöden enligt ovan men också säljas.
- Verkligt värde med värdeförändringen redovisad i resultaträkningen: Övriga portföljer som förvaltas och/eller utvärderas baserat på verkliga värden.

Banken har klassificerat sina finansiella tillgångar och skulder enligt nedan.

- Finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde. Här redovisas bankens låneportföljer. Även andra finansiella tillgångar redovisas här. Som approximation för upplupet anskaffningsvärde används, för dessa, det nominella beloppet då dessa fordringar har mycket kort löptid.

- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i Övrigt totalresultat.

I denna kategori klassificeras bankens likviditetsportfölj. Här återfinns också innehav av aktier i företag som främst utför stödjande verksamhet där banken valt optionen att redovisa verkligt värdeförändringen i Övrigt totalresultat.

- Finansiella tillgångar och Finansiella skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

I dessa grupper ingår en mindre andel finansiella instrument på tillgångs- och skuldsidan. I banken finns endast underkategorin "Obligatorisk" vilken innehåller ett mindre handelslager kopplat till fondhandeln samt derivat.

- Finansiella skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde. Inlåning, emitterade värdepapper och andra räntebärande skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Icke räntebärande skulder som leverantörsskulder och andra räntefria skulder med kort löptid redovisas här. Som en approximation för upplupet anskaffningsvärde används, för dessa, nominellt värde.

Värdering

Banken värderar finansiella tillgångar och skulder på samma sätt som beskrivs ovan under Placeringstillgångar med följande tillägg:

- Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde eller med värdeförändringen i övrigt totalresultat.

Kreditförlustreserveringar

För finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat enligt ovan ska en kreditförlustreserv beräknas. Kreditförlustreserveringarna bygger på förväntade kreditförluster det vill säga ett framåtriktat angreppssätt. Tillgångarna/Lånefordringarna sorteras i tre olika stadier beroende på kreditrisk.

Stadie 1 omfattar fordringar där det inte har inträffat någon väsentlig ökning av kreditrisken sen första redovisningstillfället.

Stadie 2 omfattar krediter där det inträffat en väsentlig ökning av kreditrisken.

I Skandiabanken har signifikant ökad kreditrisk definierats som bland annat försämring av riskklass enligt bankens riskklassningssystem samt 30 dagar sen betalning. Reserveringarna beräknas som exponering vid fallissemang gånger sannolikhet för fallissemang gånger förlust i händelse av fallissemang. För stadie 1 görs en reservering som motsvarar en förväntad kreditförlust inom 12 månader. För fordringar i stadie 2 beräknas en förväntad kreditförlust för den återstående löptiden.

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Stadie 3 omfattar fallerade krediter det vill säga fordringen är förfallen mer än 90 dagar eller det finns andra observerbara tecken på kreditförsämring så som konkurs eller eftergifter. Dessa fordringar betraktas som osäkra.

Kreditförlustreserveringen tar också hänsyn till relevanta makrofaktorer som arbetslöshet, BNP-tillväxt, förändring av bostadspriser och STIBOR 3 månader. Skandiabanken baserar beräkningen på framtida makroprognoser och flera scenarier, och sannolikheten att de inträffar. Banken använder samma basscenario som i koncernen. Utöver basscenario har banken ytterligare scenarier vilka är mer positiva respektive mer negativa.

Kreditförlustreserveringar avseende utlåning till allmänheten:

Bankens bolåneportfölj

Lånen fördelas i olika stadier enligt nedan:

Stadie 1: friska krediter eller 0 – 29 dagar sen med betalning – för dessa beräknas förväntade kreditförluster inom 12 månader.

Stadie 2: signifikant ökad kreditrisk och/eller 30 – 89 dagar sen med betalning – för dessa beräknas en reserv utifrån risken för kreditförlust under resterande kontraktuell löptid. Beräkningen baseras på framtida makroprognoser och flera scenarier.

Stadie 3: fallissemang, det vill säga minst 90 dagar sen med betalning eller andra observerbara tecken på kreditförsämring – för dessa görs en individuell bedömning på varje enskild kredit och med en aktuell värdering av tillhörande säkerheter.

Övrig utlåning

I denna portfölj återfinns övriga lån samt kontokrediter, kreditkort och depåkrediter. För denna portfölj sker en reservering med flera praktiska förenklingar då portföljen är av begränsad storlek.

Stadie 1: friska krediter eller 0–29 dagar sen med betalning – förväntade kreditförluster inom 12 månader. Sannolikhet för fallissemang (PD) hämtas från UC för denna grupp.

Stadie 2: sena betalningar 30–89 dagar. Samma beräkning görs som för stadie 1 men med PD antaget utifrån bankens erfarenheter.

Stadie 3: fallissemang – sena betalningar mer än 90–180 dagar – reservering görs med 60 procent av utestående exponering och för sena betalningar över 180 dagar reserveras 90 procent av utestående exponering.

Reserver beräknas även för beviljade men ännu ej utbetalda lån. Dessa bedöms tillhöra stadie 1 och för dessa beräknas en 12 månaders förlustreservering men med hänsyn till att alla kreditofferter inte blir accepterade.

Kreditförlustreserveringar avseende räntebärande värdepapper:

För värdepapper som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat ska en kreditförlustreserv beräknas. Reserven beräknas för förväntade kreditförluster inom 12 månader enligt ovan där PD hämtas från Moody's. Bankens placeringsriktlinjer innebär att placeringar endast görs i värdepapper emitterade av motparter med en "investment grade", vilket innebär att ett externt kreditbetyg på en viss nivå satts på emittenten av värdepappret. Av denna anledning bedöms kreditrisken som låg (low credit risk) och ingen förväntad förlust för resterande löptid behöver beräknas trots en ökad kreditrisk men med fortsatt "investment grade". Om det finns indikationer på en signifikant ökad kreditrisk görs dock en individuell bedömning av respektive värdepapper.

Resultatredovisning

I koncernens resultaträkning visas Skandiabankens resultat utom skatt, bokslutsdispositioner och övrigt totalresultat på raden Resultat från Bankverksamhet. Bankverksamhetens poster i Övrigt totalresultat inkluderas rad för rad i koncernen. Här återfinns värdejusteringar av finansiella instrument som klassificerats som värderade till verkligt värde med resultateffekten i övrigt totalresultat. Vid avyttring redovisas realiserad värdeförändring i resultat-

räkningen på raden Resultat från Bankverksamhet och förs därmed bort från Övrigt totalresultat.

Säkringsredovisning

Säkringsredovisning tillämpas enbart i bankens verksamhet och banken har valt att fortsätta tillämpa IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. Derivat används för portföljsäkring av verkligt värde för exponeringar avseende ränterisk hänförlig till utlåning med fast ränta. För att få tillämpa säkringsredovisning krävs att säkringen har en hög effektivitet. En säkring anses ha detta om det vid ingåendet och under säkrings hela löptid kan förväntas att förändringar i verkligt värde på den säkrade posten väsentligen neutraliseras av förändringar i verkligt värde på säkringsinstrumentet. Vid tillämpning av säkringsredovisning netto redovisas effekten av verkligt värde på de säkrade posterna med förändringar i verkligt värde på säkringsinstrumentet. Utfallet ska ligga inom intervallet 80–125 procent. Om säkringsförhållandet inte uppfyller kraven avslutas säkringsredovisningen och det realiserade värdet av derivaten redovisas i resultaträkningen, medan den säkrade posten nu istället värderas till upplupet anskaffningsvärde.

14. Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar

Det redovisade värdet av Skandias tillgångar granskas vid varje balansdag för att bedöma om det föreligger någon indikation på en värdeminskning. Om sådan indikation finns fastställs tillgångens återvinningsvärde, vilket är det högre av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Vid bedömning av nyttjandevärde diskonteras förväntade framtida kassaflöden till nuvärde. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång ska tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden – en så kallad kassagenererande enhet. En nedskrivning görs när tillgångens eller dess kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningar kostnadsförs i resultaträkningen. En nedskrivning återförs om det både finns indikationer på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet. Återföringen ökar tillgångens redovisade värde. Det redovisade värdet får inte överstiga det värde som redovisats efter avskrivningar, om en nedskrivning aldrig gjorts. Nedskrivning av goodwill får dock inte återläggas.

15. Försäkringsavtal och finansiella avtal

Skandia utfärdar försäkringsavtal och finansiella avtal. Försäkringsavtal är avtal i vilka Skandia åtar sig en betydande försäkringsrisk för försäkringsstagaren genom att gå med på att kompensera försäkringsstagaren eller annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa. Avtal som inte kan definieras som försäkringsavtal, eftersom de inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till bolaget, klassificeras som finansiella avtal.

Klassificering

I Skandia har betydande försäkringsrisk definierats som att den ersättning som betalas ut, om en försäkrad framtida händelse inträffar, överstiger den ersättning som betalas ut om händelsen inte inträffar med mer än 5 procent. En förändring av risken med +/- 2 procentenheter skulle inte förändra klassificeringen av några avtal. För Försäkringsaktiebolaget Skandias (publ) fondförsäkringar och depåförsäkringar, finns dock en möjlighet att värdera den finansiella komponenten separat från försäkringskomponenten på ett tillförlitligt sätt. För att ge en mer relevant finansiell information separeras därför dessa avtal i två delar oavsett hur stor risken är. Den finansiella komponenten redovisas enligt IFRS 9, Finansiella instrument och försäkringskomponenten följer IFRS 4, Försäkringsavtal. Avgifter och kostnader som uppstår ur dessa avtal fördelas mellan försäkringskomponenten och

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

den finansiella komponenten. Även initiala avgifter och anskaffningskostnader fördelas skäligt mellan komponenterna. I Skandias livbolag innehåller samtliga finansiella avtal enligt definitionen ovan en diskretionär del. Detta innebär att försäkringstagaren kan erhålla, som komplement till garanterade ersättningar, ytterligare ersättning i form av återbäring. Detta gör att livbolaget redovisar även de finansiella avtalen enligt IFRS 4, Försäkringsavtal. Inbäddade derivat som utgör en del av ett försäkringsavtal, och som i sig självt utgör ett försäkringsavtal, separeras inte från huvudavtalet. Därmed görs inte någon separat värdering av det inbäddade derivatet.

Finansiella avtal

Som finansiellt avtal redovisas den finansiella komponenten av fondförsäkringar och depåförsäkringar i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ).

Värdering av åtagandet

Det initiala och efterföljande värderingsbeloppet för det finansiella åtagandet är dess verkliga värde. Det verkliga värdet fastställs så att det speglar det verkliga värdet på de finansiella tillgångar till vilka de finansiella skulderna är länkade. Om åtagandet innefattar en återköpsrätt är det verkliga värdet aldrig lägre än beloppet som betalas vid återköp. Om, i en specifik portfölj, de förväntade framtida intäkterna är lägre än förväntade framtida rörliga kostnader, måste en avsättning för förluster i denna portfölj göras. Åtaganden för de finansiella avtalen redovisas på skuldsidan under rubrikerna Villkorad återbäring, för depåförsäkringar, respektive Fondförsäkringsåtaganden.

Redovisning av finansiella avtal

Värdeförändringar

Förändringar i värdet på investeringar, som innehas för att täcka åtaganden för fondförsäkringsavtal och depåförsäkring redovisade som finansiella avtal, samt motsvarande förändring i försäkringsåtaganden netto redovisas i resultaträkningen då substansen i transaktionen är att värdeförändringarna helt och hållet tillhör försäkringstagarna.

Premieinkomst och försäkringsersättningar

Belopp som erhållits från och betalats till innehavarna av de finansiella avtalen redovisas över balansräkningen som insättningar eller uttag och inkluderas inte bland premier och försäkringsersättningar i resultaträkningen.

Avgifter

Avgifter som debiteras för förvaltning av finansiella avtal samt rabatt på fondförvaltningsavgifter intäktsförs i takt med att Skandia tillhandahåller förvaltningstjänster till innehavarna av de finansiella avtalen. Intäkten redovisas i resultaträkningen som Intäkter från investeringsavtal respektive Övriga tekniska intäkter. Dessa tjänster tillhandahålls jämnt fördelade under avtalets livstid.

Driftskostnader

Kostnader redovisas som kostnader när de uppstår, med undantag för kostnader som är direkt eller indirekt relaterade till tecknandet av nya avtal och förnyelse av befintliga avtal. Dessa aktiveras som förutbetalda anskaffningskostnader om de kan förväntas återvinnas. Kostnader för skadereglering, det vill säga kostnader för fortsatt hantering av de avtal som är under utbetalning, redovisas under Utbetalda försäkringsersättningar.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader som är direkt eller indirekt relaterade till nya avtal och förnyelse av befintliga avtal aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader i balansräkningen. Anskaffningskostnader skrivs av enligt plan. Avskrivningsplanen speglar de avgiftsuttag på försäkringarna som ska täcka dessa kostnader. Hjänsyn har tagits till bland annat att kontrakt förtidslöses

eller upphör vid dödsfall genom en förväntad återköps- eller dödsfallsfrekvens. Om det verkliga värdet på tillgången efter avskrivningar bedöms understiga det bokförda värdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas via resultaträkningen.

Försäkringsavtal

Livförsäkringsavsättningar motsvarar kapitalvärdet av de garanterade förpliktelserna enligt löpande försäkringsavtal efter avdrag för kapitalvärdet av framtida avtalade premiebetalningar. Avsättningarna beräknas enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna nuvärdesberäknas och att beräkningarna bygger på antaganden om bland annat ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader. Livförsäkringsavsättningar och oreglerade skador som avser tjänstepensioner värderas enligt EUs tjänstepensionsdirektiv, vilket innebär att aktsamma, realistiska, antaganden ska användas. För övrig livförsäkring används så kallade betryggande antaganden, det vill säga antaganden som var för sig har en inbyggd säkerhetsmarginal. Vid värderingen har antagandet om diskonteringsränta störst påverkan. Skandia använder den ränta European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) föreskriver för Solvens 2-beräkningarna för värdering av både övrig försäkring och tjänstepensionsförsäkringar. För övrig livförsäkring justeras diskonteringsräntan för att vara betryggande. De dödlighetsantaganden som används vid värderingen är Skandias egna antaganden. Dessa bygger på en analys av det egna försäkringsbeståndet.

Förlustprövning

På varje bokslutsdag utför Skandia en förlustprövning av sina försäkrings-tekniska avsättningar för att säkerställa att det redovisade värdet på avsättningarna är tillräckligt högt upptaget med avseende på förväntade framtida kassaflöden. Avsättningen värderas med realistiska antaganden och jämförs med det redovisade värdet efter avdrag för alla hänförliga immateriella tillgångar och förutbetalda anskaffningskostnader. Om den redovisade avsättningen är lägre än den beräknade redovisas underskottet direkt i resultaträkningen.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador omfattar fyra olika avsättningar: avsättning för sjukräntor, rapporterade skador, icke rapporterade skador och en skadebehandlingsreserv. Avsättningen för sjukräntor motsvarar kapitalvärdet av bolagets förpliktelser gentemot försäkrad vid skada eller sjukdom. Avsättningen för rapporterade skador är en avsättning för skador som är anmälda och godkända men ännu ej utbetalda. Avsättning för icke rapporterade skador avser ännu inte anmälda skador och har gjorts utifrån Skandias erfarenhet av sådana för respektive produkt. Beräkningen baseras på utfall i tidigare perioder men justeras för antals- och beloppförändring i beståndet.

Skadebehandlingsreserven utgörs av en värdering av framtida kostnader för hantering av de oreglerade skadorna, oavsett om de är kända eller okända vid bokslutstidpunkten.

Redovisning av försäkringsavtal

Värdeförändringar

Förändringar av de försäkringstekniska avsättningarna redovisas i resultaträkningen i posten Förändring av övriga försäkringstekniska avsättningar utom förändring av Avsättning för oreglerade skador som redovisas i posten Utbetalda försäkringsersättningar.

Premieinkomst

För premiebetalningar tillämpas kontantprincipen. Kontantprincipen innebär att inbetalda premier intäktsförs när de inkommer oavsett vilken period de avser. Förskottsbetalda premier inkluderas där gällande avtal finns. Den förmånsbestämda affären inom Skandia Liv redovisas dock i enlighet med

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

fakturaprincipen. Fakturaprincipen innebär att en premieinkomst redovisas när kunden faktureras.

Premierna redovisas som en intäkt i årets resultat men kommer samtidigt att ingå som ökning vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna. För vissa typer av riskförsäkringar kan en del av den inbetalade premien flyttas till kommande period genom en avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker.

Försäkringsersättningar

Garanterade ersättningar och skadeersättningar från försäkringsavtal redovisas som en kostnad i resultaträkningen samtidigt som den försäkringstekniska avsättningen i balansen minskar. I posten ingår även kostnader för skadeförebyggande åtgärder inom ramen för risk- och hälsakonceptet.

Preliminärt fördelade ej garanterade överskott, diskretionär del

De flesta av livbolagets avtal innehåller en diskretionär del. Det innebär att överskottet fördelas preliminärt till försäkringarna i förhållande till hur stort bidrag varje försäkring beräknas ha lämnat. Överskottet fördelas ut på försäkringarna med hjälp av återbäringsrätten och tillförs försäkringskapitalet. Det preliminärt fördelade överskottet är inte garanterat och kan därför återtas vid behov enligt Skandias beslut. Överskottet används i första hand som riskkapital för att säkerställa att livbolaget kan fullgöra sina garanterade åtaganden. De upparbetade överskotten redovisas därför, med undantag för den villkorade återbäringen, inte som skuld utan i konsolideringsfonden, som är en del av bolagets egna kapital.

Utbetalning av överskott

Det preliminärt fördelade överskottet på försäkringar med inslag av sparande tilldelas först i samband med utbetalningen. Vid utbetalning redovisas detta direkt mot konsolideringsfonden i Eget kapital. För riskprodukter, det vill säga försäkringar utan sparande, utbetalas inte överskottet. Dessa överskott används framförallt för att utjämna resultatet för dessa produkter över åren. Nyttjande av överskottet kan också ske genom att reducera premierna. Kostnaden för detta redovisas i posten Återbärning och rabatter och intäktsförs om Premieinkomst. Försäkringsersättningen för konstaterade skador där utbetalningen förfallit till betalning men förmånstagaren inte kan lokaliseras skuldförs. Denna post redovisas under Övriga skulder i balansräkningen.

Driftskostnader

Kostnader redovisas som kostnader när de uppstår, med undantag för kostnader som är direkt eller indirekt relaterade till tecknandet av nya avtal och förnyelse av befintliga avtal. Dessa aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader om de kan förväntas återvinnas. Kostnader för skadereglering, det vill säga kostnader för fortsatt hantering av de avtal som är under utbetalning, redovisas under Utbetalda försäkringsersättningar.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader som är direkt eller indirekt relaterade till nya avtal och förnyelse av befintliga avtal aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader i balansräkningen om de är av väsentlig betydelse för verksamheten under kommande år. Anskaffningskostnader skrivs av enligt plan. Avskrivningsplanen speglar de avgiftsuttag på försäkringarna som ska täcka dessa kostnader. Hänsyn har tagits till bland annat att kontrakt förtidslöses eller upphör vid dödsfall genom en förväntad återköps- eller dödsfalls-frekvens. Om det verkliga värdet på tillgången efter avskrivningar bedöms understiga det bokförda värdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas via resultaträkningen.

16. Pensioner för egen personal**Moderbolaget**

I moderbolaget finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner som redovisas enligt Tryggandelagen vilket är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. Det innebär att moderbolaget tillämpar undantaget enligt RFR 2 från IAS 19, Ersättning till anställda, för bolagets förmånsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagens förpliktelse är begränsad till de avgifter som företaget åtagit sig att betala. Som förmånsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där den anställde garanteras en viss pension efter avslutad anställning som baseras på slutlönen. Kostnaderna för både de avgiftsbestämda och de förmånsbestämda planerna redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt pensionsrätten intjänas.

Koncernen

De avgiftsbestämda pensionsplanerna redovisas på samma sätt som i moderbolaget. För de förmånsbestämda planerna sker däremot årliga aktuariella beräkningar med den så kallade Projected Unit Credit Method. Metoden innebär i korthet en linjär kostnadsfördelning mellan tiden för anslutning till planen och pensionsåldern. Kostnad för tjänstgöring samt nettoränta på den förmånsbestämda pensionsskulden redovisas som en kostnad i resultaträkningen och effekter av omvärderingar redovisas i Övrigt totalresultat. Pensionsskulden redovisas som en avsättning i balansräkningen, se även not 39.

17. Andra avsättningar

Andra avsättningar redovisas i balansräkningen när Skandia har en förpliktelse, legal eller informell, på grund av en händelse som har inträffat och när det är troligt att någon form av ekonomisk kompensation kommer att utgå för att reglera förpliktelsen och det beloppet kan uppskattas tillförlitligt. Om tidpunkten för den eventuella ekonomiska kompensationen är känd och överstiger ett år diskonteras beloppet.

18. Leasing**Koncern**

Skandias leasingavtal består huvudsakligen av hyresavtal för storarbetsplatserna och rådgivningskontoren. Väsentliga leasingavtal redovisas i balansräkningen som en leasingskuld som representerar en skyldighet att betala leasingavgifter respektive en nyttjanderättstillgång som representerar en rätt att använda underliggande tillgång. Leasingskulden värderas vid anskaffningstillfället till nuvärdet av framtida leasingavgifter under avtalets löptid diskonterad med Skandias marginella låneränta. Nyttjanderättstillgången värderas initialt till anskaffningsvärde, vilket består av leasingskuldens initiala värde med tillägg för leasingavgifter som betalats vid eller före inledningsdatumet plus eventuella initiala direkta utgifter. Vid fastställande av leasingavtalets löptid inkluderas eventuella förlängningsoptioner om de med rimlig säkerhet kommer att utnyttjas. Leasingskulden inkluderar inte potentiella öknings i leasingavgifterna förrän dessa aktualiseras. Vid en sådan justering omvärderas leasingskulden varvid justeringsbeloppet redovisas mot nyttjanderättstillgången.

Skandia tillämpar en företagsspecifik väsentlighetsaspekt som har inneburit att endast hyreskontraktet för huvudkontoret har aktiverats och redovisats i koncernens balansräkning. Bedömningen är att övriga leasingavtal uppgår till relativt oväsentliga belopp vars effekt inte väsentligen påverkar de finansiella rapporterna. Leasingavgifter för övriga leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden i koncernens resultaträkning.

Leasingskulden redovisas bland Övriga skulder och ökar med räntekostnader och minskar med amorteringar motsvarande leasingavgiften. Nyttjande-

Fortsättning not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

rättstillgången redovisas bland Materiella anläggningstillgångar och skrivs av linjärt över leasingavtalets löptid. Räntekostnader redovisas som kapitalavkastningskostnader och avskrivningar som driftskostnader i resultaträkningen. I kassaflödesanalysen redovisas minskningen av leasingkulden i finansieringsverksamheten.

Moderbolaget

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning redovisas leasingavgifter i moderbolaget som kostnad linjärt över leasingperioden.

19. Obeskattade reserver

Svensk skattelagstiftning ger företag möjlighet att genom avsättningar till obeskattade reserver minska årets skattepliktiga resultat. Förändringar av obeskattade reserver redovisas över resultaträkningen under rubriken Bokslutsdispositioner. I balansräkningen redovisas det ackumulerade värdet av avsättningarna under rubriken Obeskattade reserver. I koncernredovisningen delas dotterbolagens och moderbolagets obeskattade reserver upp i uppskjuten skatt och eget kapital.

20. Skatt***Avkastningsskatt***

I Sverige är livförsäkringsbolag skattskyldiga för avkastningsskatt. Denna skatt baseras på en schablonmässigt beräknad avkastning på värdet på de nettotillgångar vid årets ingång som avser Skandias sparprodukter. Skattesatsen är 15 procent för pensionsförsäkringar och kapitalpension och 30 procent för kapitalförsäkringar. Kostnaden beräknas varje år och redovisas som en skattekostnad i resultaträkningen. För de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning i Skandias fondförsäkringsbolag dras gottgörelsen för denna skatt direkt från tillgångarna och redovisas i resultaträkningen i posten Övriga tekniska intäkter. Det finns här en omedelbar koppling mellan den avkastningsskatt som betalas och den kostnad som debiteras försäkringstagarna.

Inkomstskatt***Aktuell skatt***

För en mindre andel av Skandias produkter, så kallade riskprodukter som till exempel sjukförsäkring, samt i övriga dotterbolag beräknas en inkomstskatt på resultatet. Aktuell skatt, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, beräknas individuellt för varje bolag i koncernen. Posten inkluderar även justering av inkomstskatt hänförlig till tidigare år.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden och baseras på temporära skillnader mellan redovisat och skattemässigt värde av tillgångar och skulder. Uppskjuten skatt debiteras eller krediteras i resultaträkningen, förutom i de fall då den är hänförlig till poster som debiteras eller krediteras direkt mot Eget kapital eller redovisas i Övrigt totalresultat. I dessa fall redovisas även skatteeffekten mot Eget kapital eller i Övrigt totalresultat. Uppskjutna skattefordringar på grund av underskott redovisas bara om det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skattebetalningar inom en snar framtid.

Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen och förväntas gälla den period skulden betalas eller tillgången realiserar. Uppskjutna skatteskulder eller fordringar diskonteras inte.

21. Koncernbidrag och aktieägartillskott i juridisk person

Aktieägartillskott redovisas direkt i Eget kapital hos mottagaren och som Aktier och andelar hos givaren. Koncernbidrag redovisas hos både mottagaren och givaren i posten Bokslutsdispositioner som en ökning eller minskning av årets resultat. På koncernnivå elimineras dessa poster.

22. Eventualförpliktelser

Under eventualförpliktelser redovisas förpliktelser som härrör från inträffade händelser som inte uppfyller krav på att redovisas som skuld eller avsättning. Detta då det inte är troligt att en kostnad kommer att uppstå och/eller att förpliktelsen inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. I de fall behov föreligger av ianspråktagande av garantiförbindelser redovisas antingen en avsättning eller skuld i balansräkningen samt kostnad i resultaträkningen.

23. Kassaflödesanalys

IAS 7 Kassaflödesanalys, tillämpas med de anpassningar som är nödvändiga med hänsyn till verksamheten. Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och fördelas på löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet. Finansieringsverksamheten är i princip obefintlig. Eftersom kassaflöden i försäkringsverksamheten påverkar kassaflödet från placeringsverksamheten redovisas båda under den löpande verksamheten. För fondförsäkringsverksamheten har nettoredovisning skett av förändringar av försäkringstekniska avsättningar och motsvarande placeringar. Förändringen av placeringstillgångar, vilka inte används direkt i rörelsen, redovisas under rubriken Kassaflöde från investeringsverksamheten. För att följa uppställningen som används för balansräkningen så särredovisas kassaflödet från bankverksamheten och redovisas i sin helhet som Kassaflöde från den löpande verksamheten.

24. Avvecklad verksamhet

En avvecklad verksamhet är en del av ett företag som antingen har avyttrats eller klassificerats som att den innehas för försäljning. Anläggningstillgångar eller avyttringsgrupper klassificeras som tillgångar som innehas för försäljning när deras redovisade värde huvudsakligen kommer att återvinnas genom en försäljningstransaktion och en försäljning anses mycket sannolik. Tillgångar och skulder som innehas för försäljning redovisas separerade från andra tillgångar respektive skulder i balansräkningen. Resultatet från avvecklade verksamheter redovisas separat i resultaträkningen skilt från kvarvarande verksamhet. I enlighet med RFR 2 särredovisas inte resultat från avvecklad verksamhet i moderbolagets resultaträkning. I moderbolagets balansräkning görs inte heller någon särskild uppdelning av tillgångar respektive skulder som innehas för försäljning.

2 Risker och riskhantering

1. Inledning

Skandias verksamhet ger upphov till olika typer av risker. Koncernens risktagande sker primärt i moderbolaget som står för den största delen av koncernens risk. Riskexponeringen domineras av marknadsrisk, det vill säga risk för minskade värden till följd av en negativ utveckling på finansmarknaderna, och då framförallt aktieprisrisk i moderbolagets traditionella livförvaltning. Andra väsentliga risker är försäkringsrisker, kreditrisker samt operativa risker.

För att Skandia ska kunna maximera värdet till moderbolagets kunder över livstiden av deras försäkringar, samtidigt som de inte utsätts för alltför stora risker, behöver koncernens risker hanteras på ett lämpligt och effektivt sätt. Skandias riskhanteringssystem, såsom beskrivet nedan, syftar till att säkerställa en effektiv riskhantering.

Som en del i riskhanteringen begränsar Skandias styrelse hur mycket risk och vilka risker Skandia utsätter försäkringstagarna för. En av de centrala restriktionerna avser risken för att Skandia inte kan fullfölja sina åtaganden enligt försäkringsavtal. Genom att besluta om en restriktion för denna risk sätter styrelsen en begränsning för den samlade risk som Skandia kan ta i sin dagliga verksamhet. Restriktionen begränsar Skandias totala risknivå på såväl kort som lång sikt genom att den fastställer hur mycket kapital Skandia behöver hålla för sina risker, så kallade interna kapitalkrav. Även lagstiftningen reglerar hur mycket kapital i form av kapitalbas som försäkringsbolagen behöver hålla för att täcka sina risker. Skandia uppfyllde per den 31 december 2020 både interna och legala kapitalkrav med god marginal.

Legala kapitalkrav

Moderbolaget har valt att tillämpa en av de övergångsregler som följde med implementeringen av Solvens 2 i svensk lag och tillämpar därmed Solvens 1 för tjänstepensionsförsäkring och Solvens 2 för övrig försäkring. Dotterbolaget Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) tillämpar Solvens 2 på hela verksamheten och beräknar kapitalkrav enligt den så kallade standardformeln. Skandias försäkringsgrupp omfattar hela Skandiakoncernen och av gruppreglerna i solvensregelverket följer krav på en gruppbaserad kapitalbas som alltid är minst lika med ett gruppbaserat kapitalkrav.

Skandiakoncernen är sedan tidigare klassificerad som ett finansiellt konglomerat, och konglomeratet ska därför ha en kapitalbas som överstiger ett kapitalkrav enligt konglomeratreglerna. Försäkringsgruppens och konglomeratets kapitalkrav består av en blandning av Solvens 1 och Solvens 2 samt sektorregler för bank-, värdepappers- och fondbolagsverksamhet. Per den 31 december 2020 uppfyllde Skandia alla legala kapitalkrav, se vidare Femårsöversikten för moderbolaget samt koncernen.

Interna kapitalkrav

I den interna styrningen använder Skandia en intern kapitalmodell som mäter storleken på Skandias risktagande i form av kapitalkrav. Till skillnad mot det legala kapitalkravet tillämpas i den interna kapitalmodellen Solvens 2 på hela moderbolaget, även tjänstepensionsverksamheten. Skandias interna kapitalmodell ger Skandia en god förståelse av riskerna i verksamheten, vilket är en förutsättning för en effektiv riskstyrning inom koncernen.

Kapitalkravet för vissa risktyper beräknas i modellen med den så kallade standardformeln medan kapitalkravet för andra risker, främst risken i noterade och onoterade aktier, valutarisken, fastighetsrisken och ränterisken, modelleras utifrån en internt utvecklad modell. De metoder och antaganden som ligger till grund för den internt utvecklade modellen är anpassade till Skandias riskprofil och tar större hänsyn till svenska marknadsförhållanden än vad standardformeln gör.

Kapitalkraven baseras på hur Skandias tillgångar och skulder utvecklas i olika stressade scenarier givet aktuell balansräkning och placeringsprofil.

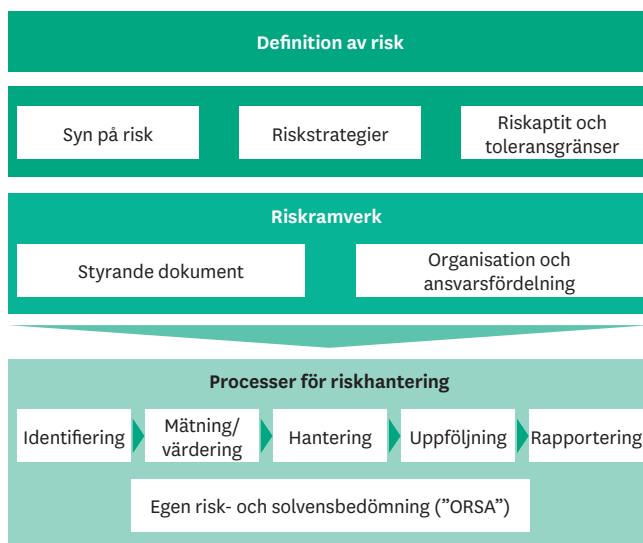
Kapitalkravet beräknas med en Value-at-Risk modell, ett års riskhorisont och konfidensnivån 99,5 procent. Konfidensnivån betyder att Skandia med 99,5 procents säkerhet är solvent under den närmaste ettårsperioden.

2. Riskhanteringssystemet

Riskhanteringssystemet syftar till att säkerställa välgrundade beslut och en hantering av Skandias risker utifrån styrelsens riskaptit. Riskerna inom verksamheten ska löpande identifieras, hanteras och rapporteras. Riskhanteringssystemet är en del av Skandias företagsstyrningssystem. Systemet ska vara ändamålsenligt, effektivt och integrerat i organisations- och beslutsstruktur samt i verksamhetens arbete med värdeskapande. Risktagandet ska vara hållbart på såväl kort som lång sikt. Långsiktighet och hållbarhet är av stor betydelse för Skandias affär då de bidrar till att skapa värde och god avkastning i förhållande till risk.

Systemet sammanfattas i nedanstående bild. Riskhanteringssystemet genomförs konsekvent inom Skandia och är anpassat efter att moderbolaget är ett ömsesidigt livförsäkringsbolag.

Riskhanteringssystem

Riskstrategi

En viktig del av riskhanteringssystemet är riskstrategin genom vilken styrelsen sätter övergripande ramar för Skandias och moderbolagets risktagande. Med riskstrategi avses en strategi för att bestämma vilka risker som Skandia ska exponeras för, och i vilken omfattning, samt hur Skandia ska hantera och följa upp dessa risker. Riskstrategin syftar till att stödja Skandias långsiktiga mål genom att skapa förutsättningar för väl avvägda affärsbeslut där hänsyn tas till risk. Skandias risktagande definieras till stor del av vilka produkter som erbjuds – exempelvis sparande med garanti, riskförsäkring eller bolån. Riskstrategierna är därför knutna till affärsprocesserna och strategisk inriktning för produktportföljen, utformningen av produkterna samt hur skulder och tillgångar hanteras för dessa. Skandias huvudsakliga riskstrategier genomförs som en integrerad del av affärsstrategin, genom de mandat som fördelas ut i verksamheten och genom god intern kontroll.

Riskaptit

Styrelsens riskaptit anger i vilken omfattning Skandia som helhet får ta risk i syfte att generera värde till ägarna. Skandia tar på sig långa försäkringsåtaganden och har som mål att maximera värdet för ägarna, det vill säga moderbolagets kunder, över livstiden av deras försäkringar genom att

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

kombinera en god avkastning med ett sunt risktagande. Risktagandet ska vara hållbart på såväl kort som lång sikt. Detta innefattar krav på aktsamma investeringar som tillgodoser att tillgångarna investeras på ett sätt som gagnar försäkringstagarnas och andra ersättningsberättigades intressen. Aktsamhet definieras av investeringar med en placeringsprofil som kombinerar god avkastning och sunt risktagande och med en hantering som säkerställer en god riskhanteringsförmåga. Skandias riskkaptit grundar sig i kapitalstyrka, resultatstabilitet, likviditet och operativ riskhantering för vilka risktoleransgränser har fastställts av styrelsen.

En av de mest centrala restriktionerna är risken för att Skandia inte kan fullfölja sina åtaganden enligt försäkringsavtal mot försäkringstagare och andra ersättningsberättigade, den så kallade solvensrisken. Genom att besluta om en restriktion för denna risk sätter styrelsen en begränsning för Skandias samlade exponering mot försäkringsrisk, marknadsrisk, kreditrisk samt operativ risk. Toleransgränsen begränsar den totala risknivån på såväl kort som lång sikt genom att fastställa hur mycket kapital Skandia behöver hålla för sina risker, så kallade kapitalkrav.

Riskramverk

Skandias riskstrategi konkretiseras genom Skandias riskramverk. Detta omfattar Skandias styrande dokument samt ansvarsfördelning för riskhantering.

Styrande dokument

Skandias risker delas in i följande kategorier; försäkringsrisk, marknadsrisk, kreditrisk, likviditetsrisk, operativ risk, koncentrationsrisk, affärsrisk, strategisk risk och compliancerisk. Skandias riskramverk utgörs av styrande dokument som fastställer styrning för samtliga riskkategorier och inom vilka ramar verksamhetens risktagande får ske.

Organisation och ansvarsfördelning

Skandias ansvarsmodell för riskhantering baseras på principerna om tre så kallade försvarslinjer. Principerna syftar till att tydliggöra uppdelningen av ansvar gällande riskhantering och regelefterlevnad inom Skandia och skiljer mellan första, andra och tredje försvarslinjen. Första försvarslinjen ("riskägarna") styr och kontrollerar verksamheten. Funktionerna i andra försvarslinjen (riskfunktionen, aktuariefunktionen och regelefterlevnadsfunktionen) stödjer, följer upp och kontrollerar verksamhetsstyrningen samt kontrollen av risker och regelefterlevnad i första försvarslinjen, medan internrevisionsfunktionen i tredje försvarslinjen utvärderar Skandias samlade hantering av risk och regelefterlevnad.

Styrelsen är den yttersta ägaren av Skandias riskhanteringssystem och genom att besluta om riskstrategi, riskkaptit och de övergripande delarna av riskramverket i form av policyer fastställer de moderbolagets och koncernens syn på risk. Moderbolagets styrelse har det yttersta ansvaret för Skandias risknivå och bedömning av kapitalbehov. Styrelsen ska även se till att kapitalplanering och riskanalys genomförs i samband med framtagandet av koncernstrategin och affärsplanen.

En stor del av styrelsens arbete genomförs i de olika styrelseutskotten. Utskotten är tillsatta för att, inom specificerade ramar, granska vissa områden såsom ersättningar, riskhantering med mera samt inför styrelsemöten förbereda ärenden inom dessa områden. De inrättade styrelseutskotten är: ersättningsutskottet, risk- och revisionsutskottet, placeringsutskottet samt kund- och produktutskottet.

Moderbolagets vd har det övergripande operativa ansvaret för styrning, hantering och kontroll av Skandias risker och svarar för rapportering till styrelsen. Vd ansvarar för att förmedla och implementera styrelsens synsätt avseende riskhanteringssystemet samt säkerställa att det finns en implementerad och väl fungerande intern kontroll inom organisationen. Utifrån styrelsens övergripande styrdokument utfärdar vd mer detaljerade instruktioner för den operativa hanteringen av Skandias risker. Vd har även

delegerat delar av sitt operativa ansvar för riskhantering till verksamhetschefer. Den övergripande riskhanteringen sker under vd:s ledning i den av vd utsedda koncernledningen.

För hantering av riskrelaterade frågor som berör flera affärsområden och/eller leveransenheter har vd inrättat följande tvärfunktionella kommittéer; Asset Liability Management kommittén (ALM-kommittén), försäkringskommittén och riskkommittén. ALM-kommittén har till uppgift att analysera och bevaka solvensrisken samt besluta om fördelningen av de kortsiktiga riskmandat som moderbolagets kapitalförvaltning och dotterbolagen sedan förfogar över. I kommitténs uppgifter ingår även att bereda beslutsunderlag kring val av ramar och restriktioner för moderbolagets kapitalförvaltning. Försäkringskommittén är ett forum för frågor rörande utformning och förvaltning av försäkringsprodukter inom verksamheten i Skandia, såväl ur ett risk- och lönsamhetsperspektiv som ur ett skälighets- och kontributionsperspektiv. I riskkommittén diskuteras affärsrisker, operativa risker och incidenter samt compliancerisker kvartalsvis. Syftet med riskgenomgången är att erhålla en samsyn om Skandias riskbild med avseende på dessa riskkategorier. Strategiska riskområden identifieras och bereds i koncernledningen som en integrerad del av affärs- och kapitalplaneringen.

Riskfunktionen är ansvarig för att utveckla, förvalta och övervaka Skandias riskhanteringssystem samt att kontrollera och utvärdera verksamhetens riskhantering och riskrapportering. Funktionen rapporterar även en självständig och samlad bild av Skandias väsentliga risker och incidenter till Skandias vd, koncernledning och styrelse. För att bidra till att riskhanteringssystemet fungerar effektivt ger funktionen råd och stöd i frågor som omfattas av funktionens ansvar till vd, koncernledningen, verksamheten och styrelsen. Riskfunktionen ansvarar även för att identifiera framväxande risker.

Riskhanteringsprocesser

Löpande riskhantering

Den löpande hanteringen av risker sker enligt processer som omfattar identifiering, mätning/värdering, hantering, uppföljning och rapportering av risker. Generellt gäller att riskhanteringsprocesserna ska vara effektiva i att säkerställa att Skandia verkar i linje med sin affärs- och riskstrategi, och att det finns en god kontroll av risker inom hela organisationen.

Kapitalplanering och egen risk- och solvensbedömning

För att säkerställa att Skandia har tillräckligt mycket kapital för att täcka sina risker på medellång sikt tar Skandia varje år fram en kapitalplan. Kapitalplanen är en framåtblickande analys av kapitaltäckningen, det vill säga att kapitalbasen är större än kapitalkravet. Analysen har ett femårigt perspektiv, utgår från rådande affärs- och investeringsplaner samt omfattar såväl legala som interna kapitalkrav. I analysen undersöks hur kapitaltäckningen förväntas utvecklas samt vad påverkan skulle bli i olika stressade scenarier. Scenarioanalysen visar på en god finansiell ställning och att Skandia klarar kapitaltäckningen i samtliga utvalda scenarier.

Skandia genomför även, minst årligen, en egen risk- och solvensbedömning (ORSA). ORSA syftar till att säkerställa att Skandias solvens- och kapitalposition är förenlig med de krav och kapitalmätt som ställs i Skandias riskkaptit, se avsnitt om Riskkaptit ovan. Genom ORSA bedömer Skandia det aggregerade kapitalbehovet på kort och medellång sikt med utgångspunkt i den egna riskprofilen. Ifall ORSA påvisar ett högre kapitalbehov än vad som framgår av legala eller interna kapitalkrav ska Skandia ta höjd för detta i kapitalplaneringen genom ett kapitaltillägg.

Kapitalpositionen i ORSA utvärderas med tre olika analyser; en egen bedömning av kapitalbehovet, stresstester samt en framåtblickande analys. Genom den framåtblickande analysen bedöms framtida möjlig utveckling av kapitalkrav, kapitalbehov och kapitalbas över en femårsperiod, i förväntan såväl som i stressade scenarier. Utöver de stressade scenarier som analyseras i kapitalplanen undersöks även momentana stresstester av riskfaktorer

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

samt omvända stresstester där Skandia utvärderar hur stora chocker som krävs för att solvensen ska äventyras. Den sammantagna bedömningen i ORSA är att Skandia i dagsläget är väl kapitaliserat och har en god kapital-situation.

Skandia genomför även strategiska riskanalyser i samband med affärs-planeringen.

3. Riskhantering per riskkategori

Skandia tillämpar följande definitioner av de väsentliga riskerna.

Definition
Försäkringsrisk
Försäkringsrisk avser risken för förlust eller negativ förändring avseende försäkringsförpliktens värde till följd av felaktiga tariffer och antaganden om försäkringstekniska avsättningar. Försäkringsrisk delas upp i livförsäkringsrisker, det vill säga risker som uppstår i och med att Skandia försäkrar individers liv, samt sjukförsäkringsrisker, det vill säga risker som uppstår i och med att Skandia försäkrar individers hälsa.
Marknadsrisk
Med marknadsrisk avses risken för förluster eller negativa förändringar avseende den finansiella ställningen som direkt eller indirekt orsakas av svängningar i nivån eller volatiliteten när det gäller marknadspriserna för tillgångar, skulder och finansiella instrument.
Kreditrisk
Med kreditrisk avses risken för förluster till följd av förändringar i kreditvärdigheten hos emittenter, motparter och gäldenärer för vilka Skandia är exponerade i form av motparts- eller spreadrisk eller koncentrationer av marknadsrisk.
Likviditetsrisk
Med likviditetsrisk avses risken för att Skandia inte kan avyttra placeringar och andra tillgångar för att uppfylla sina finansiella åtaganden när de förfaller till betalning eller att Skandia endast kan göra detta till höga kostnader.
Operativ risk
Risken för förlust till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.
Affärsrisk
Med affärsrisk avses risken för förluster på en taktisk nivå till följd av att Skandias värde reduceras på grund av avvikelser från förväntat utfall avseende kostnader, volymer och marginaler etc.
Strategisk risk
Med strategisk risk avses risken för förluster på grund av missriktade affärsbeslut på en strategisk nivå, felaktigt genomförande av beslut eller oförmåga att reagera adekvat på förändringar i samhället, regelsystem eller branschen.
Compliancerisk
Med compliancerisk avses risken för att Skandia inte följer gällande regler inom det område där Finansinspektionen och Integritetsskyddsmyndigheten (tidigare Datainspektionen) utövar tillsyn.
Koncentrationsrisk
Risken för förlust till följd av bristande diversifiering av försäkringsåtaganden och av tillgångsportföljen samt till följd av stor exponering för fallissemangsrisk för en enda emittent/motpart eller en grupp av emittenter/motparter med inbördes anknytning.

I det följande beskrivs Skandias löpande hantering per riskkategori. Beskrivningen avser moderbolaget och de tillståndspliktiga dotterbolagen Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ), Skandiabanken AB (publ), Skandia Investment Management AB och Skandia Fonder AB. Hanteringen av försäkringsrisk, operativ risk och affärsrisk är i stora delar koncerngemensam och beskrivs därmed oberoende av verksamhetsform, medan marknadsrisk, kreditrisk samt likviditetsrisk är anpassade efter respektive bolags verksamhet.

Försäkringsrisk

Hantering av livförsäkringsrisk

Med livförsäkringsrisk avses risken för förlust till följd av underskattning av premier eller för lågt värderade försäkringstekniska avsättningar på grund av felaktiga antaganden eller ändrade förhållanden inom livförsäkring. Livförsäkringsrisk delas upp i livsfallrisk, dödsfallrisk, katastrofrisk, driftskostnadsrisk och annullationsrisk. Skandiakoncernens livförsäkringsrisker kommer från försäkringsåtaganden i form av traditionell livförsäkring och dödsfallsförsäkring i moderbolaget samt fond- och depåförsäkring i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ).

Livsfallrisk, dödsfallrisk och katastrofrisk

Livsfallrisk avser risken för förlust till följd av permanent minskad dödlighet medan dödsfallrisk avser risken för förlust till följd av permanent ökad dödlighet. Katastrofrisk inom livförsäkring avser risken för förlust till följd av ökad dödlighet på grund av extrema eller exceptionella händelser såsom till exempel pandemi.

Livslängden i Sverige har historiskt ökat successivt över tid och denna utveckling förväntas fortsätta. I livslängdsantagandena för beräkning av försäkringstekniska avsättningar ingår därför en förväntad ökning av livslängden. Hur väl antagandet stämmer överens med verkligheten kontrolleras genom regelbundna dödlighetsundersökningar av det egna beståndet mot nationell statistik, där slutsatserna används för att justera prissättning samt för att uppdatera antaganden vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Risken för att tecknad affär är sämre än vad som antagits (moturval) begränsas genom att tillämpa ett produktregelverk som anger under vilka förutsättningar kunder får teckna och ändra sina försäkringar. Till exempel kan ett hälsointyg behövas för att kunden ska få lägga till ett återbetalningskydd till sin försäkring. I moderbolaget används återförsäkring för att reducera de största individuella exponeringarna inom dödsfallsförsäkring, vilket gör att koncentrationsrisk mot enskilda individer undviks. Skandia har även en katastrofåterförsäkring som gäller exceptionella händelser med efterföljande skador, vilket således täcker vissa typer av katastrofer.

Driftskostnadsrisk

Driftskostnadsrisk avser risken för oförväntad förlust till följd av permanent högre kostnader. Administrativa driftskostnader följs kontinuerligt upp av verksamheten. Analyserna används sedan för prissättning och som utgångspunkt för analys och bedömning av framtida driftskostnader för att ta fram relevanta driftskostnadsantaganden för beräkning av försäkringstekniska avsättningar.

Annullationsrisk

Annullationsrisk avser risken för förlust till följd av permanent minskad/ökad nivå på kundbeteende i form av avslutande eller ändringar av försäkringar eller vid massannullation då en stor andel kunder avslutar sina försäkringar. I de flesta försäkringsavtal har kunden olika möjligheter att ändra sin försäkring eller avsluta den före avtalstidens utgång. En ändring kan till exempel vara att lägga till ett efterlevandeskydd eller ändra utbetalningstiden. Avsluta, annullera, försäkringen inkluderar även att återköpa (kapitalförsäk-

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

ring) eller flytta (pensions- eller tjänstepensionsförsäkring) sin försäkring. Ändringen eller avslutet görs på kundens initiativ, en så kallad kundoption. Risken med dessa optioner är att kunden väljer att göra de ändringar som är till fördel – ökar värdet – för kunden. Skandias livbolag hanterar dessa risker genom att sätta upp regelverk för till exempel ändringar så att en värdering av försäkringen efter ändringen är lika med försäkringens värde före ändringen. Ofta ingår att kräva någon form av hälsoprövning. Vid annullation är det Skandias livbolags filosofi att de försäkringar som annulleras inte ska ha större rätt till kapitalet än det kvarvarande försäkringsbeståndet – därför tas avgifter ut för täckande av kostnaderna och dessutom kan försäkringskapitalet justeras ned med en faktor om behov anses finnas. Utöver dessa åtgärder motverkas riskerna framförallt genom att erbjuda produkter med bra egenskaper under hela avtalsperioden och genom att ge en god löpande service.

Hantering av sjukförsäkringsrisk

Med sjukförsäkringsrisk avses risken för förlust till följd av underskattning av premier eller för lågt värderade försäkringstekniska avsättningar på grund av ökat insjuknande, permanent minskat tillfrisknande samt ökad sjuklighetsgrad hos redan sjuka. Sjukförsäkringsrisk delas upp i så kallade SLT¹⁾-sjukförsäkringsrisker och NLSL²⁾-sjukförsäkringsrisker beroende på produkttyper. SLT-sjukförsäkringsrisk delas i sin tur upp i invaliditets- och sjukrisk, driftskostnadsrisk, omprövningsrisk och annullationsrisk, medan NLSL-risk delas upp i premie- och reservrisk och annullationsrisk. Sjukförsäkringsrisk omfattar även katastrofrisk till följd av pandemi, massolycksfall och koncentration av olycksfall.

Invaliditets- och sjukrisk

Skandias SLT-sjukförsäkringsrisk återfinns i form av sjuk- och premiebefrielseförsäkring i moderbolaget samt i form av premiebefrielseförsäkring i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ). Hantering av SLT-sjukförsäkringsrisk sker genom ett aktivt arbete med hälsa i ett program som heter ”hälso-kedjan”, vilket syftar till att förebygga ohälsa samt förkorta sjukfrånvaro. Försäkringstagare (företag) uppmanas att göra ett bra hälsoarbete för sina anställda genom att belönas med lägre premier baserat på hälsonyckeltal. Arbetet har lett till friskare försäkrade, lägre premier för försäkringstagare (företag) samt lägre kostnader för Skandia. Ersättning vid sjukdom har ett beroende till det statliga sjukförsäkringssystemet, samt att sjukligheten ändrar sig över tid. Skandia genomför kontinuerliga analyser över insjuknade och tillfrisknade, för att kunna ta hänsyn till relevanta antaganden vid premiesättning och beräkning av försäkringstekniska avsättningar. Det sker en riskbedömning vid tecknande av försäkring för enstaka individer vilket minskar moturvalsrisken. De största individuella exponeringarna inom SLT-sjukförsäkring återförsäkras och moderbolagets SLT-sjukförsäkringsrisker omfattas av en katastrofåterförsäkring. Skandia ser dessutom regelbundet över och uppdaterar försäkringsvillkoren.

Premie- och reservrisk

NLSL-sjukförsäkringsrisk finns i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) främst i form av privatvårdsförsäkring. Genom Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) är Skandia en stor aktör avseende privatvårdsförsäkring på den svenska marknaden. Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) har även olycksfallsförsäkringar. Skadeutfall följs upp och resultatet används för att förbättra prissättning och antagande för beräkning av försäkringstekniska avsättningar. För att hantera risken för moturval finns särskilda regler vid tecknandet av försäkringen såsom till exempel riskbedömningar och hälso-prövningar.

¹⁾ SLT betyder Similar to Life Techniques.

²⁾ NLSL betyder Non-Similar to Life Techniques.

Känslighetsanalys försäkringsrisk

Av tabellen nedan framgår hur resultatet skulle påverkas om dödligheten, kundbeteenden, sjukligheten samt driftskostnader förändrades. Riskexponeringen motsvarar den andel av försäkringstekniska avsättningar som bär eller ger upphov till respektive risk. Analyserna är genomförda utan hänsyn tagen till eventuella korrelationer mellan antaganden. De försäkringstekniska avsättningarnas känslighet för ränteförändringar framgår av avsnittet om marknadsrisk.

Försäkringsrisker moderbolaget

MSEK Riskfaktor	Riskexponering		Påverkan på resultat före skatt/eget kapital ¹⁾		
	2020	2019	2020	2019	Förändring 1 år
Livsfallrisk	231 025	219 152	-2 384	-2 583	199
Annulationsrisk - Flytt och återköp	176 594	167 391	-597	-566	-31
Annulationsrisk - Ändrad utbetalningstid	164 500	155 927	-3 141	-2 978	-163
Sjukförsäkringsrisk	3 106	3 349	-154	-164	10
Driftskostnadsrisk	283 092	270 217	-334	-320	-14

¹⁾ Det finns ingen väsentlig skillnad då huvuddelen av verksamheten är avkastningsbeskattad och inkomstskatten därmed är ytterst liten.

Känslighetsfaktorer

Livsfallrisk	En omberäkning av försäkringstekniska avsättningar med en sänkt dödsannolikhet på 10%.
Annulationsrisk: Flytt och återköp	Andel försäkringar som flyttas och återköps ökar med 50%.
Ändrad utbetalningstid	En förkortning av snittduration genom en stress av sannolikheter att ändra utbetalningstid med 50%.
Sjukförsäkringsrisk	Beräknas som resultatpåverkan av att avvecklingen av sjukfall blir 10% lägre än förväntat.
Driftskostnadsrisk	Kostnadsinflationen ökar med 0,1 procentenhet.

Marknadsrisk

Skandias marknadsrisk domineras av marknadsrisk i moderbolagets produkter och placeringar, främst i den traditionella förvaltningen, samt av ränterisk i moderbolagets försäkringstekniska avsättningar. Marknadsrisk finns även i dotterbolagen, främst i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) och Skandiabanken AB (publ).

Moderbolaget

Kapitalförvaltningen hanterar inom givna ramar och mandat marknadsrisken på tillgångssidan, med undantag av moderbolagets affärsstrategiska placeringar som hanteras enligt särskilda regler. Marknadsriskerna delas upp i aktiekursrisk, valutarisk, fastighetsrisk och ränterisk. Moderbolagets tillgångar placeras i olika typer av tillgångsslag, instrument, olika valutor och med stor geografisk spridning. Styrelsen fastställer övergripande regler och riktlinjer för hur Skandias livbolag får placera sina tillgångar i enlighet med den så kallade aktsamhetsprincipen.

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

Styrelsen anger bland annat intervall för tillgångsklassernas andel av portföljen och andra restriktioner som ska gälla för risktagandet, såsom beaktande av speciella produktkrav, så kallade produktspecifika tillgångsportföljer. Inom av styrelsen fastställda ramar fattar styrelsens placeringsutskott beslut om övergripande fördelning av placeringsstillgångar på tillgångsslag, som exkluderar affärsstrategiska tillgångar samt beaktar produktspecifika tillgångsportföljer. Placeringsutskottet anger även ramarna för ränterisk och matchningsrisk, bland annat genom att fastställa durationsmål samt riktvärde och limit för andelen ränterisk i tillgångsportföljen relativt skuldens ränterisk. Den löpande hanteringen av matchningsrisk utförs av kapitalförvaltningen.

Placeringsutskottet fastställer även övergripande förvaltningsstrategier inom och mellan tillgångsslag samt intervall för rebalansering av placeringsstillgångarna. Vd har delegerat samtliga befogenheter till chefen för kapitalförvaltningen. Chefen för kapitalförvaltningen ansvarar för att förvalta placeringsstillgångarna inom styrelsens och placeringsutskottets satta ramar och riktlinjer samt för att hålla portföljens totala risk inom det tilldelade riskmandatet.

För att uppnå avkastningsmålet och en god riskspridning är det nödvändigt att ha en väl diversifierad tillgångsportfölj som dessutom ger en rimlig matchning av ränteriskerna i moderbolagets åtaganden. Moderbolagets tillgångsportfölj innehåller således en stor andel räntebärande tillgångar men också ett antal andra tillgångsslag såsom noterade aktier, fastigheter, råvaror med mera. En del av portföljen utgörs av onoterade tillgångar, främst innehav i private equity fonder. Dessa investeringar är illikvida, men mindre volatila och har en längre placeringshorisont än noterade investeringar och utgör en mindre andel än noterade aktier. Den noterade aktieportföljen är i sin tur fördelad på olika länder och sektorer, vilket ytterligare bidrar till riskdiversifieringen. Noterade aktier, onoterade aktier, infrastruktur-fonder och råvaror valutäsäkras inte. Skandias livbolag betraktar aktier som reala tillgångar, då aktier skyddar mot inflation på lång sikt, som följs upp i svenska kronor. En större valutaförändring kompenseras ofta av att det nominella indexet rör sig i motsatt riktning vilket leder till en diversifiering av riskerna. Nominella räntebärande värdepapper noterade i utländsk valuta valutäsäkras regelmässigt genom valutaterminer eller valutawappar.

10 största innehaven moderbolaget	MSEK
Investor	3 823
Atlas Copco	3 397
Volvo	3 111
Ericsson	2 192
H&M	2 069
Hexagon	2 009
Sandvik	1 718
Assa Abloy	1 319
SEB	1 318
Klarna	1 292
Totalt	22 248

Inom kapitalförvaltningen finns en funktion som följer upp att kapitalförvaltningen som helhet samt enskilda förvaltare håller sig inom givna limiter och mandat, både de limiter som har beslutats av styrelsen och placeringsutskottet såväl som de limiter/mandat som har beslutats av ALM-kommittén och chef kapitalförvaltning.

Finansiella risker moderbolaget

MSEK Riskfaktor	Riskexponering		Påverkan på resultat före skatt/eget kapital ¹⁾		Förändring 1 år
	2020	2019	2020	2019	
Ränterisk åtaganden	301 599	286 476	-24 188	-23 296	-892
Ränterisk tillgångar	232 800	249 643	8 537	10 662	-2 125
Ränterisk, nettopåverkan			-15 651	-12 634	-3 017
Aktiekursrisk	232 406	206 798	-23 241	-20 680	-2 561
Fastighetsrisk	52 399	53 906	-5 240	-5 391	151
Spreadrisk	241 802	254 563	-2 312	-2 399	87
Valutarisk	95 420	107 679	-9 542	-10 768	1 226

¹⁾ Det finns ingen väsentlig skillnad då huvuddelen av verksamheten är avkastningsbeskattad och inkomstskatten därmed är ytterst liten.

Känslighetsfaktorer

Ränterisk	Beräknas som resultatpåverkan från minskade räntnivåer med 1%-enhet för nominella och reala tillgångar och skulder.
Aktiekursrisk	Beräknas som en kursnedgång på 10% för svenska och utländska aktier.
Fastighetsrisk	Beräknas som en prisnedgång på 10% på fastigheter.
Spreadrisk	Beräknas som en ökning av spreaden (ränteskillnad mellan tillgången och riskfri ränta) på 0,25%-enheter.
Valutarisk	Beräknas som en kursförändring med 10% i negativ riktning av utländska valutakurser mot SEK.

Som framgår av tabellen ovan utgör aktiekursrisken den största enskilda riskfaktorn. I tabellen nedan över valutafördelningen netto framgår påverkan på resultatet av en förstärkning på 10 procent i respektive valuta mot svenska kronor.

Valutafördelning, netto moderbolaget	MSEK	Påverkan på resultatet före skatt/eget kapital ¹⁾
AUD	2 509	251
CAD	413	41
CHF	892	89
DKK	835	84
EUR	15 812	1 581
GBP	6 713	671
HKD	1 178	118
JPY	10 122	1 012
NOK	946	95
NZD	129	13
SGD	432	43
USD	55 439	5 544
Totalt	95 420	9 542

¹⁾ Det finns ingen väsentlig skillnad då huvuddelen av verksamheten är avkastningsbeskattad och inkomstskatten därmed är ytterst liten.

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s direkta exponering för marknadsrisk på egna investeringar är begränsad. Hanteringen av egna investeringar, det vill säga styrning och mandat, regleras av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s interna styrdokument. Uppföljning av skuldtäckning, utfall och risk hanteras i bolagets Asset and Liability Committee (ALCO). Därutöver är Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) indirekt exponerat för marknadsrisk då intäkterna till stor del består av avgifter från kundernas tillgångar under förvaltning vilka påverkas av tillgångarnas värdeförändring. Ett fall på aktiemarknaden på 10 procent och ett parallellskifte i räntekurvan påverkar Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s och därmed Skandiakoncernens avgiftsintäkter med 9 (9) procent, motsvarande drygt 210 (200) MSEK. Riskhantering i form av kontroller utövas med avseende på dessa risker.

Skandiabanken AB (publ)

Skandiabanken AB (publ) exponeras primärt för marknadsrisk i form av ränte- och valutakursrisk. Resultaträkningen ska i möjligaste mån spegla bankrörelsen och marknadsriskerna ska minimeras genom användning av till exempel derivat.

Ränterisk uppkommer då räntebindningstider för tillgångar, skulder och derivatinstrument inte sammanfaller och det verkliga värdet eller framtida kassaflöden på dessa instrument påverkas av förändringar i marknadsräntor. Ränterisken mätt som ett parallellskifte av räntekurvan med två procentenheters ökning skulle per den 31 december 2020 ge en teoretisk omvärdering av balansräkningen med netto 90 (52) MSEK i negativ resultat-effekt. Ränterisken uppskattas även som en effekt på räntenettet över en 12-månadersperiod vid en ökning av räntekurvan med en procentenhet. Beräkningen utgår från en statisk balansräkning och uppskattar effekten för samtliga tillgångar och skulder som har en ränteomsättning inom 12 månader. Inlåningskonton utan fastställd löptid antas ha 0 procent elasticitet till marknadsräntan så länge reporäntan är negativ. Därefter 100 procent elasticitet. Per den 31 december 2020 uppskattades en ökning av räntenettet med 231 (140) MSEK vid en räntehöjning med en procentenhet.

Exponering för valutakursrisk som uppkommer i samband med handel för kunders räkning, det vill säga fond- och aktiehandel på de internationella valutamarknaderna samt valutaexponeringar som uppstår vidare via kundaktiviteter som till exempel banktransaktioner, säkras med valutaterminer och valutawappar. Valutakursrisken beräknas på samtliga exponeringar i utländsk valuta hänförligt till tillgångar, skulder samt åtaganden utanför balansräkningen. Positionerna värderas till aktuellt marknadsvärde samt omräknade till svenska kronor enligt balansdagskurs.

Matchningsrisk

Moderbolaget

Med matchningsrisk avses risken för att kunden får oönskade produktegenskaper till följd av sammansättningen av tillgångar och skulder. En stor matchningsrisk beror på svårigheten att få produktens värde att utvecklas stabilt under stora förändringar på räntemarknaden. Det löpande arbetet avseende hantering av matchningsrisk på tillgångs- och skuldsidan sker inom kapitalförvaltningen, se närmare Marknadsrisk. Speciellt hanteras matchningsriskerna mellan tillgångar och skulder med avseende på till exempel duration och belopp.

Utöver ovanstående sker även hantering av matchningsrisken utifrån ett bolagsövergripande perspektiv genom beräkning av riskkapital och framåtblickande riskhantering i form av kapitalplanering. Matchningsrisk hanteras även i samband med produktutformning av försäkringar.

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s risker analyseras i bolagets ALCO som även ansvarar för den tillgångsportfölj som används för att durationsmatcha bolagets egna åtaganden avseende premiebefrielse-, privatvårds- och gruppolycksfallförsäkring där bolaget bär risken.

Kreditrisk

Skandia har kreditrisk i moderbolagets traditionella förvaltning. Kreditrisk finns även i dotterbolagen, främst i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) och i Skandiabanken AB (publ).

Moderbolaget

Moderbolagets exponering mot kreditrisk omfattar huvudsakligen exponering mot motparter och emittenter med hög kreditvärdighet och den sammantagna kreditrisken är låg. Kreditrisken hanteras främst genom att begränsa exponeringen mot enskilda emittenter och total exponering mot låg kreditvärdighet. Styrelsens placeringsutskott fattar beslut om en kreditinstruktion som definierar de ramar och limiter som ska gälla för Skandias livbolag. Endast emittenter och motparter inom OECD-området är godkända. Kreditvärdigheten hos dessa bedöms med hjälp av information från erkända kreditvärderingsinstitut och bolagets egna bedömningar. Kreditrisken begränsas genom att en högsta exponering tillåts per kreditvärdighetskategori och per emittent/motpart. Vid handel med OTC-derivat ska giltiga ISDA- och CSA-avtal finnas samt daglig överföring av säkerheter. Motpartsrisk kan också uppstå i exponeringar mot andra motparter, till exempel vid återförsäkring. Skandias livbolag tillämpar återförsäkring i mycket begränsad omfattning.

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) är exponerat för kreditrisk, bland annat i samband med placeringar av skuldtäckningstillgångar. Placeringarnas kreditrisk begränsas bland annat av restriktioner för koncentrationsrisk, duration och kreditvärdighet.

Skandiabanken AB (publ)

Skandiabanken AB (publ)s utlåning till allmänheten avser hushållsexponeringar till privatpersoner, primärt i form av bolånekrediter med säkerhet i bostadsfastighet eller bostadsrätt, privatlån, konto- och kortkrediter samt depåutlåning.

Risken hanteras genom att samtliga kreditansökningar prövas genom en bedömning av kreditsökandens återbetalningsförmåga och finansiella ställning samt en värdering av erhållen säkerhet. Hantering av kreditrisker för hushållsexponeringar syftar till att reducera kreditförlusterna och målsättningen är att lånefordringar i största möjliga omfattning ska bestå av ett stort antal krediter med låg risk och god riskspridning.

Likviditet placeras i kort utlåning och räntebärande värdepapper med motparter inom stat, kommun, institut och företag. Risken hanteras genom att exponeringarna prövas genom en bedömning av motpartens återbetalningsförmåga och finansiella ställning samt en värdering av eventuell erhållen säkerhet. Motpartsrisk avser risker kopplade till förändringar i marknadsvärdet för derivat, återköpstransaktioner och lån av värdepapper. Motpartsrisk mäts och limiteras i enlighet med gällande interna processer.

Koncentrationsriskerna avser risker hänförliga till finansiella instrument med likartade egenskaper och som kan komma att påverkas på likartat sätt av omvärldsförändringar. Skandiabanken AB (publ) följer upp koncentrationer ur olika perspektiv såsom större exponeringar mot enskilda kunder och grupper av kunder med inbördes anknytning.

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

Kreditkvalitet på finansiella tillgångar 2020¹⁾

Koncernen	AAA	AA	A	BBB	BB	B	Ingen rating	Totalt
Utlåning till allmänheten	—	—	—	—	—	—	76 363	76 363
Utlåning till kreditinstitut	—	54	406	—	—	—	39	499
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	209 565	15 355	10 098	6 722	1 281	324	2 298	245 643
Derivat	—	153	3 185	76	—	32	—	3 446
Lån	—	—	—	206	—	543	3 808	4 557
Återköpstransaktioner	—	—	32 793	—	—	—	—	32 793
Totalt	209 565	15 562	46 482	7 004	1 281	899	82 508	363 301
Moderbolaget								
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	201 811	11 973	9 850	6 686	1 281	324	1 767	233 692
Derivat	—	152	3 185	77	—	—	0	3 414
Lån	—	—	—	—	—	543	3 808	4 351
Återköpstransaktioner	—	—	32 793	—	—	—	—	32 793
Totalt	201 811	12 125	45 828	6 763	1 281	867	5 575	274 250

¹⁾ Där relevant inkluderas upplupna räntor i beloppen.

Kreditkvalitet på finansiella tillgångar 2019¹⁾

Koncernen	AAA	AA	A	BBB	B	Ingen rating	Totalt
Utlåning till allmänheten	—	—	—	—	—	72 476	72 476
Utlåning till kreditinstitut	—	—	283	—	—	39	322
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	223 935	15 641	15 383	4 337	302	1 722	261 320
Derivat	1 005	176	564	91	—	—	1 836
Lån	—	—	—	—	500	2 767	3 267
Återköpstransaktioner	—	10 423	22 940	—	—	—	33 363
Totalt	224 940	26 240	39 170	4 428	802	77 004	372 584
Moderbolaget							
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	216 556	13 139	14 944	4 337	302	1 408	250 686
Derivat	1 005	177	520	92	—	—	1 794
Lån	—	—	—	—	500	2 767	3 267
Återköpstransaktioner	—	10 423	22 940	—	—	—	33 363
Totalt	217 561	23 739	38 404	4 429	802	4 175	289 110

¹⁾ Där relevant inkluderas upplupna räntor i beloppen.

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

För vidare information om kreditrisk och kreditförlustreriveringar, se not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper punkt 13 Finansiella instrument i bankverksamheten samt not 14 Resultat- och balansräkning bankverksamhet.

Kreditriskexponering 2020

Koncernen	Brutto	Erhållna säkerheter ¹⁾	Netto
Utlåning till allmänheten	76 363	195 584	441
Utlåning till kreditinstitut	499	—	499
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²⁾	245 643	186	245 457
Derivat ²⁾	3 446	1 928	1 518
Lån ²⁾	4 557	206	4 351
Återköpstransaktioner ²⁾	32 793	—	32 793
Totalt	363 301	197 904	285 059

Moderbolaget

Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²⁾	233 692	—	233 692
Derivat ²⁾	3 414	1 897	1 517
Lån ²⁾	4 351	—	4 351
Återköpstransaktioner ²⁾	32 793	—	32 793
Totalt	274 250	1 897	272 353

¹⁾ För Utlåning till allmänheten avses värdet av säkerheterna.

²⁾ Beloppen är inklusive upplupna räntor.

Kreditriskexponering 2019

Koncernen	Brutto	Erhållna säkerheter ¹⁾	Netto
Utlåning till allmänheten	72 476	173 440	1 807
Utlåning till kreditinstitut	322	—	322
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²⁾	261 320	—	261 320
Derivat ²⁾	1 836	842	994
Lån ²⁾	3 267	—	3 267
Återköpstransaktioner ²⁾	33 363	27	33 336
Totalt	372 584	174 309	301 046

Moderbolaget

Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²⁾	250 686	—	250 686
Derivat ²⁾	1 794	842	952
Lån ²⁾	3 267	—	3 267
Återköpstransaktioner ²⁾	33 363	27	33 336
Totalt	289 110	869	288 241

¹⁾ För Utlåning till allmänheten avses värdet av säkerheterna.

²⁾ Beloppen är inklusive upplupna räntor.

Likviditetsrisk

Moderbolaget

Skandias livbolag hanterar likviditetsrisk dels genom en av styrelsen fastställd riskkapitlimit, dels genom av styrelsen fastställda krav på likviditetsreserv och likvida tillgångar inom ramen för kapitalförvaltningens tillgångsförvaltning. Skandia har även infört restriktioner för skuldtäckningsmarginalen, som vid var tidpunkt lägst ska uppgå till 110 procent för tjänstepensionsverksamheten respektive för den övriga verksamheten.

Enligt moderbolagets policy om investeringar i placeringstillgångar ska likviditetsreserver av tillräcklig omfattning finnas omedelbart tillgängliga. Minst 10 procent av placeringstillgångarna placeras i likvida korta räntebärande placeringar, statsobligationer med tillfredsställande kreditvärdighet eller svenska säkerställda bostadsobligationer med högsta kreditvärdighet. Dessutom ska likviditeten i placeringstillgångarna vara tillfredsställande god och innehålla minst 50 procent likvida värdepapper. Likviditetsplanering och flödesanalyser baserade på försäkringsrörelsens utveckling beaktas även vid långsiktig planering och styrning av tillgångslag inom kapitalförvaltningen.

Skandias livbolags största likviditetsrisk följer av en potentiell massannul-lation, där stora likviditetsutflöden kan behöva ske på kort tid. I ett stressat marknads-läge kan bolaget tvingas till en omallokering på tillgångssidan för att uppfylla legala solvens- och kapitaltäckningskrav. I ett sådant läge är det centralt att tillgångarna är tillräckligt likvida för att möjliggöra en sådan omallokering. Skandias livbolag är således även utsatt för marknadslikviditetsrisk.

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)

I Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) kan ett oväntat likviditetsbehov uppstå främst i samband med kundernas fondbyten inom fond- och depåförsäkring. Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) hanterar likviditetsrisken på kort och medellång sikt. Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)s ALCO följer upp likviditeten och likviditetsriskerna löpande, bland annat genom att övervaka likviditetssituationen relativt stressscenarion för likviditetsrisk på kort och medellång sikt.

Skandiabanken AB (publ)

Likviditeten investeras och finansieras i svenska kronor. Inom hanteringen av likviditet ingår dagliga stresstester, prognostisering av likviditet och finansieringsbehov, hantering av överskottslikviditet, beredskapsplaner för likviditet samt en årlig intern likviditetsutvärdering som en del i den Interna Kapital- och Likviditets Utvärderingen (IKLU). IKLU innehåller kontinuerlig och grundlig utvärdering av samtliga komponenter som tillsammans utgör och/eller stödjer Skandiabanken AB (publ)s ramverk för likviditetshantering.

Treasury mäter både kortfristig och långfristig likviditetsrisk. Kortfristig likviditet hanteras på interbankmarknaden genom kontinuerlig bevakning av kända framtida in- och utflöden i kombination med prognos på förväntade flöden baserat på erfarenhet av kundernas beteende. För att säkerställa beredskap i situationer där Skandiabanken AB (publ) är i akut behov av likviditet håller Skandiabanken AB (publ) en likviditetsreserv.

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

Löptidsfördelning tillgångar¹⁾Kontraktuella
förfallotidpunkter

Koncernen	2020						2019					
	Inom 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt	Inom 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt
Utlåning till allmänheten	65 427	10 932	4	—	—	76 363	60 982	11 488	6	—	—	72 476
Utlåning till kreditinstitut	499	—	—	—	—	499	322	—	—	—	—	322
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	30 698	157 967	39 643	11 799	5 536	245 643	34 293	172 698	39 408	10 157	4 764	261 320
Derivat	2 344	252	552	187	111	3 446	872	234	354	293	83	1 836
Lån	—	3 919	638	—	—	4 557	240	1 820	1 207	—	—	3 267
Återköpstransaktioner	32 793	—	—	—	—	32 793	33 363	—	—	—	—	33 363
Totala tillgångar	131 761	173 070	40 837	11 986	5 647	363 301	130 072	186 240	40 975	10 450	4 847	372 584

¹⁾ Där relevant inkluderas upplupna räntor.

Löptidsfördelning skulder

Kontraktuella
förfallotidpunkter

Koncernen	2020						2019					
	Inom 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt	Inom 1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	294	—	—	—	—	294	283	—	—	—	—	283
Livförsäkringsavsättningar	17 789	71 983	77 256	57 527	69 780	294 335	18 411	72 796	69 702	49 944	68 156	279 009
Avsättning för oreglerade skador	1 189	2 277	1 076	421	238	5 201	1 152	2 110	1 211	517	278	5 268
Försäkringstekniska avsättningar för försäkringar för vilka livförsäkringstagarna bär risk	18 927	21 681	21 256	20 304	92 398	174 566	20 297	20 051	20 171	19 616	91 379	171 514
Andra avsättningar	1 193	798	909	877	2 690	6 467	1 424	755	840	799	2 824	6 642
Emitterade värdepapper	5 672	34 239	265	—	—	40 176	4 762	30 230	250	—	—	35 242
Inlåning och upplåning från allmänheten	43 622	85	—	—	—	43 707	40 492	171	—	—	—	40 663
Skulder till kreditinstitut	71	—	—	—	—	71	104	—	—	—	—	104
Skulder avseende direkt försäkring	2 601	—	—	—	—	2 601	2 485	—	—	—	—	2 485
Skulder avseende återförsäkring	4	—	—	—	—	4	6	—	—	—	—	6
Derivat	450	583	337	119	104	1 593	324	530	264	119	75	1 312
Återköpstransaktioner	32 791	—	—	—	—	32 791	34 604	—	—	—	—	34 604
Leasingsskuld	87	346	434	87	—	954	103	411	514	308	—	1 336
Övriga skulder bank	466	—	—	—	—	466	301	—	—	—	—	301
Övriga skulder	4 064	85	—	—	—	4 149	1 696	75	—	—	—	1 771
Totala skulder	129 220	132 077	101 533	79 335	165 210	607 375	126 444	127 129	92 952	71 303	162 712	580 540

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

Löptidsfördelning tillgångar¹⁾Kontraktuella
förfallotidpunkter

Moderbolaget	2020						2019					
	Inom			Över			Inom			Över		
	1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15 år	Totalt	1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15 år	Totalt
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	26 319	150 920	39 117	11 799	5 537	233 692	27 945	168 699	39 121	10 157	4 764	250 686
Derivat	2 343	236	536	187	112	3 414	830	234	354	293	83	1 794
Lån	—	3 713	638	—	—	4 351	241	1 819	1 207	—	—	3 267
Återköpstransaktioner	32 793	—	—	—	—	32 793	33 363	—	—	—	—	33 363
Totala tillgångar	61 455	154 869	40 291	11 986	5 649	274 250	62 379	170 752	40 682	10 450	4 847	289 110

¹⁾ Där relevant inkluderas upplupna räntor i beloppen.

Löptidsfördelning skulder

Kontraktuella
förfallotidpunkter

Moderbolaget	2020						2019					
	Inom			Över			Inom			Över		
	1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15 år	Totalt	1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	15 år	Totalt
Livförsäkringsavsättningar	18 002	72 845	78 182	58 216	70 616	297 861	18 649	73 736	70 602	50 589	69 038	282 614
Avsättning för oreglerade skador	711	1 582	871	359	215	3 738	694	1 454	1 006	452	256	3 862
Försäkringstekniska avsättningar för försäkringar för vilka livförsäkringstagarna bär risk	1 289	—	—	—	—	1 289	1 361	—	—	—	—	1 361
Andra avsättningar	234	—	—	—	—	234	583	—	—	—	—	583
Skulder avseende direkt försäkring	2 208	—	—	—	—	2 208	2 043	—	—	—	—	2 043
Skulder avseende återförsäkring	4	—	—	—	—	4	6	—	—	—	—	6
Derivat	450	583	337	119	103	1 592	324	530	264	119	75	1 312
Återköpstransaktioner	32 791	—	—	—	—	32 791	34 604	—	—	—	—	34 604
Övriga skulder	10 323	—	—	—	—	10 323	7 001	—	—	—	—	7 001
Totala skulder	66 012	75 010	79 390	58 694	70 934	350 040	65 265	75 720	71 872	51 160	69 369	333 386

Fortsättning not 2 Risker och riskhantering

Operativ risk

Operativa risker är en naturlig följd av att bedriva verksamheten och förekommer således i alla bolag och alla typer av verksamhet inom Skandia. Effekter av operativa risker uppkommer vanligtvis i form av kostnader eller ryktesförluster. Hanteringen av operativ risk är därmed enhetligt utformad inom koncernen. Skandia strävar efter att begränsa eller mildra effekterna av eventuella förluster till följd av operativa risker med hänsyn tagen till Skandias verksamhet. Större incidenter och operationella förluster är mycket sällsynta och Skandia arbetar målmedvetet för att förhindra att denna typ av händelser inträffar.

Styrelsen har beslutat om ett internt regelverk för operativ riskhantering. Regelverket omfattar Skandias process för hantering och rapportering av risker och anger styrelsens risktolerans för operativa risker. Ansvar för att löpande hantera operativa risker är en integrerad del av chefsansvaret inom Skandia. Till stöd för hanteringen har Skandia en så kallad självutvärderingsprocess samt en process för incidenthantering. I samband med Skandias affärsplaneringsprocess genomför varje enhet en årlig självutvärdering av operativa risker som därefter kvartalsvis uppdateras inför riskrapportering. Utvärderingen syftar till att identifiera och bedöma operativa risker, samt att ta fram åtgärder för att hantera dessa. Hanteringen inkluderar även risker i verksamhet som läggs ut hos intern eller extern part. Detta innebär att information regelbundet inhämtas om risker och incidenter i den utlagda verksamheten. Alla medarbetare ska rapportera incidenter inom sin respektive verksamhet. Genom att rapportera incidenter erhålls incident- och förlustdata vilket utgör underlag för att analysera riskerna i syfte att minska operationella förluster. Alla incidenter följs upp och åtgärdsplaner tas fram för att reducera negativa konsekvenser.

Som ett stöd för riskhanteringen har Skandia ett koncerngemensamt så kallat Governance-, Risk- och Compliancesystem. Systemet stödjer hanteringen av operativa risker. Systemet används även för rapportering och uppföljning av incidenter.

Skandia har även styrdokument för beslutsprocessen vid införande av nya eller vid väsentliga förändringar i produkter, tjänster, marknader, processer, IT-system samt vid större förändringar i verksamhet och organisation. Syftet är att säkerställa att förändringarna har gynnsam effekt på Skandias lönsamhet, kapital situation och varumärke. Processen omfattar bland annat en lönsamhetsanalys och en analys av förändringens påverkan på Skandias samlade riskbild.

För att säkerställa att Skandia kan driva den affärskritiska verksamheten på en acceptabel nivå vid störningar och avbrott finns det en struktur och process för beredskaps- och kontinuitetshantering. Målet för denna är att Skandias väsentliga processer kan upprätthållas på en acceptabel nivå trots oönskade interna eller externa störningar. Det finns även en krisledningsgrupp som utgör ett strategiskt stöd till vd under en eventuell krissituation.

Affärsrisk

Affärsrisk förekommer i alla bolag inom Skandiakoncernen. Med affärsrisk avses risken för att Skandias värde reduceras på grund av avvikelser från förväntat utfall för volymer, kostnader och marginaler etcetera. För Skandias vinstutdelande bolag leder minskad nyförsäljning och pressade marginaler till minskad lönsamhet och att bolagets värde på sikt minskar. För Skandias livbolag leder en nyförsäljning som inte motsvarar förväntan i förlängningen till minskad kostnadsdelning vilket får negativ inverkan på försäkringstagarnas framtida pension. Minskade volymer kan också leda till en sämre solvensposition på lång sikt, särskilt i ett stressat marknadsläge.

Affärsrisk analyseras och hanteras inom ramen för Skandias affärsplaneringsprocess och följs löpande som en integrerad del av den kvartalsvisa uppföljningen.

Strategisk risk

Med strategisk risk avses risken för förluster på grund av missriktade affärsbeslut på en strategisk nivå (typiskt flerårigt perspektiv), felaktigt genomförande av beslut eller oförmåga att reagera adekvat på förändringar i samhället, regelsystem eller branschen. Strategisk risk har likheter med affärsrisk, men fångar upp de storskaliga och strukturella riskfaktorerna.

Strategiska risker analyseras och hanteras inom ramen för affärs- och kapitalplaneringsprocessen.

Compliancerisk

Med compliancerisk avses risken för att Skandia bryter mot externa regler över vilka Finansinspektionen eller Integritetsskyddsmyndigheten (tidigare Datainspektionen) utövar tillsyn. Konsekvensen av att Skandia inte efterlever externa regler kan vara exempelvis att kunder inte får det skydd de har rätt till eller att Skandia inte har möjlighet att bidra till brottsprevention i den utsträckning bolaget är skyldig till.

Ansvar för att följa gällande externa regler ligger hos affärsverksamheten. Regelefterlevnadsfunktionen utvärderar compliancerisker samt granskar, rapporterar och följer upp på identifierade compliancebrister.

Koncentrationsrisk

Koncentrationsrisk avser varje riskexponering som är så stor relativt Skandias totala exponeringar, till exempel på grund av bristande diversifiering, att den kan leda till en förlust som kan hota Skandias solvens eller finansiella ställning. Koncentrationsrisk kan till exempel uppstå på grund av stora koncentrationer till vissa geografiska regioner, sektorer, produkter och demografiska sammansättningar.

Koncentrationsrisk relaterat till kreditrisk begränsas genom att en högsta exponering tillåts per kreditvärdighetskategori och per emittent/motpart. Vidare har Skandia en process för att identifiera relevanta orsaker till koncentrationsrisk samt analysera risken för spridning mellan koncentrerade exponeringar, i syfte att säkerställa att riskkoncentrationer ligger inom fastlagda begränsningar.

Skandia Investment Management AB

Skandia Investment Management AB bedriver kapitalförvaltning genom att handla i finansiella instrument som är placerade på kundernas tillgångskonton. Skandia Investment Management AB har under året inte utfört finansiell handel för egen räkning utan endast inom ramen för de diskretionära mandat bolaget fått från kunder. Bolaget har två koncerninterna kunder; Skandias livbolag och Skandia Fonder AB, och all handel med finansiella instrument inom de diskretionära mandaten har gjorts i deras namn. Undantaget är handel med Skandia Investment Management ABs egna kapital, vilket är placerat på bankkonto och i säkerställda obligationer med god kreditkvalitet och marknadslivviditet. Skandia Investment Management AB är bland annat utsatt för operativ risk, kreditrisk, marknadsrisk, likviditetsrisk, affärsrisk, strategisk risk och compliancerisk, vilka hanteras enligt koncernens processer för riskhantering.

Skandia Fonder AB

Skandia Fonder ABs verksamhet består av förvaltning av fonder (internt och externt utlagda), administration, distribution samt produktutveckling. Verksamheten ger upphov till operativ risk, affärsrisk, strategisk risk och compliancerisk vilka hanteras i enlighet med koncernens processer för riskhantering. Fondförvaltningen ger upphov till samtliga riskkategorier som påverkar Skandia Fonder AB indirekt via nettointjäningen.

Noter till resultaträkning

3 Premieinkomst, livförsäkringsrörelsen

Koncernen	Individuell		Grupp		Totalt	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Periodisk premie i form av inbetalda premier	4 456	4 272	5 964	6 243	10 420	10 515
Engångspremie i form av inbetalda premier	7 686	11 808	340	644	8 026	12 452
Premieinkomst i form av tilldelad återbäring	269	278	601	484	870	762
Premieinkomst avseende inflyttade försäkringar	4 998	7 595	1 754	2 200	6 752	9 795
Portföljpremier, mottagna	118	121	101	79	219	200
Premieskatt	—	—	-23	-24	-23	-24
Totalt	17 527	24 074	8 737	9 626	26 264	33 700

Premieinkomst avser i sin helhet avtal tecknade i Sverige.

Av den totala premieinkomsten avser 24 148 (31 706) MSEK återbäringsberättigade avtal. Av premieinkomst inflyttat kapital avser 5 151 (7 461) MSEK inflyttat garanterat kapital och 1 600 (2 334) MSEK inflyttade återbäringsmedel.

Moderbolaget	Individuell		Grupp		Totalt	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Periodisk premie i form av inbetalda premier	4 362	4 180	5 964	6 243	10 326	10 423
Engångspremie i form av inbetalda premier	7 686	11 808	340	644	8 026	12 452
Premieinkomst i form av tilldelad återbäring	269	278	601	484	870	762
Premieinkomst avseende inflyttade försäkringar	4 998	7 595	1 754	2 200	6 752	9 795
Portföljpremier, mottagna	118	121	101	79	219	200
Premieskatt	—	—	-23	-24	-23	-24
Totalt	17 433	23 982	8 737	9 626	26 170	33 608

Premieinkomst avser i sin helhet avtal tecknade i Sverige.

Av den totala premieinkomsten avser 24 148 (31 706) MSEK återbäringsberättigade avtal. Av premieinkomst inflyttat kapital avser 5 151 (7 461) MSEK inflyttat garanterat kapital och 1 600 (2 334) MSEK inflyttade återbäringsmedel.

4 Kapitalavkastning intäkter, teknisk redovisning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Hyresintäkter från byggnader och mark	2 876	2 980	—	—
Utdelning på aktier och andelar				
Koncernföretag	—	—	4 473	4 650
Andra aktier och andelar	2 073	3 487	2 073	3 487
Ränteintäkter med mera				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 076	4 130	3 076	4 130
Lån	151	138	151	138
Fordringar på koncernföretag ¹⁾	—	—	338	342
Övriga finansiella tillgångar ¹⁾	37	23	83	3
Valutareultat, netto ²⁾	—	5 644	—	5 644
Realisationsvinst, netto				
Byggnader och mark	—	604	—	—
Aktier och andelar	11 461	7 588	11 251	7 556
Totalt	19 674	24 594	21 445	25 950

¹⁾ Ränteintäkter på finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde.

²⁾ Valutareultat, både positivt och negativt, uppkommer då moderbolaget har omfattande utländska tillgångar.

5 Realiserade vinster på placeringstillgångar, teknisk redovisning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Byggnader och mark	—	3 474	—	—
Aktier och andelar	9 496	23 272	9 496	23 272
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	737	1 450	737	1 450
Totalt	10 233	28 196	10 233	24 722

6 Utbetalda försäkringsersättningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Livsfall	-11 033	-10 642	-11 249	-10 861
Annullationer och återköp	-1 293	-520	-1 293	-520
Utflyttade försäkringar ¹⁾	-1 318	-702	-1 318	-702
Dödsfall	-1 622	-1 491	-1 557	-1 433
Sjukfall	-656	-663	-620	-624
Skaderegleringskostnader ²⁾	-15	12	-13	14
Totalt	-15 937	-14 006	-16 050	-14 126

¹⁾ Av utflyttade försäkringar avser -463 (-267) MSEK utflyttade återbäringsmedel.

²⁾ Omfattar driftskostnader för skadereglering -20 (-22) MSEK för koncernen och -17 (-20) MSEK för moderbolaget samt förändring av skadebehandlingsresev 4 (34) MSEK för koncernen och 4 (34) MSEK för moderbolaget.

7 Återbäring och rabatter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Återbäring utbetald under året	-12 411	-11 783	-12 411	-11 783
lanspråktagen konsolideringsfond	11 279	10 792	11 279	10 792
Totalt	-1 132	-991	-1 132	-991

8 Driftskostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Anskaffningskostnader	-1 132	-1 180	-722	-894
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader direkt försäkring	-2 420	-314	-2 059	207
Administrationskostnader ¹⁾	-1 610	-1 591	-1 262	-1 251

Totalt driftskostnader i liv- och skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat

Varav skadeförsäkring	-178	-181	—	—
Varav livförsäkring	-4 984	-2 904	-4 043	-1 938

Förvaltningskostnader placeringstillgångar ²⁾	-180	-186	-170	-175
Fastighetsförvaltningskostnader	-74	-74	—	—
Skaderegleringskostnader ³⁾	-64	-69	-17	-20
Kostnader i bankverksamheten	-616	-677	—	—
Kostnader övriga rörelsedrivande enheter	-341	-360	—	—
Totalt driftskostnader	-6 437	-4 451	-4 230	-2 133

Samtliga driftskostnader per kostnadsstlag

Personalkostnader	-2 141	-2 218	-1 745	-1 792
Lokalkostnader	-108	-114	-186	-199
Avskrivningar	-117	-131	-19	-18
Provisioner externa	-770	-877	-388	-468
Övrigt	-3 301	-1 111	-1 892	344
Totalt driftskostnader	-6 437	-4 451	-4 230	-2 133

¹⁾ I administrationskostnader för koncernen ingår ersättning till revisionsföretag enligt nedan.

²⁾ Ingår i Kapitalavkastning kostnader i det tekniska och icke-tekniska resultatet.

³⁾ Ingår i Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring) i resultaträkningen.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Ersättning till revisionsföretag				
Revisionsarvode KPMG	-12,3	-10,4	-5,1	-5,0
Revisionsarvode Deloitte	—	-1,0	—	—
Revisionsarvodena utöver revisionsuppdraget ¹⁾	-0,6	-1,4	-0,6	-1,3
Skatterådgivning	—	—	—	—
Övriga tjänster ¹⁾	-4,2	-1,4	-4,1	-0,1
Totalt	-17,1	-14,2	-9,8	-6,4

¹⁾ Arvodet 2019 avser i sin helhet Deloitte.

9 Kapitalavkastning kostnader, teknisk redovisning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Driftskostnader från byggnader och mark	-1 015	-1 088	—	—
Kapitalförvaltningskostnader	-180	-186	-170	-175
Övriga räntekostnader med mera	-356	-735	-331	-715
Övriga finansiella kostnader	-23	-194	-2	-242
Valutareultat, netto ¹⁾	-9 148	—	-9 148	—
Nedskrivningar dotterbolagsaktier	—	—	-2 103	-198
Realisationsförlust, netto				
Byggnader och mark	-62	—	—	—
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-749	-3 282	-749	-3 282
Totalt	-11 533	-5 485	-12 503	-4 612

¹⁾ Valutareultat, både positivt och negativt, uppkommer då moderbolaget har omfattande utländska tillgångar.

10 Orealiserade förluster på placeringstillgångar, teknisk redovisning

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Byggnader och mark	-266	—	—	—
Totalt	-266	—	—	—

11 Övriga tekniska intäkter och kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Rabatt på fondförvaltningsavgifter	1 252	1 278	—	—
Avgiftsuttag för avkastningsskatt ¹⁾	229	231	—	—
Övriga intäkter	30	23	—	—
Övriga kostnader	-35	-1	-35	0
Totalt	1 476	1 531	-35	0

¹⁾ Motsvarande kostnad redovisas som skattekostnad och ingår i raden avkastningsskatt i not 17.

12 Kapitalavkastning intäkter, icke-teknisk redovisning

	Koncernen	
	2020	2019
Utdelning på aktier och andelar		
Andra aktier och andelar	—	0
Andel i intresseföretags resultat	1	5
Ränteintäkter med mera		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	13	12
Övrigt	-6	-9
Valutareultat, netto	43	29
Realisationsvinst, netto		
Andra aktier och andelar	—	1
Totalt	51	38

13 Kapitalavkastning kostnader, icke-teknisk redovisning

	Koncernen	
	2020	2019
Kapitalförvaltningskostnader	-1	0
Andra finansiella kostnader	-1	-1
Övriga räntekostnader med mera	-66	-92
Realisationsförlust, netto		
Aktier och andelar i koncernföretag	0	-1
Andra aktier och andelar	0	—
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	—
Totalt	-68	-94

Not 14 Resultat- och balansräkning bankverksamhet

Resultat bankverksamhet, före bokslutsdispositioner

	2020	2019
Ränteintäkter	1 104	939
Räntekostnader	-249	-188
Räntenetto¹⁾	855	751
Erhållna utdelningar	0	1
Provisionsintäkter	241	236
Provisionskostnader	-79	-89
Provisionsnetto	162	147
Nettoresultat finansiella transaktioner	-6	0
Övriga rörelseintäkter	33	39
Totalt rörelseintäkter	1 044	938
Personalkostnader	-248	-260
Övriga administrationskostnader	-430	-472
Av- och nedskrivningar av materiella anläggnings- tillgångar och immateriella tillgångar	-17	-18
Övriga rörelsekostnader	-33	-42
Totalt kostnader före kreditförluster	-728	-792
Resultat före kreditförluster	316	146
Kreditförluster, netto	-12	-6
Resultat före skatt och bokslutsdispositioner	304	140

¹⁾ Räntenetto	2020		2019	
	Ränta	Medel- ränta %	Ränta	Medel- ränta %
Ränteintäkter				
Utlåning till kreditinstitut	-1	-0,06	-2	-0,26
Utlåning till allmänheten	1 079	1,47	933	1,42
Räntebärande värdepapper	26	0,24	8	0,07
Totala ränteintäkter	1 104	1,26	939	1,19
Räntekostnader				
Skulder till kreditinstitut	0	0,00	0	-0,25
In- och upplåning från allmänheten	-67	0,16	-83	0,21
Emitterade värdepapper	-158	0,41	-89	0,27
Efterställda skulder	-17	1,70	-11	1,21
Övriga	-7	0,12	-5	0,10
Totala räntekostnader	-249	0,28	-188	0,24
Totalt Räntenetto	855	0,98	751	0,95

För mer information, se Skandiabankens årsredovisning på skandia.se.

Tillgångar i bankverksamhet

	2020	2019
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	3 012	19
Belåningsbara statsskuldförbindelser med mera ¹⁾	4 590	3 279
Utlåning till kreditinstitut	499	322
Utlåning till allmänheten ²⁾	76 363	72 476
Verkligt värde för portföljsäkring av ränterisk	34	-35
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ³⁾	5 043	5 306
Aktier och andelar	37	35
Immateriella tillgångar ⁴⁾	71	88
Övriga tillgångar	285	279
Totalt tillgångar	89 934	81 769
Avgär koncerninterna poster	-3 763	-3 983
Totalt tillgångar i bankverksamheten	86 171	77 786
¹⁾ Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	2020	2019
Svenska Staten	1 319	540
Svenska kommuner	3 271	2 739
Totalt	4 590	3 279
Nominellt värde	4 533	3 244
Genomsnittlig återstående löptid, år	1,5	1,3
Genomsnittlig återstående räntebindningstid, år	0,1	0,1

²⁾ Utlåning till allmänheten	2020	2019
Upplupet anskaffningsvärde	76 386	72 495
Kreditförlustreservering	-23	-19
<i>varav stadie 1</i>	-5	-4
<i>varav stadie 2</i>	-6	-4
<i>varav stadie 3</i>	-12	-11
Totalt	76 363	72 476
Utlåning till allmänheten		
<i>Utlåningen fördelad efter återstående löptid, bokfört värde</i>		
Betalbara på anfordran	—	—
Högst 3 månader	60 968	57 038
Längre än 3 månader men högst 1 år	4 459	3 944
Längre än 1 år men högst 5 år	10 932	11 488
Längre än 5 år	4	6
Totalt	76 363	72 476

Fortsättning not 14 Resultat- och balansräkning bankverksamhet

³⁾ Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2020	2019
Emittenter		
Svenska kommuner	440	820
Svenska kreditinstitut	3 233	3 830
Utländska kreditinstitut	1 370	656
Totalt	5 043	5 306
Återstående löptid		
Högst 1 år	1 647	2 267
Längre än 1 år men högst 5 år	3 396	3 039
Totalt	5 043	5 306
Genomsnittlig återstående löptid, år	2,1	1,8
Genomsnittlig återstående räntebindningstid, år	0,2	0,1
<i>varav onoterade värdepapper</i>	<i>440</i>	<i>820</i>
<i>varav noterade värdepapper</i>	<i>4 603</i>	<i>4 486</i>
Innehavet är ställt som säkerhet till förmån för Sveriges Riksbank	3 444	2 677

⁴⁾ Immateriella tillgångar	2020	2019
Akkumulerat anskaffningsvärde	439	439
Av- och nedskrivningar vid årets början	-351	-333
Årets av- och nedskrivningar	-17	-18
Akkumulerade av- och nedskrivningar	-368	-351
Totalt	71	88

Skulder i bankverksamhet

	2020	2019
Skulder till kreditinstitut	71	104
In- och upplåning från allmänheten ¹⁾	43 707	40 665
Emitterade värdepapper ²⁾	40 177	35 242
Övriga skulder	465	494
Efterställda skulder ³⁾	1 000	1 000
Totalt skulder	85 420	77 505
Avgår koncerninterna poster	-3 763	-3 983
Totalt skulder i bankverksamheten	81 657	73 522

¹⁾ Inlåning och upplåning från allmänheten

Inlåning fördelad efter återstående löptid, bokfört värde	2020	2019
Betalbara vid anfordran	43 536	40 483
Högst 3 månader ¹⁾	24	29
Längre än 3 månader men högst 1 år ¹⁾	62	57
Längre än 1 år men högst 5 år ¹⁾	85	96
Totalt	43 707	40 665

¹⁾ En korrigering har skett mellan raderna för 2019.

²⁾ Emitterade värdepapper

	2020	2019
Obligationslån	5 274	5 627
Postväxlar	10	18
Säkerställda obligationslån	34 893	29 597
Totalt	40 177	35 242

³⁾ Efterställda skulder

	2020	2019
Nedskrivningsbar skuld ¹⁾	500	500
Tidsbundna förlagslån	500	500
Totalt	1 000	1 000

De efterställda skulderna är lämnade av Skandias livbolag. Ränteförfalldag är kvartalsvis.

¹⁾ Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities (MREL).

	2020	2019
Nedskrivningar skuld		
Nominellt belopp	500	500
Räntevillkor	3 mån Stibor +0,85%	3 mån Stibor +0,85%
Förfalldag	2024-12-30	2024-12-30
Förlagslån		
Nominellt belopp	500	500
Räntevillkor	3 mån Stibor +2,25%	3 mån Stibor +2,25%
Förfalldag	2029-12-28	2029-12-28

15 Resultat övrig rörelsedrivande verksamhet, före bokslutsdispositioner

Koncernen	2020	2019
Skandia Brands AB	—	0
Skandia Capital AB	1	0
Skandia Fonder AB	42	26
Skandia Informationsteknologi	—	—
Skandia Investment Management AB	7	7
Skandikon Administration AB	15	-65
Skandikon Pensionsadministration AB	-10	30
Skandia Operations Center UAB	-1	-10
Skandikon Operations Center UAB	0	-4
Koncernjusteringar	0	3
Totalt	54	-13

16 Övriga kostnader

	Koncernen	
	2020	2019
Periodens avskrivning PVIF ¹⁾	-615	-614
Periodens avskrivning Stabil inlåning ¹⁾	—	-30
Totalt	-615	-644

¹⁾ Se not 20.

17 Skatt

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Årets skattekostnad				
Avkastningsskatt	-710	-730	-481	-499
Kupongskatt	-258	-180	-258	-180
Inkomstskatt	-232	-359	3	-292
Totalt	-1 200	-1 269	-736	-971
Uppskjuten skatt	169	-634	-7	-133
Skatt redovisad i resultaträkningen	-1 031	-1 903	-743	-1 104
Specifikation av årets skattekostnad:				
Avkastningsskatt	-872	-849	-643	-618
Justering av avkastningsskatt hänförlig till tidigare taxeringsår	162	119	162	119
Kupongskatt	-258	-180	-258	-180
Totalt avkastningsskatt och kupongskatt	-968	-910	-739	-679
Skatt på årets resultat	-234	-361	-1	-294
Justering av skatt hänförlig till tidigare taxeringsår	2	2	4	2
Totalt inkomstskatt	-232	-359	3	-292
Totalt	-1 200	-1 269	-736	-971
Uppskjuten skatt hänförlig till				
Orealiserade resultat på placeringstillgångar	-5	-133	-4	-132
Skillnaden mellan bokförda och skattemässiga värden på fastigheter	215	-514	—	—
Beräknad pensionsskuld	-2	17	0	0
Övriga temporära skillnader	-21	13	-3	-1
Underskottsavdrag	-29	-198	—	—
Obeskattade reserver	0	163	—	—
Immateriella tillgångar	11	18	—	—
Totalt	169	-634	-7	-133
Skatt på årets resultat				
Aktuell skatt	-232	-359	3	-292
Uppskjuten skatt	169	-634	-7	-133
Totalt	-63	-993	-4	-425
Skattekostnad per land				
Sverige	-1 031	-1 902	-743	-1 104
Litauen	0	-1	—	—
Totalt	-1 031	-1 903	-743	-1 104

Fortsättning not 17 Skatt

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Avstämning effektiv skattesats avseende inkomstskatt:				
Resultat före skatt	9 491	39 611	9 021	37 621
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-7 666	-32 654	-8 759	-35 632
Totalt resultat i inkomstbeskattad verksamhet	1 825	6 957	262	1 989
Skatt enligt gällande skattesats 21,4%	-391	-1 489	-56	-426
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	264	434	19	15
Skatteeffekt av tidigare år, aktuell skatt	2	3	4	3
Skatteeffekt av tidigare år, uppskjuten skatt	24	-18	21	-11
Skatteeffekt av förändring nettoskuld/nettofordran ej upptagen i balansräkningen	9	21	—	—
Skatteeffekt av förändring av under-skottsavdrag för vilka uppskjuten skatt ej beaktats	4	—	—	—
Skatteeffekt av ändrad skattesats	25	61	8	—
Övrigt	0	-5	0	-6
Totalt	-63	-993	-4	-425

18 Resultat från avvecklad verksamhet

Posten uppgår till -137 (172) MSEK och avser främst en ersättningsförpliktelse relaterad till försäljningen av den danska verksamheten den 1 januari 2019. För mer information se not 45 Eventualförpliktelser och åtaganden.

19 Nettoresultat per kategori placeringstillgångar samt övriga finansiella tillgångar och skulder

Koncernen	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen								Fastigheter värderade till verkligt värde över resultaträkningen				Totalt	
	Som bestämts tillhöra kategorin		Obligatorisk		Säkringsredovisning		Upplupet anskaffningsvärde		Verkligt värde via Övrigt totalresultat		Fastigheter värderade till verkligt värde över resultaträkningen		Totalt	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 535	5 980	1 535	5 980
Aktier	8	—	9 736	38 703	—	—	—	—	6	6	—	—	9 750	38 709
Räntebärande värdepapper	18	15	2 391	2 098	—	—	0	—	33	13	—	—	2 442	2 126
Lån	—	—	-6	-28	—	—	—	—	—	—	—	—	-6	-28
Derivat	—	—	4 631	1 135	-74	40	—	—	—	—	—	—	4 557	1 175
Övriga fordringar	—	—	—	—	69	-39	979	511	—	—	—	—	1 048	472
Övriga finansiella skulder	—	—	—	—	—	—	-17	-13	—	—	—	—	-17	-13
Emitterade värdepapper	—	—	—	—	0	—	-159	-89	—	—	—	—	-159	-89
Inlåning	—	—	—	—	—	—	-74	-87	—	—	—	—	-74	-87
Totalt	26	15	16 752	41 908	-5	1	729	322	39	19	1 535	5 980	19 076	48 245

Resultatet ovan redovisas som Kapitalavkastning, intäkter respektive kostnader samt Orealiserade vinster respektive förluster på placeringstillgångar i det tekniska resultatet och icke-tekniska resultatet och som en del av Resultat från bankverksamheten och Resultat övriga rörelse drivande enheter.

Moderbolaget	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen					
	Obligatoriskt		Upplupet anskaffningsvärde		Totalt	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Lån till dotterföretag	—	—	338	343	338	343
Aktier och andelar i dotter- och intresseföretag	—	—	2 375	4 420	2 375	4 420
Aktier	9 736	38 701	—	—	9 736	38 701
Räntebärande värdepapper	2 390	2 098	—	—	2 390	2 098
Lån	-6	-28	—	—	-6	-28
Derivat	4 631	1 135	—	—	4 631	1 135
Övriga fordringar	—	—	-119	-432	-119	-432
Övriga finansiella skulder	—	—	0	-2	0	-2
Totalt	16 751	41 906	2 594	4 329	19 345	46 235

Resultatet ovan redovisas som Kapitalavkastning, intäkter respektive kostnader samt Orealiserade vinster respektive förluster på placeringstillgångar i det tekniska resultatet.

Noter till balansräkning

20 Immateriella tillgångar

Koncernen	2020						2019					
	Förvärvade immateriella tillgångar ¹⁾			Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Totalt immateriella tillgångar	Förvärvade immateriella tillgångar ¹⁾			Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Totalt immateriella tillgångar
	PVIF	Stabil inlåning	Varumärke				PVIF	Stabil inlåning	Varumärke			
Anskaffningsvärde vid årets början	12 291	242	274	287	368	13 462	12 273	242	274	287	494	13 570
Avyttrad verksamhet	—	—	—	—	—	—	19	—	—	—	-132	-113
Utrangering	—	—	—	—	-89	-89	—	—	—	—	—	—
Valutaomräkningseffekt	—	—	—	—	—	—	-1	—	—	—	6	5
Ackumulerat anskaffningsvärde	12 291	242	274	287	279	13 373	12 291	242	274	287	368	13 462
Avskrivningar vid årets början	-7 987	-242	—	—	-96	-8 325	-7 355	-211	—	—	-222	-7 788
Årets avskrivningar ²⁾	-615	—	—	—	—	-615	-615	-31	—	—	—	-646
Avyttrad verksamhet	—	—	—	—	—	—	-19	—	—	—	132	113
Utrangering	—	—	—	—	89	89	—	—	—	—	—	—
Valutaomräkningseffekt	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	-6	-4
Ackumulerade avskrivningar	-8 602	-242	—	—	-7	-8 851	-7 987	-242	—	—	-96	-8 325
Nedskrivningar vid årets början	—	—	—	—	-272	-272	—	—	—	—	-272	-272
Ackumulerade nedskrivningar	—	—	—	—	-272	-272	—	—	—	—	-272	-272
Totalt exkl. bank	3 689	—	274	287	—	4 250	4 304	—	274	287	—	4 865
Bankverksamhet	—	—	—	—	71	71	—	—	—	—	88	88
Totalt inkl. bank	3 689	—	274	287	71	4 321	4 304	—	274	287	88	4 953

¹⁾ De immateriella tillgångarna består av förvärvade övervärden i försäkringsbestånd så kallad purchased value of in force (PVIF), stabil inlåning i Skandia-banken samt varumärket Skandia som förvärvats från Old Mutual för nyttjanderätt inom Sverige.

²⁾ Avskrivningar på PVIF och Stabil inlåning redovisas på raden Övriga kostnader. Avskrivningar på Övriga immateriella tillgångar redovisas på raden Driftskostnader.

Avskrivningstider

Typ av immateriell tillgång	Nyttjandeperiod	Avskrivningsmetod
Programvaror och IT-system	3-10 år	Linjär
PVIF	15 år	50% linjär 1-5 år, 50% linjär 6-15 år
Stabil inlåning	8 år	Linjär
Varumärke	Obestämbar	—
Goodwill	Obestämbar	—

Immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod fördelad per verksamhet

Verksamhet	Goodwill	Varumärke	Redovisat värde
Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)	265	234	499
Skandiabanken AB (publ) och Skandia Fonder AB	22	40	62
Totalt	287	274	561

*Fortsättning not 20 Immateriella tillgångar***Förvärvade immateriella tillgångar****Prövning av nedskrivningsbehov**

Nedskrivningsprövning genomförs för samtliga förvärvade immateriella tillgångar hänförliga till förvärvet av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) den 21 mars 2012. Prövningen genomförs per kassagenererande enhet, definierat som förvärvad legal enhet som utgör ett verksamhetsområde. De kassagenererande enheterna avser Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) och Skandiabanken AB (publ) inklusive Skandia Fonder. Nedskrivningsprövningen genomförs för varje kassagenererande enhet genom att jämföra det bokförda värdet på nettotillgångarna, inklusive goodwill, med återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet motsvarar ett nyttjandevärde.

Försäkringsverksamheten Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)

Nyttjandevärdet har sin grund i bolagets kapitalbasbidrag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigts Solvens 2-balansräkning. Kapitalbasbidraget består av dess Solvens 2-kapitalbas och förvärvspremie från moderbolagets förvärv av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) den 21 mars 2012. Solvens 2-kapitalbasen beskriver värdet av ett försäkringsbolag utifrån ett solvenssyfte och motsvarar skillnaden mellan marknadsvärdet av tillgångar och skulder, värderade för solvensändamål. Marknadsvärdering av bolagets skulder består av bästa skattning av försäkringstekniska avsättningar där man har diskonterat förmånerna med hjälp av Solvens 2-räntekurvan publicerat av EIOPA, samt ett tillägg av riskmarginalen som ett uttryck för en köparens riskpremie för risker som inte har ett explicit marknadsvärde, såsom olika typer av försäkringsrisker. Icke-ekonomiska antaganden ska vara bästa skattning i enlighet med försäkringsörelselagen. Vid beräkningen av nyttjandevärdet beaktas även värdet från framtida premier från befintliga försäkringskontrakt samt förvärvspremien från moderbolagets förvärv av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ). Förvärvspremien speglar ett nuvärde av förväntad framtida försäkringsaffär.

Bank- och fondverksamheten – Skandiabanken AB (publ) och Skandia Fonder AB

Prövningen av nedskrivningsbehov av immateriella tillgångar baseras på nyttjandevärdet och tar sin utgångspunkt i affärsplanen. Nyttjandevärdet för Skandiabanken AB (publ) och Skandia Fonder AB motsvarar nuvärdet av förväntade framtida fria kassaflöden diskonterade till nuvärde.

Kassaflödet beräknas utifrån fastställd femårig affärsplan för 2021-2025 och diskonteras sedan med estimerad diskonteringsränta för att sedan summeras till total värdering. De huvudsakliga antagandena är: BNP tillväxt i Sverige mellan 1,75 procent till 3,8 procent och inflation i Sverige mellan 1,25 procent till 2,01 procent över den femåriga affärsplanperioden, antagandena bygger på externa källor. Efter affärsplanperioden har tillväxtfaktorer för de väsentligaste affärsområdena i Skandiabanken åsatts fram till 2030. Tillväxtfaktorn för denna period är satt till låga nivåer, för att därefter sättas till noll. I Skandia Fonder har tillväxtfaktorn satts till 0 procent efter affärsplanperioden. Diskonteringsräntan som har använts vid värderingen uppgick till 10,69 (10,13) procent och baseras på externa källor.

Utfall

Nedskrivningsprövningarna av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ), Skandiabanken AB (publ) och Skandia Fonder AB som gjordes i helårsbokslutet 2020 påvisade inte något behov av en nedskrivning.

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar består av förvärvad eller egenutvecklad programvara som bedöms ha ett ekonomiskt värde under kommande år. Tillgången hänförs till utvecklingskostnader relaterade till nytt bank-system i Skandiabanken som togs i bruk under 2015.

Prövning av nedskrivningsbehov

Nedskrivningsprövning sker genom att jämföra det bokförda värdet med återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet motsvarar ett nyttjandevärde som beräknas genom diskonterade kassaflöden. Nyttjandevärdet baseras på en kassaflödesmodell för den minsta kassagenererande enheten som det nya banksystemet stödjer. Som grund för beräkning av nyttjandevärdet används bankens femåriga affärsplan då systemet ligger till grund för hela bankens verksamhet. För ytterligare information avseende beräkning av nyttjandevärdet se avsnitt ovan Bank- och fondverksamheten – Skandiabanken AB (publ) och Skandia Fonder AB.

Utfall

Nedskrivningsprövningarna av övriga immateriella tillgångar som gjordes i helårsbokslutet 2020 påvisade inte något behov av en nedskrivning.

Känslighetsanalys

I känslighetsanalysen ökades diskonteringsräntan avseende Skandiabanken AB (publ) och Skandia Fonder AB med en procentenhet och tillväxten för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) minskades med fem procentenheter. Känslighetsanalysen resulterade inte i några indikationer på nedskrivningsbehov för någon kassagenererande enhet.

21 Byggnader och mark/Förvaltningsfastigheter

Koncernen	2020	2019
Verkligt värde		
Ingående balans förvaltningsfastigheter	59 455	57 581
Förvärv och tilläggsköpeskillingar under året	383	49
Investering i befintliga fastigheter	876	1 397
Försäljningsintäkter sålda fastigheter	-1 476	-3 650
Realiserad värdeförändring	-52	487
Orealiserad värdeförändring	-275	3 591
Totalt utgående balans verkligt värde	58 911	59 455

Under året har 4 (0) fastigheter förvärvats med tillträde under 2020. 2 (0) fastigheter har netto tillkommit genom fastighetsbildningsåtgärder. Avtal om avyttring av 2 fastigheter har tecknats under 2020 för frånträde under andra kvartalet 2021. Under 2020 har 4 (5) fastigheter sålts till ett värde av 1 476 (3 650) MSEK. Tilläggsköpeskillingar med mera har erhållits med 12 (10) MSEK och erlagts med 0 (49) MSEK. Under 2020 genererade 92 (90) procent av förvaltningsfastigheterna hyresintäkter.

Verkligt värde på förvaltningsfastigheter

Koncernen redovisar förvaltningsfastigheter till verkligt värde, det vill säga till det marknadsvärde som vid en extern oberoende värdering har åsatts fastigheterna. Samtliga fastigheter marknadsvärderas vid årsskiftet enligt värderingshandledning och följer riktlinjerna för MSCI Sweden Commercial Property Index (tidigare Svenskt Fastighetsindex). Koncernen använder sig av flera externa värderingsföretag där alla värderare är auktoriserade av Samhällsbyggarna. Flera av värderarna är även certifierade enligt den internationella organisationen RICS (Royal Institution of Chartered Surveyors). En omfördelning av objekten mellan värderingsföretagen sker över tiden för att öka tillförlitligheten i bedömda verkliga värden.

Värderingsprinciper

Värderingsföretagen har i sina värdebedömningar använt sig av en kassaflödesmetod för förvaltningsfastigheter och en ortsprismetod för byggrätter. Båda metoderna bygger på ortsprisanalyser. Det bästa beviset för verkligt värde är aktuella priser på en aktiv marknad med jämförbara objekt. Verkligt värde utgår ifrån den nytta en förvärvare kan ha av en fastighet. Avgörande för detta är främst vad fastigheten får användas till samt i vilken utsträckning och på vilket sätt en förvärvare kan disponera fastigheten. I koncernens fall har verkligt värde bedömts via en kassaflödesanalys för flertalet fastigheter. En kassaflödesanalys baseras på uppskattningar av en fastighets avkastningsförmåga. Metoden innebär att förväntade framtida betalningsströmmar och restvärden nuvärdesberäknas.

Kalkylförsättningar

Värderingsföretagen använder sig av uppgifter om gällande och kommande hyresavtal, drifts- och underhållskostnader samt investeringar i form av statistik för åren 2018 till och med tredje kvartalet 2020, prognos 2020 samt investeringsbudget för 2021 till 2023 för respektive fastighet. Kostnaderna bedöms normalt öka i takt med antagen inflation. Tomträttsavgälder har

beräknats enligt avtal och om avgäldstiden löper ut under kalkylperioden har en marknadsmässig avgäld bedömts. Fastighetsskatt för det kommersiella beståndet utgår från taxeringsvärden i huvudsak enligt den förenklade fastighetstaxeringen 2020. För bostäder utgår en kommunal avgift. Kalkylräntan utgör ett nominellt räntekrav på totalt kapital före skatt. Kalkylräntan består av realränta, kompensation för inflation samt fastighetsanknutet risktillägg. I normalfallet är kalkylräntan lika med direktavkastningen plus inflationen. Direktavkastningskraven bedöms utifrån avkastningskrav som härletts ur genomförda försäljningar på den aktuella delmarknaden.

Resultatredovisning

Resultatet från fastighetsverksamheten redovisas i sin helhet som kapitalavkastning. Se vidare not 4, 5, 9 och 10.

Värdetidpunkt	2020	2019
Verkligt värde	58 911	59 455
Värderingsantaganden:		
Kalkylperiod, i huvudsak	10 år	10 år
Årlig inflation, i huvudsak	2,00%	2,00%
Kalkylränta	4,2-9,8%	3,9-8,8%
Viktad kalkylränta	6,10%	6,10%
Direktavkastningskrav	2,2-7,8%	1,9-6,7%
Viktat direktavkastningskrav för bedömning av restvärde	4,10%	4,00%
Hyresintäkter	2 876	2 980
Aktuell hyra	2 768 kr/kvm	2 689 kr/kvm
Marknadshyra	2 895 kr/kvm	2 770 kr/kvm
Drifts- och underhållskostnader	574 kr/kvm	563 kr/kvm
Genomsnittlig långsiktig vakans:	2,30%	2,20%

Känslighetsanalys avseende fastigheternas marknadsvärde

Fastigheternas marknadsvärde är känsliga för de antaganden som används i kalkylen. Genom att variera ett antal parametrar beräknas känsligheten i värderingen.

Känslighetsanalys	Förändring	Värdeförändring
Hyresintäkter	+/-1%	+696/ -696 MSEK
Direktavkastningskrav	+/-0,1%-enhet	-1 393/+1 461 MSEK

Känslighetsanalys resultat	Förändring	Årlig resultat effekt
Ekonomisk uthyrningsgrad	+/-1% -enhet	+/- 27 MSEK
Hyresintäkter	+/-1%	+/- 26 MSEK
Fastighetskostnader	+/-1%	+/- 9 MSEK
Värdeförändring förvaltningsfastigheter	+/-1%	+/- 589 MSEK

22 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag

Moderbolaget

Aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag ¹⁾	Organisationsnummer	Säte	Antal aktier	Eget kapital	Varav resultat	Kapitalandel, %	Verkligt värde 2020	Verkligt värde 2019	Redovisat värde 2020	Redovisat värde 2019
Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) ^{2, 3)}	502017-3083	Stockholm	1 030 762 688	9 938	944	100	15 794	17 074	14 986	17 074
Skandia Fastigheter Holding AB ³⁾	556140-2826	Stockholm	50 000	30 227	1 058	100	30 227	32 170	5 610	5 610
Skandiabanken AB (publ)	516401-9738	Stockholm	4 000 000	4 514	236	100	4 514	—	3 552	—
Skandia Fonder AB	556317-2310	Stockholm	100 000	103	33	100	352	554	169	169
Skandia Investment Management AB	556606-6832	Stockholm	1 000	81	5	100	81	76	81	76
Skandikon Administration AB	556023-4782	Stockholm	1 200	29	8	100	29	12	29	12
Skandikon Pensionsadministration AB	556217-8300	Stockholm	1 000	24	-5	100	24	29	24	29
Skandia Brands AB	556000-1033	Stockholm	3 639 552	3	0	100	3	18	3	18
Skandia Operations Center I UAB ⁴⁾	304048351	Vilnius	151 632 511	—	-1	100	—	7	—	7
Försäkringsgörot Sverige AB	556482-4471	Stockholm	5 000 000	5	1	25	5	5	5	5
							51 029	49 945	24 459	23 000
Lån till koncernföretag										
Skandia Fastigheter Holding AB ⁵⁾									16 125	16 125
Skandiabanken AB (publ) ⁵⁾									1 000	1 000
									17 125	17 125
Totalt placeringar i koncernföretag och intresseföretag									41 584	40 125

Förändring i aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag	2020	2019
Anskaffningsvärde vid årets början	32 223	32 519
Årets kapitaltillskott	10	20
Årets anskaffningar	3 552	169
Försäljning	—	-485
Anskaffningsvärde vid årets slut	35 785	32 223
Nedskrivningar vid årets början	-9 223	-9 026
Årets nedskrivningar	-2 124	-199
Återlagda nedskrivningar	21	2
Försäljning	—	—
Nedskrivningar vid årets slut	-11 326	-9 223
Totalt	24 459	23 000

Verkligt värde på dotter- och intressebolag

Verkligt värde på dotterbolag motsvarar andelen av bolagens egna kapital med följande undantag. För innehavet i Skandia Fastigheter Holding AB motsvarar verkligt värde eget kapital i den koncern som Skandia Fastigheter Holding AB är moderbolag. För Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) beräknas marknadsvärdet till bolagets kapitalbasbidrag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigts Solvens 2-balansräkning med tillägg för en marknadsvärdesjustering som beaktar värdet från framtida premier från befintliga försäkringskontrakt.

Fortsättning not 22 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag

Koncernen

Aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag ¹⁾	Organisationsnummer	Säte	Antal aktier	Eget kapital	Varav resultat	Kapitalandel, %	Verkligt värde 2020	Verkligt värde 2019	Redovisat värde 2020	Redovisat värde 2019
Sophiahemmet Rehab Center AB ⁶⁾	556248-6323	Stockholm	750	16	1	50	16	14	16	14
Försäkringsgirot Sverige AB	556482-4471	Stockholm	5 000 000	5	1	25	5	5	5	5
Totalt							21	19	21	19

Förändring i aktier och andelar i intresseföretag	2020	2019
Anskaffningsvärde vid årets början	34	33
Årets avskrivningar/återlagda avskrivningar	1	1
Anskaffningsvärde vid årets slut	35	34
Akkumulerade resultandelar vid årets början	-15	-19
Årets resultatandelar, totalresultat	1	4
Akkumulerade resultandelar vid årets slut	-14	-15
Totalt	21	19

¹⁾ Innehaven är onoterade.

²⁾ Utöver eget kapital tillkommer värdet av befintligt och framtida försäkringsbestånd vid värderingen till verkligt värde.

³⁾ Eget kapital och resultat är konsoliderade uppgifter för bolaget inklusive dotterbolag.

⁴⁾ Under likvidation.

⁵⁾ För information om löptider och räntevillkor se not 50, Upplysningar om närstående.

⁶⁾ Sophiahemmet Rehab Center AB ägs till 50 procent av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ).

23 Aktier och andelar

	2020		2019	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Koncernen				
Svenska företag	40 022	60 758	33 231	49 386
Utländska företag	111 165	139 614	100 286	126 267
Totalt	151 187	200 372	133 517	175 653
Moderbolaget				
Svenska företag	40 021	60 758	33 230	49 385
Utländska företag	111 165	139 605	100 286	126 265
Totalt	151 186	200 363	133 516	175 650
Noterade aktier		130 765		108 461
Onoterade aktier		69 607		67 192
Totalt		200 372		175 653
Noterade aktier		130 765		108 460
Onoterade aktier		69 598		67 190
Totalt		200 363		175 650

Allt kan men kommer inte att avvecklas inom 12 månader.

24 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2020		2019	
	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde
Koncernen				
Värdepapper emitterade av:				
Svenska staten	56 738	56 678	48 087	48 876
Svenska bostadsinstitut	89 966	89 804	107 634	106 587
Övriga svenska emittenter	68 191	68 766	78 963	78 967
Utländska stater ¹⁾	13 221	14 425	8 591	9 665
Övriga utländska emittenter ¹⁾	5 366	5 439	7 689	7 635
Totalt	233 482	235 112	250 964	251 730
Noterade värdepapper		232 834		251 293
Onoterade värdepapper		2 278		437
Totalt		235 112		251 730
Moderbolaget				
Värdepapper emitterade av:				
Svenska staten	55 452	55 380	47 039	47 821
Svenska bostadsinstitut	89 746	89 583	107 387	106 340
Övriga svenska emittenter	67 523	68 090	78 592	78 588
Utländska stater ¹⁾	13 221	14 425	8 591	9 665
Övriga utländska emittenter ¹⁾	5 249	5 322	7 281	7 228
Totalt	231 191	232 800	248 890	249 642
Noterade värdepapper		232 713		249 481
Onoterade värdepapper		87		161
Totalt		232 800		249 642

Bokfört värde överstiger respektive understiger nominella värden med 14 716 (14 904) MSEK respektive 143 (143) MSEK för koncernen och 14 692 (14 885) MSEK respektive 141 (141) MSEK för moderbolaget. Samtliga räntebärande värdepapper är tidsbundna.

Allt kan men kommer inte att avvecklas inom 12 månader.

¹⁾ Upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde har justerats för år 2019 med 8 591 MSEK respektive 9 665 MSEK mellan utländska stater och övriga utländska emittenter. Justeringarna påverkar både moderbolaget och koncernen.

25 Derivat

	2020			2019		
	Nominellt belopp	Positiva värden	Negativa värden	Nominellt belopp	Positiva värden	Negativa värden
Koncernen						
Derivat upptagna i balansräkningen						
Optioner/Swaptioner						
Aktier	2	0	—	—	—	—
Terminer						
Aktier	3	—	0	10	0	—
Valuta	695	7	2	569	1	2
Räntebärande	—	—	—	40 000	—	0
Rävaror	4 119	187	0	4 854	19	102
Swappar						
Aktier	4 080	200	110	5 829	45	94
Valuta	51 475	1 929	16	42 319	559	126
Räntebärande	54 970	959	1 151	73 156	927	988
Rävaror	3 103	57	313	3 680	165	—
Totalt exkl. bankverksamhet	118 447	3 339	1 592	170 416	1 716	1 312
Derivat bankverksamhet						
Valuta	0	—	0	8	—	0
Räntebärande	18 904	31	53	20 009	62	19
Totalt inkl. bankverksamhet	137 351	3 370	1 645	190 433	1 778	1 331
Moderbolaget						
Derivat upptagna i balansräkningen						
Optioner/Swaptioner						
Aktier	2	0	—	—	—	—
Terminer						
Aktier	3	—	0	10	0	—
Valuta	695	7	2	565	1	2
Räntebärande	—	—	—	40 000	—	—
Rävaror	4 119	187	0	4 854	19	102
Swappar						
Aktier	4 080	200	110	5 829	44	94
Valuta	51 475	1 929	16	42 319	559	126
Räntebärande	54 970	959	1 151	73 156	927	988
Rävaror	3 103	57	313	3 680	165	—
Totalt	118 447	3 339	1 592	170 413	1 715	1 312

I moderbolaget förfaller 2 343 MSEK av tillgångarna och 450 MSEK av skulderna inom 12 månader och i koncernen förfaller 2 343 MSEK av tillgångarna och 455 MSEK av skulderna inom 12 månader.

26 Tillgångar för villkorad återbäring

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Aktiebaserade tillgångar	16 343	16 012	—	—
Räntebaserade tillgångar	4 966	6 911	—	—
Totalt	21 309	22 923	—	—

För moderbolaget finns inga avskiljbara tillgångar för villkorad återbäring.
För koncernen förfaller 3 059 MSEK inom 12 månader.

27 Fondförsäkringstillgångar

	Koncernen	
	2020	2019
Aktiebaserade tillgångar	112 357	113 025
Räntebaserade tillgångar	39 582	34 162
Totalt	151 939	147 187

Ingående balans	147 187	123 705
Insättningar	7 900	7 479
Uttag	-9 606	-10 221
Förändringar i tillgångsvärden		
Orealiserad värdeförändring	-415	17 458
Realiserad vinst	8 989	10 081
Realiserad förlust	-1 027	-247
Kostnadsuttag	-1 089	-1 068
Totalt utgående balans	151 939	147 187

För koncernen förfaller 11 491 MSEK inom 12 månader.

28 Övriga fordringar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Ej likvidreglerad försäljning av placeringstillgångar	81	824	81	824
Fordringar koncernföretag	—	—	164	112
Betald kontantsäkerhet	357	225	357	225
Övrigt	752	1 001	108	337
Totalt	1 190	2 050	710	1 498

29 Materiella tillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Nyttjanderättstillgång	935	1 185	—	—
Övriga materiella tillgångar	74	74	58	60
Totalt	1 009	1 259	58	60

För mer information om nyttjanderättstillgång se not 48 Leasing.

30 Avsättning för skatter

Koncernen	Skattefordran		Skatteskuld		Netto	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Avkastningsskatt	119	7	11	—	108	7
Inkomstskattefordran/ skuld	69	45	182	414	-113	-369
Totalt exkl. bank- verksamhet	188	52	193	414	-5	-362

Bankverksamhet inkomstskattefordran/ skuld	0	4	31	—	-31	4
Totalt inkl. bank- verksamhet	188	56	224	414	-36	-358

Preliminärt inbetald skatt anses i första hand avse avkastningsskatt och i andra hand inkomstskatt.

Moderbolaget	Skattefordran		Skatteskuld		Netto	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Avkastningsskatt	119	7	—	—	119	7
Inkomstskattefordran/ skuld	—	—	—	346	—	-346
Totalt	119	7	—	346	119	-339

Preliminärt inbetald skatt anses i första hand avse avkastningsskatt och i andra hand inkomstskatt.

Fortsättning not 30 Avsättning för skatter

Avsättning för uppskjuten skatt Koncernen	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Uppskjuten skatt redovisad via resultaträkningen hänförlig till:						
Immateriella tillgångar	—	—	120	131	-120	-131
Byggnader och mark	—	—	7 710	7 925	-7 710	-7 925
Aktier och andelar	—	—	201	200	-201	-200
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	—	12	7	-12	-7
Derivat	—	—	-1	0	1	0
Obeskattade reserver	—	—	431	431	-431	-431
Handels- och kommanditibolagsandelar	97	97	—	—	97	97
Pensionseskuld	240	240	-1	-2	241	242
Övriga temporära skillnader	12	29	35	30	-23	-1
Underskottsavdrag	16	49	—	—	16	49
Avgår: poster som ej möter kraven för tillgångsredovisning ¹⁾	-12	-16	—	—	-12	-16
Totalt exkl. bankverksamhet	353	399	8 507	8 722	-8 154	-8 323
Bankverksamhet						
Uppskjuten skatt redovisad via resultaträkningen	14	13	—	—	14	13
Uppskjuten skatt redovisad via övrigt totalresultat	-11	-7	—	—	-11	-7
Totalt	3	6	—	—	3	6
Totalt inkl. bankverksamhet	356	405	8 507	8 722	-8 151	-8 317

¹⁾ Avser skattefordran på underskottsavdrag i de fall det bedöms som mindre sannolikt att de kommer att kunna avräknas mot framtida beskattningsbara vinster eller att det föreligger osäkerhet om underskottens slutliga storlek. Koncernens totala förlustavdrag vilka samtliga kan avräknas mot framtida vinster utan tidsbegränsning uppgår till 75 MSEK.

Avsättning för uppskjuten skatt Moderbolaget	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Uppskjuten skatt hänförlig till:						
Aktier och andelar	—	—	201	200	-201	-200
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	—	7	4	-7	-4
Derivat	—	—	-1	0	1	0
Pensionseskuld	3	3	—	—	3	3
Övriga temporära skillnader	6	9	—	—	6	9
Underskottsavdrag	—	—	—	—	0	—
Totalt	9	12	207	204	-198	-192

Samtliga förändringar ingår i årets resultat.

31 Förutbetalda anskaffningskostnader

Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Ingående balans	2 338	2 180	2 059	1 852
Aktivering av nya anskaffningskostnader	464	769	443	753
Avskrivning av anskaffningskostnader	-497	-611	-434	-546
Nedskrivning ¹⁾	-2 068	—	-2 068	—
Totalt utgående balans	237	2 338	—	2 059

¹⁾ För mer information se not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper p. 3. under rubriken Ny bedömning avseende förutbetalda anskaffningskostnader i moderbolaget.

32 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Övriga förutbetalda kostnader	1 323	1 477	90	97
Upplupna intäkter från koncernföretag	—	—	2	1
Övriga upplupna intäkter	354	358	2	2
Totalt	1 677	1 835	94	100

33 Eget kapital

Konsolideringsfond

Här redovisar moderbolaget, som drivs enligt ömsesidiga principer, sitt ansamlade överskott. Överskottet får användas för utbetalning till försäkringstagarna i form av återbäring. En preliminär fördelning av överskottet görs för försäkringar med sparandemoment och retrospektivreserv via återbäringsrântan. Överskottet blir slutligt tilldelat vid utbetalningstillfället. Överskottet kan också användas för förlusttäckning.

Reserv för verkligt värde

Här redovisas orealiserade värdeförändringar för Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Skandiabanken AB (publ) tillämpar denna kategori för räntebärande värdepapper samt för aktieinnehav. Vid avyttring av räntebärande värdepapper omklassificeras orealiserade värdeförändringar till resultaträkningen. Realiserade värdeförändringar avseende aktieinnehav förs inte om till resultaträkningen.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Pensionsförpliktelsen för de anställdas förmånsbestämda pensionsplaner beräknas utifrån fastställda aktuariella antaganden. När dessa antaganden avviker från verkligt utfall eller då antaganden förändras uppstår så kallade aktuariella vinster och förluster vilka redovisas i en särskild fond för aktuariella vinster och förluster i Övrigt totalresultat.

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven avser främst de valutaomräkningseffekter som uppstår vid omräkning av utlandsverksamheternas finansiella rapporter till koncernens rapporteringsvaluta i SEK. Vid avyttring omklassificeras tillhörande orealiserade värdeförändringar till resultaträkningen.

Balanserad vinst

Här redovisas upparbetade vinstmedel från dotterbolagen inom Skandia. Samtliga poster i det egna kapitalet inom Skandia och moderbolaget kan betraktas som bundet eget kapital då utdelningsbart kapital i dotterbolagen samt överskott i moderbolaget i slutändan endast kan tilldelas försäkringstagarna i moderbolaget som återbäring.

Eget kapital hänförligt till kapitalandelsägare

Den 10 april 2015 ingick Skandia Fastighetskoncern ett kapitalandelslånsavtal ("Avtalet") med koncernbolaget Thule Fund S.A., SICAV-SIF ("Thule"). Med stöd av Avtalet får fastighetskoncernen vid ett eller flera tillfällen låna upp medel såsom kapitalandelslån från Thule. De emitterade kapitalandelslånen har klassificerats som egetkapitalinstrument då långivarnas avkastning är beroende av fastighetsbolagens resultat. Lånen ingår som en del av konstruktionen av en fastighetsfond som erbjuds externa investerare via Thule. Avtalet löper tills vidare och kan sägas upp helt eller delvis enligt bestämda tider och händelser på sätt som närmare följer av Avtalet. Kapitalandelslånet är uppdelat i en kapitaliserande respektive distribuerande lånedel, med distribution förbehållet att Thule så påkallar. Vid återbetalning av del av den distribuerande lånedelen har Thule företrädesrätt till fastighetsbolagens utdelningsbara medel framför dess aktieägare, förbehållet att sådant krav på återbetalning täcks av belopp fastighetsbolagen kan förfoga över som utdelningsbara vinstmedel. Utdelningsandelen av avkastningen är den del av totalavkastningen som motsvarar fastighetsportföljens direktavkastning beräknad enligt principerna för IPD Svenskt Fastighetsindex.

34 Ej intjänade premier och kvardröjande risker före avgiven återförsäkring

Koncernen	2020	2019
Skadeförsäkring	294	283
Totalt	294	283

35 Livförsäkringsavsättning före avgiven återförsäkring

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Ingående balans	279 009	247 475	282 614	250 978
Premier	19 465	25 377	19 465	25 377
Utbetalningar	-14 271	-12 633	-14 271	-12 633
Beståndsöverlåtelse AI Pension	—	5 623	—	5 623
Återförd diskonteringseffekt (tilldelat ränta)	4 618	5 032	4 618	5 032
Kostnadsuttag	-2 057	-1 900	-2 057	-1 900
Avkastningsskatt	-803	-954	-803	-954
Effekt av ändrad marknadsränta under året	6 990	10 921	6 990	10 921
Effekt av implementering av option ändrad utbetalningstid	2 289	—	2 289	—
Effekt av övriga ändrade antaganden ¹⁾	-1 211	-551	-1 211	-551
Effekt av implementering av ny driftskostnadsmodell	393	3 000	393	3 000
Effekt av skillnad i garantiränta och diskonteringsränta	-979	-2 158	-979	-2 158
Överföring till pensionsskulden enligt IAS 19	78	-102	—	—
Andra förändringar	813	-121	813	-121
Totalt utgående balans	294 334	279 009	297 861	282 614

I moderbolaget förfaller 18 002 MSEK inom 12 månader och i koncernen förfaller 18 002 MSEK inom 12 månader.

¹⁾ Posten avser ändrade antaganden för skattebelastning samt säkerhetspåslag.

Moderbolaget

Avsättningarna beräknas enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna nuvärdesberäknas och att beräkningarna bygger på antaganden om bland annat ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader. Livförsäkringsavsättningar som avser tjänstepensioner värderas enligt akt-samhetsprincipen, det vill säga realistiska antaganden används. För övrig livförsäkring (icke tjänstepensionsklassad försäkring) används betryggande antaganden. Att värdera åtaganden på ett betryggande sätt innebär att avsättningarna kan innehålla säkerhetsmarginaler för att säkerställa att bolaget kan uppfylla sina åtaganden mot kunder vid alla situationer. I värderingen av avsättningar utgår bolaget ifrån realistiska bilden av statistiskt data om dödlighet, skatt och driftskostnader. På dessa realistiska antaganden görs sedan ett säkerhetspåslag för att övergå från realistisk värdering till betryggande.

För både tjänstepensionsförsäkring och övrig livförsäkring gäller att åtagandena diskonteras med en räntekurva. Detta innebär att valet av ränta och försäkringarnas kassaflödesprofil, det vill säga när i tiden inbetalningar och utbetalningar från försäkringen förväntas ske, är viktig för värderingen. Räntekurvorna härleds från marknadsräntor och fastställs enligt den metodik som föreskrivs av European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA). För övrig livförsäkring görs en ytterligare kreditriskjustering för att åstadkomma en betryggande värdering. De dödlighetsantaganden som används vid värderingen baseras på Skandias observation av bolagets bestånd. Till en viss del beaktas även en branschgemensam dödlighetsundersökning, som presenterades hösten 2014.

Bolaget tog under 2019, för Solvens 2 ändamål, fram en ny driftskostnadsmodell med syfte att granulärt fånga och värdera olika typer av driftskostnader var för sig. Bolaget förstärkte av denna anledning värdet av åtagandena i den finansiella redovisningen med 3 miljarder kronor för att täcka för kommande kostnader till dess alla ändringar implementerats i värderingsmodellen. Vid utgången av 2020 är den nya kostnadsmodellen implementerad och förstärkningen är återlagd i resultatet.

36 Avsättning för oregerade skador före avgiven återförsäkring

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Skadeförsäkring				
IB Inträffade och rapporterade skador	1 014	1 039	—	—
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	141	121	—	—
Ingående balans	1 155	1 160	—	—
Övriga förändringar	137	-59	—	—
Avvecklingsresultat	-48	54	—	—
Valutaomräkningseffekt	0	—	—	—
Utgående balans	1 244	1 155	—	—
UB Inträffade och rapporterade skador	1 099	1 014	—	—
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	145	141	—	—
Livförsäkring				
IB Inträffade och rapporterade skador	317	390	92	129
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	728	1 455	702	715
IB Avsättning för sjukräntor	3 026	3 315	3 026	3 315
IB Skadebehandlingsreserv	42	76	42	76
Ingående balans	4 113	5 236	3 862	4 235
Kostnad för skador som rapporterats under året	781	823	746	783
Utbetalt	-583	-572	-548	-534
Avvecklingsresultat	-335	-442	-316	-424
Effekt av ändrad marknadsränta	-32	22	-32	22
Effekt av ändrade antaganden	-2	-324	8	-324
Förvärvad/avvecklad verksamhet	—	94	—	94
Valutaomräkningseffekt	0	—	—	—
Andra förändringar	16	-724	18	10
Utgående balans	3 958	4 113	3 738	3 862
UB Inträffade och rapporterade skador ¹⁾	299	317	95	92
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR) ²⁾	829	728	813	702
UB Avsättning för sjukräntor ³⁾	2 793	3 026	2 793	3 026
UB Skadebehandlingsreserv ⁴⁾	37	42	37	42
Totalt UB Skadeförsäkring och Livförsäkring koncernen⁵⁾	5 202	5 268	3 738	3 862

¹⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 304 (354) MSEK i koncernen och 95 (92) MSEK för moderbolaget.

²⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 854 (671) MSEK i koncernen och 838 (671) MSEK för moderbolaget.

³⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 2 888 (3 194) MSEK i koncernen och 2 888 (3 194) MSEK för moderbolaget.

⁴⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 39 (44) MSEK i koncernen och 39 (44) MSEK för moderbolaget.

⁵⁾ I koncernen förfaller 746 MSEK inom 12 månader och i moderbolaget förfaller 711 MSEK inom 12 månader.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Avsättning för inträffade och rapporterade skador	1 397	1 331	95	92
Avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	975	869	813	702
Avsättning för sjukräntor	2 793	3 026	2 793	3 026
Avsättning för skadebehandlingsreserv	37	42	37	42
Totalt	5 202	5 268	3 738	3 862

Moderbolaget

Oregerade skador som avser tjänstepensioner värderas enligt aktsamhetsprincipen, det vill säga realistiska antaganden ska användas. För Övrig livförsäkring (icke tjänstepensionsklassad försäkring) används betryggande antaganden, det vill säga antaganden som var för sig har en inbyggd säkerhetsmarginal.

För både tjänstepensioner och övrig livförsäkring gäller att åtagandena diskonteras med diskonteringsräntekurva. Detta innebär att nuvärdet av åtagandena är beroende av räntenivå samt försäkringarnas kassaflödesprofil, det vill säga när i tiden inbetalningar och utbetalningar från försäkringarna förväntas ske. Räntekurvorna härleds från marknadsräntor och fastställs enligt den metodik som föreskrivs av European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA). För övrig livförsäkring görs en ytterligare kreditriskjustering för att åstadkomma en betryggande värdering.

För värdering av indexerade sjukräntor tas hänsyn till utvecklingen av underliggande index. Detta sker genom ett inflationsantagande som, likt valet av marknadsränta, beror på den ekonomiska utvecklingen. Avsättningen för sjukräntor har beräknats utifrån antaganden som bygger på bolagets egna erfarenheter. Avsättning görs även för framtida driftskostnader för hantering av pågående sjukräntor, en så kallad skadebehandlingsreserv. Förändringen av skadebehandlingsreserv redovisas i resultaträkningens post Utbetalda försäkringsersättningar. Vid beräkning av reserver för sjukräntor behövs också antaganden om reaktivering av sjuka. De antaganden som används bygger på bolagets egna erfarenheter.

37 Villkorad återbäring

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Villkorad återbäring i den traditionella livförsäkringsverksamheten¹⁾				
Ingående balans	1 361	1 170	1 361	1 170
Ianspråktagen återbäring för betalning av nya premier	-315	-282	-315	-282
Förändring av villkorad återbäring	243	473	243	473
Utgående balans	1 289	1 361	1 289	1 361
Villkorad återbäring i depåförsäkringsverksamheten				
Ingående balans	22 923	23 778	—	—
Insättningar	1 172	909	—	—
Förtida uttag	-3 662	-5 137	—	—
Uttag vid dödsfall	-283	-275	—	—
Uttag vid livsfall	-197	-246	—	—
Värdeförändringar värdepapper				
Orealiserad värdeförändring	1 044	3 225	—	—
Realiserad vinst	1 266	1 260	—	—
Realiserad förlust	-694	-265	—	—
Kostnadsuttag	-260	-326	—	—
Utgående balans	21 309	22 923	—	—
Totalt utgående balans	22 598	24 284	1 289	1 361

För moderbolaget kan allt, men kommer inte att, förfalla inom 12 månader.

För koncernen förfaller 3 059 MSEK inom 12 månader.

¹⁾ Den ianspråktaga villkorade återbäringen får bara användas för att betala nya premier i Skandia enligt regler i försäkringsavtalet. Beloppet förs således direkt till premieinkomst. Marknadsförändringar påverkar inte den villkorade återbäringen direkt. Påverkan är indirekt genom bolagets fördelning av överskott via återbäringsräntan.

38 Fondförsäkringsåtaganden

Koncernen	Koncernen	
	2020	2019
Ingående balans¹⁾	147 230	123 739
Insättningar	7 889	7 487
Förtida uttag ¹⁾	-6 669	-7 329
Uttag vid förfall	-2 662	-2 643
Uttag vid dödsfall	-275	-250
Förändringar i fondvärden		
Orealiserad värdeförändring	-417	17 460
Realiserad vinst	8 989	10 081
Realiserad förlust	-1 027	-247
Kostnadsuttag	-1 090	-1 068
Totalt utgående balans	151 968	147 230

För koncernen förfaller 11 941 MSEK inom 12 månader.

¹⁾ Jämfört med års- och hållbarhetsredovisningen 2019 har presentationen av den avvecklade verksamheten per den 31 december 2019 justerats.

39 Pensioner och liknande förpliktelser

Pensionskostnader	2020	2019
Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande period	60	56
Räntekostnad	73	100
Beräknad ränta på förvaltningstillgångar	-1	-1
Kostnad avseende tjänstgöring under tidigare perioder	10	—
Pensionskostnader förmånsbestämda planer	142	155
Pensionskostnader avgiftsbestämda planer	241	250
Särskild löneskatt	5	35
Totala pensionskostnader	388	440

Avstämning av förmånsbestämda pensionsplaner i balansräkningen

Nuvärdet av helt eller delvis fonderade förmånsbestämda förpliktelser	0	0
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde ¹⁾	-68	-64

Förpliktelsens nuvärde minus

förvaltningstillgångar	-68	-64
Nuvärdet av helt ofonderade förmånsbestämda förpliktelser	5 225	5 172
Särskild löneskatt	-80	-44
Pensionsavsättning	5 077	5 064
Avsättning redovisad som Skulder i bankverksamhet	-11	-11
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser redovisad i balansräkningen	5 066	5 053

Specifikation av förändring i redovisad förmånsbestämd nettopensionsskuld inklusive särskild löneskatt

Ingående balans	5 064	4 691
Nettokostnad redovisad i resultaträkningen	142	155
Utbetalda pensionsersättningar från förvaltningstillgångar	-216	-219
Förtida pension	-7	-6
Omvärdering via Övrigt totalresultat	130	398
Förändring särskild löneskatt ²⁾	-36	45
Utgående balans nettopensionsskuld	5 077	5 064
Nettopensionsskuld redovisad som Skulder i bankverksamhet	-11	-11
Utgående balans nettopensionsskuld redovisad som avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	5 066	5 053

Nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser	2020	2019
Ingående balans	5 172	4 838
Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande period	60	56
Räntekostnader	73	100
Kostnad avseende tjänstgöring under tidigare perioder	10	—
Utbetalda pensionsersättningar från förvaltningstillgångar	-216	-219
Förtida pension	-7	-6
Omvärdering av pensionsförpliktelse	133	403
Utgående balans förmånsbestämda förpliktelser	5 225	5 172

Förvaltningstillgångar¹⁾

Ingående balans	64	58
Beräknad ränta på förvaltningstillgångar	1	1
Avkastning på förvaltningstillgångar exklusive belopp som ingår i räntekostnader/(intäkter)	3	5
Utgående balans	68	64

Poster redovisade i Övrigt totalresultat

Omvärderingar av nettopensionsförpliktelsen		
Varav effekter av förändrade finansiella antaganden	251	410
Varav effekter av erfarenhetsbaserade justeringar	-118	-8
Avkastning på förvaltningstillgångar exklusive belopp som ingår i räntekostnader/(intäkter)	-3	-4
Särskild löneskatt	31	96
Totalt poster redovisade i Övrigt totalresultat	161	494

Förvaltningstillgångar, fördelning

Räntebärande värdepapper	28	26
Aktier och liknande finansiella instrument	37	36
Övrigt	3	2
Totala förvaltningstillgångar¹⁾	68	64

Varav 65 MSEK är marknadsnoterat.

Viktigaste aktuariella antagandena³⁾

	2020	2019
Diskonteringsränta	0,83%	1,47%
Inflation	1,30%	1,65%
Förväntad livslängd 65-årig man ⁴⁾	23,3 år	23,3 år
Förväntad livslängd 65-årig kvinna ⁴⁾	25,7 år	25,7 år

Vägd genomsnittlig löptid för pensionsförpliktelsen är 16,7 år.

Genomsnittlig återstående tjänstgöringstid är 8,9 år.

Av total pensionsförpliktelse hänförs 83 procent till inaktiva det vill säga avser redan intjänade förmåner för tidigare anställda och pensionärer.

Premieinbetalningarna till de förmånsbestämda pensionsplanerna uppgick för 2020 till 55 MSEK och förväntas för 2021 öka med cirka 10 procent.

¹⁾ Avser förvaltningstillgångar som tryggas utanför Skandiakoncernen.

²⁾ Särskild löneskatt har beräknats på nettopensionsförpliktelsen med hänsyn tagen till totala förvaltningstillgångar inklusive de som tryggas inom Skandiakoncernen.

³⁾ Antaganden är angivna som sammanvägda medelvärden för respektive pensionsplan.

⁴⁾ Vägt genomsnitt.

Fortsättning not 39 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

Avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner

Skandia tryggar sina pensionsåtaganden i två typer av pensionsplaner, avgiftsbestämda och förmånsbestämda. Avgiftsbestämda pensionsplaner innebär att bolagets pensionskostnad utgörs av en procentuell andel av den anställdes lön i varje redovisningsperiod som den anställde utfört tjänster åt företaget. Redovisningen av avgiftsbestämda planer innebär att premien kostnadsförs i takt med att förmånen intjänas. Förmånsbestämda pensionsplaner innebär att den anställde garanteras en viss pension efter avslutad anställning. Pensionen baseras på slutlönen, varför Skandia har en förpliktelse mot nuvarande och tidigare anställda som skall redovisas i balansräkningen.

Redovisning av pensionsförpliktelse och pensionskostnad

I moderbolaget och respektive dotterbolag redovisas kostnaden för avgifts- och förmånsbestämda pensionsplaner som driftskostnader när premierna betalas; detta i enlighet med undantagsregeln i RFR 2 (Rådet för finansiell rapportering). I koncernredovisningen redovisas däremot de förmånsbestämda pensionsplanerna utifrån en beräkning som visar den slutförpliktelse företaget anses ha mot de anställda när de går i pension. Företagets utestående förpliktelse samt kostnad för förmånsbestämda pensionsplaner beräknas årligen med hjälp av aktuariella metoder grundade på företagets långsiktiga antaganden om bland annat diskonteringsränta, löneökningstakt, anställningstid samt inflation. Den utestående pensionsförpliktelsen och pensionskostnaden fastställs enligt den så kallade Projected Unit Credit Method. Denna metod innebär i korthet en linjär kostnadsfördelning mellan tiden från det att man börjar tjäna in sin pension tills pensionsåldern uppnås.

De förmånsbestämda pensionsplanerna tryggas huvudsakligen i moderbolaget, vilket innebär att de beräknas och redovisas tillsammans med moderbolagets totala förvaltade kapital och försäkringstekniska avsättningar. För dessa pensionsplaner har Skandia inga förvaltningstillgångar som är direkt avskiljbara varför den i balansräkningen redovisade pensionsskulden för dessa planer motsvarar pensionsåtagandet brutto. Det finns även ett litet pensionsåtagande med tryggnad utanför Skandia, denna redovisas netto efter avdrag för förvaltningstillgångar. De aktuariella antagandena fastställs årligen i anslutning till balansdagen. Diskonteringsräntan baseras på bostadsobligationsräntan. Övriga finansiella antaganden är baserade på Skandias långsiktiga förväntningar.

De viktigaste antagandena som fastställdes för årsberäkningen framgår av ovanstående tabell. En sänkning av diskonteringsräntan med 0,5 procentenheter skulle medföra en ökning av pensionsskulden med 8,9 procent eller 463 MSEK. En minskning av dödssannolikheten med 20 procent medför en ökning av pensionsskulden med 322 MSEK (6,2 procent) och en ökning av inflationen med 0,25 procentenheter medför en ökning av pensionsskulden med 185 MSEK (3,5 procent).

Aktuariella vinster och förluster till följd av erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella antaganden redovisas i Övrigt totalresultat under den period då de uppstår. I koncernens resultaträkning utgörs kostnaden för förmånsbestämda pensionsplaner av summan av kostnader avseende tjänstgöring under innevarande och tidigare period, räntekostnader och beräknad ränta på förvaltningstillgångar. Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande period och tidigare perioder samt särskild löneskatt redovisas som en driftskostnad. Nettoräntekostnaden redovisas som kapitalavkastning i det icke-tekniska resultatet.

Pensionsplanerna

Pensionsplanerna i Skandia utgörs främst av pensionsförmåner som framgår av kollektivavtal om tjänstepension (FTP-planen) samt i viss grad av tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension.

Pensionsplanerna tryggas genom betalning av försäkringspremier till främst moderbolaget. Pensionsförpliktelserna inkluderar till viss del även ett säkerställande genom företagsägda kapitalförsäkringar. Förpliktelsen inkluderar dessutom en skuld avseende rätt till förtida pension för vissa anställda. Enligt gällande kollektivavtal omfattas denna medarbetargrupp av möjligheten till förtida pension vid 62 års ålder jämfört med 65 år för övriga anställda.

40 Övriga avsättningar

	Koncernen	
	2020	2019
Uppskjutna lagfartskostnader	111	111
Övriga avsättningar	27	6
Totalt	138	117
Ingående balans	117	120
Nya avsättningar	23	—
lanspråktaga avsättningar	-2	-3
Totalt utgående balans	138	117

Av avsättningarna kommer för koncernen 2 (—) MSEK att avvecklas inom 12 månader.

41 Skulder avseende direkt försäkring

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Försäkringstagare	2 576	2 457	2 208	2 043
Försäkringsförmedlare	25	28	—	—
Totalt	2 601	2 485	2 208	2 043

42 Övriga skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Ej likvidreglerade köp av placeringstillgångar	232	728	232	728
Skulder till koncernföretag	—	—	7 257	4 348
Leverantörsskulder	403	335	10	78
Erhållen kontantsäkerhet	1 897	869	1 897	869
Leasingskuld ¹⁾	954	1 196	—	—
Övriga skulder	864	964	558	561
Totalt	4 350	4 092	9 954	6 584

¹⁾ För mer information, se not 48 Leasing.

43 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Upplupna räntekostnader	77	112	77	112
Upplupna löner och sociala avgifter	255	284	215	244
Upplupna hyreskostnader	—	2	—	—
Upplupen kostnad hänförlig till fondvärdet	23	23	—	—
Övriga upplupna kostnader	331	323	77	61
Förutbetalda intäkter	384	455	—	—
Totalt	1 070	1 199	369	417

44 Ställda och erhållna säkerheter

Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar¹⁾				
Byggnader och mark	35 930	36 674	35 929	36 674
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	236 292	253 594	234 020	251 546
Aktier och andelar	158 755	136 300	158 755	136 300
Övriga lån	4 203	3 257	4 203	3 257
Fondförsäkringstillgångar	151 939	147 187	—	—
Tillgångar för villkorad återbäring	21 309	22 923	—	—
Premiefordringar	114	101	—	—
Kassa och Bank	29	42	—	—
Koncernen	608 571	600 078	432 907	427 777
Ställd pant för säkerställda obligationer - bolån i Skandiabanken ²⁾	44 298	37 932	—	—
Totalt	652 869	638 010	432 907	427 777

Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter

Värdepapper som säkerhet för derivatavtal	6 073	5 126	6 073	5 126
Värdepapper som säkerhet för återköpstransaktioner	32 073	32 365	32 073	32 365
Obligationer pantsatta hos Riksbanken i Sverige - i Skandia-banken ³⁾	3 444	2 677	—	—
Kontanta medel	607	396	357	225
Totalt	42 197	40 564	38 503	37 716

¹⁾ I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. Under rörelsens gång har företaget rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som samtliga försäkringsåtaganden är skuldtäckta enligt försäkringsrörelselagen.

²⁾ Ställd pant omfattar bostadskrediter samt eventuella fyllnadssäkerheter i form av andra finansiella instrument. Värdet för respektive säkerhetsmassa ska vid var tid som minst uppgå till utestående obligationskulld.

³⁾ Säkerheter ställs för intradagslimit och avseende likvid till påföljande dag. Centralbankskontona används för all clearingavveckling mellan bankerna och säkerhet krävs från första kronan av eventuellt uppkommande minusaldon på respektive konto.

Fortsättning not 44 Ställda och erhållna säkerheter

Överförda finansiella tillgångar som fortsatt redovisas i balansräkningen

Vid en äkta återköpsransaktion, en försäljning av ett räntebärande värdepapper med avtal om återköp till ett förutbestämt pris, fortsätter tillgången att upptas i balansräkningen då alla risker och rättigheter kvarstår hos Skandia. Likviden upptas som skuld. Dessa tillgångar kan inte användas för skuldtäckning.

	Moderbolaget	
	2020	2019
Räntebärande värdepapper till verkligt värde	32 073	32 365
Redovisat värde tillhörande skuld	-32 791	-34 604
Nettoexponering	-718	-2 239

Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas vidare

Vid omvända återköpsavtal, ett köp av ett räntebärande värdepapper med avtal om återförsäljning till ett förutbestämt pris, redovisas värdepapperet inte i balansräkningen. Likviden redovisas separat under Placeringstillgångar. Enligt standardavtalen för de flesta återköpsavtal har mottagaren av säkerheten ovillkorlig rätt att sälja eller återpantsätta säkerheten förutsatt att likvärdiga värdepapper överförs vid återköpstillfället.

	Moderbolaget	
	2020	2019
Erhållna säkerheter som kan säljas eller pantsättas vidare	32 764	33 121
Varav sålda eller pantsatta på nytt	—	—

45 Eventualförpliktelser och åtaganden

Eventualförpliktelser	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Borgens- och garantiförbindelser ¹⁾	7	7	7	7
Skattetvist ²⁾	22	—	—	—
Totalt	29	7	7	7

Eventualförpliktelser

Skandia är, i förhållande till tredje man, alltjämt bunden av vissa garanti-åtaganden avseende den skadeförsäkringsverksamhet som under 1999 överläts till If-koncernen. Genom avtal mellan berörda bolag inom å ena sidan If-koncernen och å andra sidan Skandiakoncernen garanterar If-koncernen att Skandiakoncernen skall hållas skadeslös för alla eventuella krav från tredje man med anledning av sådana garantiåtaganden.

¹⁾ Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt ("Skandia") har genom avtal den 12 juli 2018, ("Aktieöverlåtelseavtalet") överlåtit samtliga aktier i Skandia A/S, reg. no. 27 19 23 19, Skandia Link Livsforsikring A/S, reg. no. 20 95 22 37, och Skandia Asset Management Fondsmæglerselskab A/S, reg. no. 31 61 38 76 till AP Pension Livsforsikringsaktieselskab reg. no. 18 53 08 99. Transaktionen fullbordades den 1 januari 2019. Under Aktieöverlåtelseavtalet har Skandia utfärdat sedvanliga garantier vilka löper under 36 månader från transaktionens fullbord. Garantierna omfattas

av en försäkring uttagen av köpare och säljare varvid Skandias utestående nettorisk uppgår till 7 MSEK (se tabell ovan) vilket utgör en eventalförpliktelse. Skandia har även utfärdat skadslöshetsförbindelser som löper fem år från transaktionens fullbord där Skandias nuvarande bedömning är att ett ekonomiskt utflöde inte är sannolikt. Avtalet innehåller också en för köpare och säljare ömsesidig ersättningsförpliktelse avseende framtida eventuella förändringar vad gäller försäkringstekniska avsättningar för skadeår till och med år 2018. I det fall ersättningsförpliktelsen aktualiseras för köpare eller säljare kommer moderbolaget att redovisa detta i resultaträkningen under Kapitalavkastning. I koncernen redovisas det som avvecklad verksamhet. Förpliktelsen kopplad till de försäkringstekniska avsättningarna gäller som längst till och med år 2023 och vid förändringar uppgående till mer än 5 MDKK per år.

²⁾ Skandia AB har en tvist med Skatteverket avseende vissa direktpensionsutbetalningar och om kostnaden ska fördelas mellan bolagets avkastningsbeskattade respektive inkomstbeskattade verksamhet. Tvisten, som ligger hos Förvaltningsrätten, avser avdragsrätt för pensionsutbetalningar under räkenskapsåret 2017 och skulle, vid en eventuell förlust, innebära en skattekostnad på 7 MSEK. Detta belopp är kostnadsfört 2019 i samband med Skatteverkets beslut. Utgången i tvisten kommer att påverka avdragsrätten för räkenskapsåren 2018–2020. En eventuell förlust i Förvaltningsrätten skulle innebära ökad skattekostnad om 22 MSEK avseende dessa år. Då Skandia AB bedömer att risken att förlora tvisten är låg har ingen reservering gjorts för denna kostnad.

Åtaganden	Koncernen		Moderbolaget	
	2020	2019	2020	2019
Utfästa investeringar inom private equity/fonder ¹⁾	35 340	41 299	35 340	41 299
Outnyttjad del av beviljad räkningsskredit i Skandiabanken	1 805	1 795	—	—
Beviljade men ej utbetalade krediter i Skandiabanken	12 147	12 668	—	—
Totalt	49 292	55 762	35 340	41 299

¹⁾ Vid en investering i private equity/fonder görs en avtalsmässig utfästelse att investera ett visst kapital. Kapitalet betalas ut vid anmodan i takt med att nya investeringar görs.

46 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Koncernen 2020	Verkligt värde via resultaträkningen				Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde via Övrigt totalresultat	Redovisat värde	Verkligt värde
	Som bestämts tillhöra kategorin	Obligatorisk	Säkringsredovisning					
Finansiella tillgångar								
Aktier och andelar	9	200 363	—	—	0	—	200 372	200 372
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 266	232 846	—	—	—	—	235 112	235 112
Lån	—	4 332	—	—	206	—	4 538	4 538
Derivat	—	3 339	—	—	—	—	3 339	3 339
Återköpstransaktioner	—	32 793	—	—	—	—	32 793	32 793
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	—	173 249	—	—	—	—	173 249	173 249
Tillgångar i bankverksamhet ²⁾	—	0	65	—	76 344	9 669	86 078	86 081
Fordringar ¹⁾	—	—	—	—	1 407	—	1 407	1 407
Andra tillgångar ¹⁾	—	—	—	—	15 329	—	15 329	15 329
Upplupna ränte- och hyresintäkter ¹⁾	—	—	—	—	997	—	997	997
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ¹⁾	—	—	—	—	343	—	343	343
Summa finansiella tillgångar	2 275	646 922	65	—	94 626	9 669	753 557	753 560
Finansiella skulder								
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	173 277	—	—	—	—	—	173 277	173 277
Skulder i bankverksamhet ³⁾	—	1	53	—	81 432	—	81 486	81 732
Derivat	—	1 592	—	—	—	—	1 592	1 592
Återköpstransaktioner	—	32 791	—	—	—	—	32 791	32 791
Övriga skulder ¹⁾	—	—	—	—	6 942	—	6 942	6 942
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ¹⁾	—	—	—	—	534	—	534	534
Summa finansiella skulder	173 277	34 384	53	—	88 908	—	296 622	296 868

¹⁾ Dessa balansposter har kort löptid och som en approximation för upplupet anskaffningsvärde används nominellt belopp vilket också anses motsvara verkligt värde.

²⁾ Det verkliga värdet för fastförräntad utlåning avser lån med bindningstider mellan 1-5 år vilka bokförs till upplupet anskaffningsvärde. Som marknadsränta används Skandiabankens nytvlåningsränta för motsvarande bindningstider vid diskontering av framtida ränteintäkter. Värderingen klassificeras i nivå 3.

³⁾ Det verkliga värdet på emitterade värdepapper till fast ränta vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde fastställs med hjälp av noterade priser. Värderingen klassificeras i nivå 2.

Fortsättning not 46 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Koncernen 2019	Verkligt värde via resultaträkningen			Upplupet anskaff- ningsvärde	Verkligt värde via Övrigt total- resultat	Redovisat värde	Verkligt värde
	Som bestämts tillhöra kategorin	Obligatorisk	Säkrings- redovisning				
Finansiella tillgångar							
Aktier och andelar	—	175 653	—	—	—	175 653	175 653
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 041	249 689	—	—	—	251 730	251 730
Lån	—	3 257	—	—	—	3 257	3 257
Derivat	—	1 716	—	—	—	1 716	1 716
Återköpstransaktioner	—	33 404	—	—	—	33 404	33 404
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	—	170 110	—	—	—	170 110	170 110
Tillgångar i bankverksamhet ²⁾	—	—	27	69 031	8 619	77 677	77 694
Fordringar ¹⁾	—	—	—	2 178	—	2 178	2 178
Andra tillgångar ¹⁾	—	—	—	10 865	—	10 865	10 865
Upplupna ränte- och hyresintäkter ¹⁾	—	—	—	1 150	—	1 150	1 150
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ¹⁾	—	—	—	355	—	355	355
Summa finansiella tillgångar	2 041	633 829	27	83 579	8 619	728 095	728 112
Finansiella skulder							
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	170 153	—	—	—	—	170 153	170 153
Skulder i bankverksamhet ³⁾	—	1	19	73 373	—	73 393	73 519
Derivat	—	1 312	—	—	—	1 312	1 312
Återköpstransaktioner	—	34 604	—	—	—	34 604	34 604
Övriga skulder ¹⁾	—	—	—	6 550	—	6 550	6 550
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ¹⁾	—	—	—	670	—	670	670
Summa finansiella skulder	170 153	35 917	19	80 593	—	286 682	286 808

¹⁾ Dessa balansposter har kort löptid och som en approximation för upplupet anskaffningsvärde används nominellt belopp vilket också anses motsvara verkligt värde.

²⁾ Det verkliga värdet för fastförräntad utlåning avser lån med bindningstider mellan 1-5 år vilka bokförs till upplupet anskaffningsvärde. Som marknadsränta används Skandiabankens nytvlåningsränta för motsvarande bindningstider vid diskontering av framtida ränteintäkter. Värderingen klassificeras i nivå 3.

³⁾ Det verkliga värdet på emitterade värdepapper till fast ränta vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde fastställs med hjälp av noterade priser. Värderingen klassificeras i nivå 2.

Fortsättning not 46 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Moderbolaget 2020	Verkligt värde via resultat- räkningen		Redovisat värde	Verkligt värde
	Obligatoriskt	Upplupet an- skaffningsvärde		
Finansiella tillgångar				
Lån till koncernföretag	—	17 125	17 125	17 125
Aktier och andelar	200 363	—	200 363	200 363
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	232 800	—	232 800	232 800
Lån	4 332	—	4 332	4 332
Derivat	3 339	—	3 339	3 339
Återköpstransaktioner	32 793	—	32 793	32 793
Fordringar ¹⁾	—	812	812	812
Andra tillgångar ¹⁾	—	15 009	15 009	15 009
Upplupna ränte- och hyresintäkter ¹⁾	—	990	990	990
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ¹⁾	—	4	4	4
Summa finansiella tillgångar	473 627	33 940	507 567	507 567
Finansiella skulder				
Derivat	1 592	—	1 592	1 592
Återköpstransaktioner	32 791	—	32 791	32 791
Övriga skulder ¹⁾	—	12 166	12 166	12 166
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ¹⁾	—	369	369	369
Summa finansiella skulder	34 383	12 535	46 918	46 918

¹⁾ Dessa balansposter har kort löptid och som en approximation för upplupet anskaffningsvärde används nominellt belopp vilket också anses motsvara verkligt värde.

Fortsättning not 46 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Moderbolaget 2019	Verkligt värde via resultat- räkningen		Redovisat värde	Verkligt värde
	Obligatoriskt	Upplupet an- skaffningsvärde		
Finansiella tillgångar				
Lån till koncernföretag	—	17 125	17 125	17 125
Aktier och andelar	175 650	—	175 650	175 650
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	249 642	—	249 642	249 642
Lån	3 257	—	3 257	3 257
Derivat	1 715	—	1 715	1 715
Återköpstransaktioner	33 404	—	33 404	33 404
Fordringar ¹⁾	—	1 524	1 524	1 524
Andra tillgångar ¹⁾	—	10 420	10 420	10 420
Upplupna ränte- och hyresintäkter ¹⁾	—	1 143	1 143	1 143
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ¹⁾	—	3	3	3
Summa finansiella tillgångar	463 668	30 215	493 883	493 883
Finansiella skulder				
Derivat	1 312	—	1 312	1 312
Återköpstransaktioner	34 604	—	34 604	34 604
Övriga skulder ¹⁾	—	8 634	8 634	8 634
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ¹⁾	—	417	417	417
Summa finansiella skulder	35 916	9 051	44 967	44 967

¹⁾ Dessa balansposter har kort löptid och som en approximation för upplupet anskaffningsvärde används nominellt belopp vilket också anses motsvara verkligt värde.

Fortsättning not 46 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

	Koncernen 2020			Koncernen 2019		
	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata
Tillgång värderad till verkligt värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Aktier och andelar	128 520	2 246	69 606	107 549	2 315	65 789
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	215 741	19 341	30	226 809	24 921	—
Lån	—	—	4 332	—	—	3 257
Derivat	0	3 339	—	19	1 697	—
Aterköpstransaktioner	—	32 793	—	—	33 404	—
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	171 067	2 182	—	166 227	3 883	—
Tillgångar i bankverksamhet	4 803	4 931	—	5 291	3 391	—
Förvaltningsfastigheter	—	—	58 911	—	—	59 455
Totalt	520 131	64 832	132 879	505 895	69 611	128 501
Skuld värderad till verkligt värde						
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	—	173 277	—	—	170 153	—
Derivat	—	1 592	—	102	1 211	—
Aterköpstransaktioner	—	32 791	—	—	34 604	—
Skulder i bankverksamhet	1	53	—	1	19	—
Totalt	1	207 713	—	103	205 987	—

Överföringar mellan nivåer i hierarkin kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna har ändrats. Det kan till exempel vara bättre eller sämre likviditet eller att ett instrument slutar eller börjar noteras. Under året har värdepapper motsvarande 337 (433) MSEK flyttat från nivå 1 till nivå 2 och 0 (25) MSEK flyttat från nivå 2 till nivå 1. Det flyttade värdet avser marknadsvärdet vid periodens utgång.

Fortsättning not 46 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Särskilda upplysningar för de finansiella instrumenten i nivå 3

Tillgångar	Koncernen 2020				
	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Aktier och andelar	Obligationer och räntebärande värdepapper	Lån	Förvaltningsfastigheter
Ingående balans	65 789	0	3 257	59 455	128 501
Köp	13 526	30	1 779	383	15 718
Investering i befintliga fastigheter	—	—	—	876	876
Försäljningar	-11 853	—	-543	-1 476	-13 872
Valutaomräkningseffekt i resultaträkningen	-5 911	—	-152	—	-6 063
Realiserad vinst/förlust i resultaträkningen	7 639	—	12	-52	7 599
Orealiserad vinst/förlust i resultaträkningen	416	0	-21	-275	120
Totalt utgående balans	69 606	30	4 332	58 911	132 879
Den del av vinst/förlust som avser tillgångar innehavda på balansdagen	7 714	0	9	-275	7 448

Effekten i resultaträkningen redovisas som Kapitalavkastning, intäkter respektive kostnader samt Orealiserade vinster respektive förluster på placeringstillgångar i det tekniska resultatet.

Tillgångar	Koncernen 2019			
	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Aktier och andelar	Lån	Förvaltningsfastigheter
Ingående balans	60 395	3 659	57 581	121 635
Köp	12 800	900	49	13 749
Investering i befintliga fastigheter	—	—	1 396	1 396
Försäljningar	-16 906	-1 454	-3 650	-22 010
Valutaomräkningseffekt i resultaträkningen	2 446	98	—	2 544
Realiserad vinst/förlust i resultaträkningen	4 172	9	487	4 668
Orealiserad vinst/förlust i resultaträkningen	2 882	45	3 592	6 519
Totalt utgående balans	65 789	3 257	59 455	128 501
Den del av vinst/förlust som avser tillgångar innehavda på balansdagen	4 753	6	3 592	8 351

Effekten i resultaträkningen redovisas som Kapitalavkastning, intäkter respektive kostnader samt Orealiserade vinster respektive förluster på placeringstillgångar i det tekniska resultatet.

Fortsättning not 46 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

	Moderbolaget 2020			Moderbolaget 2019		
	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Tillgång värderad till verkligt värde						
Aktier och andelar	128 519	2 246	69 598	107 548	2 315	65 787
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	214 485	18 285	30	226 051	23 591	—
Lån	—	—	4 332	—	—	3 257
Derivat	0	3 339	—	19	1 696	—
Återköpstransaktioner	—	32 793	—	—	33 404	—
Totalt	343 004	56 663	73 960	333 618	61 006	69 044
Skuld värderad till verkligt värde						
Derivat	—	1 592	—	102	1 210	—
Återköpstransaktioner	—	32 791	—	—	34 604	—
Totalt	—	34 383	—	102	35 814	—

Överföringar mellan nivåer i hierarkin kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna har ändrats. Det kan till exempel vara bättre eller sämre likviditet eller att ett instrument slutar eller börjar noteras. Under året har 337 (433) MSEK flyttats från nivå 1 till nivå 2. Det flyttade värdet avser marknadsvärdet vid periodens utgång.

Fortsättning not 46 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden

Särskilda upplysningar för de finansiella instrumenten i nivå 3

Tillgångar	Moderbolaget 2020				Moderbolaget 2019		
	Aktier och andelar	Obligationer och räntebärande värdepapper	Lån	Totalt	Aktier och andelar	Lån	Totalt
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen							
Ingående balans	65 787	—	3 257	69 044	60 395	3 659	64 054
Köp	13 526	30	1 778	15 334	12 800	900	13 700
Försäljningar	-11 853	—	-543	-12 396	-16 906	-1 454	-18 360
Valutaomräkningseffekt i resultaträkningen	-5 911	—	-151	-6 062	2 446	98	2 544
Realiserad vinst/förlust i resultaträkningen	7 639	—	12	7 651	4 172	9	4 181
Orealiserad vinst/förlust i resultaträkningen	410	0	-21	389	2 880	45	2 925
Utgående balans	69 598	30	4 332	73 960	65 787	3 257	69 044
Den del av vinst/förlust som avser tillgångar innehavda på balansdagen	7 714	0	9	7 723	4 753	6	4 759

Effekten i resultaträkningen redovisas som Kapitalavkastning, intäkter respektive kostnader samt Orealiserade vinster respektive förluster på placerings-tillgångar i det tekniska resultatet.

Samtliga finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde klassificeras i en värderingshierarki som speglar hur observerbara priser eller annan input är i de värderingstekniker som använts. I nivå 1 används noterade priser som är lättillgängliga hos flera prisställare och representerar verkliga och frekventa transaktioner. Här återfinns statspapper och andra räntebärande papper samt noterade aktier som handlas på en aktiv marknad. Här återfinns också fondandelar kopplade till fondförsäkringskontrakten. I nivå 2 redovisas till absolut övervägande del innehav som värderas med noterade priser men där marknaden bedöms vara mindre aktiv. Här redovisas också de skulder till försäkringstagarna som uppstår i fondförsäkringsverksamheten. I övrigt återfinns här icke börshandlade ränte-, aktie- och valutaderivat. För dessa derivat fastställs verkligt värde dagligen i enlighet med marknadspraxis genom en nuvärdesberäkning av respektive derivats framtida kassaflöden baserat på marknadsnoteringar avseende räntesatser, kreditspread och valutakurser. I nivå 3 används i hög utsträckning värderingstekniker som bygger på parametrar som inte är direkt observerbara på en marknad. Här återfinns framförallt så kallade private equityfonder, infrastrukturfonder, kreditfonder och förvaltningsfastigheter. En väsentlig andel av fondernas värdering i nivå 3 görs av externa förvaltare/oberoende värderingsinstitut. Värdet fastställs utifrån värdeutvecklingen i de underliggande tillgångarna. Beräkningarna görs i enlighet med IPEV (International Private Equity and Venture Capital Valuation) eller US GAAP ASC 820 som är motsvarigheten på den amerikanska marknaden. Se vidare not 1, Redovisningsprinciper, Onoterade aktier. För dessa innehav saknas tillgång till de icke observerbara indata som är betydande för värderingen, eftersom värderingen utförs av extern part, varför ingen känslighetsanalys presenteras.

För fastigheter görs värderingen av utomstående värderingsföretag. De har i sina värdebedömningar utgått från en kassaflödesmetod för förvaltningsfastigheter och en ortsprismetod för byggrätter, se vidare not 21, Förvaltningsfastigheter. För förvaltningsfastigheterna innebär en förändring av hyresintäkterna med +/- 1 procent att värdet ändras med +696 / -696 MSEK. En förändring av direktavkastningskravet med +/- 0,1 procentenhet påverkar värderingen med -1 393 / +1 461 MSEK.

De marknadsnoteringar som används vid värdering i nivå 1 och 2 är genomsnittliga köp- eller säljkurser vid dagens slut hämtade från externa källor. Som en del av värderingsprocessen sker en validering av använda priser åtminstone varje månad men i all väsentlighet även dagligen. Skulle marknaden förändras kraftigt, som helhet eller för vissa tillgångar eller emittenter, görs ytterligare genomgångar för att säkerställa en korrekt värdering. Vid investeringar på nya marknader och/eller nya produkter görs vid behov en fördjupad analys av värderingsmetoder och indata. Dessa förankras med Riskfunktionen på Skandia. Detsamma gäller eventuella väsentliga förändringar av värderingsmetoder och indata.

För onoterade aktier och andelar, i nivå 3 ovan, görs värderingen av extern part, oftast förvaltaren. Som en del i investeringsprocessen görs en utvärdering av förvaltarens värderingsprocess inklusive tillhörande kontrollramverk för att säkerställa en korrekt värdering. Stickprovsvisa kontroller görs av Skandia när nya marknadsvärderingar erhålls för att bedöma om utvecklingen är rimlig med hänsyn till fondens placeringsprofil. Ett flertal kontroller och analyser genomförs löpande under investeringsens livslängd för att säkerställa korrekt värdering och förändringar över tid. Riskfunktionen genomförs löpande en oberoende översyn och kontroll av alternativa värderingsmetoder i enlighet med Solvens 2-krav.

47 Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal

Koncernen	Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal						Tillgångar och skulder som inte lyder under nettningsavtal	Totalt i balansräkningen
	MSEK	Bruttobelopp	Kvittade	Nettobelopp i balansräkningen	Relaterade avtal			
Ramavtal om nettnings					Säkerheter erhållna/ställda	Nettobelopp		
2020								
Derivat i bankverksamhet	31	—	31	-31	—	—	—	31
Derivat	3 415	-76	3 339	-1 220	-1 897	222	0	3 339
Återköpstransaktioner	32 793	—	32 793	-32 790	—	3	—	32 793
Tillgångar koncernen	36 239	-76	36 163	-34 041	-1 897	225	0	36 163
Derivat i bankverksamhet	53	—	53	-31	-22	0	—	53
Derivat	1 668	-76	1 592	-1 220	-336	36	—	1 592
Återköpstransaktioner	32 791	—	32 791	-32 790	-21	-20	—	32 791
Skulder Koncernen	34 512	-76	34 436	-34 041	-379	16	—	34 436
2019								
Derivat i bankverksamhet	62	—	62	-18	-44	0	—	62
Derivat	1 769	-53	1 716	-1 142	-842	-268	—	1 716
Återköpstransaktioner	33 404	—	33 404	-33 403	-27	-26	—	33 404
Tillgångar koncernen	35 235	-53	35 182	-34 563	-913	-294	—	35 182
Derivat i bankverksamhet	19	—	19	-18	—	1	—	19
Derivat	1 365	-53	1 312	-1 142	-113	57	—	1 312
Återköpstransaktioner	34 604	—	34 604	-33 403	-112	1 089	—	34 604
Skulder Koncernen	35 988	-53	35 935	-34 563	-225	1 147	0	35 935

Fortsättning not 47 Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal

Moderbolaget	Finansiella tillgångar och skulder som kvittas eller lyder under nettningsavtal						Tillgångar och skulder som inte lyder under nettningsavtal	Totalt i balansräkningen
	Bruttobelopp	Kvittade	Nettobelopp i balansräkningen	Relaterade avtal		Nettobelopp		
Ramavtal om nettnings				Säkerheter erhållna/ställda				
MSEK								
2020								
Derivat	3 415	-76	3 339	-1 220	-1 897	222	0	3 339
Återköpstransaktioner	32 793	—	32 793	-32 790	—	3	—	32 793
Tillgångar	36 208	-76	36 132	-34 010	-1 897	225	0	36 132
Derivat	1 668	-76	1 592	-1 220	-336	36	—	1 592
Återköpstransaktioner	32 791	—	32 791	-32 790	-21	-20	—	32 791
Skulder	34 459	-76	34 383	-34 010	-357	16	—	34 383
2019								
Derivat	1 768	-53	1 715	-1 142	-842	-269	—	1 715
Återköpstransaktioner	33 404	—	33 404	-33 403	-27	-26	—	33 404
Tillgångar	35 172	-53	35 119	-34 545	-869	-295	—	35 119
Derivat	1 365	-53	1 312	-1 142	-113	57	—	1 312
Återköpstransaktioner	34 604	—	34 604	-33 403	-112	1 089	—	34 604
Skulder	35 969	-53	35 916	-34 545	-225	1 146	—	35 916

Finansiella tillgångar och skulder netto redovisas i balansräkningen när Skandia har en legal rätt att kvitta transaktioner, både under normala affärsförhållanden och i händelse av insolvens, och det finns en avsikt att erlagga likvid netto eller realisera tillgången och erlagga likvid för skulden samtidigt. Detta förhållande gäller för de derivatavtal som Skandia clearar hos London Clearing House via SEB. Skandia har rättsligt bindande ramavtal om nettnings, till exempel så kallade ISDA-avtal eller GMRA-avtal med samtliga motparter. Dessa avtal träder i laga kraft i händelse av insolvens eller vid betalningsinställelse och ger parterna rätt att kvitta fordringar mot skulder. Skandia har också så kallade CSA-avtal med samtliga motparter vilka reglerar daglig utväxling av säkerheter under kontraktets löptid.

Övriga upplysningar

48 Leasing

Skandia i egenskap av leasetagare

I egenskap av leasetagare har koncernen ingått ett antal leasingavtal som huvudsakligen utgörs av lokalhyror. I Skandia tillämpas en företagsspecifik väsentlighetsaspekt som har inneburit att endast leasingavtalet för huvudkontoret har aktiverats och redovisats i koncernens balansräkning. Övriga leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden i koncernens resultaträkning. Leasingperioden för huvudkontoret har beräknats till totalt 14 år inklusive en option för förlängning. Leasingavgifterna för samtliga lokalhyror justeras med konsumentprisindex och har en leasingperiod som varierar från några månader för parkeringsplatser upp till flera år för de större kontorsarbetsplatserna och där möjlighet till förlängning finns.

Koncernen	2020	2019
Aktiverat leasingavtal:		
Nyttjanderättstillgång	935	1 185
Leasingskuld	954	1 196
Avskrivningskostnad	78	91
Räntekostnad	18	22
Kostnad ej aktiverade leasingavtal	78	81
Kassautflöde totalt aktiverade och ej aktiverade leasingavtal	166	184
Diskonteringsränta	1,91%	1,91%

Kostnader avseende leasingavtal som har tecknats under 2020 men som gäller från och med 2021 uppgår till 0 MSEK per år och avser leasingavtal för kaffemaskiner.

	Moderbolaget	
Operationella leasingavtal	2020	2019
inom ett år	151	150
senare än ett år men inom fem år	404	506
senare än fem år	42	—
Totalt leasingavgifter	597	656

Den totala leasingkostnaden för moderbolaget uppgick för 2020 till 149 MSEK (163 MSEK). Förfallotidpunkt för det sammanlagda beloppet av framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal per den 31 december fördelas enligt ovan.

Skandia i egenskap av leasegivare

I egenskap av leasegivare har koncernen ingått ett antal operationella leasingavtal. Avtalen avser uthyrning av bostäder och lokaler. Förfallotidpunkter för det sammanlagda beloppet av framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal per den 31 december fördelas sig enligt följande:

	Koncernen	
Operationella leasingavtal	2020	2019
inom ett år	2 050	2 063
senare än ett år men inom fem år	4 070	3 698
senare än fem år ¹⁾	1 872	2 050
Totalt leasingavgifter¹⁾	7 992	7 811

¹⁾ Beloppet för 2019 har justerats med -369 MSEK.

49 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Personalkostnader KSEK	Koncernen			Moderbolaget		
	2020	2019		2020	2019	
Löner och ersättningar	1 407 202	1 433 498		1 034 956	1 037 739	
Sociala kostnader	452 492	458 078		334 063	337 184	
Pensionskostnader (inklusive särskild löneskatt)	340 318	362 302		300 673	323 210	
Övriga personalkostnader	95 119	122 700		75 501	93 686	
Personalkostnader	2 295 131	2 376 578		1 745 193	1 791 819	

Medelantal anställda	2020			2019						
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total				
Moderbolaget i Sverige	664	45%	796	55%	1 460	662	47%	760	53%	1 422
Dotterbolag i Sverige	253	47%	280	53%	533	240	46%	283	54%	523
Totalt i Sverige	917	46%	1 076	54%	1 993	902	46%	1 043	54%	1 945
Dotterbolag i Litauen	—	—	—	—	—	45	85%	8	15%	53
Totalt i utländska dotterbolag	—	—	—	—	—	45	85%	8	15%	53
Totalt koncernen¹⁾	917	46%	1 076	54%	1 993	947	47%	1 051	53%	1 998

¹⁾ Av de anställda i koncernen är 1 789 (1 779) anställda kontorstjänstemän och 204 (219) kontorsrådgivare.

Könsfördelning inom företagsledningen per den 31 december

Moderbolaget	2020			2019						
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total				
Styrelse	4	33%	8	67%	12	4	33%	8	67%	12
Vd & andra personer i företagets ledning	2	33%	4	67%	6	2	33%	4	67%	6
Dotterbolag										
Styrelse	14	37%	24	63%	38	13	45%	16	55%	29
Vd & andra personer i företagets ledning	17	42%	23	58%	40	14	37%	24	63%	38
Totalt i koncernen										
Styrelse	18	36%	32	64%	50	17	41%	24	59%	41
Vd & andra personer i företagets ledning	19	41%	27	59%	46	16	36%	28	64%	44

Ersättningspolicy

Den ersättningspolicy som antagits av moderbolagets styrelse anger bland annat att ersättningarna till de anställda ska utformas med hänsyn till vikten av att verksamheten är kostnadseffektiv och konkurrenskraftig. Systemet för ersättningar ska uppmuntra till ett långsiktigt värdeskapande för Skandia med en väl avvägd riskhorisont. Ersättningar till anställda inom Skandia ska vara verksamhetsstyrda, individuella och differentierade samt baseras på:

- Medarbetarens prestation, erfarenhet och kompetens. Även engagemang, samarbetsförmåga samt utveckling av egen och andras kompetens ska beaktas.
- Marknaden, det vill säga vad andra bolag betalar för liknande befattningar/arbetsuppgifter inom det som kan betraktas som medarbetarens potentiella arbetsmarknad.

- Befattningens ansvar och arbetsuppgifternas svårighetsgrad. Ersättningspolicyen för Skandia ses över årligen, så att den utvecklas i takt med förändringar i bolagets miljö. En bolagsanpassad ersättningspolicy finns i samtliga tillståndspliktiga dotterbolag.

Riskanalys

Innan beslut fattas om ersättningssystem eller om ändringar av betydelse i systemet ska en analys ha gjorts av hur systemet påverkar de risker som Skandiakoncernen utsätts för och hur dessa risker hanteras. Riskanalysen ska minst göras årligen. En sådan bedömning ska göras av Skandiakoncernens HR-funktion med lämpligt stöd från chefen för riskhantering. Bedömningen ska alltid innehålla en särskild analys av eventuella intressekonflikter och hur de bör hanteras. Riskanalysen omfattar en beskrivning av struktur

Fortsättning not 49 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

och innehåll i ersättningsprogram till Skandias anställda, hur Skandias ersättningspolicy ska tillämpas samt en analys av processen för identifiering av anställda som kan påverka bolagets risknivå. Analysen innehåller också en beskrivning av Skandias system för riskstyrning och riskhantering. Genomförd riskanalys, tillsammans med antagandet att riskhanterings- och kontrollsystemet efterlevs, visar sammanfattningsvis att Skandias ersättningspolicy och ersättningssystem stödjer en effektiv riskhantering inom bolaget och inte uppmuntrar till ett ökat risktagande. Följande delar av ersättningssystemet är viktiga komponenter som beaktas vid analysen:

- Ett ersättningsutskott med uppgift att bereda frågor om förmåner till anställda inom Skandia. Härigenom får styrelsen anses kunna ta ett medvetet och aktivt beslut i ersättningsfrågor. Processen säkerställer också en transparens i ersättningsutformningen för verkställande direktören och dennes ledningsgrupp samt för dotterbolagen.
- Huvuddelen av ersättningen till Skandias medarbetare sker i form av fast ersättning.
- Tydliga processer för godkännande av lönejusteringar, den så kallade "farfarsprincipen", som innebär att godkännande måste ske av "chefens chef" eller av farfar utsedd roll inom HR.

Berednings- och beslutsprocess

I Skandia finns ett ersättningsutskott. Ersättningsutskottet är ett permanent styrelseutskott bestående av tre styrelseledamöter som är oberoende i förhållande till bolaget och ägarna. Utskottets ledamöter är vid utgången av 2020 Hans-Erik Andersson, ordförande, Reinhold Geijer och Niklas Johansson. Vd och HR-chef är, i den utsträckning ersättningsutskottet så begär, adjungerade. Utskottets uppgift är att bereda väsentliga ersättningsfrågor rörande anställda i Skandia och dess dotterbolag. Utskottet ska bland annat bereda styrelsens beslut om ersättning och övriga anställningsvillkor för vd, övriga medlemmar i Skandialedningen samt, i förekommande fall, andra som är ansvariga direkt inför styrelsen eller vd. I de fall vd för dotterbolag inte ingår i Skandialedningen beslutas ersättningen för dessa av respektive bolagsstyrelse och godkänns av ersättningsutskottet. Beslut om ersättning till övriga anställda i Skandia fattas i enlighet med ovan nämnda så kallade "farfarsprincipen" som tillämpas i Skandiakoncernen.

Anställda som påverkar Skandias risknivå

Skandia har definierat de personalkategorier av anställda som kan påverka Skandias risknivå. Förutom vd och övriga i koncernledningen anses en anställd som tillhör en personalkategori som i tjänsten utövar eller kan utöva ett inte oväsentligt inflytande på Skandias risknivå vara Risktagare. De Risktagare som identifierats utvärderas löpande och kan därmed, mot bakgrund av den påverkan de har på Skandias risknivå, komma att ändras från tid till annan.

Ersättningskomponenter

Ersättningen utgörs av en eller flera av följande komponenter:

- Grundlön, det vill säga fast lön som utgår månadsvis.
- Rörlig ersättning till privat-, telefon-, individ- och företagsrådgivare.
- Skandianen som är en resultatandelsstiftelse.
- Pensionsplanerna i Skandia utgörs främst av pensionsförmåner enligt kollektivavtalet inom försäkringsbranschen (FTP), samt i vissa fall tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension.
- Engångsutbetalningar, till exempel gratifikationer och tidsbegränsade lönetillägg.
- Avgångsvederlag.
- Övriga förmåner, till exempel förmånsbil, privatvård, räntesubventioner och friskvårdsbidrag.

Arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Till ledamöter som är anställda i Skandia utgår inga arvoden.

Skandianen

Skandianen är en resultatandelsstiftelse. För de anställda görs en årlig avsättning till Skandianen baserat på Skandias finansiella resultat på maximalt 125 procent av ett halvt prisbasbelopp. För 2020 kan avsättningen maximalt uppgå till 29 600 SEK per medarbetare. Ersättningen kan disponeras först det femte året efter intjänandeåret.

Arvoden till styrelse, fullmäktige och valberedning

KSEK	2020			2019		
	Styrelse-arvode ³⁾	Ut-skotts-arvode	Totalt	Styrelse-arvode ³⁾	Ut-skotts-arvode	Totalt
Styrelseordförande						
Hans-Erik Andersson	2 000	410	2 410	2 000	410	2 410
Styrelseledamot						
Peggy Bruzelius	500	410	910	500	410	910
Reinhold Geijer	500	285	785	500	285	785
Lena Herrmann	500	235	735	500	235	735
Hanna Jacobsson	500	235	735	—	—	—
Niklas Johansson	500	310	810	500	310	810
Christer Löfdahl	500	455	955	500	455	955
Per Nordlander	500	260	760	500	260	760
Jonas Persson	500	355	855	500	355	855
Mengmeng Du	—	—	—	500	235	735
Totala styrelse-arvoden i moderbolaget	6 000	2 955	8 955	6 000	2 955	8 955

Fortsättning not 49 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

	2020			2019		
	Styrelse-arvode ¹⁾	Ut-skotts-arvode	Totalt	Styrelse-arvode ¹⁾	Ut-skotts-arvode	Totalt
Styrelseordförande i dotterbolagen (2 (1) personer) ²⁾	775	100	875	800	100	900
Styrelseledamöter i dotterbolagen (9 (9) personer) ²⁾	1 271	333	1 604	1 597	380	1 977
Totala styrelse-arvodena i dotterbolagen	2 046	433	2 479	2 397	480	2 877
Totala styrelse-arvodena i koncernen	8 046	3 388	11 434	8 397	3 435	11 832

¹⁾ Styrelsearvodena avser stämmobeslutade arvoden från stämman 2020 till stämman 2021 respektive från stämman 2019 till stämman 2020.

²⁾ Avser externa styrelseordföranden och styrelseledamöter. Utöver dessa finns interna ordföranden och ledamöter som ej erhåller några arvoden.

KSEK	2020	2019
Ersättning till valberedning för styrelsen i moderbolaget		
Ordförande	220	220
Ledamöter (3 (3) personer)	330	330
Totala arvoden	550	550
Styrelsens ordförande sitter också i valberedningen för styrelsen men uppbär för detta inget extra arvode.		
Ersättning till Fullmäktige		
Ordförande	440	440
Vice ordförande (2 (2) personer)	440	440
Övriga ledamöter (18 (18) personer)	1 980	1 980
Totala arvoden	2 860	2 860
Ersättning till valberedning för Fullmäktige		
Ordförande	200	200
Ledamöter (4 (4) personer)	440	440
Totala arvoden	640	640

2020

KSEK	Grundlön	Skandi-anen ⁵⁾	Övriga förmåner och ersättningar	Pensionskostnad	Summa
Moderbolaget					
Verkställande direktör Frans Lindelöw ¹⁾	7 991	22	93	2 936	11 042
Andra ledande befattningshavare (5 personer) ^{1) 2)}	18 948	111	438	6 940	26 437
Andra anställda som påverkar företagets risknivå (50 personer) ¹⁾	57 433	1 123	1 704	16 459	76 719
Övriga anställda (1 404 personer)	901 977	30 651	28 708	216 564	1 177 900
Totalt moderbolaget	986 349	31 907	30 943	242 899	1 292 098

2020

KSEK	Grundlön	Skandi-anen ⁵⁾	Övriga förmåner och ersättningar	Pensionskostnad	Summa
Dotterbolag					
Verkställande direktörer (6 personer)	19 029	88	290	4 552	23 959
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagets ledningar (32 personer)	44 040	459	1 210	13 202	58 911
Andra anställda som påverkar företagets risknivå (32 personer) ¹⁾	33 537	574	581	9 904	44 596
Övriga anställda (463 personer)	270 397	7 349	7 052	38 145	322 943
Totalt dotterbolag³⁾	367 003	8 470	9 133	65 803	450 409

Fortsättning not 49 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

2020			Övriga förmå- ner och ersätt- ningar	Pen- sions- kostnad	Summa
KSEK	Grundlön	Skandi- anen ³⁾			
Totalt i koncernen					
Verkställande direktörer och vice verkställande direktörer	27 020	110	383	7 488	35 001
Andra ledande befattningshavare i koncernens ledning	18 948	111	438	6 940	26 437
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagens ledningar	44 040	459	1 210	13 202	58 911
Andra anställda som påverkar företagets risknivå	90 970	1 697	2 285	26 363	121 315
Övriga anställda	1 172 374	38 000	35 760	254 709	1 500 843
Totalt koncernen⁴⁾	1 353 352	40 377	40 076	308 702	1 742 507

¹⁾ Risktagare enligt definition ovan.

²⁾ Med andra ledande befattningshavare menas i moderbolaget de 5 personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. I koncernledningen ingår även chefen för Skandiabanken som har sin anställning i och erhåller sin ersättning från banken.

³⁾ I totalt dotterbolag ingår 563 KSEK avseende ersättningar i Litauen.

⁴⁾ I totalt koncernen avser 254 740 KSEK löner och ersättningar till kontorsrådgivare, resten avser löner och ersättningar till kontorstjänstemän.

⁵⁾ Avser avsättning till resultatandelsstiftelsen Skandianen eller motsvarande för de bolag inom koncernen som inte omfattas av denna.

2019

			Övriga förmå- ner och ersätt- ningar	Pen- sions- kostnad	Summa
KSEK	Grundlön	Skandi- anen ³⁾			
Moderbolaget					
Verkställande direktör Frans Lindelöw ²⁾	7 498	—	91	2 735	10 324
Andra ledande befattningshavare (5 personer) ^{3) 2)}	18 026	—	451	6 382	24 859
Andra anställda som påverkar företagets risknivå (46 personer) ¹⁾	51 275	1 453	1 675	16 358	70 761
Övriga anställda (1 370 personer)	901 652	42 630	39 161	234 751	1 218 194
Totalt moderbolag	978 451	44 083	41 378	260 226	1 324 138

2019

			Övriga förmå- ner och ersätt- ningar	Pen- sions- kostnad	Summa
KSEK	Grundlön	Skandi- anen ³⁾			
Dotterbolag					
Verkställande direktörer (8 personer)	18 303	90	416	5 332	24 141
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagets ledningar (38 personer)	42 007	964	1 273	11 058	55 302
Andra anställda som påverkar företagets risknivå (37 personer) ¹⁾	42 520	1 072	709	13 714	58 015
Övriga anställda (493 personer)	271 443	8 896	11 541	43 230	335 110
Totalt dotterbolag³⁾	374 273	11 022	13 939	73 334	472 568

2019

			Övriga förmå- ner och ersätt- ningar	Pen- sions- kostnad	Summa
KSEK	Grundlön	Skandi- anen ³⁾			
Totalt i koncernen					
Verkställande direktörer och vice verkställande direktörer	25 801	90	507	8 067	34 465
Andra ledande befattningshavare i koncernens ledning	18 026	—	451	6 382	24 859
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagens ledningar	42 007	964	1 273	11 058	55 302
Andra anställda som påverkar företagets risknivå	93 795	2 525	2 384	30 072	128 776
Övriga anställda	1 173 095	51 526	50 702	277 981	1 553 304
Totalt koncernen⁴⁾	1 352 724	55 105	55 317	333 560	1 796 706

¹⁾ Risktagare enligt definition ovan.

²⁾ Med andra ledande befattningshavare menas i moderbolaget de 5 personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. I koncernledningen ingår även chefen för Skandiabanken som har sin anställning i och erhåller sin ersättning från banken.

³⁾ I totalt dotterbolag ingår 21 799 KSEK avseende ersättningar till dotterbolag i Litauen.

⁴⁾ I totalt koncernen avser 283 789 KSEK löner och ersättningar till kontorsrådgivare, resten avser löner och ersättningar till kontorstjänstemän.

⁵⁾ Avser avsättning till resultatandelsstiftelsen Skandianen eller motsvarande för de bolag inom koncernen som inte omfattas av denna.

Fortsättning not 49 Medelantal anställda samt löner och ersättningar**Avsättning till Stiftelsen Skandianen:**

Under 2019 avsattes 52 412 KSEK till stiftelsen. Av dessa utbetalades 48 188 KSEK under 2020. Motsvarande siffror för moderbolaget är 41 442 KSEK respektive 38 694 KSEK. Skillnaden har återförts i resultaträkningen. Avseende 2020 har 44 982 KSEK reserverats varav 34 655 KSEK i moderbolaget.

För andra rörliga ersättningar, främst i bolag som inte omfattas av Skandianen, avsattes 2019 4 340 KSEK. Av detta har 4 349 KSEK utbetalats 2020. Ingen avsättning har gjorts avseende 2020.

Tjänstepensioner

Frans Lindelöw omfattas av Försäkringsbranschens tjänstepensionsplan, avdelning 1 (FTP1) vilken till sin karaktär är en avgiftsbestämd plan. Utöver FTP1 utfäster arbetsgivaren en månatlig avgiftsbestämd pensionslösning i form av direktpension vilken säkerställs via kapitalförsäkring som pantförskrivits. Ordinarie pensionsålder är 65 år. För andra ledande befattningshavare inom Skandia föreligger både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsutfästelser, pensionsåldern är 65 år. Tre ledande befattningshavare har en avgiftsbaserad pensionsplan i botten (FTP1) samt en extra premie om 7 procent på fast årslön över 30 inkomstbasbelopp. Två ledande befattningshavare har en förmånsbaserad pensionsplan (FTP2) i botten samt en avgiftsbaserad pensionsplan med en premie på 37 procent på fast årslön över 30 inkomstbasbelopp.

Pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande lön

Koncernen	2020		2019	
	Avgiftsbestämd	Förmånsbestämd	Avgiftsbestämd	Förmånsbestämd
Verkställande direktörer	34%	0%	30%	0%
Andra ledande befattningshavare	28%	4%	28%	3%
Moderbolaget				
Verkställande direktören	37%	—	36%	—
Andra ledande befattningshavare	37%	—	35%	0%

Det finns ingen förmånsbestämd pensionsförpliktelse för verkställande direktören. De förmånsbestämda pensionsförpliktelsena, beräknade enligt IAS 19 "Ersättningar till anställda", för övriga ledande befattningshavare uppgick till 5 195 KSEK.

Uppsägningsvillkor och avgångsvederlag

Vid uppsägning från bolagets sida har vd rätt till lön under uppsägnings-tiden, vilken är 9 månader. Vidare har vd rätt till avgångsvederlag motsva-rande 6 månadslöner (grundlön) vilket 2020 motsvarar 3 900 KSEK. Vid egen uppsägning har vd 9 månaders uppsägningstid. Övriga i Skandialeddningen har en ömsesidig uppsägningstid på 6 månader. Vidare har dessa befattningshavare rätt till avgångsvederlag motsvarande upp till 12 månadslöner.

Kostnadsförda belopp avseende avgångsvederlag

KSEK	2020			Totalt
	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företags risknivå	Övriga anställda	
Koncernen				
Avgångsvederlag	1 460	1 368	592	3 420
Antal personer	1	1	4	6
Årets utbetalda				
Avgångsvederlag	780	—	1 961	2 741
Utfästa belopp:				
Avgångsvederlag	22 917	8 645	—	31 562
Antal personer som omfattas av sådan utfästelse	12	8	—	20
Högsta enskilda utfästa belopp	4 224	—	—	
Moderbolaget				
Avgångsvederlag	1 460	1 368	427	3 255
Antal personer	1	1	2	4
Årets utbetalda				
Avgångsvederlag	—	—	1 796	1 796
Utfästa belopp:				
Avgångsvederlag	15 327	8 645	—	23 972
Antal personer som omfattas av sådan utfästelse	6	8	—	14
Högsta enskilda utfästa belopp	4 224	—	—	

Fortsättning not 49 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Kostnadsförda belopp avseende avgångsvederlag

KSEK Koncernen	2019			Totalt
	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företagets risknivå	Övriga anställda	
Avgångsvederlag	3 186	—	8 017	11 203
Antal personer	7	—	52	59
Årets utbetalda				
Avgångsvederlag	4 218	2 445	8 209	14 872
Utfästa belopp:				
Avgångsvederlag	22 931	8 147	—	31 078
Antal personer som omfattas av sådan utfästelse	14	8	—	22
Högsta enskilda utfästa belopp	4 080	1 369	—	
Moderbolaget				
Avgångsvederlag	—	—	1 728	1 728
Antal personer	—	—	5	5
Årets utbetalda				
Avgångsvederlag	—	—	1 920	1 920
Utfästa belopp:				
Avgångsvederlag	14 475	8 147	—	22 622
Antal personer som omfattas av sådan utfästelse	6	8	—	14
Högsta enskilda utfästa belopp	4 080	1 369	—	

Lån

Skandia erbjuder sina anställda personalkrediter som har utfärdats av Skandiabanken AB (publ). Personalkrediter beviljas upp till maximalt 35 prisbasbelopp vilket motsvarar cirka 1,6 MSEK. Den anställda förmånsbeskattas fortlöpande med den av Skatteverket fastställda statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret, plus en procentenhet minus den avtalade räntan. Skandia betalar sociala avgifter på förmånsräntan. För krediter som överstiger 35 prisbasbelopp tillämpas marknadsmässig prissättning. Sedvanlig kreditprövning görs för samtliga krediter.

Lån till personer i ledande ställning¹⁾²⁾

KSEK	2020	2019
Externa styrelseledamöter samt styrelsesuppleanter ¹⁾	7 107	10 714
- varav styrelseledamöter samt styrelsesuppleanter i moderbolaget	4 386	7 386
Verkställande direktörer samt vice verkställande direktörer	7 431	10 685
- varav verkställande direktör i moderbolaget	1 500	1 500
Övriga ledande befattningshavare i Skandiakoncernen	52 880	46 358
- varav övriga ledande befattningshavare i moderbolaget	10 633	7 815

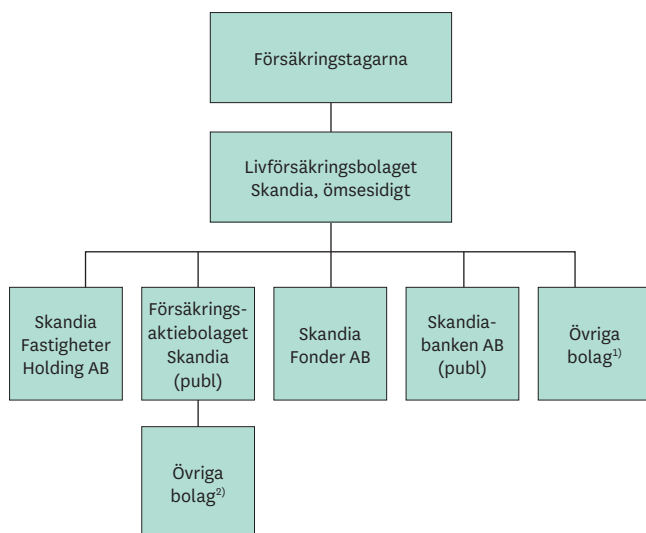
¹⁾ Det finns även lån inom närståendekretsen till personer i ledande ställning, för dessa krediter tillämpas marknadsmässig prissättning.

²⁾ Lån till styrelseledamöter anställda i Skandiakoncernen men inte i ledande positioner exkluderas här.

Angivna lån har utfärdats av Skandiabanken AB (publ). Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från övriga lån 71 (36) KSEK samt 138 (270) i krediter utan säkerhet, till ett beviljat belopp av 1 035 (1 415) KSEK. Lånevillkoren överensstämmer med de som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten eller till övrig koncernpersonal. Skandiabanken AB (publ) eller annat koncernbolag har inte ställt säkerhet eller ingått ansvarsförbindelser till förmån för redovisade personer.

50 Upplysningar närstående

Övergripande beskrivning av Skandiakoncernen

¹⁾ I övriga bolag ingår Skandia Investment Management AB, Skandia Operations Center UAB (under likvidation), Skandikon Operations Center UAB (under likvidation), Skandia Brands AB, Skandikon Administration AB samt Skandikon Pensionsadministration AB. Därutöver äger Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, tillsammans med Skandia Fonder AB aktier i Thule Fund SA, SICAV-SIF. Vidare finns intresseföretaget Försäkringsgirot.

²⁾ I övriga bolag ingår Skandia Capital AB, Skandia Informationsteknologi AB samt intresseföretaget Sophiahemmet Rehab Center AB.

Transaktioner av återkommande karaktär mellan moderbolaget och övriga Skandiabolag

	Erhållen ersättning moderbolaget		Betald ersättning till övriga Skandiabolag	
	2020	2019	2020	2019
Ränta på långfristiga lån och koncernkontopool	338	343	—	—
Stabstjänster och övriga koncernkostnader	259	280	0	1
Affärsdrivande enheter	516	522	10	10
IT	221	260	—	—
Distributionsersättning	202	194	—	—
Arvode kapitalförvaltning	23	22	96	103
Övrig ersättning	21	15	183	217
	1 580	1 636	289	331

Moderbolaget har per den 31 december 2020 en utestående nettoskuld till Skandia Investment Management AB på 8 MSEK och en nettofordran på övriga koncernbolag motsvarande 132 MSEK.

Närstående

Moderbolaget är ett ömsesidigt bolag vilket innebär att allt överskott går till bolagets kunder. Samtliga dotterbolag är helägda och får dela ut vinst. Närstående definieras som samtliga bolag inom Skandiakoncernen, styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare i moderbolaget. Som närstående betraktas även deras nära anhöriga samt bolag där nyckelpersoner eller deras anhöriga har bestämmande eller gemensamt bestämmande inflytande i. Med dessa personer och bolag förekommer dock inga transaktioner utöver normala kundtransaktioner på marknadsmässiga villkor. Mellan bolag inom Skandia förekommer transaktioner baserat på marknadspris där så anges. Annars grundas transaktionerna på självkostnadsprincipen. Transaktioner mellan moderbolaget, dess ledande befattningshavare och styrelse framgår av not 49.

Organisation

Per den 30 september 2020 sålde Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) dotterbolaget Skandiabanken AB (publ) till Livförsäkringsaktiebolaget Skandia, ömsesidigt.

Bolagen i Litauen som tidigare utfört administrativa tjänster åt de svenska försäkringsbolagen är under likvidation.

Ränta på långfristiga lån och koncernkonto

Moderbolaget har lämnat lån till Skandia Fastigheter Holding AB om 16 125 (16 125) MSEK och till Skandiabanken AB (publ) om 1 000 (1 000) MSEK.

Samtliga lån till Skandia Fastigheter löper med marknadsmässig bunden ränta och med en ursprunglig löptid på fem år vilket innebär att cirka 20 procent förfaller varje år och ersätts med ett nytt lån. Lånen till Skandia-banken utgörs av två lån, ett förlagslån om 500 MSEK med förfallodag 30 december 2029 (räntevillkor 3 mån Stibor +2,25 procent) samt en nedskrivningsbar skuld (MREL) om 500 MSEK med förfallodag den 30 december 2024 (räntevillkor 3 mån Stibor +0,85 procent).

Moderbolaget och samtliga direktägda dotterbolag (exklusive Skandia-banken AB (publ) och Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) vad gäller utländsk valuta) ingår i en gemensam koncernkontostruktur där dotterbolagen erhåller eller betalar marknadsmässig ränta till moderbolaget för sin andel av behållningen på kontot.

Stabstjänster, affärsdrivande och IT

Moderbolaget tillhandahåller administrativa-, förmedlings-, rådgivnings- och IT-relaterade tjänster till övriga bolag inom koncernen. Via funktionsavtal regleras de uppdrag som moderbolaget har att utföra åt andra Skandiabolag. Följande tjänster tillhandahålls:

- Stabstjänster som inkluderar bland annat Finance, HR, Juridik, Riskhantering och Compliance.
- Affärsdrivande till exempel marknadsföring, försäljningsstöd, produktutveckling samt paketering och koncept av koncernens produkter.
- IT, verksamhet för drift, förvaltning och utveckling.

Den ersättning som utgår för dessa områden grundas på självkostnader som fördelas utifrån faktiskt utnyttjande, baserat på nyttjandegrad enligt ABC-metodik.

*Fortsättning not 50 Upplysningar närstående***Distributionsersättning**

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) och Skandiabanken AB (publ) betalar en marknadsmässig distributionsersättning till moderbolaget.

Arvode kapitalförvaltning

Moderbolaget betalar ett förvaltningsarvode till Skandia Investment Management AB avseende kapitalförvaltning av sin värdepappersportfölj.

Övriga ersättningar

Moderbolaget erbjuder rehabilitering inom sjukförsäkringskonceptet Hälso-kedjan, rehabiliteringsdelen köps av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ). Skandikon Pensionsadministration AB utför administrativa tjänster avseende tjänstepensioner för anställda inom Skandia. Moderbolaget hyr kontorslokaler runt om i Sverige från Skandia Fastigheter Holding AB med dotterbolag.

Tjänstepensioner för anställda och personalförmåner

Moderbolaget tillhandahåller tjänstepensioner för de anställda inom Skandia. Dessa pensionsförmåner grundas på avtal på den svenska arbetsmarknaden och premier betalas av respektive bolag i koncernen. Totalt har moderbolaget erhållit 50 (52) MSEK i inbetalda premier. Anställda i Skandia har möjlighet att ta lån på förmånliga villkor hos Skandiabanken AB (publ). Ränteskillnad upp till marknadsränta hänförlig till anställda i övriga juridiska enheter vidaredebiteras till den juridiska person där respektive person är anställd. Moderbolagets kostnad för detta uppgick till 27 (32) MSEK. Information om lån till personer i ledande ställning framgår av not 49.

Aktieägartillskott och utdelningar

Moderbolaget har under det första halvåret mottagit utdelningar från Skandia Fastigheter Holding AB om 3 000 MSEK, Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) om 1 457 MSEK samt från Skandia Brands AB om 16 MSEK. Moderbolaget har under första halvåret lämnat ovillkorade aktieägartillskott till Skandia Administration AB om 10 MSEK.

51 Andelar i andra företag**Bedömningar och antaganden vid fastställande av bestämmande inflytande****Dotter- och intresseföretag**

Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigts samtliga dotterföretag är helägda medan intresseföretaget Försäkringsgirot Sverige AB ägs till 25 procent. För ytterligare information om dotter- och intresseföretagsinnehaven se not 22.

Icke-konsoliderade strukturerade företag*Värdepappersfonder*

Skandia innehar andelar i värdepappersfonder som tillhandahålls kunderna och som förvaltas antingen internt av Skandia Fonder AB eller externt på Skandia Fonder ABs direkta uppdrag. Fondförmögenheten i dessa Skandia-fonder ägs av fondandelsägarna gemensamt och varje fondandel medför lika rätt till den egendom som ingår i fonderna. Skandias innehav i fonderna är via fond- och depåförsäkring via dotterföretaget Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandias fondförsäkringsbolag), där kunden bestämmer om och bär risken för placeringen av fonderna. Det totala innehavet i dessa uppgick till 75 847 (73 064) MSEK per den sista december och redovisades bland Placeringsstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisk.

Med hänsyn till ovan beskrivna grunder görs bedömningen att Skandia inte innehar något inflytande i dessa fonder utan är att betrakta som agent som agerar för kundens räkning och där Skandia erhåller ersättning inom ramen för de av FI godkända fondbestämmelserna.

Det kan även förekomma direktinvesteringar i ovan nämnda värdepappersfonder som Skandia gör inom ramen för den förvaltade traditionella livportföljen, vilken redovisas som Placeringsstillgångar. Skandias bedömning avseende dessa investeringar är att exponering för volatilitet i avkastningen och därmed bestämmande inflytande anses föreligga vid innehav överstigande 35 procent av fondförmögenheten. Per utgången av 2020 förelåg bestämmande inflytande i en av dessa fonder. Fonden har dock inte konsoliderats på grund av att resterande del som inte är redovisad i Skandias balansräkning inte är av väsentlig storlek.

Det totala värdet på de Skandiafonder som därmed inte konsoliderades i Skandias balansräkning uppgick till 34 893 (32 512) MSEK för 2020.

Det finns andra fondinvesteringar, så kallade private equity-placeringar, där Skandias ägarandel oftast är under 50 procent med undantag av vissa fonder där Skandia är huvudsaklig ägare. Skandias bedömning är att det inte föreligger ett bestämmande inflytande i dessa innehav eftersom det saknas möjlighet att styra den operativa verksamheten och strategin. Den avkastning som erhålls utgörs av värdeutvecklingen på investeringen. Ingen annan möjlighet till ersättning finns därutöver. Det totala innehavet i dessa placeringar uppgick för året till 65 411 (61 473) MSEK och redovisades som Placeringsstillgångar.

Thule Fund S.A., SICAV-SIF

Inom Skandia finns det ett Luxemburgbaserat bolag, Thule Fund S.A., SICAV-SIF, som ägs av Skandia Fonder AB. Huvudsyftet med bolaget är att tillhandahålla alternativa investeringsfonder, så kallade AIF-fonder. Bolaget är ett aktiebolag med rörligt aktiekapital, där investerarna det vill säga fondandelsinnehavarna äger bolaget genom de fondinvesteringar som görs. Detta sker genom att bolaget emitterar aktier som endast ger rätt till en bestämd del av bolagets förmögenhet och möjlighet till avkastning på denna förmögenhet. Skandia innehar en aktiepost i bolaget i form av en så kallad founding share som innebär att Skandia ändå har det bestämmande inflytandet. Skandia har dessutom investerat i 7 (7) av fonderna i bolaget till ett

Fortsättning not 51 Anderlar i andra företag

värde som per den sista december uppgick till 2 842 (2 703) MSEK och som redovisades som del av placeringstillgångarna. Den totala fondförmögenheten i Thule Fund S.A., SICAV-SIF uppgick till 11 150 (9 857) MSEK. Bedömningen är att resterande del som inte är redovisad i Skandias balansräkning inte är av väsentlig storlek och konsolideras därmed inte.

Övriga investeringar

Skandia har investerat i Vattenfall Wind Power AB, ett holdingbolag som är uppsatt för att investera i vindkraftsparkar i Sverige. Skandia äger 50 procent av kapitalet men endast 9 procent av rösterna. Investeringen betraktas dock som en joint venture då det finns ett aktieägaravtal som reglerar viktiga frågor kring kontrollen i bolaget och som innebär att Skandia har ett gemensamt bestämmande inflytande tillsammans med Vattenfall AB. Investeringen redovisas till verkligt värde som placeringstillgång.

Betydande begränsningar i tillgångar och skulder**Dotter- och intresseföretag**

I Skandias fondförsäkringsbolag finns det registerförda tillgångar för försäkringstagarnas räkning som redovisas som Placeringstillgångar respektive Placeringstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisk. Totalt uppgick dessa poster till 175 663 (172 301) MSEK. Dessa är avsedda för skuldtäckning för försäkringstagarna och är pantsatta till förmån för försäkringstagarna i händelse av obestånd. I Skandias bank samt i Skandias fondförsäkringsbolag föreligger även begränsningar enligt gällande kapital- och solvenskravsregler som innebär en begränsning i disponeringen av det egna kapitalet och möjligheter till utdelningar. Vidare finns det i Skandias bank tillgångar i form av utlåning till allmänheten, bolån, som är ställda som säkerhet för emitterade säkerställda obligationer och ger obligationsinnehavaren förmånsrätt i de tillgångarna vid en eventuell konkurs. Dessa bolån innebär således också en begränsning i tillgångarna.

Icke-konsoliderade strukturerade företag

Skandias intjäning i Thule Fund S.A., SICAV-SIF utgörs av erhållna förvaltararvoden samt, i de fall direkta investeringar görs av Skandia i de paketerade fonderna, avkastning på dessa innehav.

Risikexponering**Dotterföretag och icke-konsoliderade strukturerade företag**

För innehavet i Skandias värdepappersfonder avseende fond- och depåförsäkringstagarna föreligger ingen risk för Skandia då det är fondinnehavarna som bär den finansiella risken det vill säga marknadsrisken. För direktinvesteringarna som Skandia gör i dessa Skandiafonder samt för investeringarna i private equity-portföljen är risken relaterad till värdeutvecklingen på investeringen och innebär därför en marknadsrisk men ingen övrig risk. Vad gäller dotterföretagsinnehaven framgår information om lämnade kapitaltillskott och koncernbidrag i not 50.

52 Avstämning avkastning i totalavkastningstabell mot finansiella rapporter

Poster i resultaträkning enligt IFRS	2020	2019
Kapitalavkastning, intäkter		
Utdelning på aktier och andelar ¹⁾	6 546	8 137
Ränteintäkter med mera ¹⁾	3 648	4 613
Valutareultat, netto	—	5 644
Realisationsvinst, netto	11 251	7 556
Realiserade vinster på placeringstillgångar	10 233	24 722
Kapitalavkastning, kostnader		
Kapitalförvaltningskostnader	-170	-175
Räntekostnader	-333	-957
Valutareultat, netto	-9 148	—
Realisationsförlust, netto	-749	-3 282
Nedskrivning dotterbolagsaktier	-2 103	-198
Realiserade förluster på placeringstillgångar	—	—
Totalt kapitalavkastning enligt resultaträkningen	19 175	46 060
Justeringar		
Tillägg för kupongskatt redovisad som skatt	-258	-180
Avkastning på GarantiPensionPlus (GPP)	-174	-687
Avkastning produktspecifika tillgångar	147	—
Kapitalförvaltningskostnader	170	175
Avkastning på fastighetsinnehav	1 192	5 614
Affärsstrategiska tillgångar	-1 962	-2 312
Övriga justeringar	194	155
Totalt kapitalavkastning enligt Totalavkastningstabellen²⁾	18 484	48 825

Fortsättning not 52 Avstämning avkastning i totalavkastningstabell mot finansiella rapporter

Poster i balansräkning enligt IFRS	2020	2019
Finansiella tillgångar		
Koncernföretag ¹⁾	41 584	40 125
Aktier och andelar	200 363	175 650
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	232 800	249 642
Lån	4 332	3 257
Derivat	3 339	1 715
Återköpstransaktioner	32 793	33 404
Upplupna ränte- och hyresintäkter	990	1 143
Övriga fordringar och förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	543	1 130
Finansiella skulder		
Derivat	-1 592	-1 312
Återköpstransaktioner	-32 791	-34 604
Övriga skulder och upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-2 212	-1 942
Totalt marknadsvärde, netto	480 149	468 208
Justeringar		
Fastigheter ²⁾	58 911	59 455
Minoritetsintresse fastigheter	-6 513	-5 733
Koncernföretag ³⁾	-19 782	-21 350
Kassa och bank ⁴⁾	6 304	6 812
GarantiPension Plus (GPP)	-2 910	-2 780
Produktspecifika tillgångar	-7 005	-6 617
Övriga justeringar	274	294
Marknadsvärde enligt totalavkastningstabell	509 428	498 289

¹⁾ Direktavkastning beräknas genom att ta ovanstående poster ställt i relation till ett genomsnitt av nettoplaceringsstillgångarna under året.

²⁾ Totalavkastning beräknas utifrån ovanstående avkastning ställt i relation till dagsviktade nettoplaceringsstillgångar. Detta överensstämmer med branchpraxis.

³⁾ Totalavkastningen utgår från placeringstillgångarna i moderbolaget. Avseende fastigheter ersätts det bokförda värder av Skandia Fastigheter Holding AB med det redovisade värdet på fastigheterna.

⁴⁾ Bankkonton i kapitalförvaltningen. Bankkonton tillhörande försäkringsrörelsen inkluderas inte.

53 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

54 Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets resultat i moderbolaget Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt 8 278 MSEK överföres till konsolideringsfonden för respektive försäkringsgren enligt följande:

Konsolideringsfond	MSEK
Förmånsbestämd traditionell försäkring	419
Avgiftsbestämd traditionell försäkring	7 700
Sjukförsäkring	65
Premiefrielseförsäkring	94
Grupplivförsäkring	67
Uppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring	-67
Totalt	8 278

Styrelsen föreslår bolagsstämman att bemyndiga styrelsen att - i enlighet med bolagets principer för överskottshantering och löpande beaktande av bolagets solvens - använda upp till konsolideringsfondens medel för slutlig tilldelning i samband med utbetalning av pension och annan försäkringsersättning, överföring av försäkringskapital (flytt) och återköp med mera.

Underskrifter

Stockholm den 30 mars 2021

Hans-Erik Andersson
Ordförande

Peggy Bruzelius

Reinhold Geijer

Lena Herrmann

Hanna Jacobsson

Niklas Johansson

Christer Löfdahl

Per Nordlander

Jonas Persson

Andreas Jönsson

Bo Malmsjö

Jane Olofsson

Frans Lindelöw
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 30 mars 2021

KPMG AB

Mårten Asplund
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, org. nr 516406-0948

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt för år 2020 med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 85-91. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 79-175 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsrapporten på sidorna 85-91. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Livförsäkringsavsättningen

Se not 35, not 1 Redovisningsprinciper och not 2 Risker och riskhantering i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Livförsäkringsavsättningen uppgår per 31 december 2020 i koncernen till 294 334 MSEK varav 212 163 MSEK utgör tjänstepensionsklassad försäkring

och 82 171 MSEK övriga försäkringar. I moderbolaget uppgår livförsäkringsavsättningen per 31 december 2020 till 297 861 MSEK.

Livförsäkringsavsättningen utgör en väsentlig balanspost som baseras på komplexa beräkningar enligt vedertagna värderingsmodeller med tillämpning av en rad antaganden kring framtida utveckling av flera olika finansiella och icke-finansiella parametrar. De mest centrala antagandena med högst osäkerhet som påverkar avsättningens storlek avser framtida förväntningar om ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader. Särskilda antaganden tillämpas för beräkning av avsättning för tjänstepensionsförsäkringar.

En felaktig tillämpning av ovanstående antaganden, eller användande av olämpliga värderingsmodeller, kan påverka värderingen av livförsäkringsavsättningen väsentligt, varför detta bedöms vara ett område av särskild betydelse i vår revision.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har bland annat genom vårt aktuarieteam granskat utformningen och effektiviteten i kontroller relaterade till reservsättningsprocessen, inklusive styrningen, med fokus på process, organisation, styrande dokument, datakvalitet, antaganden och beräkningsmodeller samt utvärdering och analys av rimligheten i utfallen.

Vi har granskat huruvida försäkringstekniska metoder och parametrar som används för fördelning av överskott är förenliga med kontributions- och skälighetsprincipen.

Vi har tillämpat professionell skepticism och kritiskt ifrågasatt företagsledningens val av antaganden rörande framtida förväntningar om ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader mot bolagets historiska utfall, våra branscherfarenheter och förväntad framtida utveckling.

Vi har även kontrollberäknat ett revisionsmässigt urval av avsättningen genom att inhämta data från koncernen och beräkna avsättningen i egna modeller och jämfört utfall med koncernens egen beräkning.

Vi har slutligen utvärderat om tilläggsupplysningar i årsredovisningen kopplat till de försäkringstekniska avsättningarna ger en rättvisande bild och bedömt om informationen är tillräckligt omfattande för att förstå företagsledningens bedömningar.

Värdering av placeringstillgångar där noterade priser saknas (nivå 2 och 3)

Se not 46 samt not 1 Redovisningsprinciper och not 2 Risker och Riskhantering i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Placeringstillgångarna för egen räkning, som värderas till verkligt värde i balansräkningen, uppgår till 535 065 MSEK i koncernen och 473 627 MSEK i moderbolaget per 31 december 2020.

De redovisade värdena på placeringstillgångar som klassificeras som nivå 3 utifrån IFRS 13 uppgår till 132 879 MSEK i koncernen och 73 960 MSEK i moderbolaget. I koncernen fördelas tillgångarna i nivå 3 mellan finansiella placeringstillgångar (73 968 MSEK) och förvaltningsfastigheter (58 911 MSEK). I moderbolaget är samtliga tillgångar i nivå 3 finansiella placeringstillgångar.

De redovisade värdena på placeringstillgångar som klassificeras som nivå 2 uppgår till 64 832 MSEK i koncernen och 56 663 MSEK i moderbolaget.

Risken i samband med placeringstillgångar som redovisas till verkligt värde är i huvudsak relaterade till de tillgångar som ej handlas på en aktiv

marknad och som därmed kräver att verkligt värde uppskattas. De placeringstillgångar som klassificeras som nivå 2 eller 3 enligt IFRS 13 värderas med hjälp av modeller, såsom diskonterade framtida kassaflöden, som i hög utsträckning bygger på icke observerbara marknadsdata. De antaganden och modeller som används när verkligt värde på dessa tillgångar fastställs är föremål för väsentliga uppskattningar och bedömningar. Till sin natur är de behäftade med en betydande inneboende osäkerhet och vi har därför bedömt att området är av särskild betydelse i vår revision.

Hur området har beaktats i revisionen

För placeringstillgångarna i nivå 2 och nivå 3 har vi bland annat granskat utformningen på utvalda kontroller kopplat till värdering.

För de finansiella placeringstillgångarna har vi gjort en oberoende kontrollvärdering där så varit möjligt och vi har på ett revisionsmässigt urval av stickprov på resterade innehav jämfört använda prisuppgifter mot externa motpartsbesked.

För ett urval av fastighetsinnehaven har vi granskat värderingen mot externa värderingsintyg som koncernen har erhållit. Vi har utvärderat de externa värderingskällornas oberoende, kvalifikationer och erfarenhet. I tillägg har vi även kontrollerat att använd värderingsmetod är i enlighet med normgivning och branschpraxis, särskilt avseende antaganden om direktavkastningskrav, diskonteringsräntor, hyresnivåer och vakanser.

För ett urval av fastighetsinnehaven har vi även kontrollerat riktigheten i delar av den information som ligger till grund för värderingen. Ett urval av de väsentliga uppskattningar och bedömningar som tillämpats i beräkningarna har utvärderats mot information från externa källor.

Vi har även utvärderat om tilläggsupplysningarna kopplat till placeringstillgångarna för egen räkning ger en är rättvisande bild och i allt väsentligt motsvarar de upplysningar som ska lämnas enligt gällande regelverk.

Tillgångar i bankverksamheten

Se not 14 och redovisningsprinciper i not 1 på sidorna 113-114 i årsredovisningen och koncernredovisningen för detaljerade upplysningar och beskrivning av området.

Beskrivning av området

Kreditgivningen i banken, som till stor del påverkar koncernens finansiella resultat och ställning utgörs främst av bolån till privatpersoner. Bankens utlåning till allmänheten uppgår till 76 363 MSEK per 31 december 2020, vilket motsvarar 84,9 procent av bankens totala tillgångar. Bankens reserver för kreditförluster i låneportföljen uppgår till 23 MSEK varav 11 MSEK baseras på modellbaserade beräkningar (Steg 1 och 2) och 12 MSEK på manuella beräkningar (Steg 3).

Reservering för kreditförluster innebär väsentliga bedömningar avseende fastställandet av storlek på reserven enligt IFRS 9. Reserveringen kräver att banken gör bedömningar och antaganden kring motpartens finansiella ställning, förväntade framtida kassaflöden och framåtblickande makroekonomiska faktorer.

Givet utlåningens väsentliga andel av de totala tillgångarna i bankverksamheten och den inneboende osäkerheten och subjektiviteten som är kopplat till bedömningar av storleken och tidpunkten för kreditförlustreservering, anser vi att det är ett särskilt betydelsefullt område i vår revision.

Hur området har beaktats i revisionen

Vi har testat bankens nyckelkontroller i utlåningsprocessen inklusive kreditbeslut, kreditgranskning samt nyckelkontroller avseende reserveringsprocessen.

Vi har utvärderat bankens principer för modelleringstekniker och modell-

metoder mot kraven i IFRS 9 för att bedöma om bankens tolkning av dessa är rimliga. Vi har stickprovsvis kontrollerat indata i modellerna och riktigheten i beräkningarna. Vi har även granskat och bedömt utfall av modellvalideringen som utförts. I vår revision har vi använt våra interna modellspecialister för att bistå oss i de granskningsåtgärder som vi utfört.

Vi har bedömt de omständigheter som presenteras i upplysningarna i årsredovisningen och om informationen är tillräckligt omfattande som beskrivning av bankens bedömningar.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 2-59, 69-78, 85-91 samt 180-181. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de

enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

- Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:
- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag och en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall åtgärder som vidtagits för att eliminera hoten eller motåtgärder som vidtagits.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen

särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi

professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 60-68 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs uttalande RevU 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplysningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2-6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar samt är i överensstämmelse med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 85-91 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FAR:s rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

KPMG AB, Box 382, 101 27, Stockholm, utsågs till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigts revisor av bolagsstämman den 6 maj 2020. KPMG AB eller revisorer verksam vid KPMG AB har varit bolagets revisor sedan 2019.

Stockholm den 30 mars 2021

KPMG AB

Mårten Asplund

Auktoriserad revisor

Ordlista

Anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader inkluderar samtliga kostnader, såväl interna som externa, som uppstår vid försäljning av försäkringsprodukter. Vissa anskaffningskostnader aktiveras, se Förutbetalda anskaffningskostnader.

Avsättning för oreglerade skador

Skuldpost i balansräkningen som utgör det beräknade värdet av ännu inte utbetalda försäkringsersättningar för redan inträffade försäkringsfall.

Clearingsinstitut

Institut som går in som motpart i standardiserade termins- och optionsavtal.

Depåförsäkring

En depåförsäkring är en försäkringsform där försäkringstagaren själv bär placeringsrisken och kan välja att placera premien i till exempel aktier, fonder, obligationer och andra värdepapper. Tillgångarna förvaltas i en depå som ägs av försäkringsgivaren.

Derivat

Ett finansiellt instrument, till exempel ränteswap, valutatermin eller option, vars värdeutveckling beror på värdeutvecklingen på underliggande värdepapper eller varor.

Diskontering, diskonteringsränta

Diskontering innebär att man beräknar vad en betalningsström i framtiden är värd idag utifrån ett avkastningskrav, en så kallad diskonteringsränta.

Driftskostnader

Kostnader för administration, affärsutveckling, marknadsföring och försäljning. Kostnader för kapitalförvaltning, skadereglering samt skadeförebyggande åtgärder ingår inte i begreppet.

Fondförsäkring

En försäkringsform där försäkringstagaren själv bär placeringsrisken och kan välja att placera premien i ett antal av försäkringsbolaget erbjudna fonder. Kallas ibland unit linked-försäkring.

Försäkringskapital, traditionell förvaltning

Försäkringens värde, försäkringskapitalet, avser att spegla verkligt utfall vad gäller kapitalavkastning, dödlighet och omkostnader. Om försäkringskapitalet är större än det garanterade värdet har det uppstått ett överskott i Skandias livbolag som har fördelats preliminärt till försäkringarna genom återbäringsräntan och tillförts försäkringskapitalet. Detta överskott är preliminärt fördelat och kan både öka och minska.

Försäkringstekniska avsättningar

En skuldpost i balansräkningen i livförsäkrings- och skadeförsäkringsbolag som avser bolagets åtaganden gentemot försäkringstagarna.

Förvalt kapital

Verkligt värde på de tillgångar som Skandia har under förvaltning.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader, exklusive kapitalförvaltningskostnader, i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital enligt totalavkastningstabellen.

Kapitalförsäkring

En försäkringsform där premierna inte är avdragsgilla, vilket medför att utbetalningarna är fria från inkomstskatt.

Kapitalförvaltningskostnadsprocent

Kapitalförvaltningskostnader i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital enligt totalavkastningstabellen.

Kollektiv konsolideringsgrad

Ett nyckeltal som för försäkringar med inslag av sparande i Skandias livbolag beskriver förhållandet mellan värdet av tillgångarna och det samlade värdet av kundernas försäkringskapital, såväl garanterat som preliminärt fördelat.

Konsolideringskapital

Eget kapital, obeskattade reserver samt övervärden i placeringstillgångar som inte redovisats i balansräkningen.

Livförsäkringsavsättning

Värdet av framtida försäkringsersättningar som garanteras försäkringstagaren, efter avdrag av värdet av framtida avtalade premieinbetalningar.

Premie

Det belopp som betalas för en försäkring. Förutom sparande och/eller riskskydd ska premien även täcka bolagets omkostnader.

Premiebefrielseförsäkring

En premiebefrielseförsäkring betalar premien för en sparförsäkring vid långvarig sjukdom.

Premieinkomst

Summa premier influtna under perioden eller upptagna som fordran vid dess slut för kontrakt klassificerade som försäkring.

Premieintäkt

Den del av premieinkomsten inom skadeförsäkringsverksamhet som avser räkenskapsåret.

Riskpremie

Den del av premien som avser att täcka själva försäkringsrisken, till exempel dödsfallsförsäkring, sjukförsäkring eller premiebefrielseförsäkring.

Räntenetto bankverksamhet

Ränteintäkter reducerat med räntekostnader relaterat till utlåning och inlåning av kapital inom bankverksamheten.

Rörelsekostnadsprocent

Administrativa kostnader i förhållande till premieinkomst i Skandias livbolag.

Solvensbalansräkning

Dagens solvensreglering, Solvens 2, baseras på ett riskbaserat synsätt där utgångspunkt tas i en balansräkning värderad till verkliga värden, en så kallad solvensbalansräkning. Solvensbalansräkningen ligger till grund för kapitalbasen och det riskbaserade solvenskapitalkravet.

Solvensgrad

Ett mått på värdet av Skandias livbolags tillgångar i förhållande till åtaganden enligt försäkringsavtal.

Solvenskapitalkrav

Solvenskapitalkravet fastställer hur mycket kapital Skandia behöver hålla för sina risker.

Solvensmarginal

Solvensmarginal är kapitalkrav enligt Solvens 1 (äldre solvensregler) och tillämpas fortfarande för Skandias livbolags tjänstepensionsverksamhet. Solvensmarginal är den minsta nivå på kapitalbas som krävs för att bedriva verksamheten för tjänstepensionsförsäkring.

Tjänstepension

Tjänstepension betalar arbetsgivaren in för sina anställda och den betalas sedan ut till arbetstagaren vid pension. Ett komplement till den allmänna pensionen. Anställda på företag med kollektivavtal har kollektivavtalade tjänstepensioner som till exempel ITP och Avtalspension SAF-LO. Anställda på företag utan kollektivavtal, personer som tjänar mer än tio basbelopp per år samt ett företags så kallade frikrets kan ha egna individuella tjänstepensionslösningar.

Traditionell förvaltning

Traditionell förvaltning innebär att Skandia placerar och förvaltar kapitalet åt kunden samt garanterar ett visst belopp för framtida utbetalning. Skandias traditionella portfölj innehåller en blandning av aktier, räntebärande placeringar, fastigheter och andra tillgångar.

Återbäringsränta

Räntesats som används för att fördela Skandias livbolags samlade överskott. För sparförsäkringar med traditionell förvaltning jämnas överskottet ut över tiden och fördelas till kundernas försäkringskapital genom återbäringsräntan.

Återköp

Ett försäkringsbolags utbetalning till försäkringstagaren av försäkringens värde avseende en i förtid annullerad, avslutad, försäkring.

Överskott

Överskott uppstår när värdet av Skandias livbolags tillgångar är större än värdet av de garanterade åtagandena, ett underskott uppstår om skillnaden är negativ. Hela rörelseresultatet påverkar överskottet.

Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt
106 55 Stockholm

Org nr: 516406-0948
Säte: Stockholm

91578:7